

Základní škola Mikulov, Hraničářů 617 E, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„S poznáním do života“

1 Identifikační údaje

**Základní škola Mikulov, Hraníčářů 617 E, příspěvková organizace
Hraníčářů 69/617e
692 01 Mikulov**

Tel.: 519 511 587, 606 711 215, 722 588 390

Tel. školní kuchyně: 519 511 790

E-mail: zshranicar.u.mikulov@wo.cz

IČ: 70279055

DIČ: CZ70279055

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Miroslav Pokorný

Spoluautoři a realizátoři: učitelé ZŠ Mikulov, Hraníčářů 617E

Zřizovatel školy:

Město Mikulov, Náměstí 1, 692 01 Mikulov

Tel: 519 444 550

E-mail: podatelna@mikulov.cz

Platnost: od 1. 9. 2022

.....

Mgr. Miroslav Pokorný

ředitel školy

Obsah:

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika školy	10
2.1	Úplnost a velikost školy	10
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	10
2.3	Dlouhodobé projekty školy	10
2.4	Mezinárodní spolupráce školy	11
2.5	Příprava žáků	11
2.6	Prostory pro výuku	12
2.7	Vyučovací režim	13
2.8	Spolupráce školy a rodičů	13
3	Charakteristika ŠVP	15
3.1	Zaměření školy	15
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	15
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	26
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	31
3.5	Začlenění průřezových témat – 1. stupeň	33
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova	33
3.5.2	Výchova demokratického občana	34
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	34
3.5.4	Multikulturní výchova	35
3.5.5	Environmentální výchova	35
3.5.6	Mediální výchova	36
3.6	Začlenění průřezových témat – 2. stupeň	37
3.6.1	Osobnostní a sociální výchova	37
3.6.2	Výchova demokratického občana	38
3.6.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	38
3.6.4	Multikulturní výchova	39
3.6.5	Environmentální výchova	39
3.6.6	Mediální výchova	40
4	Rámcové učební plány	41
4.1	Rámcový učební plán pro 1. stupeň	41
4.2	Rámcový učební plán pro 2. stupeň	43
5	Učební osnovy	45
5.1	Učební osnovy pro 1. stupeň	45
5.1.1	Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura	45
5.1.1.1	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 1. ročník	49
5.1.1a	Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura – Genetická metoda	54
5.1.1a.1	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 1. ročník – Genetická metoda	55
5.1.1.2	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární, komunikační a slohová výchova – 1. ročník	58
5.1.1.3	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 2. ročník	65

5.1.1.4	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární, komunikační a slohová výchova – 2. ročník.....	68
5.1.1.5	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 3. ročník.....	74
5.1.1.6	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 3. ročník	77
5.1.1.7	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 3. ročník.....	80
5.1.1.8	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 4. ročník.....	83
5.1.1.9	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 4. ročník	87
5.1.1.10	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 4. ročník.....	90
5.1.1.11	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 5. ročník.....	94
5.1.1.12	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 5. ročník	98
5.1.1.13	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 5. ročník.....	101
5.1.2	Charakteristika předmětu Anglický jazyk	105
5.1.2.1	Předmět: Anglický jazyk – 3. ročník.....	108
5.1.2.2	Předmět: Anglický jazyk – 4. ročník.....	113
5.1.2.3	Předmět: Anglický jazyk – 5. ročník.....	118
5.1.3	Charakteristika předmětu Matematika.....	124
5.1.3.1	Předmět: Matematika – 1. ročník	127
5.1.3.2	Předmět: Matematika – 2. ročník	131
5.1.3.3	Předmět: Matematika – 3. ročník	136
5.1.3.4	Předmět: Matematika – 4. ročník	140
5.1.3.5	Předmět: Matematika – 5. ročník	144
5.1.4	Charakteristika předmětu Informatika	148
5.1.4.1	Předmět: Informatika – 4. ročník.....	151
5.1.4.2	Předmět: Informatika – 5. ročník.....	154
5.1.5	Charakteristika předmětu Prvouka	158
5.1.5.1	Předmět: Prvouka – 1. ročník	161
5.1.5.2	Předmět: Prvouka – 2. ročník	166
5.1.5.3	Předmět: Prvouka – 3. ročník	172
5.1.6	Charakteristika předmětu Přírodověda.....	177
5.1.6.1	Předmět: Přírodověda – 4. ročník	180
5.1.6.2	Předmět: Přírodověda – 5. ročník	185
5.1.7	Charakteristika předmětu Vlastivěda	190
5.1.7.1	Předmět: Vlastivěda – 4. ročník.....	193
5.1.7.2	Předmět: Vlastivěda – 5. ročník.....	195
5.1.8	Charakteristika předmětu Hudební výchova	199
5.1.8.1	Předmět: Hudební výchova – 1. ročník.....	203
5.1.8.2	Předmět: Hudební výchova – 2. ročník.....	207
5.1.8.3	Předmět: Hudební výchova – 3. ročník.....	212
5.1.8.4	Předmět: Hudební výchova – 4. ročník.....	215
5.1.8.5	Předmět: Hudební výchova – 5. ročník.....	218
5.1.9	Charakteristika předmětu Výtvarná výchova	221
5.1.9.1	Předmět: Výtvarná výchova – 1. ročník.....	226
5.1.9.2	Předmět: Výtvarná výchova – 2. ročník.....	231

5.1.9.3	Předmět: Výtvarná výchova – 3. ročník.....	235
5.1.9.4	Předmět: Výtvarná výchova – 4. ročník.....	240
5.1.9.5	Předmět: Výtvarná výchova – 5. ročník.....	243
5.1.10	Charakteristika předmětu Tělesná výchova.....	247
5.1.10.1	Předmět: Tělesná výchova – 1. ročník.....	251
5.1.10.2	Předmět: Tělesná výchova – 2. ročník.....	257
5.1.10.3	Předmět: Tělesná výchova – 3. ročník.....	262
5.1.10.4	Předmět: Tělesná výchova – 4. ročník.....	268
5.1.10.5	Předmět: Tělesná výchova – 5. ročník.....	273
5.1.11	Charakteristika předmětu Pracovní činnosti.....	277
5.1.11.1	Předmět: Pracovní činnosti – 1. ročník.....	279
5.1.11.2	Předmět: Pracovní činnosti – 2. ročník.....	284
5.1.11.3	Předmět: Pracovní činnosti – 3. ročník.....	289
5.1.11.4	Předmět: Pracovní činnosti – 4. ročník.....	292
5.1.11.5	Předmět: Pracovní činnosti – 5. ročník.....	295
5.2	Učební osnovy pro 2. stupeň.....	299
5.2.1	Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura.....	299
5.2.1.1	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 6. ročník....	305
5.2.1.2	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 6. ročník ..	309
5.2.1.3	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 6. ročník.....	311
5.2.1.4	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 7. ročník....	315
5.2.1.5	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 7. ročník ..	319
5.2.1.6	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 7. ročník.....	322
5.2.1.7	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 8. ročník....	327
5.2.1.8	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 8. ročník ..	330
5.2.1.9	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 8. ročník.....	332
5.2.1.10	Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 9. ročník....	339
5.2.1.11	Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 9. ročník ..	342
5.2.1.12	Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 9. ročník.....	345
5.2.2	Charakteristika předmětu Anglický jazyk.....	353
5.2.2.1	Předmět: Anglický jazyk – 6. ročník.....	355
5.2.2.2	Předmět: Anglický jazyk – 7. ročník.....	359
5.2.2.3	Předmět: Anglický jazyk – 8. ročník.....	362
5.2.2.4	Předmět: Anglický jazyk – 9. ročník.....	366
5.2.3	Charakteristika předmětu Další německý jazyk.....	369
5.2.3.1	Předmět: Další německý jazyk – 7. ročník.....	372
5.2.3.2	Předmět: Další německý jazyk – 8. ročník.....	374
5.2.3.3	Předmět: Další německý jazyk – 9. ročník.....	377
5.2.4	Charakteristika předmětu Další ruský jazyk.....	379
5.2.4.1	Předmět: Další ruský jazyk – 7. ročník.....	382
5.2.4.2	Předmět: Další ruský jazyk – 8. ročník.....	386
5.2.4.3	Předmět: Další ruský jazyk – 9. ročník.....	388
5.2.5	Charakteristika předmětu Matematika.....	390

5.2.5.1	Předmět: Matematika – 6. ročník	394
5.2.5.2	Předmět: Matematika – 7. ročník	399
5.2.5.3	Předmět: Matematika – 8. ročník	403
5.2.5.4	Předmět: Matematika – 9. ročník	408
5.2.6	Charakteristika předmětu Informatika	412
5.2.6.1	Předmět: Informatika – 6. ročník.....	415
5.2.6.2	Předmět: Informatika – 7. ročník.....	420
5.2.6.3	Předmět: Informatika – 8. ročník.....	424
5.2.6.4	Předmět: Informatika – 9. ročník.....	428
5.2.7	Charakteristika předmětu Dějepis	434
5.2.7.1	Předmět: Dějepis – 6. ročník	437
5.2.7.2	Předmět: Dějepis – 7. ročník	439
5.2.7.3	Předmět: Dějepis – 8. ročník	443
5.2.7.4	Předmět: Dějepis – 9. ročník	448
5.2.8	Charakteristika předmětu Občanská výchova.....	452
5.2.8.1	Předmět: Občanská výchova – 6. ročník	456
5.2.8.2	Předmět: Občanská výchova – 7. ročník	459
5.2.8.3	Předmět: Občanská výchova – 8. ročník	464
5.2.8.4	Předmět: Občanská výchova – 9. ročník	469
5.2.9	Charakteristika předmětu Fyzika	473
5.2.9.1	Předmět: Fyzika – 6. ročník.....	478
5.2.9.2	Předmět: Fyzika – 7. ročník.....	482
5.2.9.3	Předmět: Fyzika – 8. ročník.....	486
5.2.9.4	Předmět: Fyzika – 9. ročník.....	490
5.2.10	Charakteristika předmětu Chemie	492
5.2.10.1	Předmět: Chemie – 8. ročník.....	495
5.2.10.2	Předmět: Chemie – 9. ročník.....	501
5.2.11	Charakteristika předmětu Přírodopis	506
5.2.11.1	Předmět: Přírodopis – 6. ročník.....	511
5.2.11.2	Předmět: Přírodopis – 7. ročník.....	518
5.2.11.3	Předmět: Přírodopis – 8. ročník.....	524
5.2.11.4	Předmět: Přírodopis – 9. ročník.....	529
5.2.12	Charakteristika předmětu Zeměpis.....	533
5.2.12.1	Předmět: Zeměpis – 6. ročník	538
5.2.12.2	Předmět: Zeměpis – 7. ročník	544
5.2.12.3	Předmět: Zeměpis – 8. ročník	549
5.2.12.4	Předmět: Zeměpis – 9. ročník	552
5.2.13	Charakteristika předmětu Hudební výchova	556
5.2.13.1	Předmět: Hudební výchova – 6. ročník.....	559
5.2.13.2	Předmět: Hudební výchova – 7. ročník.....	563
5.2.13.3	Předmět: Hudební výchova – 8. ročník.....	565
5.2.13.4	Předmět: Hudební výchova – 9. ročník.....	567
5.2.14	Charakteristika předmětu Výtvarná výchova	569

5.2.14.1	Předmět: Výtvarná výchova – 6. ročník.....	573
5.2.14.2	Předmět: Výtvarná výchova – 7. ročník.....	576
5.2.14.3	Předmět: Výtvarná výchova – 8. ročník.....	579
5.2.14.4	Předmět: Výtvarná výchova – 9. ročník.....	582
5.2.15	Charakteristika předmětu Rodinná výchova.....	586
5.2.15.1	Předmět: Rodinná výchova – 6. ročník	589
5.2.15.2	Předmět: Rodinná výchova – 9. ročník	592
5.2.16	Charakteristika předmětu Tělesná výchova.....	598
5.2.16.1	Předmět: Tělesná výchova: 6.–9. ročník	602
5.2.17	Charakteristika předmětu Pracovní činnosti	612
5.2.17.1	Předmět: Pracovní činnosti – Pěstitelské práce, chovatelství – 6. ročník ..	615
5.2.17.2	Předmět: Pracovní činnosti – Provoz a údržba domácnosti; Svět práce – 8. ročník	618
5.2.17.3	Předmět: Pracovní činnosti – Svět práce; Příprava pokrmů – 9. ročník....	623
5.3	Volitelné předměty.....	628
5.3.1	Charakteristika předmětu Volitelná sportovní výchova.....	628
5.3.1.1	Volitelný předmět: Volitelná sportovní výchova – 8. a 9. ročník.....	632
5.3.2	Charakteristika předmětu Seminář z českého jazyka.....	638
5.3.2.1	Volitelný předmět: Seminář z českého jazyka – 8. ročník	640
5.3.2.2	Volitelný předmět: Seminář z českého jazyka – 9. ročník	644
5.3.3	Charakteristika předmětu Seminář z matematiky	647
5.3.3.1	Volitelný předmět: Seminář z matematiky – 8. ročník	650
5.3.3.2	Volitelný předmět: Seminář z matematiky – 9. ročník	653
5.4	Nepovinné předměty.....	659
5.4.1	Charakteristika předmětu Instrumentální soubor	659
5.4.1.1	Nepovinný předmět: Instrumentální soubor – 1. až 4. ročník.....	661
5.4.2	Charakteristika předmětu Anglický jazyk	664
5.4.2.1	Nepovinný předmět: Anglický jazyk – 1. ročník.....	666
5.4.2.2	Nepovinný předmět: Anglický jazyk – 2. ročník.....	667
5.4.3	Charakteristika předmětu Zájmová tělesná výchova	669
5.4.3.1	Nepovinný předmět: Zájmová tělesná výchova – 1. a 2. ročník	671
5.4.4	Charakteristika předmětu Řečová výchova	674
5.4.4.1	Nepovinný předmět: Řečová výchova – 1. období, 1.–3. ročník	676
5.4.4.2	Nepovinný předmět: Řečová výchova – 2. období, 4.–5. ročník	678
5.4.5	Charakteristika předmětu Šikovné ruce	680
5.4.5.1	Nepovinný předmět: Šikovné ruce – 1. ročník.....	682
5.4.6	Charakteristika předmětu Speciálně pedagogická péče.....	684
5.4.6.1	Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Čtenářské dovednosti – 1. období, 1.–3. ročník	689
5.4.6.2	Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Matematické dovednosti – 1. období, 1.–3. ročník	691
5.4.6.3	Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Čtenářské dovednosti – 2. období, 4.–5. ročník	692

5.4.6.4	Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Matematické dovednosti – 2. období, 4.–5. ročník	693
5.4.6.5	Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Individualizovaná komplexní podpora – 2. stupeň, 6.–9. ročník.....	694
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	697
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	697
6.2	Kritéria hodnocení.....	697
7	Školní vzdělávací program pro Školní družinu.....	699
7.1	Charakteristika Školní družiny	699
7.1.1	Program výchovy a vzdělávání.....	699
7.1.1.1	Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme.....	703
7.1.1.2	Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás.....	704
7.1.1.3	Člověk a jeho svět – Lidé a čas	705
7.1.1.4	Člověk a jeho svět – Rozmanitosti přírody.....	706
7.1.1.5	Člověk a jeho svět – Člověk a jeho zdraví	707
7.1.2	Ekonomické, materiální a personální podmínky	708
7.1.3	Hygiena a bezpečnost ve školní družině	709
8	Seznam použitých zkratk	710

Základní údaje o škole

ZŠ Mikulov, Hraničářů 617 E je nástupnickou školou ZŠ Mikulov, Komenského. Přestěhovala se do úplně nového komplexu budov velkého sídliště v jižní části města a slavnostně byla otevřena 1. 9. 1997. Postupně byly dokončeny tělocvičny, odborné učebny v podkrovní části budovy a sportovní areál.

Na školu přešli pedagogičtí pracovníci a žáci z bývalé školy. Původně sportovní charakter školy byl zachován, usilujeme však o trvalý rozvoj ve všech vzdělávacích oblastech, řada žáků se dokáže prosadit i v naukových soutěžích na všech úrovních.

Základní škola Mikulov, Hraničářů 617 E je úplnou školou a je tvořena:

základní školou: IZO 102 255 440

školní družinou: IZO 118 400 819

školní jídelnou: IZO 118 400 673

Kapacita školy je 520 žáků.

Základní škola má stabilizovaný pedagogický sbor. Všichni učitelé se pravidelně zúčastňují akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy.

Postupným dostavováním a vybavováním budov získala naše škola solidní podmínky pro vzdělávání žáků. Přínosem nejen pro školu, ale i pro využití volného času dětí i dospělých, je sportovní areál školy s umělým povrchem hřišť.

Při škole je zřízena Rada školy.

Škola spolupracuje s řadou institucí:

- Úřad práce Mikulov
- Pedagogicko-psychologická poradna Břeclav
- Speciálně pedagogická centra v Jihomoravském kraji
- Odbor sociálních věcí MÚ Mikulov
- Městská policie
- Kulturní středisko Mikulov
- řada podniků při exkurzích

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Počtem žáků se řadí mezi větší školy, kromě žáků z Mikulova školu navštěvují i žáci z obcí v okolí Mikulova. Budova školy je umístěna nedaleko centra města, v blízkosti vlakového i autobusového nádraží.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí přibližně pět desítek pedagogických pracovníků. Všichni se podíleli na přípravě a realizaci ŠVP, pravidelně se účastní různých pracovních seminářů a aktivit, které mohou přinést do výuky nové poznatky.

Organizace práce je založena na ročních plánech. Konají se pravidelné porady pedagogických pracovníků, další dílčí porady jsou na úrovni předmětových komisí a metodických sdružení. V případě nutnosti jsou svolávány krátké operativní porady.

Za velmi důležitou považujeme spolupráci školy s rodiči žáků, a to na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích se všemi vyučujícími.

2.3 Dlouhodobé projekty školy

Škola pořádá celou řadu akcí, většinu z nich každoročně:

- bruslení
- lyžařský výcvik
- plavání
- školní výlety
- školu v přírodě
- pasování prvňáčků
- školní závěrečnou akademii
- vánoční besídka pro bývalé pracovníky školy
- pravidelné výstavy žakovských prací
- dny otevřených dveří pro všechny zájemce
- Veselé učeníčko pro předškoláky
- soutěž sprinterů o titul Přeborníka mikulovských škol v běhu na 50 m
- Atletický trojboj
- návštěvy dětí z mateřských škol

Velký zájem ze strany dětí i rodičů je o pravidelné akce školy, zejména školu v přírodě, lyžařský výcvik, vodácký kurz a jiné.

Škola má dostatek odborně vzdělaných pracovníků pro vedení odpoledních kroužků nebo doučování, výhodou je bezbariérový přístup do školy, což umožňuje žákům se zdravotním znevýhodněním pohybovat se v budově školy. V oblasti výchovy a vzdělávání zdravotně znevýhodněných žáků má naše škola dlouholeté zkušenosti.

Nedílnou součástí školy je školní družina s ranním a odpoledním provozem, která je velmi důležitá zejména pro žáky 1. stupně dojíždějící z okolních obcí. Zajišťuje vhodné využití volného času v rekreačních a zájmových činnostech. Dochází tak ke zkvalitňování dovedností dětí, umožňuje lepší přípravu na vyučování. Řada poznatků ze školení je zde uplatňována v praxi, zejména různé didaktické hry.

Rodiče jsou pravidelně zváni na všechny akce pořádané školou, mohou se jich nejen zúčastnit, ale i pomoci organizačně, popřípadě sponzorsky. Tato forma spolupráce se daří a do budoucna může rozšířit okruh a kvalitu aktivit. Velmi dobrým příkladem je závěrečná akademie školy, která je současně i rozloučením s vycházejícími žáky.

2.4 Mezinárodní spolupráce školy

V rámci spolupráce s družební školou Trnava, Andreja Kubinu 34 každoročně zajíždí žáci školy na Slovensko. Se svými vrstevníky se utkávají v různých sportovních disciplínách. Recipročně se pak žáci trnavské školy účastní Atletického trojboje pořádaného naší školou.

2.5 Příprava žáků

Jedním z nejdůležitějších článků řetězce při vzdělávání a výchově žáků je osobnost učitele. Nejde jen o odbornou způsobilost, ale především o individuální přístup každého z pracovníků školy. Formy práce mohou být různé, ale výsledný efekt – kvalitní příprava pro budoucí život – by měl být jednotným cílem.

ZŠ Mikulov, Hraničářů se může pochlubit poměrně vysokou aprobovaností vyučujících ve většině předmětů, u těch ostatních se jedná o pracovníky s dlouhou praxí. Všichni se pravidelně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Cíleným způsobem formy spolupráce je například pravidelné setkávání metodického sdružení 1. stupně a předmětových komisí stupně druhého. Tato spolupráce usnadňuje přechod žáků z prvního na druhý stupeň a snaží se tak předcházet případným problémům. Nejde jen o kvalitu vědomostí, velmi důležitou součástí je i práce jednotlivých předmětových komisí, které řeší aktuální problémy, hodnotí jednotlivé akce a připravují činnost pro další období.

Škola neřeší s rodiči jen záležitosti vzdělávání, podílí se prostřednictvím svých pracovníků i na řešení konkrétních problémů, snažíme se jim předcházet a řešit je, pokud možno v samém počátku. Zde hraje velkou roli autorita pedagoga a jeho schopnosti spolupráce s rodiči. Jako velmi přínosnou vidíme pozici školního psychologa a speciálního pedagoga, kteří jsou k dispozici všem zainteresovaným osobám (žákům, rodičům, pedagogům).

Velkým a dlouhodobým problémem je šikana a problém návykových látek a jejich dostupnost pro žákovskou veřejnost. Ve spolupráci s řadou organizací uskutečňujeme v této oblasti řadu preventivních aktivit, organizujeme osvětové akce, upozorňujeme na nebezpečnost a možné podcenění rizik spojených se sociálně patologickými jevy a zneužíváním návykových látek. Škola má vypracovaný svůj preventivní pro-

gram v oblasti sociálně patologických jevů, všichni pracovníci prošli odborným školením pro případy šikany.

Všichni naši pracovníci prošli počítačovými kurzy na různých úrovních a v souvislosti s vybavováním školy interaktivními technikou probíhají školení i v této oblasti. Nezapomínáme ani na další odborná vzdělávání pro všechny formy výuky, které na naší škole probíhají. Snažíme se spolupracovat i s budoucími pedagogickými pracovníky a několikrát za rok zde absolvují svoji praxi studenti pedagogických škol a fakult. Jsme pochopitelně potěšeni, že se setkáváme se svými bývalými žáky.

2.6 Prostory pro výuku

Naše škola se skládá z hlavního pavilonu, tělocvičného pavilonu a sportovního areálu. Podařilo se vytvořit velmi dobré podmínky jak pro výuku jednotlivých předmětů, tak i mimoškolní činnost ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Mikulov. Škola provozuje turistickou ubytovnu pro 46 osob, která byla vybudována za pomoci města Mikulov a spolu s dalšími aktivitami školy pomáhá získávat finanční prostředky nad rámec rozpočtu a umožňuje tak škole její další snadnější rozvoj.

Kmenové třídy jsou prostorné s dostatkem světla, vybavené odpovídajícím nábytkem a technikou.

Výuka řady odborných předmětů probíhá v odborných učebnách:

- jazykové
- fyzikální
- chemické
- přírodovědné
- zeměpisné
- dějepisné
- výtvarné
- hudební
- 2 × informatiky
- centrální knihovny

Tyto učebny jsou vybaveny speciálním nábytkem, moderními pomůckami a technikou. Řadu z nich mohou využívat i žáci 1. stupně. V posledních letech, v souvislosti s rostoucím počtem žáků, jsme nuceni i do těchto učeben umísťovat kmenové třídy.

Budova školy je kompletně pokryta sítí LAN, ve většině prostor školy je dostupné i Wi-Fi připojení.

K výuce tělesné výchovy slouží dvě tělocvičny, které však svými rozměry nevyhovují současným požadavkům, a proto si škola na pořádání sportovních utkání pronajímá městskou halu. V letních měsících využívají naši žáci sportovní areál u školy, kde jsou hřiště pro tenis, florbal, malou kopanou, odbíjenou a basketbal, běžecká dráha z umělým povrchem a doskočiště pro skok daleký. Celý areál je v provozu po celou sezonu pod dohledem správce, vstup je volný.

Škola má dostatek kabinetů pro uložení pomůcek, většinou ve spojení s odbornými učebnami.

Prostory školy jsou v průběhu roku využívány k různým výstavám či kulturním vystoupením (např. vánoční besídka pro důchodce, výstava prací žáků atd.).

2.7 Vyučovací režim

Režim vyučování s ohledem na hygienu učení a věk žáků je vyhovující i v návaznosti na provoz školní družiny.

Rozvrh vyučovacích hodin ve škole je stanoven s ohledem na psychohygienické podmínky. Pokud to situace dovoluje, nevyučují se nulté hodiny (od 7:00 hodin). Mimořádně mohou být v tuto dobu prováděny laboratorní práce apod. Celkově je rozvrh hodin uspořádán tak, aby náročnější předměty jako je M, JČ a F byly zpravidla odučeny nejpozději do 4. vyučovací hodiny.

Škola má vlastní školní kuchyni a jídelnu v prostorách hlavní budovy. Žáci si mohou objednávat elektronickými čipy ze dvou hlavních jídel, strava odpovídá moderním trendům zdravé výživy. Školní kuchyně zajišťuje obědy i pro několik desítek stálých cizích strávníků denně a stravování školních výletů v měsících květen a červen.

Velká světlost budovy přináší spolu s vybudovaným podkrovím problémy s teplotami v učebnách v době letních měsíců. Tato záležitost byla ve všech podkrovních učebnách vyřešena umístěním klimatizačních jednotek, díky kterým jsme získali mnohem lepší podmínky pro práci ve vyučovacím procesu a zejména odpoledním vyučováním.

Velkou výhodou školy jsou prostorné chodby, které v případě špatného počasí umožňují dostatek relaxačních ploch. Jsou zde stoly na stolní tenis a další hry i pro nejmenší děti. V průběhu celého vyučování je zajištěna bezpečnost žáků pravidelnými dohledy ve všech částech budovy.

V sousedství školy se nachází řada dalších sportovních zařízení, které škola může využívat, zejména sportovní halu města, koupaliště a fotbalové hřiště.

Rovněž lékařská pomoc je zajištěna, v těsné blízkosti školy jsou umístěny ordinace dětských lékařů. V případě nenadálých okolností máme dohodnutu možnost přednostního ošetření. Ostatní lékařské služby mají žáci sjednány individuálně.

2.8 Spolupráce školy a rodičů

Dlouhodobým cílem školy je vytvoření prostředí, kde spoluprací všech pracovníků a rodičů dokážeme vytvořit takové podmínky, které povedou k dosažení osobního maxima získaných dovedností každého našeho žáka.

K tomu je nutná dlouhodobá spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Nejvíce informací získávají naši rodiče prostřednictvím třídních schůzek, elektronického systému Edupage, článků v novinách a na webových stránkách školy. Vzhledem k velkému počtu dojíždějících žáků se škola bude snažit vtáhnout do svého dění i rodiče těchto dětí a nabídnout jim možnosti dalšího zapojení, především

do dlouhodobě kvalitní spolupráce s Domem dětí a mládeže Mikulov v oblasti využití volného času.

Velmi dobře škola spolupracuje i s Odborem sociálních věcí MÚ Mikulov a pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Cílem činnosti školy je vychovávat a vzdělávat žáky školy tak, aby po ukončení povinné školní docházky opouštěli školu vzdělaní, slušní a úspěšní absolventi, kteří se uplatní ve svém osobním i profesním životě a získají základ pro celoživotní vzdělávání. Pro zajištění tohoto cíle je nezbytné vytvořit ve škole přátelské, bezpečné a neohrožující prostředí pro všechny účastníky výchovně-vzdělávacího procesu. Dále se předpokládá, že absolventi školy budou tvořivě a logicky myslet, řešit problémy, spolupracovat a zároveň brát ohled na individualitu, zodpovědně plnit své povinnosti a vhodným způsobem uplatňovat svá práva, komunikovat v mateřštině a dvou světových jazycích, využívat pozitivní vzory v chování, jednání a prožívání životních situací, napomáhat rozvoji a ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví, mít kladný postoj k duchovním a kulturním hodnotám, budou vtaženi do problematiky humanitární pomoci, vedeni k životnímu stylu umožňujícímu trvale udržitelný rozvoj společnosti, znát život v EU a srovnáním s životem v naší vlasti vedeni k vlastenectví a vědomí národní identity.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Pro splnění cílů základního vzdělávání využívá škola následující výchovné a vzdělávací strategie, kterými vede žáky k získání a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence pro 5. ročník

Kompetence pracovní

Pracovní podmínky

- seznamuje se s materiály a základními činnostmi
- používá základní nástroje a dodržuje vymezená pravidla
- přizpůsobuje se změnám a novým pracovním podmínkám

Pravidla bezpečnosti práce

- snaží se dodržovat bezpečnostní pokyny a chránit životní prostředí

Uplatňování vlastních zkušeností

- je schopen pracovat ve skupinách podle pokynů učitele
- svými dotazy ověřuje správnost svého pracovního postupu
- uvědomuje si význam praktického využití výrobku

Uplatnění znalostí a dovedností při volbě povolání

- zná základní náplň nejběžnějších profesí

Použité metody:

- exkurze do různých odvětví lidské činnosti
- využití odborných časopisů (vyhledávání doplňujících informací)
- prezentace dosažených výsledků (výstavy, písemné práce, fotodokumentace)
- využití internetu a přístupných médií

- spolupráce s výchovným poradcem
- spolupráce s úřadem práce

Kompetence k řešení problému

Rozpoznání problému

- vnímá především problémy, které se ho bezprostředně dotýkají, jsou mu předkládány
- umí je formulovat

Plánování způsobu řešení

- problémy umí řešit na podkladě modelové situace nebo schématu
- vyjadřuje se k možnostem řešení
- snaží se získávat přímé zkušenosti

Vyhledávání informací k řešení problémů

- umí číst informace s porozuměním
- vyhledává informace s pomocí učitele
- třídí a porovnává získané informace

Vlastní způsob řešení problému

- volí vhodné způsoby řešení s pomocí učitele či spolužáků

Hodnocení řešení problému

- uvědomuje si nutnost rozumného hodnocení řešení problému
- je schopen posoudit vlastní chyby
- sleduje vlastní pokrok a dosažené výsledky

Použité metody:

- pozorování, rozhovor
- pokusy
- řízená diskuze
- skupinová práce
- problémové vyučování
- projektové vyučování
- využití odborných časopisů
- využití internetu
- získávání informací na různých institucích a úřadech
- metoda analýzy a syntézy
- vlastní sebehodnocení, práce s chybou

Kompetence občanské

Respektování přesvědčení a názorů ostatních

- respektuje učitele, rodiče, váží si jich
- učí se poznávat vnitřní hodnoty člověka
- odmítá fyzické násilí a šikanu

Práva a povinnosti

- zná svá práva a povinnosti
- za pomoci dospělých je dodržuje

- ve škole i mimo ni se řídí společenskými normami a pravidly

Krizové situace

- dokáže přivolat pomoc dospělých
- zná základní telefonní čísla
- zná zásady první pomoci, jedná uvědoměle

Kulturní rozvoj

- zná tradice naší země
- poznává a učí se chránit kulturní a historické dědictví
- rozvíjí svůj smysl pro tvořivost
- účastní se kulturních a sportovních aktivit a soutěží

Ekologie

- učí se chovat ekologicky, třídí odpad
- chrání životní prostředí
- pečuje o své zdraví
- upřednostňuje zdravý způsob života

Použité metody:

- spolupráce s rodiči
- spolupráce s policií, protidrogová prevence
- tvorba pravidel žáků
- besedy se zastupiteli
- exkurze
- nácviky první pomoci
- nácviky jednání a chování v krizových situacích
- výukové programy
- návštěvy muzeí, knihoven, divadel atd.
- zájmové kroužky
- sběr odpadových surovin, separace odpadu
- péče o okolí školy

Kompetence k učení

Efektivita učení

- organizuje si vlastní učení

Třídění informací

- sám si vyhledává zajímavé informace
- učí se je efektivně používat ve výuce

Propojování informací

- používá obecně užívané termíny a znaky
- je schopen skládat věci do vzájemné souvislosti
- dokáže si utvořit vlastní názory na běžné životní situace

Aplikace informací

- pozoruje, experimentuje, porovnává získané informace s pomocí učitele
- vyvozuje s pomocí učitele závěry

Hodnocení procesu učení

- dosažené výsledky porovnává se spolužáky
- je schopen posoudit vlastní pokrok
- umí posoudit překážky v učení
- dokáže diskutovat o výsledcích své práce

Použité metody:

- vyhledávání a třídění informací
- práce s chybou
- didaktické hry
- kvízy, tajenky, soutěže
- skupinová práce
- pokusy
- získávání informací z tisku, televize
- hodnocení práce
- propojení získaných poznatků s ostatními předměty
- referáty
- tematické práce

Kompetence komunikativní

Písemný a ústní projev

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky s pomocí učitele
- odpovídá na doplňující otázky učitele
- po společné přípravě je schopen písemného projevu

Schopnost dialogu

- učí se naslouchat a porozumět projevům druhých (učitel, spolužák, kamarád)
- dokáže se vhodně zeptat
- reaguje bezprostředně
- je schopen vyjádřit své pocity

Práce s textem

- rozumí textu a obrazovému materiálu přiměřenému jeho věku

Využití audiovizuální techniky

- seznamuje se se zdroji informací (encyklopedie, časopisy, internet, ...)
- využívá možnosti komunikace s okolním světem

Používání dovedností

- snaží se využívat získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními
- dovede spolupracovat ve skupině

Použité metody:

- řešení problémových úkolů
- aplikace znalostí
- samostatná práce
- skupinová práce
- dialog, beseda
- didaktické hry
- práce s textem

- vzdělávací programy, internetové zdroje
- počítačové programy
- referáty

Kompetence sociální a personální

Spolupráce ve skupinách

- je hravý, spontánní, práce ho baví
- společně utváří pravidla pro práci
- střídá role ve skupinách

Pracovní atmosféra v týmu

- respektuje vztah učitel – žák, žák – žák
- vzájemně kooperuje, komunikuje
- je schopen naslouchat každému členu skupiny i vůdčí osobnosti
- toleruje názory druhých
- je schopen požádat o pomoc

Diskuze

- podporuje nebojácnost, spontánnost
- projevení vlastního názoru ve skupině i třídě
- snaží se prezentovat výsledky své práce
- je schopen rozpoznat své vlastní nedostatky, snaží se je postupně odstraňovat
- oceňuje názory a zkušenosti druhých, čerpá z nich ponaučení

Použité metody:

- práce s textem
- práce s chybou
- vyhledávání na mapě
- přiřazování, určování
- laboratorní práce
- práce s počítačem
- samostatná a skupinová práce
- vedení dialogu
- referáty a diskuze o nich

Kompetence digitální

Využití technologií

- seznamuje se s běžně používanými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami
- snaží se technologie efektivně a bezpečně využívat
- rozumí významu technologií pro rozvoj lidské společnosti

Práce s daty

- je schopen získat data a informace, snaží se je kriticky posuzovat

Tvorba digitálního obsahu

- v jednoduchých případech vytvoří a upraví digitální obsah

Kyberbezpečnost

- zná základní pravidla bezpečné práce s digitálními technologiemi
- uvědomuje si zdravotní rizika spojená s používáním technologií

Použité metody:

- diskuse
- samostatná i skupinová práce
- experimenty a objevování
- problémová výuka
- heuristický rozhovor

Kompetence pro 9. ročník

Kompetence pracovní

Pracovní podmínky

- samostatně rozlišuje druhy materiálů
- ovládá jednotlivé činnosti a je schopen volit vhodné nástroje

Pravidla bezpečnosti práce

- uvědomuje si nebezpečí a možnosti rizik
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce

Uplatňování vlastních zkušeností

- samostatně organizuje skupinovou práci
- je schopen rozpoznat chybu v postupu a reagovat na ni
- diskutuje ohledně správnosti pracovního postupu
- chápe význam pracovních činností s ohledem na volbu povolání

Uplatnění znalostí a dovedností při volbě povolání

- rozlišuje požadavky pro jednotlivá povolání
- umí je využít při výběru své vlastní profese

Použité metody:

- exkurze do různých odvětví lidské činnosti
- využití odborných časopisů (vyhledávání doplňujících informací)
- prezentace dosažených výsledků (výstavy, písemné práce, fotodokumentace)
- využití internetu a přístupných médií
- spolupráce s výchovným poradcem
- spolupráce s úřadem práce

Kompetence k řešení problému

Rozpoznávání problému

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo
- je schopen je posoudit s aspektem na globální problémy

Plánování řešení problému

- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- dokáže navrhnout vlastní řešení
- využívá při tom vlastní úsudek a zkušenosti
- vyjadřuje se k návrhům ostatních

Vyhledávání informací k řešení problémů

- dokáže samostatně vyhledávat informace
- dokáže z těchto důvodů kontaktovat pracovníky příslušných institucí
- dovede porovnat získané informace, předložit je jiným
- umí analyzovat klady a zápory informací

Vlastní způsob řešení problémů

- domýšlí problémy do konce
- umí argumentovat, analyzovat klady a zápory možných řešení

Hodnocení řešení problémů

- kriticky posuzuje svá řešení
- dokáže rozpoznat chyby v řešení, zkoumá jejich příčiny
- je schopen se z nich poučit a odstranit chyby
- uvědomuje si následky řešení a zodpovědnost za svá rozhodnutí
- osvědčené postupy umí aplikovat

Použité metody:

- pozorování, rozhovor
- pokusy, řízená diskuze při nich
- skupinová práce
- problémové vyučování
- využití odborných časopisů
- využití internetu
- získávání informací na různých institucích a úřadech
- metoda analýzy a syntézy
- vlastní sebehodnocení, práce s chybou

Kompetence občanské

Respektování přesvědčení ostatních

- odmítá útlak
- cítí povinnost se postavit proti šikaně
- snaží se sjednotit svá slova a činy

Práva a povinnosti

- uznává rovnost práv a povinností
- dokončuje se u něj právní vědomí

Krizové situace

- dokáže v rámci svých možností poskytnout pomoc

Kulturní rozvoj

- využívá řadu aktivit pro formování kulturního myšlení
- uplatňuje zdravý vztah ke svému bydlišti
- zná jeho historii a tradice
- je si vědom potřeby se na nich dále podílet

Ekologie

- chápe požadavky společnosti
- cítí potřebu zkvalitňování životního prostředí
- umí vysvětlit důležitost ekologického chování v přírodě

Použité metody:

- spolupráce s rodiči
- spolupráce s policií, protidrogová prevence
- tvorba pravidel chování žáků
- besedy se zastupiteli
- exkurze
- nácviky první pomoci

- nácviky jednání a chování v krizových situacích
- výukové programy
- návštěvy muzeí, knihoven, divadel atd.
- zájmové kroužky
- sběr odpadových surovin, separace odpadu
- péče o okolí školy

Kompetence k učení

Efektivita učení

- organizuje si sám postup a metody učení
- využívá při nich vhodné způsoby učení
- dokáže si sám časově rozvrhnout učivo

Třídění informací

- umí si sám vyhledávat a zpracovat informace z různých zdrojů
- získané informace umí efektivně využít v tvůrčích činnostech a praktickém životě

Propojování informací

- běžně operuje s obecnými znaky, termíny a symboly
- poznatky je schopen bez obtíží propojit a použít v různých vzdělávacích oblastech
- upevňuje a rozšiřuje si tak svůj vlastní názor
- chápe společenské a sociokulturní jevy

Aplikace informací

- samostatně pozoruje a experimentuje ve všech vzdělávacích oblastech
- získané poznatky sám porovnává a vyvozuje z nich závěry

Hodnocení procesu učení

- dokáže zhodnotit výsledky práce
- zná smysl a cíle učení
- je schopen posoudit vlastní pokrok v učení a své schopnosti
- na základě toho je schopen se rozhodnout pro budoucí vzdělávání a povolání

Použité metody:

- vyhledávání a třídění informací
- práce s chybou
- didaktické hry
- kvízy, tajenky, soutěže
- internetové zdroje
- skupinová práce
- pokusy
- získávání informací z tisku, televize atd.
- hodnocení práce
- propojení získaných poznatků s ostatními předměty
- referáty, samostatné práce

Kompetence komunikativní

Písemný a ústní projev

- dokáže zformulovat a vyjádřit své myšlenky
- je schopen samostatného ústního a písemného projevu

Schopnost dialogu

- naslouchá s porozuměním
- reaguje otázkami
- vyjadřuje své názory
- vhodně argumentuje
- dokáže ovládat své pocity a přiměřeně reagovat

Práce s textem

- rozumí textu a dokáže vybrat podstatné
- s textem pracuje samostatně a tvořivě
- ověřuje pravdivost textu

Využití audiovizuální techniky

- pracuje běžně se všemi dostupnými informačními zdroji

Používání dovedností

- dokáže spolupracovat se svými vrstevníky
- nebojí se zapojit do diskuze s dospělými

Použité metody:

- řešení problémových úkolů
- aplikace znalostí
- samostatná práce
- skupinová práce
- dialog či beseda v kolektivu
- didaktické hry
- práce s textem
- vzdělávací programy, internetové zdroje
- počítačové programy
- referáty

Kompetence sociální a personální

Spolupráce ve skupinách

- pracuje promyšleně, cílevědomě a samostatně
- ke vzájemné spolupráci je motivován
- je schopen se podílet na výběru vhodného vůdčího jedince
- střídá role v kolektivu
- samostatněji pracuje
- klade důraz na to, že nezneužije pravidla ve svůj prospěch

Pracovní atmosféra v týmu

- respektuje vzájemný vztah učitel – žák, žák – žák
- vzájemně komunikuje
- je schopen naslouchat každému členu skupiny
- respektuje vedoucí osobnost týmu
- toleruje názory druhých
- je schopen požádat o pomoc

Diskuze

- diskutuje promyšleně s určitým cílem
- formuluje jasně svůj názor a umí jej obhájit
- samostatně prezentuje výsledky své práce
- rozpozná vlastní nedostatky a snaží se je odstranit
- oceňuje názory a zkušenosti druhých, čerpá z nich poučení

Použité metody:

- práce s textem
- práce s chybou
- vyhledávání v mapách a atlasech
- přiřadování, určování
- laboratorní práce
- práce s digitálními technologiemi
- samostatná a skupinová práce
- dialog a jeho vedení
- referáty a diskuze o nich

Kompetence digitální

Využití technologií

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- rozhoduje samostatně o jejich použití
- v procesu učení i v běžném životě dokáže technologie efektivně využít, a tím zjednodušit a zkvalitnit svou práci
- rozumí významu technologií pro rozvoj společnosti, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje přínosy a rizika jejich užívání

Práce s daty

- získává, zpracovává, sdílí a spravuje data a informace
- dokáže využít optimální postupy a prostředky při získávání a práci s daty

Tvorba digitálního obsahu

- tvoří a upravuje digitální obsah, je schopen využívat různé formáty
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Kyberbezpečnost

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- uvědomuje si zdravotní rizika spojená s používáním technologií a předchází jim
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací jedná eticky

Použité metody:

- diskuze
- dramatizace
- heuristický rozhovor
- badatelské aktivity
- problémové úlohy
- samostatná i skupinová práce
- myšlenkové mapy

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní a kompetence digitální.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Zvláštní pozornost je věnována především žákům s vývojovými poruchami učení nebo chování a žákům sociálně znevýhodněným. Další skupinou jsou žáci, kteří mají méně závažné poruchy řeči a žáci tělesně postižení. Tito žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů (IVP), které jsou zpracovány na základě školního vzdělávacího programu a vycházejí ze specifických vzdělávacích potřeb žáků. Upravují obsah, formy a podmínky jejich vzdělávání. Na sestavení IVP se podílí: třídní učitel, vyučující přísluš-

ných předmětů, výchovný poradce, školské poradenské zařízení, rodiče, případně další odborníci. IVP schvaluje ředitel školy. Škola dlouhodobě spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení

Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení je charakteristické, že podávané školní výkony neodpovídají jejich rozumové úrovni. Nejčastěji se vyskytujícími poruchami jsou DL, DG, DOG a DK (DYS -lexie; -grafie; -ortografie; -kalkulie). Provázeny bývají hyperaktivitou, případně hypoaktivitou, nesoustředěností, impulzivním jednáním, nerozvinutou pohybovou koordinací a dalšími příznaky z oblasti psychomotorické, mentální a volní. Většinou se nejedná o jeden druh poruchy, symptomy se vzájemně prolínají a v průběhu trvání vykazují různou intenzitu.

Svým obsahem se vzdělávací proces u žáků se SPU (specifické poruchy učení) zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků. Při vzdělávání žáků s SPU dodržují vyučující následující zásady a postupy:

1) Dyslexie

Vhodné přístupy:

- máme přehled o žákově zvládnuté úrovni čtení
- respektujeme aktuální úroveň čtenářských dovedností
- omezujeme hlasité čtení před třídou (pouze kratší, méně náročné texty, nebo předem připravené)
- čteme se zásadou krátce a častěji, cvičíme orientaci v textu
- umožňujeme používání pomůcek (čtecí okénko, záložka s výřezem)
- respektujeme pomalejší tempo, nehodnotíme, co nestihne, zkrátíme požadovaný úkol
- upřednostňujeme ústní ověřování, doplňovací cvičení
- citlivě upozorňujeme na chyby, nehodnotíme chyby vzniklé nedokonalým čtením
- neporovnáváme s ostatními žáky
- oceňujeme dílčí úspěchy a snahu žáka
- vyjadřujeme podporu, nabídneme pomoc, pracujeme na reedukaci
- spolupracujeme s rodiči s cílem vzájemného souladu

Písemný projev:

- pro opis a přepis využíváme přiměřené texty
- poskytujeme žákovi dostatek času na kontrolu napsaného
- využíváme kratší a jednodušší písemná zadání (lépe slovní instrukce)

Matematika:

- dáváme žákovi více času na přečtení zadání, kontrolujeme správnost porozumění
- zvýšenou pozornost věnujeme rozboru postupů, druhu chyb

Cizí jazyk:

- jsme si vědomi potíží žáka s osvojováním slovíček a s čtením
- upřednostňujeme při výuce žáka sluchovou cestu – hlasité předříkání, předčítání, audiozáznam
- používáme názorné příklady – slova, slovní spojení, obrázky, využíváme častého a opakovaného poslechu
- omezujeme čtení delších, náročnějších textů

Naukové předměty:

- věnujeme žákovi více času na přečtení
- zvažujeme, zda je text pro žáka zvládnutelný z hlediska rozsahu
- ověřujeme si správnost přečtení a porozumění přečtenému
- omezujeme se na stručné, heslovité zápisy

2) Dysgrafie**Vhodné přístupy:**

- zařazujeme uvolňovací cvičení před i v průběhu psaní
- krátíme texty (žák by měl psát to, co zvládne, a to maximálně čitelně, ne za každou cenu vše a nečitelně)
- nesnižujeme známky za nižší kvalitu písma, nenutíme přepisovat
- respektujeme pomalejší tempo práce; hodnotíme, co stihne
- nehodnotíme specifické chyby
- gramatické chyby v písemném projevu ověřujeme ústně
- vedeme k psaní diakritických znamének současně se slovem
- zápisy co nejvíce strukturujeme
- umožňujeme psaní delších textů, slohových prací na PC

Cizí jazyk

- upřednostňujeme ústní projev
- při výraznějších potížích respektujeme slova psaná foneticky správně

Matematika

- tolerujeme úpravy v geometrii
- věnujeme pozornost rozboru chybovosti (odlišujeme chyby vzniklé špatným zápisem)
- umožňujeme používat čtverečkový papír k usnadnění zápisu čísel

Naukové předměty

- při písemném ověřování hodnotíme obsahovou správnost, umožňujeme alternativní formy zápisu
- k písemnému ověřování použijeme práce menšího rozsahu, stručné odpovědi, možnost výběru odpovědi, dostatek času
- umožňujeme psaní tiskacím písmem
- potíže zohledňujeme i v kresebném projevu a motorických dovednostech

3) Dysortografie

Vhodné přístupy:

- poskytujeme více času na osvojení gramatických pravidel, respektujeme tempo práce
- diktáty zadáváme alternativně – zkrácený, ob větu, doplňovačky, procvičený diktát
- nehodnotíme specifické chyby (měkčení, délky, hranice slov, vynechávky, inverze písmen)
- umožňujeme psaní diakritických znamének se slovem
- umožňujeme používat přehledy učiva, kompenzační pomůcky

Cizí jazyk

- upřednostňujeme ústní projev
- tolerujeme slova foneticky správně napsaná

Matematika

- pozornost věnujeme rozboru chybovosti (odlišujeme chyby vzniklé špatným zápisem)
- umožňujeme zrakovou oporu při zadávání příkladů

Naukové předměty

- tolerujeme zkrácené zápisy, umožňujeme kopírovat zápis
- volíme stručné písemné odpovědi, testy

3) Dyskalkulie

Vhodné přístupy:

- umožňujeme žákovi používání potřebných pomůcek, kalkulačtor
- hodnotíme jednotlivé kroky žákova pracovního postupu
- prodlužujeme u žáka fázi vyvozování a upevňování učiva a postupů
- zadáváme žákovi úkoly pro něj zvládnutelné a přiměřené
- používáme záznam pomocných výpočtů a mezisoučtů
- respektujeme žákovo individuální tempo
- využíváme možnosti rozvolnění učiva

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Žáci s poruchou chování mají velmi často i jiné poruchy (DL, DG, DOG, hyperaktivita, snížená schopnost koncentrace). Vyhovuje jim menší kolektiv, časté změny činností, neustálé opakování a utřídování učiva. Při vzdělávání žáků s poruchami chování dodržují vyučující následující zásady a postupy:

Hyperaktivní/hypoaktivní děti

Vhodné přístupy:

- uplatňujeme klidný přístup k žákovi
- snažíme se společně s žákem vytvořit řád a hranice
- dodržujeme pravidelnost v režimu, dopředu žáka upozorňujeme na změny
- uplatňujeme důslednou kontrolu, provádíme s žákem nácvik sebekontroly
- dbáme na jednotný přístup s ostatními pedagogy a rodiči žáka
- usměrňujeme aktivity žáka – pohybové uvolnění v hodině, umožnění odpočinku
- využíváme podněty na žáka přiměřené jeho možnostem a schopnostem, učíme žáka, jak se situace řeší
- oceňujeme žádoucí chování žáka, jeho negativnímu chování nevěnujeme zbytečně pozornost

Vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně nevýhodnějšího prostředí

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí je ve většině případů nedostatečná znalost jazyka. Největší pozornost je tedy potřeba věnovat jeho osvojení. Jestliže žák nezná základní pojmy v češtině, je nutná individuální pomoc.

Pravidla pro tvorbu plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu:

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Za konečnou podobu PLPP odpovídá třídní učitel. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP s rodiči provede třídní učitel. Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP): IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení, žádost zákonného zástupce žáka a rozhodnutí ředitele školy o povolení IVP. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími nejméně jednou ročně poskytne školskému poradenskému zařízení podklady pro vyhodnocení naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Vzdělávání žáků s LMP

V případě podpurného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření stanovená v RVP ZV.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Talentovaní žáci by měli mít možnost svůj talent projevit a kultivovat pod vedením našich učitelů v příslušných předmětech či při práci lektorů zajišťujících buď kroužky, nebo projekty. Úspěchy v individuálních či kolektivních soutěžích jsou toho dokladem. Nejen v soutěžích je možné uplatnit talent. Práce na školních projektech jsou další nemalou příležitostí.

Pravidla pro tvorbu plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu:

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Za konečnou podobu PLPP odpovídá třídní učitel. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci, sta-

noví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP s rodiči provede třídní učitel. Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP): IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení, žádost zákonného zástupce žáka a rozhodnutí ředitele školy o povolení IVP. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími nejméně jednou ročně poskytne školskému poradenskému zařízení podklady pro vyhodnocení naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

3.5 Začlenění průřezových témat – 1. stupeň

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova					
	1.	2.	3.	4.	5.
rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, PČ	ČJ, HV	ČJ, VV	ČJ, INF, PČ	ČJ, M, INF, VV
sebepoznání a sebepojetí	ČJ, VV, TV		ČJ, AJ, M, TV	ČJ, HV, VV	ČJ, VV, PČ
seberegulace a sebeorganizace	ČJ, M, VV, TV	M, VV, TV		TV, PČ	ČJ
psychohygiena	ČJ, PRV, HV, VV, TV	PRV	ČJ, M, HV, TV	M, HV, TV	TV
kreativita	ČJ, HV, VV, PČ	M, VV, PČ	VV, PČ	ČJ, M, VV, PČ	ČJ
poznávání lidí			AJ, HV	AJ	PŘV
mezilidské vztahy	ČJ, M, PRV, VV, PČ		PRV	VV	PČ
komunikace	ČJ, PRV, HV, VV	ČJ, PRV	ČJ, AJ, PRV, HV, VV	ČJ, AJ	ČJ, AJ, M, HV, TV
kooperace a kompetice	ČJ, HV, VV, PČ			M, VV, PČ	M, TV, PČ
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV	M	TV	INF, TV	M, INF
hodnoty, postoje, praktická etika		ČJ, M	ČJ	ČJ, M	

3.5.2 Výchova demokratického občana					
	1.	2.	3.	4.	5.
občanská společnost a škola	M	TV		TV	HV, VL
občan, občanská společnost a stát			HV		VL
formy participace občanů v politickém životě		PRV			
principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	M		AJ	AJ, PŘV, HV	PŘV, VL
objevujeme Evropu a svět		M		PŘV	AJ, HV
jsme Evropané		M, HV			VL

3.5.4 Multikulturní výchova					
	1.	2.	3.	4.	5.
kulturní diference	M, PRV, HV, PČ	ČJ, PRV, VV	ČJ, PRV, HV, VV, PČ	ČJ, AJ	PŘV, HV, VL
lidské vztahy	PRV, HV, VV, TV, PČ	M, PRV, HV, TV, PČ	ČJ, TV, PČ	ČJ, HV, TV	ČJ, HV, TV
etnický původ		M, PČ	VV	ČJ, TV	ČJ, VV
multikulturalita	ČJ, HV, VV, TV, PČ	PRV, HV	M	PČ	AJ, VL
princip sociálního smíru a solidarity	PRV				VL

3.5.5 Environmentální výchova					
	1.	2.	3.	4.	5.
ekosystémy	TV			PŘV	AJ, VV
základní podmínky života		M, PRV, HV	PRV	PŘV	
lidské aktivity a problémy životního prostředí	M	M, TV			PŘV, TV
vztah člověka k prostředí			VV, TV	TV	PŘV, VL

3.5.6 Mediální výchova					
	1.	2.	3.	4.	5.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ		ČJ, INF	INF
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				HV	ČJ, INF
stavba mediálních sdělení			ČJ	ČJ	ČJ
vnímání autora mediálních sdělení		M		INF	INF
fungování a vliv médií ve společnosti		TV	PRV		VL, TV
tvorba mediálního sdělení				M	INF
práce v realizačním týmu			TV	INF, PŘV	INF

3.6 Začlenění průřezových témat – 2. stupeň

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova				
	6.	7.	8.	9.
rozvoj schopností poznávání	M, INF, F, PŘ	ČJ, M, INF, F, PŘ, HV	M, PŘ, PČ	M, PŘ, TV
sebepoznání a sebepojetí	F	ČJ, DNJ, DRJ, VV	ČJ, DNJ, OV, PČ	ČJ, VV, TV
seberegulace a sebeorganizace	M	M	ČJ, DNJ, M, PČ	ČJ, DRJ, M, PČ
psychohygiena	ČJ	OV	TV	
kreativita	ČJ, INF, F, HV, VV	INF, TV	VV	M, INF, VV
poznávání lidí	TV	VV	VV	ČJ
mezilidské vztahy	ČJ, OV	ČJ, AJ, OV, TV	ČJ, AJ	ČJ, RV
komunikace	ČJ, AJ, HV	ČJ, DNJ, DRJ, OV	ČJ, HV	ČJ, DNJ, DRJ, HV
kooperace a kompetice	ČJ, F		TV	INF
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INF, F, PŘ	INF, PŘ	ČJ, M, INF, OV, PŘ	ČJ, PŘ, TV
hodnoty, postoje, praktická etika		AJ, OV	ČJ, INF	ČJ, AJ, RV

3.6.2 Výchova demokratického občana				
	6.	7.	8.	9.
občanská společnost a škola	OV		ČJ	
občan, občanská společnost a stát	OV		AJ	ČJ
formy participace občanů v politickém životě		OV		
principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		D, OV, Z	D, Z

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá		ČJ, DRJ, Z, VV	ČJ, DRJ, VV	ČJ, DRJ, OV
objevujeme Evropu a svět	AJ, Z, RV	AJ, D, Z	ČJ	DNJ
jsme Evropané	D	Z		Z

3.6.4 Multikulturní výchova				
	6.	7.	8.	9.
kulturní diference		OV		D, Z
lidské vztahy	RV	ČJ, D	D, VV	ČJ, D, OV
etnický původ	TV	ČJ, D	ČJ, D, PŘ, Z	
multikulturalita	VV	DRJ	ČJ, AJ, D	
princip sociálního smíru a solidarity			ČJ, D	ČJ, D

3.6.5 Environmentální výchova				
	6.	7.	8.	9.
ekosystémy	AJ, Z, PŘ	PŘ	ČJ, PŘ	PŘ
základní podmínky života	D, PŘ	D, OV, F, PŘ	CH, PŘ	CH, PŘ, VV
lidské aktivity a problémy životního prostředí	PŘ, Z, VV	ČJ, OV, PŘ, VV	ČJ, AJ, F, CH, PŘ, Z	F, CH, Z, TV
vztah člověka k prostředí	OV, PŘ	ČJ, AJ, OV, F, PŘ, VV	PŘ, PČ	CH, PŘ, RV

3.6.6 Mediální výchova				
	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ, OV	ČJ, INF	ČJ
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, INF	ČJ, INF		
stavba mediálních sdělení	ČJ, INF	INF		ČJ, HV
vnímání autora mediálních sdělení				ČJ, HV
fungování a vliv médií ve společnosti	VV	AJ, OV, VV	AJ, INF	ČJ, AJ, D
tvorba mediálního sdělení	ČJ, VV			ČJ, INF, VV
práce v realizačním týmu				ČJ, INF

4 Rámcové učební plány

4.1 Rámcový učební plán pro 1. stupeň

ročník

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	1.	z toho DČD	2.	z toho DČD	3.	z toho DČD	4.	z toho DČD	5.	z toho DČD	MČD MČD DČD				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	3	10	3	10	2	8	2	8	2	45	45	33	33	12
	Cizí jazyk	0	-	0	-	3	-	3	-	3	-	9	9	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	-	5	1	5	1	5	1	5	1	24	24	20	20	4
Informatika	Informatika	0	-	0	-	0	-	1	-	1	-	2	2	2	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	-	2	-	2	-	0	-	0	-	6	11	11	6	0
	Přírodověda	0	-	0	-	0	-	1	-	2	-	3			3	0
	Vlastivěda	0	-	0	-	0	-	1	-	1	-	2			2	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	5	12	12	5	0
	Výtvarná výchova	1	-	1	-	1	-	2	-	2	-	7			7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	-	2	-	2	-	2	-	2	-	10	10	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	5	5	5	5	0
Celková týdenní dotace		20	3	22	4	25	3	25	3	26	3	118	118	102	102	16
		18/22		18/22		22/26		22/26		22/26					118	

Nepovinné předměty	Cizí jazyk	1		1										
	Zájmová tělesná výchova	1												
	Šikovní ruce	1												
	Instrumentální soubor	1		1		1		1		1				
Celková povinná časová dotace		20		22		25		25		26				118

Pozn. Počet, skladba a časová dotace nepovinných předmětů se může měnit podle konkrétních podmínek v daný školní rok.

Poznámky k učebnímu plánu:

Výuka cizího jazyka probíhá od třetí třídy. Vzhledem k tomu, že ve středním vzdělávání musí být zajištěna návaznost výuky anglického jazyka jako prvního cizího jazyka, vyučujeme jako první cizí jazyk právě jazyk anglický.

4.2 Rámcový učební plán pro 2. stupeň

ročník

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předměty	6.	z toho DČD	7.	z toho DČD	8.	z toho DČD	9.	z toho DČD	MČD	MČD	DČD			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	1	5	1	4	1	4	-	18	18	15	15	3	
	Cizí jazyk	3	-	3	-	3	-	3	-	12	18	12	12	0	
	Další cizí jazyk	0	-	2	-	2	-	2	-	6		6	6	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	1	5	2	5	1	5	1	20	20	15	15	5	
Informatika	Informatika	1	-	1	-	1	-	1	-	4	4	4	4	0	
Člověk a společnost	Dějepis	2	1	2	-	2	-	2	1	8	12	10	6	2	
	Občanská výchova	1	-	1	-	1	-	1	-	4			4	4	0
Člověk a příroda	Fyzika	2	-	2	1	1	-	1	-	6	25	20	5	1	
	Chemie	0	-	0	-	2	-	2	-	4			4	4	0
	Přírodopis	2	-	2	-	2	1	2	1	8			6	6	2
	Zeměpis	2	1	2	-	1	-	2	1	7			5	5	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	-	1	-	1	-	1	-	4	10	9	4	0	
	Výtvarná výchova	1	-	2	-	2	1	1	-	6			5	5	1
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	-	0	-	0	-	1	-	2	10	10	2	0	
	Tělesná výchova	2	-	2	-	2	-	2	-	8			8	8	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	-	0	-	1	-	1	-	3	3	3	3	0	
Celková týdenní dotace		29	4	30	4	30	4	31	4	120	120	104	104	16	
		28/30		28/30		30/32		30/32					120		

Volitelné předměty	Volitelná sportovní výchova													
	Seminář z matematiky													
	Seminář z českého jazyka													
					1	1	1	1						2
Celková povinná časová dotace		29		30		31		32					122	18

Pozn. Počet, skladba a časová dotace volitelných předmětů se může měnit podle konkrétních podmínek v daný školní rok.

Poznámky k učebnímu plánu:

Výuka dalšího cizího jazyka jako povinně volitelného předmětu probíhá od sedmé třídy. Žáci si volí, prostřednictvím svých zákonných zástupců na konci šesté třídy jednu z následujících možností: německý jazyk, ruský jazyk. O výběru dalšího cizího jazyka rozhodují zákonní zástupci žáka. Konečné rozhodnutí o zařazení žáka přísluší řediteli školy. Jednotlivé skupiny druhých cizích jazyků jsou otevřeny, pokud to dovolí provozní možnosti školy a pokud se naplní dostatečným počtem žáků.

Ve vzdělávací oblasti Informatika je předmět Informatika vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci takřka ve všech předmětech.

Výstupy a učivo povinně volitelných předmětů vychází z učebních osnov jednotlivých oblastí a oborů. Výuka těchto předmětů je realizována v 8. a 9. ročníku. Umožňuje specializaci žáka a akceptuje jeho osobní maximum.

O výběru volitelných předmětů rozhodují zákonní zástupci žáka na základě nabídky školy pro příslušný školní rok. Konečné rozhodnutí o zařazení žáka přísluší řediteli školy. Jednotlivé skupiny volitelných předmětů jsou otevřeny, pokud to dovolí provozní možnosti školy a pokud se naplní dostatečným počtem žáků.

5 Učební osnovy

5.1 Učební osnovy pro 1. stupeň

5.1.1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové vymezení předmětu

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vyučování, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání. Vytváří předpoklady k úspěšnému dorozumívání.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura patří části:

- Jazyková výchova
- Literární, komunikační a slohová výchova

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit. Učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a pocity.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti. Verbální a neverbální komunikace se může rozvíjet prostřednictvím některých prvků z dramatické výchovy.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura se na prvním stupni realizuje v celkové časové dotaci 45 hodin.

Český jazyk a literaturu realizujeme v rámci vyučovacích hodin. Dále využíváme mezipředmětové vztahy. Učivo je i základní součástí projektového vyučování.

Obsahové a časové vymezení předmětu Český jazyk a literatura 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Předčtenářské období – rozvoj zrakového a sluchového vnímání, analýza a syntéza slov, rozvoj řeči, psaní – základní hygienické návyky 2. Slabičně analytické čtení, rozvoj komunikace, výslovnost, nácvik psaní 3. Vázané čtení, vypravování, nácvik techniky psaní 4. Čtení s porozuměním, mluvený projev, recitace, dramatizace, psaní – opis a přepis 	9
2. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Věta, druhy vět, technika čtení slov 2. Samohlásky, orientace v textu 3. Souhlásky tvrdé, měkké, významová stránka slov 4. Podstatná jména, vlastní jména, poezie – recitace, dramatizace 5. Párové souhlásky na konci slov, ilustrace 	10
3. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Párové souhlásky uvnitř slov, plynulé čtení s porozuměním, próza 2. Vyjmenovaná slova, komunikace 3. Podstatná jména (rod, číslo, pád), poezie recitace, dramatizace 4. Slovesa (osoba, číslo, čas), ilustrace 5. Souvětí a věta jednoduchá, mluvený projev 	10
4. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stavba slov, plynulé čtení s porozuměním, próza 2. Vyjmenovaná slova, členění textu 3. Slovesa, popis 4. Stavba věty jednoduché, poezie – recitace, dramatizace 5. Souvětí, ilustrace 	8
5. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stavba slova, próza, vypravování 2. Význam slov, komunikace 3. Slovní druhy – ohebné, neohebné, poezie – recitace, dramatizace 4. Skladba, popis 	8
1.–5. ročník		45

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- projektové vyučování
- vybírání vhodných textů, metod, strategií pro poznávání jazyka
- zadávání úloh, vedoucích ke rozvoji komunikace
- čtení a porozumění rozličným textům
- naslouchání
- přednes
- získávání informací

Kompetence k řešení problému

- uplatňování vlastních nápadů
- organizování a plánování činnosti
- schopnost diskutovat o problému
- didaktické hry

Kompetence komunikativní

- postupy, vedoucí k rozvoji komunikace
- naslouchání, rozlišování, porovnávání
- vyjadřování myšlenek
- vyprávění
- rozhovory
- formulace otázek a odpovědí
- dramatizace, experimentování
- reprodukce
- komunikační kruhy
- projekty
- besedy

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce
- přijímání pochvaly a kritiky
- hodnocení a sebehodnocení práce
- tvořivé hry, dialogy, scénky

Kompetence občanské

- modelové situace
- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- projekty
- skupinová práce
- podporování získávání sebedůvěry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- vytváření pracovních listů
- metody vedoucí k zvládnutí techniky psaní
- zadávání úloh, které vedou k vytrvalosti a odpovědnosti

Kompetence digitální

- čtení elektronických textů s hlubším porozuměním
- zjišťování vhodných čtenářských strategií pro digitální čtení
- hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací
- využívání online slovníků
- odlišení cizího a vlastního obsahu, problematika autorství
- orientování se na klávesnici
- dodržování základních hygienických návyků

5.1.1.1 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Předčtenářské období Září	Smyslové vnímání Jazyková, zraková a sluchová příprava Analyticko-syntetická cvičení	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozvíjí své zrakové a sluchové vnímání. Zvládá analýzu a syntézu slova na slabiky. <i>Cvičí smyslové vnímání.</i>	Uplatňuje se i v dalších oblastech vzdělávání, čtení s porozuměním provází výuku v průběhu celého roku. ČjS, HV	Dialog, naslouchání, rozvoj komunikace
První hlásky a písmena Říjen	Hlásky a písmena Souhlásky s, l, m, p Samohlásky a, o		Poznává souhlásky a samohlásky na začátku a na konci slova. Poznává a čte malá a velká písmena. Slabiky sa, la, ma, pa, so, lo, mo, po.	ČjS	Dialog, názorné vyučování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Další hlásky a písmena Analýza a syntéza slabik Slova Listopad	Samohlásky u, e, i, y Skládací abeceda Čtení Slabikář		Správně vyslovuje dlouhé a krátké slabiky, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Poznává a čte otevřené slabiky a slova z daných písmen. Zvládá různé činnosti s písmeny skládací abecedy, skládá slabiky a slova z daných písmen. Čte dvouslabičná slova s otevřenými slabikami. Čte ze Slabikáře.	ČjS, PČ, VV	Metody vedoucí ke zvládnutí čtení, dialog, práce na tabuli, nácviky řeči, komunikace
Slabičně analytické čtení Další hlásky a písmena Prosinec	První věty Hlásky a písmena t, j, n, d Hry se slabikami a slovy	OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy OSV – kooperace a kompetice	Čte dvou – tříslavné věty. Rozpozná grafickou i zvukovou podobu dalších písmen a hlásek. Čte otevřené slabiky a slova z nich složená. Účastní se jazykových her, poznává jejich pravidla. Seznamuje se s dalšími písmeny a hláskami, dokáže je správně číst. <i>Rozšiřuje své komunikační schopnosti.</i> <i>Spolupracuje při společenských činnostech.</i>	PČ, HV	Práce s chybou, soutěž, tajenky, kvízy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Leden	Čtení Dvojhlásky ou, au Hlásky a písmena k, v, r Práce s textem	OSV – rozvoj schopností poznávání	Čte zavřené slabiky a slova z nich složená, slova se souhláskou na konci. Čte krátké věty. Čte psací písmo. Rozeznává a čte dvojhlásky. Poznává a rozlišuje grafickou a zvukovou podobu dalších hlásek a písmen. Čte kratší texty, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky a písmena. Odpovídá na otázky týkající se obsahu jednoduché přečtené věty a textu, vyhledává odpovědi. Kreslí obrázky. <i>Rozvíjí svou pozornost a soustředění.</i>	ČjS, VV	Nácvik čtení, porozumění, práce s textem, třídění informací
Únor	Slova se dvěma souhláskami na začátku Hlásky a písmena z, b, c, č, ž Slova se dvěma souhláskami uprostřed		Čte daná slova. Poznává a rozlišuje písemnou podobu textu. Poznává a rozlišuje podobu dalších hlásek a písmen. Plní krátké a jasně formulované pokyny v písemné formě.	PČ	Úlohy vedoucí k rozvoji komunikace, sebehodnocení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Období vázaného čtení Březen	Hlásky a písmena š, Š Jazykové hry (během celého roku) Hlásky a písmena ž, Ž, ř, Ř, ch, Ch	OSV – psychohygienu	Rozeznává a čte další hlásky a písmena. Čte slova se zavřenými slabikami a se dvěma souhláskami na začátku. Aktivně se zapojuje do her a činností, odpovídá na otázky, sám je vytváří a formuluje. Poznává další hlásky a písmena, čte složená a víceslabičná slova. Čte s porozuměním kratší i delší věty. Srozumitelně mluví a vyjadřuje se. <i>Poznává svou osobnost.</i>	PČ	Jazykové hry, didaktické hry, rozlišování písmen a hlásek
Čtení slov Duben	Hlásky a písmena g, f, d, t, ň Hry, hádanky	OSV – komunikace OSV – kreativita	Rozeznává dané skupiny, čte slova obsahující tyto skupiny. Čte články ze Slabikáře. Rozloží a složí slova na hlásky. Čte slova s danými skupinami. Hraje hry, řeší hádanky a kvízy. <i>Tvoří a vymýšlí různé varianty her.</i>	PČ, TV	Čtení textu, hry, hádanky, kvízy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čtení s porozuměním Květen	Skupiny di, ti, ni, dě, tě, ně, bě pě, vě, mě Čtení s porozuměním	OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace	Čte slova se slabikotvornými souhláskami. Čte články a kratší celky obsahem přiměřené jeho schopnostem, odpovídá na otázky vztahující se k textu, vyhledává v něm údaje. <i>Cvičí sebekontrolu, porozumění textu.</i>		Práce s textem
Červen	Písmena q, w, x Čtení – plynulost, porozumění čtenému textu Řeč (jazyková výchova je v tomto ročníku úzce spjata s komunikační a slohovou výchovou)	OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – komunikace MV – multikulturalita	Zvyšuje plynulost čtení delších slov a slov se shluky souhlásek. Rozumí čtenému textu, odpovídá na otázky, kreslí obrázek týkající se daného textu. Orientuje se v daném textu, vyhledává. Čtení s porozuměním uplatňuje v dalších oblastech – přírodověda, hudební výchova, výtvarná výchova. Mluví spisovně, zřetelně vyslovuje. <i>Cvičí soustředění</i> <i>Rétorika – ovládá vědomě svůj hlas.</i> <i>Zná zvukovou stránku cizího jazyka.</i>	VV	Práce s knihou, dialog, nácviky řeči

5.1.1a Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura – Genetická metoda

V prvních třídách je předmět Český jazyk – část Jazyková výchova vyučován dvěma metodami. Metodou analyticko-syntetickou a metodou genetickou neboli hláskovací. Škola nabízí tuto alternativní metodu výuky čtení, pokud s ní rodiče žáků souhlasí.

Obsahové a časové vymezení předmětu Český jazyk a literatura 1. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Průpravné období – rozvoj zrakového a sluchového vnímání, hlásková analýza a syntéza slov, uvolňovací cviky písma 2. Čtení a psaní velkých tiskacích písmen, čtení slov a krátkých vět 3. Čtení malých tiskacích písmen, četba krátkých pohádek a příběhů, vypravování 4. Osvojení si tvarů nevázaného písma, opis a přepis 	9

5.1.1a.1 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 1. ročník – Genetická metoda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Předčtenářské období Září	Průpravné období: – sluchová, zraková a prostorová orientace – samohlásky krátké	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – poznávání lidí OSV – komunikace	Rozvíjí dílčí funkce svého smyslového vnímání, především funkci sluchovou. Rozlišuje sluchem krátké a dlouhé samohlásky. Určuje pozici hlásky ve slovech. Procvičuje hláskovou analýzu a syntézu slov. Pamatuje si a opakuje krátké říkanky a básničky. Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Pečlivě vyslovuje. Kreslí a procvičuje grafomotoriku pomocí uvolňovacích cviků a tvarových prvků písma. Zvládá hygienické návyky spojené se psaním.	HV	Naslouchání, dialog, rozvoj komunikace, práce se jmény dětí
Svět velkých písmen Říjen	Velká tiskací písmena – svět písmen: – samohlásky dlouhé a Ě – hlásky a písmena M, T, J, N, S, L		Čte a zapisuje probíraná písmena. Nadále procvičuje fonemický sluch a pozici hlásky ve slovech. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Respektuje základní komunikační pravidla. Píše další tvarové prvky písma.	PČ, VV	Dramatizace příběhů písmen, modelování písmen, skládání písmen z kostek

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Svět slov Listopad	Velká tiskací písmena – svět slov: – hlásky a písmena K, V, P, H, D, B, R, Ř, Š – čtení a opisování slov – diktáty písmen a slov		Čte a píše probíraná písmena. Určuje pozici hlásky a písmena ve slovech. Čte a píše krátká slova z probraných písmen. Píše další tvarové prvky písma.	PRV	Domino se slovy, obrázkové skládky, vějíře se slovy
Svět příběhů Prosinec	Velká tiskací písmena – svět příběhů: – hlásky a písmena C, Č, Z, Ž, F, G, CH, Ď, Ť, Ň – čtení slov a krátkých vět – diktát krátkých vět		Čte a píše probíraná písmena. Čte a píše slova a krátké věty. Porovnává významy slov, slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Přiřazuje věty k příslušným obrázkům. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Procvičuje další tvarové prvky písma.	PRV	Skládání vět ze slov, hledání zakončení vět, četba známých českých pohádek velkými tiskacími písmeny

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Svět malých písmen Leden	Svět velkých a malých písmen: – čtení skupin DĚ, TĚ, NĚ, DI, TI, NI, DY, TY, NY a BĚ, PĚ, VĚ, MĚ – přiřazování malých tiskacích písmen k velkým		Čte slova se skupinami dě, tě, ně, di, ti, ni, dy, ty, ny a bě, pě, vě, mě. Přiřazuje tvary malých tiskacích písmen k tvarům velkých tiskacích písmen a čte je. Čte krátké literární útvary s porozuměním a vyjadřuje své pocity přečteného textu. Píše poslední tvarové prvky písma.	PRV	Přiřazování dvojic slov s velkým a malým písmem, četba krátkých příběhů a pohádek malým tiskacím písmem
Svět písma Únor-červen	Četba textů malými tiskacími písmeny. Osvojení tvarů nevázaného písma.		Čte texty malým tiskacím písmem s porozuměním. Orientuje se v textu. Vylepšuje čtenářskou techniku – předložky, spojky, intonace vět, přímá řeč. Osvojí si tvary písma. Kontroluje vlastní písemný projev.	PČ, VV	

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Hry a cvičení na rozvoj smyslového vnímání s důrazem na sluchovou perцепci.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Hry na vzájemné poznávání se ve třídě.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Hry na poznávání řeči těla, zvuků, slov. Poznat pravidla dialogu, naučit se naslouchat druhým formou dramatizace daných situací.

5.1.1.2 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární, komunikační a slohová výchova – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Předčtenářské období Září	Smyslové vnímání Rozvoj řeči Dýchání Říkaneky a básničky Psaní – základní hygienické návyky	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – komunikace	Cvičí své smyslové vnímání. Rozvíjí řeč s využitím svých zkušeností, snaží se pečlivě vyslovovat, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Pamatuje si a opakuje krátké říkanky a básničky. Ovládá základní hygienické návyky při psaní – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku. Jednoduché uvolňovací cviky. <i>Cvičí své smyslové vnímání, cvičí dovednost zapamatování.</i>	Na celém 1. stupni dbáme na dodržování mezipředmětových vztahů ve všech předmětech. ČjS, TV	Rozvoj smyslového vnímání, rozvoj řeči, nácviky správného dýchání, nácvik říkadel Metody vedoucí ke zvládnutí techniky psaní, uvolňovací cviky, nácviky hygienických návyků při psaní

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výslovnost Vypravování Říjen	Vypravování Náprava vadné výslovnosti nápodobou Psaní – uvolňovací cviky, prvky písma	OSV – komunikace	Vypráví krátce podle svých zážitků a pozorování. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou výslovnost. Drží správně psací náčiní, správně sedí a zvládá uvolňovací cviky a prvky <i>Zvládá rétoriku, různé komunikační dovednosti.</i>	PČ	Rozhovor, vypravování, nápodoba, nácvik psaní
Tvoření otázek a odpovědí Listopad	Otázky a odpovědi Hry s rytmem Psaní – první písmena a slabiky	OSV – kooperace a kompetice OSV – mezilidské vztahy	Odpovídá na otázky ohledně svého vypravování. Poznává rytmus řeči, hraje hry na uvědomění si rytmu. Píše správné tvary písmen a číslic. <i>Poznává a hodnotí názory jiných lidí.</i>	VV	Otázky a odpovědi, řízený rozhovor, dialog, rytmizace, nácvik písma

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vánoce Prosinec	Vánoce – vypravování Slavnosti slabikáře – recitace, dramatizace Předčítání Psaní – velká a malá písmena	OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena MV – multikulturalita	Vypravuje o prožívání rodinných Vánoc, uvědomuje si dodržování tradic a zvyků, vyjadřuje se jasně a smysluplně. Pamatuje si a recituje básničky s vánoční tematikou, ztvární roli v dramatizaci pohádky. Naslouchá pečlivě předčítanému textu. Nacvičuje psaní velkých a malých písmen, ovládá tvary písma. <i>Reguluje vlastní jednání, naslouchá příběhům. Zná tradice různých zemí, rozeznává vztahy mezi skupinami lidí.</i>	VV, Člověk a jeho svět	Vypravování, rozvoj vyjadřování, poslech, besídka Nácvik techniky psaní

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozvoj vyjadřování Leden	Posilování paměti Rozvíjení vyjadřování Psaní – diktát, – slova, věty	OSV – kreativita	Zapamatuje si předčítaný či vyprávěný text. Vyjádří své pocity mluveným, výtvarným či písemným projevem. Dle diktátu napíše správné tvary písmen. Ovládá psaní slabik a krátkých slov s jednoduchými spoji. <i>Rozvíjí svou tvořivost.</i>		Rozvoj paměti, rozvoj schopností vyjádřit své pocity
Cvičení paměti Únor	Hry – intonace Cvičení paměti – básničky Opis, přepis Diktát		Volí vhodnou intonaci v různých situacích mluvího. Pamatuje si středně dlouhý rýmovaný text. Opíše a přepíše správně velká a malá písmena, krátká slova. Píše správně dle diktátu.		Didaktické hry, recitace, Opis, přepis
Řeč Březen	Řeč a vyjadřování Výslovnost Psaní – slova	OSV – sebezpoznaní a sebe-pojetí	Vyjádří srozumitelně své pocity z vypravování či četby, jasně formuluje své myšlenky. Správně vyslovuje. Píše správné tvary písmen a spojuje je ve slova, opisuje a přepisuje slova. <i>Uvědomuje si svůj přístup k příběhu.</i>	HV	Nácvik výslovnosti, dialog, nácvik psaní správných tvarů písmen

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Velikonoce Duben	Velikonoce – vypravování, říkadla, koledy Mimoslovní komunikace Psaní	OSV – ko- munikace MV – multi- kulturalita	Pamatuje si nové velikonoční koledy. Pantomimicky předvede např. různá povolání. Píše snadná a foneticky jasná slova dle diktátu, zvládá analýzu a syntézu. Kontroluje svůj písemný projev. <i>Uvědomuje si rozmanitost komunikace – mimoslovní. Zná velikonoční tradice jiných zemí.</i>	Člověk a jeho svět	Vyprávění, rozvoj mimoslovní komunikace, rozlišení tvarů písma
Rozvoj vyjadřování, vypravování Květen	Řeč Porozumění textu Vypravování Psaní – vlastní jména, věty		Vyslovuje správně a srozumitelně. Rozumí mluvenému slovu i psanému textu, chápe předčítaný text. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Ovládá psaní velkých písmen ve jménech, napíše větu s velkým počátečním písmenem a tečkou na konci. Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané.	VV	Poslech, porozumění textu Zdokonalení techniky psaní, úlohy vedoucí k vytrvalosti

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dialogy Červen	Naslouchání a dialog (celý ročník) Mluvený projev Psaní	OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy OSV – psychohygienu	Dovede naslouchat partnerovi a vede s ním vyrovnaný dialog. Zvládá techniku mluveného projevu, správně dýchá. Srozumitelně se vyjadřuje, správně vyslovuje. Opisuje, přepisuje kratší text, vytváří základ svého rukopisu, dodržuje čitelnost a úhlednost a celkovou úpravu písemného projevu. Ovládá hygienické a pracovní návyky při psaní. <i>Komunikuje, ovládá svou vnitřní hygienu.</i>	VV	Dialog, naslouchání, nácvik mluveného projevu Nácvik techniky psaní, opis, přepis

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Dialog, naslouchání, rozvoj komunikace, názorné vyučování, nácvik čtení, porozumění, práce s textem, třídění informací, práce na tabuli, nácviky řeči, uvolňovací cviky, techniky psaní, nácviky hygienických návyků při psaní, nácviky správného dýchání.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Práce s chybou, soutěž, tajenky, kvízy, nácvik říkadel; práce s textem, knihou, dialog, nácvik řeči, cvičení sebekontroly.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Práce s textem, knihou, dialog, nácvik řeči, cvičení sebekontroly.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Otázky a odpovědi, řízený rozhovor, dialog, rytmizace, nácvik písma.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Otázky a odpovědi, řízený rozhovor, dialog, rytmizace, nácvik písma.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Efektivní komunikace, uvolnění, relaxace.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Tvoření her, tvorba hádanek a kvízů.

MV – multikulturalita

Práce s knihou, poslech.

5.1.1.3 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování Září	Opakování a prohlubování učiva z prvního ročníku O větách	OSV – rozvoj schopností poznávání (průběžně)	Zvládá analýzu a syntézu slov. Umí se vyjádřit písemně i ústně. Zvládá krátké souvislé projevy. <i>Cvičí si smyslové vnímání.</i>		Práce s textem, skupinová práce, samostatná práce, práce s chybou
Věty O slově Říjen	Věta – slovo, slovní význam		Uspořádá slova ve větě. Umí rozlišit větu oznamovací, tázací a rozkazovací, přací. Rozliší nadřazenost a podřazenost slova. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.		Vysvětlování, diskuze, skupinová práce
Hlásky Listopad	Zvuková stránka jazyka Hláska, písmeno Dělení hlásek		Pozná rozdíl mezi hláskou a písmenem. Pozná a graficky znázorní samohlásky, souhlásky a dvojhlásky.		Vysvětlování, samostatná i skupinová práce, práce s chybou
Pravopis souhlásek Prosinec	Pravopisně tvrdé a měkké souhlásky		Umí psaní i; y; po měkkých a tvrdých souhláskách.	PČ	Vysvětlování, práce s chybou, soutěž, kvíz, dialog

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pravopis souhlásek Leden	Souhlásky měkké a tvrdé Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě		Umí psaní i; y; po měkkých a tvrdých souhláskách. Odůvodňuje a píše správně dě, tě ně, bě, pě, vě, mě.	PČ	Vysvětlování, samostatná práce, skupinová práce
Pravopis souhlásek Únor	Souhlásky měkké a tvrdé Skupina mě Slabikotvorné r, l		Umí psaní i; y; po měkkých a tvrdých souhláskách.	PČ	Vysvětlování, samostatná práce, skupinová práce
Slovní druhy Březen	Psaní velkých písmen Slovní druhy		Pamětné osvojení slovních druhů. Osvojí si pravidlo o psaní velkých písmen na začátku vlastních jmen.		Vysvětlování
Slovní druhy Duben	Slovesa Abeceda		Pozná podstatná jména, slovesa. Pamětně si osvojí abecedu.	PČ	Vysvětlování, didaktická hra
Skladba Květen	Jednoduchá věta Párové souhlásky na konci slov		Zvládá krátké souvislé projevy. Umí poznat jednoduchou větu.		Samostatná práce, skupinová práce, práce s textem

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Shrnutí Červen	Závěrečné shrnutí		Dodržuje pořádek slov ve větě. Umí psaní i; y; po měkkých a tvrdých souhláskách. Zvládá různé činnosti s abecedou. Poznává podstatná jména a slovesa. Rozlišuje obecná a vlastní jména.		Soutěže, kvízy, práce s chybou, opakování učiva

5.1.1.4 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární, komunikační a slohová výchova – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pravidla společenského chování Září	Oslovení Pozdrav Prosba Poděkování Dokončení prvopočátečního čtení Přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení Psaní – základní hygienické návyky	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Umí pravidla společenského chování, formy společenského styku a umí je použít v krátkých mluvených projevech a scénkách. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Ovládá základní hygienické návyky.	Člověk a jeho svět	Dialog, práce s chybou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Telefonujeme Říjen	Telefonický rozhovor Vyprávění podle osnovy, pořádek vět Plynulé čtení krátkých vět a jednoduchých textů Dýchání Psaní – písmena, slova	OSV – komunikace (průběžně)	Vede správně dialog, telefonický rozhovor. Cvičí se ve schopnosti vypravovat. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Dbá na úhledný a čitelný projev. <i>Dovede verbálně i neverbálně vyjádřit své myšlenky.</i>		Práce ve dvojici, dramatizace
Vypravování podle osnovy Listopad	Psaní krátkých pozdravů Vyprávění podle obrázkové osnovy Vzkaz, SMS Samostatné činnosti žáků k přečteným textům – čtení s porozuměním Psaní – písmena, slova		Umí sestavit blahopřání, pozdrav a napsat adresu. Umí uspořádat obrázky v osnově podle posloupnosti děje a umí souvisle vypravovat. Čte s porozuměním. Vyjádří své pocity k přečtenému textu. Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Píše správné tvary písmen.	VV	Dramatizace, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vánoční přání Prosinec	Vyprávění podle vlastního prožitku Novoroční přání Čtení předložkových výrazů Psaní – Novoroční přání	MV – kulturní diference (průběžně)	Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Umí sestavit novoroční přání. Čte se správnou vazbou předložkové výrazy. Nacvičuje výrazné čtení. Dbá na úhlednost písemného projevu. <i>Respektuje zoláštnost různých kultur.</i>	Člověk a jeho svět, VV	Dialog, beseda
Vypravování prožitku Leden	Dokončení příběhu, dramatizace různých prožitků a situací Příslloví o zdraví Samostatné činnosti v hodinách čtení – lístečková hra Dopis Psaní – písmena, slova		Vyjadřuje se ústně a písemně. Zvládá krátké souvislé projevy. Vyjádří své pocity mluveným písemným, výtvarným projevem. Správně spojuje písmena i slabiky.		Soutěž, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pravidla chování Únor	Slušné chování – různé pozdravy a přání Čteme správně, plynule a s porozuměním věty a přiměřeně dlouhé články Psaní – písmena, číslice a věty	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Volí vhodné verbální a neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk. Podstatné informace zaznamená. Píše správné tvary písmen a číslic.	Člověk a jeho svět	Práce s chybou, tvořivá hra
Velikonoce Březen	Velikonoce – velikonoční pozdrav. Vyprávění podle vlastního zážitku Jaro v literatuře – hádanky, říkanky, básně Psaní – pohled a adresa		Napíše věcně i formálně správně jednoduché sdělení. Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Snaží se pečlivě vyslovovat a recitovat. Vymýšlí slovní hříčky a rýmované veršičky. Dbá na úhlednost a čitelnost písemného projevu.	VV, Člověk a jeho svět, HV	Projekt, beseda, práce s textem, soutěže

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popis zvířete Duben	Popis zvířete Tiché čtení s porozuměním jednoduchých pokynů Psaní – slova, věty		Umí používat přirovnání nebo některé slovní obraty. Kontroluje vlastní písemný projev.		Samostatná a skupinová práce, práce s chybou
Vypravování Květen	Vyprávění o mamince podle osnovy Vzkaz, SMS Správné čtení slov s předložkami Přirozená intonace při čtení vět Psaní velkých písmen v místních názvech		Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev. Dbá na správnou výslovnost a intonaci čteného textu. Uvědomí si psaní velkých písmen v místních názvech.		Dialog, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Prázdniny Červen	Těšíme se na prázdniny – vyprávění Správné plynulé čtení s porozuměním Vzájemné představení nejlepších prací z průběhu školního roku		Vypráví podle vlastních zážitků. Čte krátké, přiměřeně obtížné texty. Předvede své práce prováděné při plnění úkolů z Čítanky.		Dramatizace, vyprávění

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s textem, skupinová práce, práce s chybou, samostatná práce, diskuze, dialog, vysvětlování, didaktická hra, soutěže kvízy.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Práce ve dvojicích, dramatizace, samostatná práce.

MV – kulturní diference

Dialog, beseda, soutěž, samostatná práce.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování v problematických situacích všedního dne. Rozhovor, dialog.

MdV– kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tvorba reklam, průběžné sledování školních webových stránek.

5.1.1.5 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování Nauka o slově Září	Opakování z 2. ročníku Věta-slovo-slabika Druhy vět	OSV – rozvoj schopností poznávání	Píše správně ú, ů. Poznává slovesa a podstatná jména. Člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Odůvodňuje změnu souhlásky na konci slov. Cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění.	VV	Analyticko-syntetická metoda
Pravopis Říjen	Párové souhlásky uvnitř slov		Odůvodňuje pravopis párových souhlásek d-t, d'-ť, h-ch, v-f, z-s, ž-š.	PČ	Monologické metody
Pravopis Listopad	Vyjmenovaná slova po b, l Abeceda Stavba slova		Odůvodňuje psaní i, y po b uvnitř slova podle daného postupu. Naučí se vyjmenovaná slova po b, l. Seřadí slova podle abecedy. Porovnává a třídí slova podle významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	VV	
Pravopis Prosinec	Vyjmenovaná slova po m Slovní druhy Souvětí		Umí vyjmenovaná slova po m odříkat, spojí příbuzné slovo s vyjmenovaným.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Leden	Podstatná jména – číslo, rod Podstatná jména obecná a vlastní Vyjmenovaná slova po p, s		U většiny známých podstatných jmen umí určit rod a číslo. Uvědoměle zvládne psaní velkých písmen na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.		Metoda aplikační
Pravopis Únor	Opakování vyjmenovaných slov Podstatná jména – pád, životnost		Odůvodňuje psaní i, y po p ve slovech vyjmenovaných a známých příbuzných slovech s vyjmenovanými. Odříká řady vyjmenovaných slov po p a s.	Člověk a jeho svět	Metody abstrakce a konkretizace
Tvarosloví Březen	Slovesa – číslo, osoba Vyjmenovaná slova po v a z		Užívá správné gramatické tvary sloves. Odůvodňuje psaní i/y po s ve slovech vyjmenovaných a známých příbuzných slovech s vyjmenovanými.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Duben	Slovesa – infinitiv a časování sloves v čase přítomném, budoucím i minulém Slovní druhy Skladební dvojice		Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Přídavná jména, číslovky, předložky. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.		
Skladba Květen	Skladba Stavba souvětí Slovní druhy		Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy. Zájmena, spojky, příslovce.		Metody aplikační
Skladba Červen	Stavba věty jednoduché Slovní druhy		Určí základní skladební dvojice v jednoduché větě. Částice, citoslovce.		

5.1.1.6 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vypravování prožitku Září	Vypravování prožitku		V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Píše správné tvary malých písmen.		Monologická metoda
Obrázková osnova Říjen	Vypravování podle obrázkové osnovy Čtení krátkých textů		Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Píše správné tvary probíraných písmen. Plynule a s porozuměním čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.		Vrstevnické vyučování
Osnova Popis Listopad	Osnova příběhu Popis osoby	OSV – psychohygiena OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – komunikace	Reprodukuje příběh podle osnovy společně sestavené. Popíše kamaráda. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.		Situační metoda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popis Prosinec	Popis pracovního postupu	OSV – hodnoty postoje, praktická etika	Popíše pracovní postup zvolené činnosti. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Známý text čte s přednesem. Napíše vánoční blahopřání.	VV, PČ	Metody názorně demonstrační
Popis Dopis Leden	Popis předmětu		Popíše nábytek. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Snaží se o výrazné čtení.		
Popis E-mail Únor	Popis předmětu		Popíše předmět. Čte správně slova s předložkami. Správně napojuje písmena. Efektivně komunikuje, relaxuje, hodnotí sebe samého.		
Rozhovor Příhláška Březen	Rozhovor		Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Píše správně jednoduchá sdělení. Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vypravování Duben	Vypravování příběhu		Vypraví zážitky z Velikonoc s použitím citoslovcí, vyjadřujících zvířecí hlasy.	M, Člověk a jeho svět	Metoda dialogická
Popis Květen	Popis předmětu		Sestaví osnovu, následně vypraví. Kontroluje vlastní písemný projev.	VV	Instruktaž
Vyprávění Červen	Vyprávění	MdV – stavba mediálních sdělení	Vypraví jednoduchý příběh, používá i souvětí.		

5.1.1.7 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ve světě obrazů a barev Září	Beseda o knihách Výběr literatury dle zájmů	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Společně se třídou navštíví knihovnu. Volí vhodné druhy četby. Zná i cizí literaturu.	Člověk a jeho svět	Beseda
Ve světě moudrosti Říjen	Poslech Opakované čtení Bajky		Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Čte známý text plynule ve vhodném frázování a tempu.		Rozhovor
Ve světě nesvětě Listopad	Pohádka		Vyjádří obsah přečteného textu ilustrací. Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Dokončí smyšlenou pohádku.	VV	Grafická a výtvarná činnost
Ve světě veršů Prosinec	Tiché čtení Verše, přednes		Pokusí se složit báseň.	VV	Motivační metoda
Ve světě nesmyslů a her Leden	Práce s textem		Orientuje se v textu podle svých schopností.		Metoda samostatné práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ve světě minulém Únor	Literatura různých žánrů Dětské časopisy		Rozlišuje literární žánry – próza, verše, bajky, pohádky. Objasňuje význam neznámých slov a slovních spojení.	Člověk a jeho svět	Metody problémové
Ve světě objevů a vynálezů Březen	Čtení, práce s textem Reprodukce		Pracuje tvořivě s literárním textem dle pokynů.		Reproduktivní metoda
Ve světě přírody Duben	Výrazné čtení		Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.		
Ve světě dětí Květen	Vypravování, popis osoby		Pozorně čte s porozuměním, reprodukuje text, vyhledává hlavní myšlenku textu.		
Ve světě fantazie Červen	Beseda o dětské literatuře a ilustracích	MV – kulturní diference	Zná nejméně 5 autorů dětských knih a 3 ilustrátory. Vypráví a zná se s kulturou různých etnik.	VV	Beseda

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, hry, hádanky, kvízy.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Organizace vlastního času, uvolnění, relaxace, efektivní komunikace, nácvik zvládnání stresových situací.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Organizace vlastního času, uvolnění, relaxace, efektivní komunikace, nácvik zvládnání stresových situací.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Organizace vlastního času, uvolnění, relaxace, efektivní komunikace, nácvik zvládnání stresových situací.

MV – kulturní diference

Beseda, rozhovor, grafická a výtvarná činnost; beseda, dialog, soutěž.

MV – lidské vztahy

Beseda, rozhovor, grafická a výtvarná činnost; beseda, dialog, soutěž.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Dramatizace, analýza vlastních a cizích postojů, prosociální chování.

MdV – stavba mediálních sdělení

Sestavování příspěvků do městského zpravodaje.

5.1.1.8 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování a procvičování učiva 3. ročníku Vyjmenovaná slova Podstatná jména Rod, číslo, pád Vlastní jména Září	Druhy slov a jejich význam Druhy vět Lexikální pravopis, spisovná	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Porovnává, třídí druhy slov. Rozlišuje v textu druhy vět. Určuje jazykové kategorie podstatných jmen. Určuje párové souhlásky uvnitř a na konci slova.	HV, VV	Metoda monologická
I-Y Předpona, předložka Slovní zásoba Skupiny s ě, bě, vě Říjen	Lexikální pravopis, stavba slova, slovní zásoba		Odůvodní, napíše správně i, y po tvrdých, měkkých souhláskách, i, y u známých vyjmenovaných slov. Rozliší v jednoduchých případech základní části slov.	VV	Metoda vrstevnická

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Listopad	Slovesa Jazykové kategorie Podstatná jména rodu středního Skladebné dvojice		Užívá v mluveném i písemném projevu správné slovesné tvary. Čte s porozuměním Zdůvodňuje psaní i, y v koncovkách podstatných jmen rodu středního.	TV	Analyticko-syntetická metoda
Stavba slova Pravopis předložek a předpon Prosinec	Slovní druhy Skloňování podstatných jmen Podstatná jména rodu ženského	OSV – rozvoj schopností poznávání	Určí slovní druhy hlavně u plnovýznamových slov, rozlišuje tvary podstatných jmen. Skloňuje podstatná jména, zdůvodňuje psaní i, y v koncovkách podstatných jmen rodu ženského.	M, VV	Analyticko-syntetická metoda
Tvarosloví Věta zvolávací Přímá a nepřímá řeč Leden	Skloňování podstatných jmen		Skloňuje podstatná jména, zdůvodňuje psaní i, y v koncovkách podstatných jmen rodu mužského.	VV	Analyticko-syntetická metoda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Slovesný způsob Pravopis slovesných tvarů v přítomném čase Únor	Skloňování podstatných jmen		Skloňuje podstatná jména, zdůvodňuje psaní i, y v koncovkách podstatných jmen. Určuje pravopis slovesných zakončení v přítomném čase.	VV	
Tvarosloví Shoda podmětu s přísudkem Březen	Skloňování podstatných jmen		Využívá znalostí správných tvarů u podstatných jmen ve svém projevu.	TV	Názorně-demonstrační metoda
Skladba Zvuková stránka jazyka, přízvuk, tempo, intonace Duben	Věta jednoduchá Základní skladební dvojice	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Odliší větu jednoduchou od souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	VV	Analyticko-syntetická metoda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Pravopis přípon Květen	Věta jednoduchá, souvětí Základy syntaktického pravopisu		Zkouší vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí, spojovací výrazy podle potřeby obměňuje. Seznámí se se základy syntaktického pravopisu.	VV	Dialogická metoda
Procvičování učiva 4. ročníku Druhy číslovek Červen	Učivo 4. ročníku českého jazyka a jeho užití v každodenním životě	MdV – stavba mediálních sdělení	Vypravuje, napíše text s použitím znalostí učiva. Určuje druhy číslovek.	VV	Aplikační metoda

5.1.1.9 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Konflikt a jeho řešení Září	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – lidské vztahy	Čte se správným přízvukem a intonací. Vypravuje o svém zážitku. Dovede písemně vyjádřit vzkaz. <i>Pozná odlišné sociokulturní skupiny, jiné jazyky.</i>		Vypravování
Příhláška Říjen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vyplňuje přihlášku dle instrukcí. Zapisuje úhledně text do sešitu. <i>Cvičí pozornost a soustředěnost.</i>		Reprodukce
Popis Manipulace Omluva Prosba Listopad	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – etnický původ	Orientuje se v textu a vyhledává důležité informace. Dokáže projevit svůj názor, naslouchat, omluvit se. <i>Reflektuje vlastní sociokulturní prostředí.</i>		Skupinová práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vypravování Vánočně Prosinec	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Tichým čtením porozumí a orientuje se v textu. Zachovává posloupnost děje, pokouší se o vlastní vypravování. Sestaví osnovu. Rozlišuje podstatné informace v textu. Sestavuje blahopřání. Utvrzuje techniku psaní. <i>Pozná vánoční tradice.</i>	VV	Vypravování
Dialogy Leden	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Vede zdvořilý dialog.		Vysvětlení
Popis Vypravování Únor	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – ko- munikace	Plynule čte daný i vlastní text. Udržuje úhledný, čitelný a plynulý písemný projev. Dodržuje postupy popisu a vypravování.		Srovnávání

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obohacování textu Bohatost vyjadřování Březen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Pokouší se písemně zaznamenat vlastní literární pokusy s použitím spisovné i obecné češtiny, nářečí a slov citově zabarvených. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.		Vypravování
Dotazník Duben	Čtení Mluvený projev Písemný projev		Umí vyplnit úřední tiskopisy. <i>Učí se hledat pomoc při potížích při zpracování úkolu.</i>		Individuální práce
Orientace v textu Popis pracovního postupu Rozlišování faktů a názorů Květen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – rozvoj schopností poznávání	Orientuje se v textu a využívá důležité informace.	VV	Vysvětlení
Mluvený projev Červen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – sebezpoznaní a sebe-pojetí	Utvrzuje si techniku čtení. K vyjádření řeči používá přiměřenou mimiku a gesta.		Dramatizace

5.1.1.10 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 4. ročník

Tematická oblast/Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Klíč k srdci básníka Září	Čtení Tvořivé činnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Hovoří o přečtené knize a pokouší se vytvořit na ni názor. Vyjadřuje se k ilustraci, vytváří vlastní ilustraci.	VV	Poslech
Klíč k umění Říjen	Čtení Tvořivé činnosti		Přečte a reprodukuje text. Přednese báseň se správným frázováním a přízvukem.	Člověk a jeho svět	Beseda
Klíč k 21. století Listopad	Základy literární teorie Poslech textu Tvořivé činnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Odliší poezii od prózy, rozeznává různé literární žánry. Vyjadřuje postoj k obsahu textu. Pokouší se o vlastní literární tvorbu a tvoří nadpisy, rýmy a ukončení. <i>Učí se plánovat řešení úkolu.</i>		Výklad
Klíč k pokladům světa Prosinec	Tvořivé činnosti Čtení Poslech k textu	MV – etnický původ	Vyjadřuje vlastní vztah k textu. Rozlišuje různé typy uměleckých textů. <i>Zná tradice jiných kultur.</i>		Literární pásmo

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Klíč k detektivním záhadám Leden	Čtení Základy literární teorie		Reprodukuje text, dotváří ho, obměňuje ho. Rozlišuje krásnou a umělecko-naučnou literaturu.		Výstavka
Klíš k odvaze a hrdinství Únor	Čtení Tvořivé činnosti	OSV – kreativita	Sleduje členění literárních textů. Pokouší se o vlastní literární text na dané téma. <i>Rozvíjí schopnost vidět věci jinak, v souvislostech.</i>		Experiment
Klíč ke dveřím mezi světy Březen	Čtení Tvořivé činnosti a poslech textu		Hovoří o oblíbené knize, ilustraci a hrdinech. Pokouší se o dramatický dialog na základě četby a poslechu.	HV	Beseda
Velikonoce Klíč k lásce a přátelství Duben	Tvořivé činnosti Čtení	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Recituje s citovým zaujetím. Přednáší úryvky z prózy, vyhledává působivá vyjádření. <i>Učí se hledat vztah k sobě samému.</i>		Literární pásmo

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Klíč k dobrodružství Květen	Tvořivé činnosti Čtení Základy literární teorie	MV – etnický původ	Pokouší se dotvářet neúplné literární texty. Uvědomuje si a respektuje členění čtených textů. Poznává další žánry, autory a tituly krásné literatury. <i>Zná literární hodnoty jiných etnik.</i>	Člověk a jeho svět	Výklad
Klíč k tajemství světa a života Červen	Základy literární teorie Tvořivé činnosti Čtení	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Pohovoří o filmových, televizních a divadelních pořadech. Dramatizuje jednoduché výjevy ze života i četby. Porovnává různé texty se stejnou tematikou. <i>Respektuje zoláštnosti etnik.</i>		Divadelní nebo filmové představení

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Dialog, řešení problémů všedního dne.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poslech, vysvětlení, řešení problémů, nácvik dovedností pro učení a studium.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Dramatizace, hry, diskuze.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Dialog, práce skupin, asertivní komunikace, cvičení pozorování a empatického naslouchání.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Experimentování, tvořivé hry, cvičení pro rozvoj originality.

MV – kulturní diference

Divadelní nebo filmové představení, výklad, literární pásmo.

MV – lidské vztahy

Divadelní nebo filmové představení, výklad, literární pásmo.

MV – etnický původ

Besedy, rozhovory, sledování aktuálních událostí.

MdV – stavba mediálních sdělení

Tvorba článků pro školní webové stránky. Četba časopisů pro dospívající.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tvorba informativních a zábavných plakátů.

5.1.1.11 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nauka o slově Září	Zvuková stránka jazyka Stavba slov: kořen, část předponová, část příponová Předpony a předložky	OSV – komunikace	Umí zvukově rozlišit hlásky, správně vyslovovat samohlásky, souhlásky a souhláskové skupiny. Zopakuje si ve slovech část předponovou, příponovou a kořen slova. Poznává slova příbuzná. Rozpozná předložku od předpony a umí je správně napsat. <i>Zná řeč těla, řeč zvuků a slov.</i>	HV, ČJ	Motivační rozhovor, práce s vybranými texty, opakování
Pravopis Říjen	Psaní i, í a y, ý uvnitř slov Význam slov	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vytvoří si dovednost správně psát i, y po obojetných souhláskách a užívat slov dle jejich významu. <i>Rozvíjí své schopnosti, paměť a soustředění.</i>	ČJ, PČ, VV	Upevňování dovedností, prověřování vědomostí

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Listopad	Tvarosloví – slovní druhy Slovesa Slovesa zvratná a nezvratná Slovesné tvary jednoduché a složené Slovesná osoba, číslo, čas Tvary oznamovacího způsobu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu. Pochopí zvratná slovesa jako významový celek. Umí rozlišit jednoduchý a složený tvar. Určuje osobu, číslo a čas. Osvojí si systém slovesných tvarů a uvědomí si rozdíl mezi tvary spisovnými a nespisovnými. Prohloubí si učivo o časování sloves.	ČJ, PŘ, Člověk a jeho svět	Motivační rozhovor, využití v praxi Zápis do sešitu, manipulace s předměty
Tvarosloví Prosinec	Druhy přídavných jmen	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí rozpoznat druhy přídavných jmen a píše správně i/y v koncovkách.	ČJ, PŘ, Člověk a jeho svět	Shrnutí poznatků, záznam na tabuli a do sešitu

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Skladba Leden	Podstatná jména pomnožná Přísudek slovesný Přísudek jmenný se sponou Shoda přísudku s podmětem		Umí určit mluvnické kategorie a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu. Píše správně koncovky v přičestí minulém. <i>Rozvíjí své schopnosti, paměť a soustředění.</i>	ČJ, M	Ústní prověřování, klasifikace, motivační rozhovor
Tvarosloví Únor	Číslovky		Umí rozpoznat druhy číslovek. <i>Rozvíjí své schopnosti, paměť a soustředění.</i>	ČJ	Nácvik dovedností, vysvětlování, motivační rozhovor
Pravopis Tvarosloví Březen	Předložky s, z Zájmena		Pozná druhy zájmen a využívá je v gramaticky správných tvarech a v mluveném projevu. Pozná slovní druh a umí správně napsat.	ČJ, M	Ústní prověřování, klasifikace
Skladba Duben	Shoda přísudku s podmětem Přídavná jména Zájmena Číslovky		Vytvoří si dovednost správně psát koncovky přičestí minulého. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov.	ČJ	Využití v praxi, ústní prověřování, klasifikace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Slovní zásoba Květen	Rozšiřování slovní zásoby Procvičování vlastních jmen	OSV – kreativita	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu. Posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení.	ČJ, PŘ, Člověk a jeho svět	Ústní prověřování, klasifikace, písemné opakování, procvičování
Fakta a názor Červen	Rozvoj komunikačních dovedností Práce s fakty a argumenty		Porovnává významy slov. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	ČJ	Využití v praxi

5.1.1.12 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popis Září	Čtení Naslouchání Písemný projev	MV – etnický původ	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty. Procvičuje pravidla a formy různých dialogů a vede rozhovor na zadané téma. Dodržuje správné hygienické návyky – sezení, psaní. <i>Zná různé etnické skupiny.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět	Procvičování, rozhovor, praktické procvičování
Konflikt, omluva Říjen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – kreativita	Procvičuje tiché čtení s porozuměním. Procvičuje techniky mluveného projevu a procvičuje žánry písemného projevu. <i>Umí pružně využívat svých nápadů a originality. Má schopnost pro realitu.</i>	ČJ	Práce s tištěným textem, písemné procvičování
Popis předmětu a pracovního postupu Zpráva Listopad	Čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	OSV – kreativita	Procvičuje popis předmětu a pracovního postupu. Vidí věci z různých úhlů. Utvrzuje si techniku psaní – čitelnost, úhlednost. <i>Umí pružně využívat svých nápadů a originality. Má schopnost pro realitu.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ	Práce s textem, vyvozování poznatků, praktické dovednosti

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popis místa Příhláška Prosinec	Čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu. Procvičuje pozorné naslouchání, pozornost a soustředění. Vede dialog na základě obrazového materiálu. Procvičuje žánry písemného projevu. <i>Pružně využívá svých nápadů.</i>	PŘ, Člověk a jeho svět, ČJ	Shrnutí poznatků, motivační rozhovor
Zima, počasí Leden	Čtení Mluvený projev Písemný projev	OSV – rozvoj schopností poznávání	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého textu, podle získaných informací. Pracuje s různými komunikačními žánry. Procvičuje žánry písemného projevu a píše správně po stránce obsahové a formální. <i>Pružně využívá svých nápadů.</i>	ČJ, TV	Správné vedení rozhovoru, záznam do sešitu
Oznámení Složenka Podací lístek Únor	Čtení Písemný projev Mluvený projev	MV – lidské vztahy	Volí při čtení náležitou intonaci, přízvuk a tempo. Utvrzuje si techniku psaní – přehledný písemný projev. Dokáže vyplnit složenku, podací lístek. <i>Spolupráce s jinými lidmi.</i>	HV, TV, ČJ	Rozhovor, písemné utvrzení učiva
Reklama Březen	Čtení Naslouchání Mluvený projev	MV – lidské vztahy	Procvičuje techniku tichého čtení s porozuměním. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě i mimo ni.	ČJ, PŘV, Člověk a jeho svět	Tiché čtení a porozumění textu, řešení problémů

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dorozumívání beze slov Duben	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – lidské vztahy	Učí se používat čtení jako zdroj informací a přijímat odlišnosti mezi lidmi. Umí střídat roli mluvčího a posluchače. Utvrzuje si techniku psaní – formální úprava textu. Učí se informovat o průběhu události a také ji hodnotit. Používá mimiku a gesta k vyjádření řeči.	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ	Vyvození poznatků
Aktivní naslouchání Květen	Čtení Písemný projev Mluvený projev	OSV – seberegu- lace a sebe- organizace	Reprodukuje obsah textu a zapamatuje si důležitá fakta. Procvičuje žánry písemného projevu a píše správně po stránce obsahové a formální. <i>Cvičí sebekontrolu.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět	Vedení rozhovoru, nácvik dovedností, neverbální komunikace
Rozlišování faktů a názorů Červen	Čtení Mluvený projev Písemný projev	MV – etnický původ	Orientuje se v naučných textech přiměřených k jeho věku, týkajících se etnických skupin. Procvičuje naslouchání a kontakt s jinou osobou. Procvičuje žánry písemného projevu a píše správně po stránce obsahové a formální. <i>Rozumí problematice postavení národnostních menšin.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ	Paměťová reprodukce, shrnutí a upevnění poznatků

5.1.1.13 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Labyrintem minulosti Září	Poslech literárního textu Zážitkové čtení		Poslechne si úryvek, vyjádří své dojmy. Přečte si text a vypráví ho. Uvědomuje si dobové sociální rysy a literární konvence v literatuře.	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ, VV	Využití v praxi, přednes textu
Labyrintem slavných Říjen	Základy literární teorie Tvořivé činnosti s literárním textem Zážitkové čtení	OSV – sebezpoznání a sebe-pojetí	Osvojuje si základní literární pojmy. Přečte text a vytváří k němu otázky. Seznámí se s žánrem životopisu. <i>Má vztah k sobě samému a ostatním.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ	Vyvozování poznatků, manipulace s předmětem
Labyrintem kultur Listopad	Zážitkové čtení Poslech literárního textu Základy literární teorie	MV – lidské vztahy	Přečte a reprodukuje text. Odpovídat na otázky, které se týkají daného textu, řekne svůj názor na věc a navrhne způsob řešení. Rozlišuje podstatné a nepodstatné informace ve čteném textu. Osvojuje si základní literární pojmy. <i>Chápe a respektuje různost lidí.</i>	PŘV, Člověk a jeho svět, ČJ, PČ	Shrnutí poznatků, vyvození poznatků

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Labyrintem citů Prosinec	Zážitkové čtení Tvořivé činnosti s literárním textem Poslech literárního textu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Volně reprodukuje přečtený text. Nacvičí scénku s časovým dějem. Rozlišuje různé typy uměleckých textů. <i>Žák je pozorný, soustředěný, dovede si zapamatovat.</i>	PŘV, VL, ČJ, PČ, VV	Práce s vybranými texty, beseda
Labyrintem záhad a tajemství Leden	Zážitkové čtení Tvořivé činnosti s literárním textem Základy literární teorie	OSV – rozvoj schopností poznávání	Volně reprodukuje text podle svých schopností. Přednese báseň, úryvek z prózy Osvojuje si základní literární druhy a žánry sci-fi a fantasy. <i>Žák je pozorný, soustředěný, dovede si zapamatovat.</i>	PŘV, VL, ČJ, PČ	Reprodukce textu, analyticko-syntetický rozhovor
Labyrintem vizí Únor	Zážitkové čtení Základy literární teorie Poslech literárního textu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vyjádří dojmy z přečteného textu a zaznamená je. Osvojuje si základní literární druhy a žánry. Pohovoří o shlédnutém filmu a přečtené knize. <i>Žák je pozorný, soustředěný, dovede si zapamatovat.</i>	PŘV, VL, ČJ, VV	Shrnutí poznatků, motivační rozhovor, práce s tištěným textem

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Labyrintem dobra Březen	Zážitkové čtení Základy literární teorie Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – rozvoj schopností poznávání	Reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Rozvíjí si sociální citění. Osvojuje si základní literární pojmy. Volně reprodukuje text podle svých schopností. <i>Žák je pozorný, soustředěný, dovede si zapamatovat.</i>	PŘV, VL, ČJ, VV	Skupinová práce, práce s textem, rozhovor
Labyrintem zla Duben	Zážitkové čtení Základy literární teorie Poslech literárního textu	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Rozlišuje různé typy textů. Osvojuje si základní literární pojmy. Uceleně reprodukuje vyslechnutý text. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	PŘV, VL, ČJ	Využití v praxi, nácvik vyprávění
Labyrintem symbolů Květen	Zážitkové čtení Základy literární teorie Tvořivé činnosti s literárním textem	MdV – stavba mediálních sdělení	Formuluje ústně i písemně poznatky z četby. Osvojuje si základní literární druhy a žánry. Přednese báseň, úryvek z textu. Rozvíjí schopnost všimání si symbolů a symbolických významů v umění i životě.	PŘV, VL, ČJ	Písemné opakování, přednes

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Prázdninové radovánky Červen	Zážitkové čtení Tvořivé činnosti s literárním textem Poslech literárního textu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Dovede si vybavit nejdůležitější části z již přečtených textů. Nacvičí scénku ze všedního života. Porovná přečtený a mluvený text a zjistí jejich výhody a nevýhody. <i>Žák je pozorný, soustředěný, dovede si zapamatovat.</i>	PŘV, VL, ČJ, VV	Vyvozování informací, využití v praxi, nácvik konverzace

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Motivační rozhovor, hry na procvičení řeči těla, cvičení aktivního naslouchání, dialog.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Upevňování dovedností, prověřování vědomostí, využití v praxi, motivační rozhovor, beseda, reprodukce, nácvik vyprávění a konverzace.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Práce s textem, vyvozování poznatků, písemné procvičování, praktické dovednosti.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Vedení rozhovoru, nácvik dovedností, neverbální komunikace.

MV – lidské vztahy

Rozhovory, dialogy, hry na uplatňování principu slušného chování, besedy na téma integrace jedince ve společnosti.

MV – etnický původ

Besedy na téma rovnocennosti všech etnických skupin a kultur, rozhovory, sledování aktuálních událostí.

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Dramatizace – ukázky zpravodajství. Návštěva zpravodajské redakce.

MdV – stavba mediálních sdělení

Tvorba článků pro místní zpravodaj.

5.1.2 Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Výuka anglického jazyka je na 1. stupni důsledně zaměřena na počáteční rozvoj řečových dovedností žáků. Orientuje se především na dovednost porozumět slyšenému a ústně se vyjadřovat. Spolehlivě však buduje i základy čtení a psaní. Přispívá k poznání základů reálií anglicky mluvících zemí, umožňuje poznat vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradice.

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem je rozvíjení všech čtyř jazykových dovedností (poslech, mluvení, čtení, psaní) v tématech a řečových situacích přiměřených věku žáků, přičemž důraz je kladen na porozumění mluvenému slovu a na vlastní osvojení zvukové podoby anglického jazyka. Postupně je přiřazována také dovednost čtení a psaní. Výklad gramatiky je omezen na minimum.

Časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován v 3.–5. ročníku jako samostatný předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Obsahové a časové vymezení předmětu Anglický jazyk 3.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
3. ročník	1. Pozdravy, barvy, abeceda 2. Škola, třída, školní potřeby 3. Vánoce 4. Rodina, popis člověka 5. Číslovky do 100 6. Domácí mazlíčci, zvířata 7. Nakupování, potraviny	3
4. ročník	1. Dům, byt 2. Halloween 3. Hračky 4. Sporty 5. Koníčky 6. Roční období 7. Počasí 8. Oblečení 9. Povolání	3
5. ročník	1. Škola, školní předměty 2. Každodenní činnosti 3. Měsíce, datum, svátky 4. Volnočasové aktivity 5. Orientace ve městě 6. V obchodě 7. Velká Británie, USA	3
3.–5. ročník		9

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

- uvědomovat si význam znalosti cizího jazyka
- vytvářet si základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku
- přiměřeně věku si zvykat na užívání jazykové terminologie
- využívat různé zdroje informací

Kompetence k řešení problému

- učit se samostatnosti
- vyhledávat informace potřebné k řešení problému
- umět využít vědomostí a dovedností při řešení problému

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyku
- formulovat a vyjadřovat své myšlenky v ústním i písemném projevu
- porozumět přiměřeným textům, obrazovým materiálům, gestům
- vhodně se zapojit do diskuze

Kompetence sociální a personální

- učit se spolupráci ve skupině, přispívat k upevňování mezilidských vztahů
- umět požádat o radu i poskytnout pomoc, umět přijmout pochvalu i kritiku

Kompetence občanské

- učit se zodpovědnosti, pracovitosti a vytrvalosti
- seznamovat se s realitami anglicky mluvících zemí, s tradicemi tamějších lidí a umět je porovnat s tradicemi v České republice

Kompetence pracovní

- dodržovat stanovená pravidla a povinnosti
- osvojovat si skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je prostředkem k dorozumění

Kompetence digitální

- seznámit se s různými technologiemi a jejich významem pro lidskou společnost
- pochopit přínos a možná rizika při jejich využívání
- vést k samostatné a systematické práci

5.1.2.1 Předmět: Anglický jazyk – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Angličtina kolem nás Září–leden	Pozdravy Barvy Číslovky 1–100 Abeceda	OSV – poznávání lidí OSV – komunikace	Žáci jsou seznámeni s odlišnou zvukovou a grafickou podobou jazyka – fonetické znaky (pasivně). Je dbáno na správné výslovnostní návyky. Žák se umí zeptat na jméno, představí se a umí pozdravit během celého dne. Žák se seznámil se slovy, která jsou mezinárodně známa. Umí přiřazovat slovo k obrázku. Odpovídá na jednoduché otázky. Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele a správně verbálně či neverbálně reaguje. Vyjadřuje barvu dané věci anglicky. Správně vyslovuje a napíše číslovky od 1 do 100. Zeptá se na telefonní číslo a odpoví. Umí říct anglickou abecedu a hláskovat jednoduchá slova. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	M	Vlajky anglicky mluvících zemí

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Moje školní taška Moje škola	Množné číslo Existenciální vazba Sloveso „být“ – kladné věty		Žák umí pojmenovat předměty ve třídě a určit jejich barvu. Popisuje polohu předmětu pomocí vazby „there is, there are“. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Žák umí časovat sloveso „být“ a tvořit množné číslo podstatných jmen. Žák se představí anglicky. Umí říct říkanku. Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Ovládá a aktivně používá danou slovní zásobu.		
Vánoce	Vánoce ve Velké Británii	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák umí základní slovní zásobu k Vánocům, používá předložku „for“. Tvoří spojení členu, přídavného jména a podstatného jména. Žák se seznámí s anglickými tradicemi Vánoc. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	VV	Vánoční přání Koledy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rodina	Sloveso „být“ – záp. věty, otázky a odpovědi Přivlastňovací zájmena	OSV – poznávání lidí	Umí popsat jednotlivé osoby a členy své rodiny. Ptá se na jména a věk lidí, tuto informaci umí sdělit. Žák pracuje se slyšeným textem. Dokáže vyhledat neznámá slova ve slovníčku.		Fotografie rodiny
Večírek Popis osob Únor–červen	Předložky „in, at“ Sloveso „mít“	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí	Žák umí popisovat vzhled lidí pomocí slovesa „mít“. Dokáže pracovat se slovesem „mít“ ve všech typech vět. Vede jednoduchý rozhovor.		
Domácí mazlíčci Zvířata	Sloveso „like“ a tvoření otázky Předložky místa		Mluví o svých oblíbených mazlíčcích a zvířatech pomocí všech osvojených frází a slovní zásoby, popíše je, správně používá neurčitý člen a množné číslo. Rozumí poslechovému textu. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	PŘ	Fotky mazlíčků

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nakupování Potraviny	Slovesa ve 3. osobě jednotného čísla		Žák umí mluvit o jídle s použitím slovesa „like“ ve správných tvarech pro všechny osoby. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Odpoví na jednoduché otázky, vyhledá neznámé slovo ve slovníčku. Píše krátké věty na základě textové či obrázkové předlohy.		Letáky s nabídkou potravin
	Slovesa „být, mít“ v popisu osob		Žák dokáže popsat člověka pomocí všech osvojených frází a pojmů. Žák pracuje s poslechovým textem, umí jednoduchými větami podat informace.		
Popis zvířat	Sloveso „mít“ otázky a odpovědi		Umí vyjmenovat a popsat domácí zvířátka. Umí popsat obrázek zvířátka. Umí se ptát kamaráda na jeho mazlíčka, používá stručné odpovědi. Žák rozumí poslechovému textu, odpovídá na jednoduché otázky. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	PŘ	Obrázky a fotografie mazlíčků

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Procvičování pozdravů v dialozích, podle činností na obrázku nebo podle časových údajů., popisuje svého mazlíčka, vede rozhovor se spolužákem.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Rozhovory – otázky na jméno, věk, telefonní číslo.

Procvičování otázky „Who’s this?“ na obrázcích známých lidí, členů rodiny.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Zpívání vánočních koled, vytváření anglických vánočních pohlednic.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Hra „Dotkni se svého...“ např. oka, ucha atd.; Hra „Šimon řekl, dotkni se...“.

Projekty – moje rodina, škola, můj mazlíček...

5.1.2.2 Předmět: Anglický jazyk – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dům, byt, Popis polohy předmětů Září–leden	Přídavná jména Vazba „there is, there are“ Osobní a přivlastňovací zájmena „Have got“ (opakování)		Žák rozumí jednoduchým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace o svém domě, bytě a napíše o ní krátký text. Žák pomocí slovesa „mít“ vyjadřuje, jaké mají doma místnosti. Žák popisuje svůj dům či byt. Umí popsat různé předměty. Umí popsat polohu předmětu. Žák pracuje s osobními kartami s důrazem na otázky odkud pochází a kde žije.		Fotografie domu, bytu, pokojů
Halloween		EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák se seznámí se svátkem Halloween, s jeho symboly a jak se slaví. Umí používat vazbu „there is, there are“ a správně používá předložky místa v jednoduchých větách. Popisuje místo, kde se věci nacházejí.	PŘ	Obrázky dýní, duchů, čarodějnic, netopýrů

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hračky	Přivlastňovací 's	OSV – komunikace	Žák vyjmenuje různé hračky, mluví o oblíbených hračkách svých a ostatních a popíše je. Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.		Obrázky hraček, práce s grafem
Sporty a dovednosti	Sloveso „can“ – kladné a záporné věty, otázky a odpovědi Číslovky	OSV – komunikace	Žák umí vyjmenovat různé sporty. Vyjadřuje, co umí a co neumí dělat. Žák odpovídá na jednoduché otázky o sportu a podobné otázky pokládá. Žák používá čísla od 100-999. Uvádí vzdálenost a čas.	TV	Obrázky sportů, vlastní fotky při sportu Práce s tabulkou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Koníčky	Sloveso „like“ „-ing“ tvary sloves	OSV – poznávání lidí	<p>Žák mluví o svých koníčcích i o koníčcích svých kamarádů a sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho volného času. Vyjadřuje, co má rád, co rád dělá. Totéž umí vyjádřit i o ostatních. Zapojí se do rozhovoru, ptá se na koníčky svého kamaráda a stručně odpovídá na jeho otázku.</p> <p>Žák rozumí jednoduchým krátkým textům. Vyhledá potřebné informace v jednoduchém textu.</p> <p>Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět o činnostech z oblasti svých zájmů.</p> <p>Žák vyplní osobní údaje do formuláře a převede údaje z formuláře do souvislého textu.</p>	TV, VV, HV	Obrázky koníčků, hudebních nástrojů

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Roční období a volnočasové aktivity Únor–červen	Přítomný čas prostý – kladné věty		Žák sdělí jednoduchým způsobem, o čem byl slyšený text. Pracuje se slovníkem. Novou slovní zásobu vyhledá ve slovníčku a zapíše. Dbá na správnou výslovnost. Mluví o sportech a zálibách v jednotlivých ročních obdobích. Žák mluví o tom, co on a jiní lidé dělají.	PŘ	Kalendář Obrázky volno- časových aktivit v různých ročních obdobích
Počasí	Přítomný čas prostý a frekvenční příslovce		Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o počasí a o tom, jak často se něco děje. Používá výrazy „often, usually, sometimes“. Žák rozumí jednoduchým textům doprovázených fotografiemi a ilustracemi a vyhledá v nich potřebné informace.	PŘ	Fotografie počasí, mapa Velké Británie
Oblečení	Přítomný čas prostý – otázky a odpovědi		Žák umí mluvit o oblečení. Ptá se a odpovídá, co nosíme, v jakém počasí, a tyto informace sdělí jednoduchým způsobem. Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení.		Módní časopis, oblečení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Povolání	Přítomný čas prostý – kladné i záporné věty, otázky a odpovědi ve 3. os. j. č.	MV – kulturní diference	Žák vyjmenuje povolání a povídá o nich. Mluví o tom, co dělá a nedělá někdo jiný. Žák mluví o tom, čím by v budoucnu chtěl být. Žák tvoří otázky o povoláních a odpovídá na ně. Sdělí, co lidé dělají a co k tomu potřebují. Správně tvoří tvar slovesa v přítomném čase prostém ve 3. osobě jednotného čísla. Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.		Obrázky povolání

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Projekt – popis svého domu, bytu.

Kimova hra pro vybavení názvů oblíbených koníčků, sportů, rozhovor o oblíbených koníčcích, sportech.

Projekt – oblíbený koníček – obrázek a popis.

Práce s osobními kartami s důrazem na otázky odkud pocházíme a kde žijeme, na naše záliby a dovednosti.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Průzkum ve třídě – plakát s údaji o žácích a jejich oblíbených hračkách.

Rozhovor o činnostech, které žáci umí či neumí.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Povídání o svátku Halloween, o symbolech, koledě. Koláž jako přehled slovní zásoby na téma Halloween.

MV – kulturní diference

Práce s kartami – popis povolání.

Pantomima – žáci předvádí mimikou a gestikulací, co umí (hrát fotbal, na flétnu, ...), jindy předvádí povolání.

5.1.2.3 Předmět: Anglický jazyk – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování učiva 4. ročníku (oblečení, povolání, počasí, záliby, sporty, osobní informace, čísla) Září–leden	Opakování (otázky, sloveso can) Opakování (-ingový tvar, časové předložky)		Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho volného času a školy. Podobné otázky pokládá. Žák sdělí tyto informace jednoduchým způsobem. Mluví o svých zálibách a koníčcích. Popisuje jednotlivá povolání a mluví o tom, co lidé dělají a čím chtějí být. Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, o svém volném čase a škole. Rozumí pokynům učitele.		Vyplňování formuláře Obrázky povolání
Určování času (hodiny a minuty, části dne)	Udávání času, čtení, poslech	OSV – komunikace	Žák určuje správně čas na analogových a digitálních hodinách, umí se zeptat na otázku Kolik je hodin? a správně odpovědět. Dokáže popsat kdy a co dělá. Vede jednoduchý rozhovor o svém dni se spolužákem.	VL	Hodiny

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Školní předměty	Vazba I'm quite/not so good at Opakování I like/love+ing		Žák vyjmenuje školní předměty a popíše školní rozvrh. Popíše základní činnosti v různých školních předmětech, mluví o svém oblíbeném předmětu. Umí slyšené slovo správně napsat. Rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím učitele a umí na ně verbálně i neverbálně reagovat.		Vyvození pravidla, práce s tabulkou Školní rozvrh
Každodenní činnosti	Přítomný čas prostý always a never Opakování (další frekvenční příslovce, otázky s tázacími výrazy)	OSV – komunikace	Žák popíše svůj běžný den, ptá se, co dělají ostatní a na otázky odpovídá. Rozumí slovům, větám a jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu a pokud jsou pronášeny pomalu a srozumitelně. Mluví o tom, co dělá on i ostatní ve volném čase a jak často. Na totéž se ptá a odpovídá. Ptá se na bližší podrobnosti o běžném programu ostatních a na otázky odpovídá. Žák vytvoří kladnou větu, zápornou větu a otázku v přítomném čase prostém.		Dramatizace; péče o mazlíčky Práce s tabulkou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Měsíce v roce, určování data, svátky	Řadové číslovky Vyjádření data Časové předložky on, in		Žák vyjmenuje měsíce v roce a tvoří řadové číslovky. Vyjádří datum, napíše pozvánku na oslavu, domluví datum a čas setkání. Krátce popíše některé svátky, mluví o svých plánech na víkend, pracuje s časovou posloupností.	VL	Orientace v kalendáři Pozvánka na oslavu
Pozorování ptáků Činnosti o víkendu Únor–červen	Přítomný čas průběhový (klad, zápor, otázka)		Žák popíše, co se právě děje v současné chvíli. Ptá se, co právě teď dělají ostatní a na otázky odpovídá. Žák vytvoří kladnou větu, zápornou větu a otázku v přítomném čase průběhovém.	PŘ	Myšlenková mapa
Popis obrázku	Opakování (There is/ There are) Předložky - on the right, in the middle, in the corner Přítomný čas průběhový – opakování		Žák napíše krátký text o tom, co právě dělá, zažívá, tyto informace dokáže sdělit kamarádovi. Popíše obrázek. Pracuje s textem a vyhledává pravdivé informace. Vytvoří větu kladnou, zápornou a otázku v přítomném čase průběhovém.		Pohlednice z dovolené Fotografie z prázdnin

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Město Orientace ve městě – obchody a směry	There is/are; Přítomný čas průběhový Rozkazovací způsob		Žák popíše svoje město a zajímavá místa v něm. Vyjmenuje budovy a druhy obchodů ve městě. Zeptá se na cestu, dá pokyny, jak se někam dostat. Rozumí jednoduchému poslechovému textu na základě kterého, se dokáže orientovat na mapě města a určit svoji polohu a trasu.	VL	Popis cesty Orientace na plánu Projekt – Zajímavá místa v našem městě; Praha
V obchodě – zboží a ceny	I'd like... čtení, poslech mluvení; nakupování – fráze		Žák se naučí fráze, které potřebuje k nakupování v obchodě. Vyjmenuje druhy obchodů a řekne, co se v různých obchodech dá koupit. Vede jednoduchý rozhovor se spolužákem. Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů (v obchodě). Žák dokáže popsat, kde se nachází daný obchod.		Třídění do skupin – myšlenková mapa Dramatizace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výlet do přírody	Přítomný čas průběhový pro blízkou budoucnost Sloveso must/mustn't Rozkazovací způsob - opakování	EV – ekosystémy	Žák vyjmenuje, co potřebuje na výlet do přírody. Mluví o tom, co nastane v blízké budoucnosti. Žák popíše ústně i písemně výlet do přírody a dojmy z výletu. Využívá zkratky a emotikony. Žák popíše přírodu, mluví o tom, jak se v přírodě chovat, vyjádří příkaz a zákaz. Vyhledává informace v textu, odhaduje významy neznámých slov.	VL, PŘ	Týdenní plán Piktogramy Pravidla chování
Spojené království	Čtení, poslech, mluvení, práce s informacemi	EGS – objevujeme Evropu a svět MV – multi-kulturalita	Žák se naučí několik základních údajů o Velké Británii a zajímavých místech v ní. Zpracuje krátký popis zajímavého místa	VL	Projekt – Spojené království
USA; světové strany		EGS – objevujeme Evropu a svět MV – multi-kulturalita	Žák se naučí několik základních údajů o USA a zajímavých místech v nich. Určuje anglicky světové strany	VL	Projekt/prezentace USA

EGS – objevujeme Evropu a svět

Práce s textem o anglicky mluvících zemích, případně projekt o jedné zemi.

EV – ekosystémy

Popis zvířete včetně (obrázků) prostředí, kde se ve světě vyskytují; hra „Jaké zvíře jsem?“.

MV – multikulturalita

Žáci jsou seznámeni se slovy, která jsou rozdílná v britské a americké angličtině; hra „Řekni ekvivalent, rozděl do skupin (GB, USA).

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozhovory ve dvojicích a ve skupinách na daná konverzační témata.

5.1.3 Charakteristika předmětu Matematika

Obsahové vymezení předmětu

Obsah oboru je tvořen čtyřmi tematickými okruhy

- číslo a početní operace
- závislosti a vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- slovní úlohy

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících prvního stupně v celkové časové dotaci 24 hodin. Matematiku realizujeme v rámci vyučovacích hodin. Je též součástí projektového vyučování.

Obsahové a časové vymezení předmětu Matematika 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	1. Přirozená čísla 0–20 2. Sčítání a odčítání v oboru do 20 3. Slovní úlohy 4. Geometrické tvary	4
2. ročník	1. Přirozená čísla 0–100 2. Sčítání a odčítání v oboru do 100 3. Násobení s čísly 1–10 4. Slovní úlohy 5. Geometrické rovinné útvary	5
3. ročník	1. Přirozená čísla 0–1000 2. Sčítání a odčítání v oboru do 1000 3. Násobení a dělení do 1000 4. Slovní úlohy 5. Geometrické rovinné útvary	5
4. ročník	1. Čísla do 10 000 2. Početní výkony s přirozenými čísly do 10 000 3. Přirozená čísla větší než 10 000 4. Slovní úlohy 5. Geometrické rovinné útvary	5
5. ročník	1. Čísla do 1 000 000 2. Početní výkony s čísly do 1 000 000 3. Desetinná čísla, zlomky 4. Slovní úlohy 5. Geometrické rovinné útvary, tělesa	5
1.–5. ročník		24

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vybírání úloh, které vedou k využívání vhodných způsobů, metod, strategií pro řešení úloh
- objevování matematických poznatků
- zadávání vícekrokových úloh, které vedou k plánování
- vedení k vyhledávání chyb, náprava chyb
- vysvětlování a používání pojmů a symbolů
- práce s textem, porozumění textu
- projekty

Kompetence k řešení problému

- modelové situace
- zadávání problémových úloh
- hledání podstaty problému
- hledání souvislostí
- vyhledávání různých variant řešení problému
- diskuze
- kladení otázek, tvoření odpovědí
- vyhledávání chyb
- náprava chyb
- ověřování výsledku

Kompetence komunikativní

- podpora matematického vyjadřování
- podpora vyjadřování myšlenek a názorů
- vedení k obhajobě argumentů
- skupinová práce
- vysvětlování postupu
- kooperativní metody

Kompetence sociální a personální

- řešení úloh, které řeší životní situace
- spolupráce ve skupině
- vedení k zodpovědnosti, tvůrčímu přístupu
- sebehodnocení
- přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- úlohy řešící pracovní a společenské vztahy
- projekty

Kompetence pracovní

- zadávání úloh vedoucích k vytrvalosti a systematickosti
- dodržování pravidel
- plánování, hodnocení, sebehodnocení

Kompetence digitální

- rozlišování a porozumění obrazných symbolů
- posuzování úplnosti dat
- dohledávání chybějících informací v online zdrojích
- ověřování informací z více zdrojů
- využívání digitálních technologií pro usnadnění činnosti
- využívání kalkulačtorů

5.1.3.1 Předmět: Matematika – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Předpočtářské období Září	Orientace v prostoru Číslo Počet a rytmus Počítáme do 6 Číslice 1, 2, 3, 4	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák rozumí číslu, počítá předměty v daném souboru, pracuje s matematickými pomůckami, orientuje se v prostoru.	ČJ, PČ, TV	
Početní operace do 6 Říjen	Číslice 5, 6 Početní operace sčítání Dopočítávání Geometrie v rovině Znaky $>$, $<$, $=$	OSV – mezilidské vztahy	Žák čte, zapisuje a porovnává čísla, řadí je do číselné řady. Rozlišuje geometrické tvary. Rozumí znakům $>$, $<$, $=$.	PRV, ČJ, PČ	
Početní operace do 8 Listopad	Početní operace odčítání Počítáme do 8 Geometrie v prostoru – stavby z kostek	MV – kulturní diference	Žák se učí početní spoje v oboru do 8. Automatizuje si početní spoje. Vytvoří stavbu podle plánu.	ČJ, PČ, PRV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 11 Prosinec	Počítáme do 11 Číselná osa Sčítání a odčítání Vztahy rovnosti a nerovnosti	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák provádí jednoduché početní operace. Orientuje se na číselné ose. Porovnává čísla.	PČ, ČJ, PRV, TV	
Početní operace do 12 Leden	Tucet – významné číslo Porozumění slovní úloze Číslo a tvar Zápis vztahu nerovnosti Opakování		Žák čte, zapisuje a porovnává čísla do 12. Řeší slovní úlohy. Zapisuje znaky nerovnosti.	PRV, VV, ČJ, PČ	
Početní operace do 15 Únor	Početní spoje do 15 Orientace v čase Tvoření slovních úloh Půlení počtu	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák se orientuje v čase, dokáže číst celé hodiny. Řeší a tvoří slovní úlohy. Rozděluje daný počet na polovinu.	TV, PRV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 19 Březen	Počítáme do 19 Sčítání tří čísel Práce s tabulkou Orientace v čase	OSV – seberegu- lace a sebe- organizace	Žák pracuje s číselným oborem do 19. Automatizuje si spoje na sčítání a odčítání v první desítce. Orientuje se v čase. Eviduje dané prvky v tabulce.	VV, PRV	
Početní operace do 20 Duben	Počítáme do 20 Číselná osa Práce s informací Budujeme představu třetiny Úloha s více řešeními	VDO – občanská společnost a škola	Žák pracuje s číselnou řadou do 20. Doplní tabulku na základě daných informací.	PRV	
Početní operace do 20 Květen	Počítání z paměti Orientace v čase Hledání možností a souvislostí Poznáváme náhodu	VDO – občanská společnost a škola	Žák provádí z paměti jednoduché početní operace. Orientuje se v čase. Popisuje závislosti z praktického života.	PRV, VV, ČJ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 20 Červen	Sčítání a odčítání do 20 Souměrnost tvaru Čísla určují pořadí Polovina vzdáleností a času		Žák procvičuje a automatizuje spoje na sčítání a odčítání do 20. Rozezná a modeluje jednoduché a souměrné tvary. Rozděluje na polovinu.	PRV, ČJ	

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Hra Krokování.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Práce ve skupinách při třídění geometrických tvarů.

MV – kulturní diference

Měření výšky žáků.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Řešení slovních úloh zaměřených na cestování.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Hra Autobus.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Třídění daných tvarů, zápis do tabulky.

VDO – občanská společnost a škola

Pokládáme parkety – možnost volby.

5.1.3.2 Předmět: Matematika – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 25 Září	Orientace v terénu Počítáme do 25 s přechodem přes desítku Závislosti a vztahy	EGS – jsme Evropané MV – lidské vztahy	Žák sčítá a odčítá do 25 s přechodem přes desítku. Čte, zapisuje a porovnává čísla do 25.	ČJ, PRV	
Početní operace do 30 Říjen	Evidence tabulkou Sčítání a odčítání do 30 Geometrie v rovině Závislosti a vztahy Dvojnásobek a polovina	OSV – kreativita	Žák sčítá a odčítá do 30. Rozumí pojům dvojnásobek a polovina. Rozezná a modeluje jednoduché geometrické tvary.	PRV, TV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 40 Listopad	Sčítáme a odčítáme do 40 Závislosti a vztahy Orientace v čase Shrnutí	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Žák čte, zapisuje a porovnává čísla do 40. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Orientuje se v čase.	PRV, PČ	
Početní operace do 60 Prosinec	Počítáme do 60 Násobení jako opakované sčítání Poznávání geometrie krychle	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – etnický původ	Žák řeší násobení formou opakovaného sčítání. Umí pracovat s krychlovými tělesy.	PRV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 90 Leden	Počítáme do 90 Evidence tabulkou Tabulka násobilky Propojení sčítání a odčítání Rýsování a měření	EV – základní podmínky života	Žák doplňuje tabulky, umí třídit soubor objektů. Řeší úlohy na násobení. Pozná jednotky délky 1 cm, 1 m.	PRV, VV, TV	
Početní operace do 100 Únor	Počítáme do 100 Obsah obdélníku Statistické údaje	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák sčítá a odčítá v číselném oboru do 100, užívá číselnou osu do 100. Umí evidovat různé situace. Poznává obsah obdélníku.	PČ, PRV	
Početní operace do 100 Březen	Násobení jako opakované sčítání Hledáme více řešení Slovní úlohy Geometrie v rovině	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák umí násobení čísly 1–7, dělí v oboru násobílek. Řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek. Využívá zkušenosti se základními rovinnými útvary.	PRV, TV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Početní operace do 100 Duben	Počítáme do 100 Násobilka 8 Části hodiny Obvod a obsah Geometrie trojúhelníku	MdV – vnímání autora mediálních sdělení	Žák umí sčítat a odčítat do 100. Umí násobit číslem 8. Pozná minuty, hodiny, orientuje se v kalendáři. Pracuje s trojúhelníky.	PRV, ČJ	
Početní operace do 100 Květen	Násobilka 9 Počítáme do 100 Orientace v čase Číselné řady Poznávání mnohoúhelníků	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Žák násobí číslem 9. Sčítá a odčítá do 100, užívá číselnou osu. Orientuje se v čase. Rozezná mnohoúhelník.	PRV, ČJ, VV	
Početní operace do 100 Červen	Slovní úlohy Tabulka násobilky Číselné osy Shrnutí učiva		Žák umí řešit slovní úlohy, v nichž aplikuje osvojené početní operace. Násobí čísla 1–10, dělí po částech. Zobrazí číslo na číselné ose.	PRV	

EGS – jsme Evropané

Měření výšky žáků.

MV – lidské vztahy

Odhad vzdálenosti – práce ve skupinách.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Skládání obrázků z geometrických tvarů.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Hra Autobus.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Hra Autobus.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Stavby z kostek podle plánu.

MV – etnický původ

Spolupráce při stavbách z kostek.

EV – základní podmínky života

Řešení slovních úloh o přírodě.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Hra na obchod, řešení slovních úloh ze života Evropanů.

MdV – vnímání autora mediálních sdělení

Kalendář.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Stavby podle plánu.

5.1.3.3 Předmět: Matematika – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číselný obor 0–100 Září	Opakování a procvičování učiva 2. ročníku Vyvození písemného sčítání dvojciferných čísel	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí (průběžně)	Zvládá pamětné sčítání a odčítání do 100. Porovnává čísla a umí je uspořádat podle velikosti. Řeší slovní úlohy. Orientuje se v malé násobilce. Seznámí se s písemným sčítáním dvou dvojciferných čísel.	PRV	Samostatná práce
Násobení a dělení v oboru malé násobilky Zlomky Dvojciferná čísla Schémata Říjen	Násobení a dělení Čtvrtina a polovina Písemné sčítání Schémata		Upevňuje spoje násobení a dělení v oboru malé násobilky. Řeší slovní úlohy s využitím násobilky. Vyznačí polovinu a čtvrtinu. Upevňuje písemné sčítání dvou dvojciferných čísel. Doplňuje schémata.	ČJ	Skupinová práce
Číselný obor 0–100 Rovinné útvary Listopad	Písemné odčítání dvojciferných čísel Úsečka, trojúhelník, čtverec Číselná osa		Písemně sčítá a odčítá dvojciferná čísla. Ve čtvercové mříži rýsuje úsečku, trojúhelník, čtverec. Nachází v realitě jejich reprezentaci. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Zobrazí číslo na číselné ose.	PČ, ČJ	Skupinová práce, demonstrace, modelování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číselný obor 0–100 Početní operace sčítání, odčítání, násobení Prosinec	Písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel Hierarchie početních operací		Procvičuje písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel. Poznává, že násobení má přednost před sčítáním a odčítáním a aplikuje to při řešení úloh.	PRV	Skupinová práce
Číselný obor 0–1000 Leden	Písemné sčítání trojčiferných čísel Hierarchie početních operací Zaokrouhlování čísel	MV – multi-kulturalita	Pod sebou písemně sčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000. Poznává, že početní operace v závorce mají přednost před ostatními operacemi. Zaokrouhluje čísla na desítky. Čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000.	PČ, ČJ, PRV	Vysvětlování, skupinová práce, hodnocení
Trojčiferná čísla Rovinné útvary Posloupnosti čísel Tabulky Únor	Písemné odčítání trojčiferných čísel Zaokrouhlování Čtyřúhelníky Číselné řady Tabulky		Pod sebou písemně odčítá trojčiferná čísla v oboru do 1000. Procvičuje zaokrouhlování čísel. Umí popsat čtyřúhelník. Pokračuje v číselných řadách. Doplňuje tabulky.	PRV	Skupinová práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Číselný obor 0–1000 Tělesa Čas Březen	Písemné sčítání a odčítání čísel do 1000 Písemné násobení Kvádr Jednotky času	OSV – psycho- hygiena	Sčítá a odčítá písemně do 1000. Seznamuje se s písemným násobením dvojciferných a trojciferných čísel jednociferným činitelem. Rozezná kvádr. Orientuje se v čase. Provádí jednoduché převody jednotek času.	PRV	Samostatná práce, demonstrace, sebehodno- cení
Číselný obor 0–1000 Rovinné útvary Tělesa Duben	Písemné násobení Kruh, kružnice Válec, koule		Násobí dvojciferná a trojciferná čísla jednociferným činitelem. Rozezná kruh, kružnici, kouli, válec. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	PČ, ČJ	Skupinová práce
Číselný obor 0–1000 Tělesa Květen	Dělení se zbytkem Jehlan, kužel		Dělí čísla se zbytkem. Provádí kontrolu. Řeší a tvoří slovní úlohy. Rozezná jehlan a kužel.	PČ, PRV, VV	Samostatná práce
Číselný obor 0–1000 Červen	Opakování učiva		Procvičuje učivo 3. ročníku. Pracuje s kalkulačkou.	PRV	Samostatná práce, sebehodno- cení

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Hledáme více možností v daných příkladech.

MV – multikulturalita

Hra Autobus.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Relaxační chvílky.

5.1.3.4 Předmět: Matematika – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obor přirozených čísel 0–1000 Září	Opakování a procvičování učiva 3. ročníku	OSV – psychohygiena	Prostřednictvím úloh si oživí základní vztahy v oboru 0–1000.	ČJ	Samostatná práce, manipulační činnosti, experimentování.
Obor přirozených čísel 0–1000 Rovinné útvary Rovnice Říjen	Násobení a dělení Obsah rovinného útvaru Kolmost Řešení rovnic		Upevňuje násobení a dělení do 1000. Určí obsah a obvod rovinného útvaru pomocí čtvercové sítě. Uvede příklad kolmosti. Řeší jednoduché rovnice.	PČ, PŘV, TV	Tvorba modelu
Číselný obor 0–1000 Zlomky Rovinné útvary Listopad	Písemné dělení jednociferným číslem Zápis zlomku Rovnoběžnost		Písemně vydělí trojciferné číslo jednociferným. Poznává geometricky vyjádřené kmenové zlomky a umí je zapsat. Rozdělí geometrický útvar na určené části. Uvede příklad rovnoběžnosti.	PŘV	Demonstrace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Celá čísla Rovnice Římská čísla Prosinec	Zápis celého záporného čísla Řešení rovnice Římské číslice	OSV – kreativita	Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. Řeší rovnice. Čte a zapisuje římská čísla.	ČJ, PČ	Skupinová práce
Rovinné útvary Tělesa Leden	Trojúhelník Krychle		Rozpozná rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. Vytvoří krychlovou stavbu podle zadání.	PČ, VV	Demonstrační metody, modelování, skupinová práce
Rozšíření oboru čísel do 10 000 Práce s daty Únor	Zlomky Tabulky, grafy, diagramy	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Vyhledává, sbírá a organizuje soubor dat. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	VV, PČ	Názor, demonstrace
Vztahy a závislosti Rovinné útvary Březen	Souřadnice Rýsování trojúhelníku, čtverce	OSV – kooperace a kompetice	Seznámí se se souřadnicovým zápisem bodů na mříži. Řeší konstrukční úlohy. Rozpozná útvary souměrné podle osy.	PČ, VV, PŘV, VL	Aplikace, práce ve dvojicích, manipulativní činnosti

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Celá čísla Dělitelnost Duben	Celá čísla Prvočíslo Zlomky		Sčítá a odčítá v oboru celých čísel. Pomocí manipulace a vizualizace se seznámí s pojmem dělitelnost a prvočíslo. Tvoří a řeší slovní úlohy se zlomky.	VL	Skupinová práce, aplikace, manipulace, experimentování
Rozšíření oboru čísel do 1 000 000 Rovinné útvary Práce s daty, statistika Květen	Písemné násobení dvojciferným číslem Kolmice, rovnoběžky, diagramy	MdV – tvorba mediálního sdělení	Písemně násobí dvojciferným číslem. Sestrojí kolmice, rovnoběžky a kružnice. Seznamuje se s popisem konstrukce. Pracuje s daty, zaznamenává a vyhodnocuje údaje.	ČJ, PČ, VV, VL	Aplikace
Obor čísel do 1 000 000 Červen	Početní operace do 1 000 000		Zapíše, přečte, porovná číslo do 1 000 000. Procvičuje učivo 4. ročníku.	ČJ, PČ, VL	Diagnostika

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Relaxační chvílky.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Pokládáme parkety.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Statistické údaje, tvorba tabulek.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Práce ve skupinách při řešení úkolů.

MdV – tvorba mediálního sdělení

Využití kružnic, rovnoběžek a kolmic pro reklamu.

5.1.3.5 Předmět: Matematika – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obor čísel do 1 000 000 Září	Opakování a procvičování učiva 4. ročníku	OSV – rozvoj schopností poznávání	Zopakuje si písemné početní operace. Provádí pamětné operace v oboru přirozených čísel, opakuje násobení a dělení. Načrtává a rýsuje rovinné útvary.	ČJ, PŘV	Práce s textem v učebnici
Obor čísel do 1 000 000 Rovinné útvary Říjen	Násobení, sčítání a odčítání Písemné dělení dvojciferným číslem se zbytkem Mnohoúhelník	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Upevní si operace sčítání, odčítání a násobení v různých úlohách a kontextech. Seznámí se s algoritmem písemného dělení dvojciferným číslem se zbytkem. Rozpozná mnohoúhelník. Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	PČ, ČJ	Práce ve dvojicích
Obor čísel do 1 000 000 Zlomek Desetinné číslo Listopad	Dělitelnost Zlomky Desetinná čísla		Získává zkušenosti s jevem dělitelnost přirozených čísel. Zapíše zlomek. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí ho číselné ose. Sčítá a odčítá desetinná čísla.	PŘV, ČJ	Názor

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tělesa Rovnice Prosinec	Objem Povrch Řešení rovnic	OSV – kooperace a kom- petice	Rozlišuje a zapisuje jednotky délky, obsahu a objemu. Orientuje se v nákresu tělesa. Řeší rovnice.	PŘV, PČ	Skupinová práce
Data Rovinné útvary Leden	Práce s daty Konstrukce	OSV – ko- munikace	Pracuje s daty, zaznamenává a vyhodnocuje statistické údaje. Poznává různé geometrické tvary a vztahy.	PČ, ČJ	Skupinová práce
Závislosti Vztahy Únor	Posloupnosti a třídění čísel		Vyhledává různé pravidelnosti v číslech a vztazích mezi nimi. Třídí prvky souboru podle různých kritérií.	PŘV	Pokus, omyl
Pravděpodobnost Rovinné útvary Březen	Pravděpodobnost Náhoda Úhel	OSV – řešení problémů a rozho- dovací dovednosti	Eviduje situace založené na náhodě, odhaduje pravděpodobný vývoj situace, učí se zpracovávat soubor dat. Seznámí se s pojmem úhel, vrchol, rameno úhlu.	PŘV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rovinné útvary Rovnice Desetinné číslo Zlomek Duben	Osová souměrnost Soustava dvou rovníc Desetinná čísla Zlomky		Rozpozná a konstruuje útvary souměrné podle osy. Seznámí se a porozumí soustavám dvou rovnic o dvou neznámých. Dává do vztahu desetinná čísla se zlomky.	PČ	Manipulace, demonstrace
Velká čísla Logika Květen	Nestandardní úlohy a problémy		Čte a zapisuje velká čísla. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	PŘV	Prověřování, klasifikace, využití v praxi
Desetinná čísla Zlomky Tělesa Rovinné útvary Červen	Početní operace		Procvičuje učivo 5. ročníku.	ČJ	Diagnostika, využití v praxi

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Zajímavé úlohy.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Práce ve skupinách.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Matematické hádanky.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Zaznamenávání statistických údajů do tabulek.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hra Sova.

5.1.4 Charakteristika předmětu Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační vymezení předmětu

Informatika je ve 4. a 5. ročníku vyučována jako samostatný předmět s jednohodinovou týdenní dotací.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Obsahové a časové vymezení předmětu Informatika 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
4. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ovládání digitálního zařízení 2. Práce ve sdíleném prostředí 3. Úvod do kódování a šifrování dat a informací 	1
5. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod do práce s daty 2. Základy programování – příkazy, opakující se vzory 3. Úvod do informačních systémů 4. Základy programování – vlastní bloky, náhoda 5. Úvod do modelování pomocí grafů a schémat 6. Základy programování – postavy a události 	1
1.–5. ročník		2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- informace, které žák potřebuje k dalšímu učení, systematicky opakujeme a procvičujeme pomocí různých aktivit
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci

Kompetence k řešení problému

- zadáváme žákům problémové úkoly
- zařazujeme metody, kdy žáci sami objevují, tvoří, řeší a vyslovují závěry
- dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti

Kompetence občanské

- společně se žáky vytváříme kritéria chování, spolupráce a kritéria hodnocení

Kompetence pracovní

- zařazujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností
- společně se žáky vytváříme do výuky pomůcky
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat
- zajímáme se, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

Využití technologií

- seznamujeme žáky s běžně používanými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami
- vedeme žáky k efektivnímu využívání technologií a poukazujeme na význam technologií pro rozvoj lidské společnosti

Práce s daty

- zadáváme žákům aktivity, při nichž získávají data a informace, které se snaží kriticky posuzovat

Tvorba digitálního obsahu

- dáváme žákům návod a prostor, jak v jednoduchých případech vytvořit a upravit digitální obsah

Kyberbezpečnost

- poukazujeme na základní pravidla bezpečné práce s digitálními technologiemi
- dbáme na to, aby si žáci uvědomovali zdravotní rizika spojená s používáním technologií

5.1.4.1 Předmět: Informatika – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Digitální technologie Září–prosinec	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	MdV – práce v realizačním týmu OSV – rozvoj schopností poznávání	Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. Najde a spustí aplikaci. Pracuje s daty různého typu. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	VV, ČJ, HV	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Digitální technologie Leden–duben	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, Internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	PČ, VV, ČJ	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování Květen–červen	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	MdV – vnímání autora mediálních sdělení	Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. Sdělí informace obrázkem. Vyčte informace z daného modelu. Složí obrázek z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.		Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce, práce ve dvojicích či skupinách

MdV – práce v realizačním týmu

Skupinové sdílení dat.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MdV – vnímání autora mediálních sdělení

Diskuze – internet jako svobodné médium přístupné každému, porovnání s tiskem, rozhlasem a televizí.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poznávání a orientace v různorodosti typů zařízení a programů.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Postupy při používání a propojování technických zařízení, při řešení technických problémů.

5.1.4.2 Předmět: Informatika – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační systémy Září–říjen	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data. Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech.	ČJ, M, PŘV, VL, CJ	Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojicích, diskuse.
Algoritmizace a programování Listopad–prosinec	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	MdV – práce v realizačním týmu OSV – rozvoj schopností poznávání	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	PČ	Samostatná práce, práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka.

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační systémy Leden	Systém, struktura, prvky, vztahy	MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	PŘV, M	Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor.
Algoritmizace a programování Únor–březen	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.		Samostatná práce, práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka.

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování Duben	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	MdV – vnímání autora mediálních sdělení	Popíše konkrétní situaci, určí, co o ní již ví, a znázorní ji. Vyčte informace z daného modelu.	M, VL, PŘV	Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách
Algoritmizace a programování Květen–červen	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	MdV – tvorba mediálního sdělení	Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Spolupráce s ostatními vyučovacími předměty	Samostatná práce, práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Diskuze – porovnání a posouzení různých webových stránek věnujících se stejnému tématu.

MdV – práce v realizačním týmu

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozhodování při tvorbě algoritmu, programu.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poznávání a orientace v různorodosti typů zařízení a programů.

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

MdV – vnímání autora mediálních sdělení

Diskuze – internet jako svobodné médium přístupné každému, porovnání s tiskem, rozhlasem a televizí.

MdV – tvorba mediálního sdělení

Tvorba programu, animace, dokumentu.

5.1.5 Charakteristika předmětu Prvouka

Obsahové vymezení předmětu

Obor je členěn do 5 okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
- Člověk a výchova ke zdraví

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět prvouka realizujeme ve vyučovacích hodinách. Klasickou hodinu se snažíme nahrazovat vycházkami, exkurzemi, praktickými cvičeními. Zde můžeme výuku realizovat v 90minutových blocích, některá témata realizujeme jako projekty s vyšší časovou náročností (propojujeme s jinými předměty)

Obsahové a časové vymezení vyučovacího předmětu Prvouka 1.–3. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	1. Místo, kde žijeme 2. Lidé kolem nás 3. Lidé a čas 4. Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody 5. Člověk a výchova ke zdraví	2
2. ročník	1. Místo, kde žijeme 2. Lidé kolem nás 3. Lidé a čas 4. Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody 5. Člověk a výchova ke zdraví	2
3. ročník	1. Místo, kde žijeme 2. Země, kde žijeme 3. Lidé a čas 4. Věci a činnosti kolem nás 5. Neživá příroda 6. Živá příroda 7. Rozmanitost přírody a její ochrana 8. Člověk	2
1.–3. ročník		6

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- projektové vyučování
- skupinová práce, pozorování, tvorba pracovních listů
- práce s textem, návštěvy muzeí, knihoven, divadel
- sledování médií
- aplikace znalostí

Kompetence k řešení problému

- pozorování skupinové práce
- projektové vyučování, experimentování
- didaktické hry
- vytváření modelových situací

Kompetence komunikativní

- dramatizace, experimentování
- didaktické hry, skupinová práce
- projekty, besedy

Kompetence sociální a personální

- besedy, řízené rozhovory
- tvořivé hry, dialogy, besedy
- scénky, skupinová práce

Kompetence občanské

- besedy, exkurze
- projekty
- modelové situace
- rozhovory, dramatizace
- didaktické hry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- pracovní a výtvarné činnosti
- pokusy, výstavky
- vytváření pracovních listů, tvorba pomůcek

Kompetence digitální

- společenská pravidla chování
- pravidla soužití
- hygiena, režim, návyky
- pokusy, vlastnosti a veličiny
- základy zdravé práce
- atlasy a další digitální zdroje
- bezpečnost při práci
- ochrana osobních údajů
- autorské právo

5.1.5.1 Předmět: Prvouka – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Září	Prostředí a činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy Prostředí doma, orientace v obci, význačné budovy	OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace MV – lidské vztahy	Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo. Orientuje se v budově školy, vysvětlí rozdíly mezi chováním během hodiny a o přestávkách. Uvede svou adresu. Porovná a najde rozdíly v bydlení a dostupnosti služeb mezi různými typy sídel.	Učivo úzce prostupuje ostatními předměty, ČJ, TV, VV	Komunikační kruhy, dramatizace, beseda, dialog, nácviky chování, tvorba plánek, vycházka
Místo, kde žijeme (pokračuje) Rozmanitost živé a neživé přírody Říjen	Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce Rostliny a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy Stavba rostlinného těla		Žák rozliší možná (případná) nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu. Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	ČJ, VV, PČ	Dialog, skupinová práce, vycházka, pozorování, porovnávání, ochutnávka, výstavka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozmanitost živé a neživé přírody (pokračuje) Lidé kolem nás Listopad	Životní podmínky některých rostlin a zvířat Sebepoznání, zdravé a vyrovnané sebepojetí	MV – kulturní diference MV – princip sociálního smíru a solidarity	Žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků.	VV, PČ, M	
Lidé kolem nás (pokračuje) Prosinec	Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí, pravidla Jedinec v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Žák vyvodí a dodržuje soužití ve škole. Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	VV, HV	Dialog, řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, kresba
Lidé kolem nás (pokračuje) Člověk a jeho zdraví Leden	Hospodaření, nakupování, obchody, peníze Zdravá výživa, zdravé zuby, péče o chrup		Žák používá peníze v běžných situacích. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné, zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	M, VV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk a jeho zdraví (pokračuje) Rozmanitost živé a neživé přírody (pokračuje) Únor	Zdravé zuby a péče o chrup Jednoduché pokusy Látky a jejich vlastnosti – třídění běžných materiálů Zvířata domácí a volně žijící		Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti. Žák uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě.	VV, PČ	
Rozmanitost živé a neživé přírody (pokračuje) Lidé kolem nás (pokračuje) Březen	Základní společenstva – les Opatrné a ohleduplné chování ke zvířatům, k lesu Práce, zaměstnání, pracovní postupy		Žák uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě. Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	VV, M	Beseda, výstavka, skupinová práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé kolem nás (pokračuje) Lidé a čas Duben	Subjektivní vnímání času, orientace v čase a následnost událostí, čtení hodin, dny, měsíce, roky, kalendář	MV – lidské vztahy	Žák využívá časové údaje při řešení situací v denním životě.	M	
Lidé a čas (pokračuje) Květen	Čtení hodin, dny, měsíce, roky, kalendář		Žák rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	M	
Člověk a jeho zdraví (pokračuje) Červen	Lidské tělo – popis viditelných částí Zdraví a nemoc Prevence úrazů Bezpečné chování v rizikovém prostředí	OSV – psychohygienu	Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě.	VV, PČ	Nácvik hygienických návyků, vytváření modelových situací, dialog, dramatizace

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Dialog, nácvik chování, tvorba plánek, vycházka.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Komunikační kruhy, dramatizace, beseda.

MV – lidské vztahy

Skupinová práce, pozorování, výstavka.

MV – kulturní diference

Řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, kresba, beseda, skupinová práce.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Modelové situace, dialog, dramatizace.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Komunikační kruhy, modelové situace, dialog.

5.1.5.2 Předmět: Prvouka – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Září	Plán Určování světových stran Dopravní síť v okolí školy, v obci Orientační body a významné linie obce a místní krajiny Části naší obce Sousední obce a města podle světových stran nebo významných linií	VDO – formy participace občanů v politickém životě OSV – komunikace MV – lidské vztahy	Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo. Žák začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty.	Učivo úzce prostupuje ostatními předměty, ČJ, TV, VV	Komunikační kruhy, dramatizace, beseda, dialog, nácviky chování, tvorba plánek, vycházka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme (pokračuje) Lidé a čas Říjen	Dopravní značky Význam/funkce vybraných budov v obci Proměny obce/města v čase Památky, jejich význam Generace rodičů Bydlení ve městě před 100 lety		Žák určí dopravní značky a důvod jejich využití. Žák pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí. Žák rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	ČJ, VV, PČ	Dialog, skupinová práce, vycházka, pozorování, porovnávání
Lidé kolem nás Lidé a čas (pokračuje) Listopad	Role a odpovědnost členů rodiny včetně dětí Média, informace a zábava, profese v médiích Čtení času Jednoduchý jízdní řád	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Žák odvodí význam a potřebu různých povolání. Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	VV, PČ, M	Komunikační kruhy, dramatizace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé a čas (pokračuje) Prosinec	Svátky rodinné, svátky v přírodním cyklu roku, svátky s náboženskými kořeny, svátky občanské	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy	Jednotlivým ročním obdobím přiřadí svátky v naší zemi tradičně slavené. U vybraných svátků vysvětlí obsah a způsob slavení. Uvede příklady slavení svátků jiných kultur. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem kde žije.	VV, HV, PČ	Dialog, řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, kresba
Lidé kolem nás (pokračuje) Leden	Antropologické konstanty společně lidem všech kultur a etnik a rozdíly v jejich konkrétní podobě, např. u svátků a slavení	MV – multi-kulturalita MV – lidské vztahy	Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Uvede příklady, jaké potíže může mít dítě z jiné kultury žijící u nás.	M, VV	
Člověk a jeho zdraví Únor	Přehled orgánových soustav a jejich význam	MV – kulturní diference	Žák uplatňuje hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	TV, jazyková a komunikační výchova	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk a jeho zdraví (pokračuje) Březen	Typy úrazů a jednání dítěte při nich – první pomoc Vývoj dítěte/člověka Základní potřeby v různých obdobích V nemocnici Krizová situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) Zdroje pomoci Chování v roli svědka nebezpečné situace	OSV – psychohygienu	Žák dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování.	VV, jazyková a komunikační výchova	Beseda, dramatizace, modelové situace, výstavka, skupinová práce, didaktická hra

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme (pokračuje) Duben	Pravidla upravující chování cyklisty Povinná výbava cyklisty Bezpečné cestování v autě, v hromadné dopravě Voda – vlastnosti Pokusy s vodou Skupenství Počasí, oblačnost, srážky	MV – lidské vztahy	Žák uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	M, VV	Beseda, modelové situace na dopravním hřišti
Rozmanitost živé a neživé přírody (pokračuje) Květen	Voda v přírodě Ekosystémy v blízkosti vodních ploch Vodní živočichové Proměny života ve vodě a okolo vody v průběhu roku		Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	M	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé kolem nás (pokračuje) Červen	Infrastruktura v obci – vodovody a kanalizace Úprava vody Hospodaření s vodou	EV – základní podmínky života	Žák identifikuje situace, kdy v běžném životě potřebujeme vodu, uvědomuje si její hodnotu (i finanční). Popíše cestu pitné vody z vodního zdroje až po vypouštění splaškových vod.	M, VV, PČ	Řízený dialog, skupinová práce

VDO – formy participace občanů v politickém životě

Didaktická hra, skupinová práce.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Komunikační kruhy, dramatizace beseda, dialog.

MV – lidské vztahy

Skupinová práce, komunikační kruhy, dramatizace, beseda, modelové situace na dopravním hřišti, nácvik chování, tvorba plánek, vycházka.

MV – kulturní diference

Dialog, řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, beseda, komunikační kruhy, dramatizace.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Modelové situace, skupinová práce, didaktická hra, beseda.

EV – základní podmínky života

Řízený dialog, skupinová práce.

MV – multikulturalita

Beseda, komunikační kruhy, scénky.

5.1.5.3 Předmět: Prvouka – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Září	Plán, mapa Nadmořská výška, vrstevnice Druhy map Přecházení vozovky Jízda na kole – odbočování, objíždění překážek, vjíždění na vozovku		Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo. Žák rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	PČ, VV TV	Osobní bezpečnost – sociální a personální kompetence
Místo, kde žijeme Říjen	Tvary zemského povrchu regionu Typy krajiny a jejich charakteristiky	EV – základní podmínky života	Žák začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.	PČ, VV TV M	Skupinová práce – „Projekt o svém městě“

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé kolem nás Listopad	Soužití lidí – mezilidské vztahy Komunikace. Pravidla chování lidí Pravidla ve státě – zákony Česká republika jako parlamentní demokracie	OSV – mezilidské vztahy	Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům. Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole. Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; příbuzenské a mezigenerační vztahy.		Beseda s místním občanem, pamětníkem
Lidé kolem nás Prosinec	Zboží a služby Prodej a koupě jako smluvní vztah Zákon nabídky a poptávky Konkurence v tržní ekonomice Výrobci, obchodníci, pracovníci služeb	OSV – komunikace	Žák používá peníze v běžných situacích. Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	M	Dramatizace modelové situace (nakupování)

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozmanitost přírody Leden	Veličiny délka, objem a hmotnost Jejich měření. Vzduch – hry a pokusy Hoření, hašení ohně		Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	M – geometrie	
Člověk a jeho zdraví Únor	Složky stravy – sacharidy, tuky, bílkoviny, minerální látky Trávicí soustava a trávení Zásady zdravé výživy a životního stylu	OSV – komunikace	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	TV	Modelové situace, řízený dialog, didaktická hra

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé a čas Březen–duben	Kalendáře, letopočty Pravěk a starověk Život lovců mamutů Neolitická revoluce, vznik zemědělství Velikonoce	MV – kulturní diference	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	M PČ, VV	Exkurze do archeolo- gického muzea, skupinová práce
Rozmanitost přírody Květen	Půda Ekosystémy travních porostů, jejich rostliny a živočichové Jak se rostliny živí a proč kvetou Kulturní rostliny, hospodářský význam		Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé kolem nás Červen	Základní komponenty počítače Mikroprocesor jako součást běžných zařízení	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	Informační a komunikační výchova. Žák uvede příklady toho, kdy a jak přijímáme a šíříme informace.		

EV – základní podmínky života

Skupinová práce – Projekt o svém městě.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Beseda s místním pamětníkem, didaktická hra.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Dramatizace modelové situace (nakupování), řízený dialog, didaktická hra, práce s počítačem.

MV – kulturní diference

Řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, beseda, exkurze do archeologického muzea.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Práce s počítačem, konkrétní příklady, skupinová práce.

5.1.6 Charakteristika předmětu Přírodověda

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu vymezuje obsah týkající se přírody, techniky a zdraví člověka. Předmět se opírá o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů.

Obor je členěn do Tematických okruhů:

- Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana zdraví
- Člověk a výchova ke zdraví

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, v 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět Přírodověda se realizuje ve vyučovacích hodinách. Klasickou hodinu se snažíme nahrazovat vycházkami, exkurzemi, praktickými cvičeními. Zde můžeme výuku realizovat v 90minutových blocích, některá témata realizujeme jako projekty s vyšší časovou náročností (propojujeme s jinými předměty).

Obsahové a časové vymezení předmětu Přírodověda 4.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
4. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vesmír a Země 2. Horniny a minerály 3. Půda a voda 4. Změny v přírodě 5. Příroda, kterou u nás nemáme 6. Poznáváme živé organismy 7. Příroda kolem nás 	1
5. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznáváme člověka 2. Poznáváme stavbu lidského těla 3. Objevujeme, jak funguje lidské tělo 4. Zkoumáme odlišnosti našich těl 5. Využíváme neživou přírodu 6. Využíváme živou přírodu 7. Vliv člověka na přírodu 	2
4.–5. ročník		3

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- samostatně nebo ve spolupráci se spolužáky vyhledává a třídí informace o přírodě, o vztahu člověka a přírody a efektivně je využívá v procesu učení a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- používá encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, učí se rozhodovat v různých situacích, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- učí se vyjadřovat své myšlenky, reaguje na názory druhých
- rozvíjí si slovní zásobu v osvojovaných tématech

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- znalosti a zkušenosti získané v oboru přírodovědy využívá ke svému dalšímu vzdělávání a rozvoji, ke své přípravě na budoucnost, případně zvažuje své profesní zaměření v souvislosti s daným oborem

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- v krizových situacích a v situacích ohrožující život a zdraví člověka se rozhoduje a chová zodpovědně a poskytne dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě, včetně pravidel při práci s technologiemi
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání

5.1.6.1 Předmět: Přírodověda – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poznáváme vesmír a Zemi Září	Vesmír, Slunce, Sluneční soustava Střídání ročních období Země Světové strany	MdV – práce v realizačním týmu	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. Vyjmenuje planety sluneční soustavy. Určuje světové strany v přírodě, orientuje se podle nich.	VV, PČ	Planetárium
Zkoumáme horniny a minerály Říjen	Hory a pohoří Horotvorná činnost Výskyt a těžba významných hornin a minerálů	EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – základní podmínky života	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Porovná základní druhy hornin.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zkoumáme půdu a vodu Listopad	Půda a její vznik Změny skupenství vody Koloběh vody v přírodě Sladká a slaná voda Voda a její vlastnosti	EV – základní podmínky života	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. Vysvětlí význam půdy, porovná a popíše vybrané půdní druhy. Rozdělí vodu z různých hledisek a dle významu, jednoduše popíše koloběh vody v přírodě.	PČ, VL	
Voda Prosinec	Objem Voda a život na Zemi		Popíše význam vody pro živé organismy, způsob přijímání vody u vybraných organismů. Definuje pojem objem, vyjmenuje jednotky a měřidla objemu.	M	
Pozorujeme změny v přírodě Leden	Počasí a podnebí, podnebné pásy	EGS – objevujeme Evropu a svět	Porovná přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	VL	Pokus – Jak vnímáme teplotu

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozorujeme živou přírodu Únor	Rostliny a živočichové v zimě Příroda živá a neživá Příjem vody a potravy Dýchání	EV – základní podmínky života	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu. Popíše základní princip dýchání. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	VV, PČ	Pokus – Voda v listech
Příroda, kterou u nás nemáme Poznáváme živé organismy Březen–duben	Tundra, lesy a stepi, keřovité porosty subtropů, horké pouště, savany a pampy, tropické deštěné lesy Poznáváme živé organismy – rostliny, živočichové, houby	EV – ekosystémy EGS – Evropa a svět nás zajímá	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	ČJ, VV, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozorujeme přírodu kolem nás Květen–červen	Přírodní společenstva Přírodní společenstvo lesa, louky, vody. Organismy různých společenstev, určování organismů Potravní vztahy v přírodě Chráníme přírodu Příroda a její zákonitosti v mém životě	EV – ekosystémy	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.		Vycházka na louku, na maloplošné chráněné území

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Pokus, diskuze, didaktické hry, vyhledávání informací.

EV – základní podmínky života

Pozorování, pokus, vycházka, práce s mapou.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Práce s mapou, projekt, práce ve skupině.

EV – ekosystémy

Vycházka na chráněné území, práce s encyklopedií, přiřazování a třídění.

MdV – práce v realizačním týmu

Článek z exkurze, projekt a jeho prezentace.

5.1.6.2 Předmět: Přírodověda – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poznáváme člověka Září	Kdo je člověk? Původ člověka V čem jsme stejní a v čem se lišíme od živočichů	MV – kulturní diference	Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a živočichy. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	VV, VL	
Poznáváme stavbu lidského těla Říjen	Kůže Kostra Zuby Svaly		Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života.	PČ, VV	
Poznáváme stavbu lidského těla Objevujeme, jak funguje lidské tělo Listopad	První pomoc při úrazech kostí, svalů a kůže Potrava – cesta potravy naším tělem a cesta plynů do a ven z našeho těla	OSV – poznávání lidí	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	ČJ, M, VV, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Objevujeme, jak funguje lidské tělo Prosinec	Rozvádění látek po těle Škodliviny z těla ven Kdo řídí naše tělo?		Popíše základní princip dýchání a příjmu potravy.	VV, PČ	
Zkoumáme odlišnosti našich těl Leden	Kluci nejsou holky Vývojové etapy v životě člověka Nemoci a pohyb pro každého		Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. Rozlišuje jednotlivé etapy života a orientuje se ve vývoji dítěte, před a po jeho narození. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	VV, ČJ, M	
Zkoumáme odlišnosti našich těl Neživá příroda Únor	Nebezpečné látky v našem okolí Nerostné suroviny Energie – neviditelný hybatel		Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Navrhne, jakým způsobem používat a skladovat léky a čisticí prostředky v domácnosti. Vyjmenuje druhy energie, se kterými se setkává v každodenním životě, uvede příklady přeměny energie.	VV, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Využíváme neživou přírodu Březen	Za vším hledej Slunce Uložená energie Elektřina Z elektrárny rovnou k nám		Zdůvodní význam sluneční energie pro život na Zemi. Vyjmenuje příklady obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. Uvede příklady vodičů a izolantů.	PČ	
Využíváme neživou přírodu Využíváme živou přírodu Duben	Bezpečně s nebezpečnou elektřinou Šetříme energii v našem domě Od sběru a lovu k zemědělství Na poli V sadu a na vinici		Vyhledává na mapě ČR rozmístění různých typů elektráren. Vyjmenuje, jakým způsobem lze šetřit elektrickou energií v domácnosti. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	M, VV	Vycházka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Využíváme živou přírodu Květen	Zelenina a bylinky našich zahrad Rostliny v okolí našich domovů Není zvíře jako zvíře Naši zvířecí sousedé Bioodpad – co s ním	EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, vlastnického. Vyjmenuje příklady nevíтанých organismů, které můžeme najít v lidských obydlích. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Roztřídí odpad určený k recyklaci.	VV, PČ	Vycházka
Pozorujeme vliv člověka na přírodu Červen	Vzduch, který dýcháme Znečištění vody a půdy Proč mizí některé rostliny a živočichové	EV – vztah člověka k prostředí	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	ČJ	

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Úklid kolem školy, třídění odpadu, referáty.

MV – kulturní diference

Pozorování, dialog, práce ve skupině.

EV – vztah člověka k prostředí

Komunikační kruhy, didaktické hry, vycházka, projekt.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Pozorování, diskuze.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Pozorování, práce ve skupině, dialog.

5.1.7 Charakteristika předmětu Vlastivěda

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Vlastivěda navazuje na učivo Prvouky a dále ho rozvíjí. Vzdělávací obsah je zaměřen na vlast, společnost a její kulturu. Žáci se učí poznávat svou vlast prostřednictvím zeměpisného i historického hlediska, poznávají různé prameny informací a učí se s nimi pracovat. Snaží se porozumět soudobému životu ve společnosti a současně vyjadřovat své myšlenky, dojmy a názory. Poznávají i současné začlenění České republiky do Evropy a její místo v tomto sjednocujícím se světadílu.

Časové a organizační vymezení

Vlastivěda je vyučována jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka může být doplněna tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahové a časové vymezení předmětu Vlastivěda 4.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
4. ročník	<p>Místo, kde žijeme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Česká republika – symboly, obec 2. Mapy a plány, orientace na mapě 3. Evropa, Evropská unie 4. Česká republika – povrch, vodstvo, podnebí, hlavní město, kraje, obyvatelé Česka <p>Lidé a čas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slované 2. Velká Morava 3. Přemyslovci 4. Lucemburkové 5. Jan Hus 6. Jiří z Poděbrad 	1
5. ročník	<p>Lidé a čas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Habsburkové 2. Doba pobělohorská 3. První světová válka a vznik ČSR 4. Druhá světová válka 5. Od totalitní moci k demokracii <p>Místo, kde žijeme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Státy Evropy 2. Česká republika – zemědělství, průmysl, pracovní podmínky, volný čas, práva a povinnosti <p>Lidé kolem nás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základní globální problémy 	1
4.–5. ročník		2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- představit různé způsoby a metody, které umožní žákům organizovat vlastní učení
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, k pozorování a porovnávání výsledků
- vést žáky k potřebě celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- vyhledávat různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vést žáky k ověřování a srovnávání informací
- učit žáky samostatnosti

Kompetence komunikativní

- správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory na společnost, historické události i přírodní jevy
- seznámit žáky s různými zdroji informací (učebnice, encyklopedie, internet, kroniky)

Kompetence sociální a personální

- učit žáky spolupráci ve skupině (řídít se dohodnutými pravidly)
- umí požádat o radu i poskytnout pomoc
- přispívají k diskusi v malé skupině i celé třídy, oceňují zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí na základě příkladů z historie
- dokáže respektovat tradice, ocení kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- dodržuje dohodnutá pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá získané znalosti a zkušenosti ke svému rozvoji
- učí se pracovat podle návodu, hledá i vlastní postup

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vedeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

5.1.7.1 Předmět: Vlastivěda – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Září–říjen	Mapy	EGS – objevujeme Evropu a svět	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	M, VV, PČ, PŘV	
Místo, kde žijeme Listopad	Samospráva obce Stát – symboly ČR Evropa – světadíl Evropská unie	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	PČ, VV, PŘV, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Prosinec–leden	Naše vlast – Česká republika – poloha, povrch, podnebí, vodstvo Vybrané kraje ČR, Praha	EV – ekosystémy	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	ČJ, M, PŘV, VV, PČ	
Lidé a čas Únor–červen	Slované Velká Morava Přemyslovci Pověsti Lucemburkové Jan Hus Jiří z Poděbrad	EV – ekosystémy EGS – jsme Evropané	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	ČJ, M, VV, PČ	

EGS – objevujeme Evropu a svět

Film, práce s mapou, vyprávění zážitků a zkušeností z Evropy.

EV – ekosystémy

Vycházka, exkurze.

EGS – jsme Evropané

Film, práce s mapou, vyprávění zážitků a zkušeností z Evropy.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Film, práce s mapou, vyprávění zážitků a zkušeností z Evropy.

5.1.7.2 Předmět: Vlastivěda – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé a čas Září–listopad	Habsburkové Pobělohorská doba 1. světová válka a vznik ČSR	EGS – jsme Evropané MV – multi- kulturalita	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	ČJ, VV	
Prosinec–leden	2. světová válka Od totalitní moci k demokracii Regionální památky	VDO – občan, občanská společnost a stát	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	ČJ, VV, PČ	
Místo, kde žijeme Únor–březen	Státy Evropy	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	ČJ, M, VV, PČ, PRV, CJ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žijeme Duben	Česká republika – průmysl, zemědělství, pracovní podmínky, volný čas, práva a povinnosti		Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.		
Lidé kolem nás Květen	Soužití různých kultur Demokracie	MV – kulturní diference VDO – občanská společnost a škola VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	ČJ, VV, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé kolem nás Červen	Základní globální problémy	EGS – jsme Evropané MdV – fungování a vliv médií ve společnosti MV – princip sociálního smíru a solidarity EV – vztah člověka k prostředí	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	ČJ, VV, PŘV	

MV – multikulturalita

Ukázky cizích jazyků, příspěvní do sbírky.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Film, práce s mapou, výměna zkušeností dětí o zvycích a tradicích národů Evropy, práce s internetem.

EGS – jsme Evropané

Film, práce s mapou, výměna zkušeností dětí o zvycích a tradicích národů Evropy, práce s internetem.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Hledání informací o problematice.

EV – vztah člověka k prostředí

Práce s mapou, vycházka, exkurze.

VDO – občan, občanská společnost a stát

Prohlédnutí Listiny základních práv a svobod, vyprávění o soužití s minoritami.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Příspěvní do sbírky.

VDO – občanská společnost a škola

Hlasování ve třídě jako demokratický způsob řešení konfliktů.

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Práce s tištěnou Ústavou. Hlasování ve třídě jako demokratický způsob řešení konfliktů.

MV – kulturní diference

Rozhovor v rodině, poznání vlastního kulturního zakotvení.

5.1.8 Charakteristika předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebního umění a hudby, k jejímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace, prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi (sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, individuální instrumentální dovednosti a jeho pohybové dovednosti.

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje žákům poznávání světa estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa žáci rozvíjí specifické citění, tvořivost, vnímání. V tvořivých činnostech rozvíjí nonverbální vyjadřování a dorozumívání.

Obsahové vymezení předmětu

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudbě a hudebního umění prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností. Činnosti se vzájemně propojují, ovlivňují a vedou žáka k rozvoji hudebnosti. Ty se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, tvořivými a poslechovými.

Učitel dbá na rozmanitost výběru písní. Těžištěm práce je zpěv a poslech hudby. Je nutno dbát na individuální zvláštnosti dětského hlasu. Zpěv by se měl stát přirozenou potřebou dětí pro vyjádření pohody a radosti.

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Hudební výchova realizujeme ve všech ročnících prvního stupně v celkové časové dotaci 5 hodin. (Umění a kultura mají na 1. stupni časovou dotaci 12 hodin.)

Hudební výchovu realizujeme v 45minutových vyučovacích hodinách. Dále využijeme mezipředmětové vztahy a prvky této oblasti zařazujeme do ostatních předmětů. Učivo je též nedílnou součástí projektového vyučování. Písně a jejich pohybové ztvárnění jsou denní součástí relaxačních chvil.

Obsahové a časové vymezení předmětu Hudební výchova 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lidová říkadla a písně 2. Rodina 3. Vánoce 4. Jaro 5. Písně lidové a umělé 	1
2. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Počasí 2. Řemesla 3. Vánoce 4. Muzikanti 5. Zvířátka 6. V přírodě 	1
3. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Starosti s muzikou 2. Výletníci 3. Vánoční hudba 4. Hračky 5. Přátelé a kamarádi 6. Tanec 	1
4. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncert 2. Rodina hudebních nástrojů 3. Vánoce 4. Smích a hudba 5. Muzikanti 6. Cestovatelé 	1
5. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzpomínky 2. Na Moravě 3. Vánoce 4. Tance 5. V cizině a doma 6. Cestování s písní 	1
1.–5. ročník		5

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedení k pochopení umění
- vytváření dovedností a návyků
- projektové vyučování
- nácvik písní a říkadel, zapamatování si textu
- rytmizování
- nácvik hry na dětské hudební nástroje
- zařazování doprovodných rytmických nástrojů
- vybírání vhodných melodií k pohybovému vyjadřování
- práce s poslechovémi skladbami, nácvik vnímání

Kompetence k řešení problému

- projektové vyučování
- práce s poslechovou skladbou
- kladení cílených otázek, volby odpovědí

Kompetence komunikativní

- vytváření otázek, tvorba odpovědí
- porozumění textům
- vyjádření citového vztahu k hudbě
- vyjadřování myšlenek
- nácvik zpěvu

Kompetence sociální a personální

- řízený rozhovor
- tvořivé hry
- scénky
- nácvik besídky
- hodnocení a sebehodnocení
- přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- situace, které řeší vztahy ve skupině
- projekty
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- hudební činnosti
- podpora vlastní tvořivosti

Kompetence digitální

- elektronické hudební nástroje
- produkční a vlastní tvorba
- přenos a prezentace hudby
- vyhledávání uměleckých děl

5.1.8.1 Předmět: Hudební výchova – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidová říkadla Září	Lidová říkadla a jednoduché lidové písně podporující předčtenářské a předpočtářské období Dechová cvičení	OSV – komunikace MV – lidské vztahy	Žák se naučí jednoduchá říkadla a lidové písně. Učí se hygienickým návykům, správnému držení těla a hlavy, správnému dýchání-průběžně. <i>Průběžně: komunikuje, učí se pravidlům správného chování a jednání.</i> <i>Umí se uvolnit, relaxovat, pozitivně naladuje mysl, rozvíjí smyslové vnímání.</i> <i>Naslouchá textům dětí všech sociokulturních skupin ve třídě a škole, pozná odlišnosti, toleruje.</i>	Učivo na 1. stupni nabízí široké spektrum mezipředmětového využití v každé tematické oblasti. Učivo je spojeno s výukou ve všech předmětech. ČJS, ČJ	Nácvik písní a říkadel, rytmizování, nácvik vnímání a hlasové hygieny
Lidové písně s podzimní tematikou Říjen	Jednoduchá lidová píseň s podzimními náměty Rytmičkový doprovod Zvuky a tóny, jejich charakteristika	MV – kulturní diference	Žák se naučí lidovou píseň. Rytmizuje říkadla. Rozlišuje zvuky a tóny. Provede dechová cvičení. Pozná říkadla a písně odlišných kultur, naslouchá jim.	ČJ, TV	Rytmizování, zapamatování textu, vytváření dovedností a návyků, projektové vyučování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rodina Listopad	Píseň s rodinou tematikou Říkadlo se jmény Základní vlastnosti tónů	OSV – kreativita	Zpívá písně, naslouchá písničkám a skladbám. Rytmizuje a melodizuje říkadlo, provádí hru na tělo. Seznamuje se se základními vlastnostmi tónů. Pohybově ztvárňuje melodii. <i>Rozvíjí kreativitu.</i> <i>Porovná písně jiných kultur, hodnotí je.</i>	TV	Porozumění textu, tvořivé hry, vyjádření rytmu pohybem
Vánoce Prosinec	Písně s vánoční tematikou Koledy Zimní den- projekt	OSV – kooperace a kom- petice	Naučí se jednoduchou koledu. Poslouchá koledy a vánoční skladby. Podřizuje se, vede a organizuje skupinu (při besídce, pásmu), cvičí se v naslouchání. Pozná vánoční písně a zvyky různých kultur a národů	PČ, ČJ, ČjS	Nácvik besídky, text, písně, říkadla, dramatizace
Zima Leden	Písně se zimními náměty Základní vlastnosti tónů Rytmus		Zpívá, naučí se rytmické a melodické cvičení. Seznámení s dětskými hudebními nástroji. Rozlišuje rytmus, snaží se udržet rytmus. Rozvíjí hudební sluch a paměť.	TV	Nácvik hry na dětské hudební nástroje, nácvik vnímání, rytmizace, rozvoj hudební paměti, poslech

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvířata Masopust Únor	Písně o zvířatech Říkadla o masopustu Masopust – projekt	OSV – kreativita	Naučí se písničkám a říkadlům. Naslouchá skladbám. Opakuje a hudebně ztvárňuje říkadla. Hraje na hudební otázku a odpověď. Rozvíjí kreativitu.	ČJ, VV	Nácvik písní, dramatizace, rozhovor
Jaro Březen	Písničky o jaru Jarní den – projekt Jarní hry dětí Hudební nástroje	MV – multi- kulturalita	Pracuje s písničkami, poslouchá, zpívá, doprovází rytmicky a pohybově. Rozvíjí hudebnost poslechem. Seznamuje se neznámějšími hudebními nástroji. Hraje na ozvěnu. Poznává texty jiných kultur, má vstřícný postoj k odlišnostem. Zná hudební nástroje jiných kultur a národů.	TV, PČ	Tvořivé hry, nácvik zpěvu
Práce Duben	Písně s tematikou „Práce“ Hudba a pohyb Hudební nástroje		Zpívá a naslouchá skladbám. Tvoří pohybový doprovod. Poznává neznámější hudební nástroje. Rozvíjí hudební sluch a paměť na melodii a slova.	ČJ, TV	Pohybové ztvárnění, poslech, porozumění textu písní

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Písně lidové a umělé Květen	Lidové a umělé písně Noty – základní přehled Tóny – shrnutí vlastností		Opakuje písně, pohybově doprovází. Doprovází píseň na dětské hudební nástroje.	TV	Hra na hudební nástroje
Léto Červen	Písničky na léto	OSV – psychohygienu	Opakuje naučené písně čistě a výrazně. Učí se písně s letní tematikou. Uplatňuje hygienické návyky. Utváří si estetický pohled na svět.	ČJ	Nácvik zpěvu

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozhovor, naslouchání, technika mluvené řeči, poslech.

MV – lidské vztahy

Rozhovor, poslech, tvořivé hry.

MV – kulturní diference

Tvořivé hry, rozhovor, diskuze.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vnímání hudby a její vyjádření kresbou, tancem, doprovod hudebních nástrojů.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Rozhovor, práce s textem, vysvětlování.

MV – multikulturalita

Výstava, skupinová výuka, poslechové skladby.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Didaktické hry, rytmizování, hlasový projev – výslovnost, přízvuk, intonace.

5.1.8.2 Předmět: Hudební výchova – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počasi Září–říjen	Písňe Kočka leze dírou, Okolo Frýdku cestička, Pod naším okýnkem, Na tý louce zelený Poslech L. v. Beethoven, V. Novák, B. Smetana Rytmizace, notový zápis, tempo, takt Hra na otázku a odpověď	MV – lidské vztahy	Provede dechová cvičení, opakuje rytmický doprovod, rozvíjí hlavový tón, naučí se spojovat hudbu s pohybem, zná písňe jiných kultur a hodnotí je, vytleskává ve 2/4 taktu.	ČJ, TV	Rozhovor, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Řemesla Říjen–listopad	Písně Masožravá kytka, Dobrý den, Maličká su, Rybička maličká Poslech F. Schubert, M. Ravel, J. S. Bach Hra na zrcadlo, rytmizace, me- lodie vzestupná a sestupná		Zazpívá si společně písničku, zahraje na hudební nástroj – Orffovy hudební nástroje, umí pohybem vyjádřit melodii, zná správný postoj u zpěvu, dodržuje hygienické hlasové návyky.	PRV, TV	Artikulační cvičení
Vánoce Prosinec	Písně Slyšte, slyšte, Dej Bůh štěstí, Rychle, bratři, Pásli ovce, Jak jsi krásné neviňátko, Hej, vánoce Poslech koledy, J. J. Ryba Hra na otázku a odpověď	EGS – jsme Evropané	Rozvíjí hudební sluch a paměť, naučí se jednoduché koledy, poslouchá vánoční písničky a koledy, poznává lidové zvyky a písničky různých kultur.	ČJ, PRV	Rozhovor

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Muzikanti Leden–únor	Písně Kalamajka mik, mik, mik; Komáří svatba; Dobrou noc; Černé oči; Šel tudy Poslech F. M. Bartholdy, I. Hurník Dvoudobý takt, hra na ozvěnu, noty c, d, e	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí používat Orffovy hudební nástroje, naučí se jednoduchý pohybový doprovod k písni, vytleskává ve 2/4 taktu, pozná notovou osnovu, klíč, noty c, d, e a umí je zapsat do notové osnovy.	TV	Hádanky, artikulační cvičení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvířátka Březen–duben	Písně Hra na květiny; Ty a já; Já mám koně, Vyletěl holoubek; Pějme píseň dokola; Pět minut v Africe Poslech W. A. Mozart, J. Haydn, M. Ravel, V. Trojan Hra létá-nelétá, rytmizace říkadel	MV – multi-kulturalita	Učí se spojovat hudbu s pohybem, opakuje rytmický doprovod, rozvíjí hygienické hlasové návyky, používá Orffovy hudební nástroje, pozná vzestupnou a sestupnou melodii.	PRV, TV, VV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
V přírodě Květen–červen	Písň Žezuličko, kde jsi byla; Já do lesa nepojedu; Tancovali vrabci; Holka modrooká Poslech A. Dvořák, G. F. Telemann Hra hledači, hudební teorie	EV – základní podmínky života	Pozná melodii písně, používá Orffovy hudební nástroje, učí se rytmický doprovod k písním, pracuje s notovou osnovou, houslovým klíčem, notami, rozvíjí hygienické hlasové návyky.	TV, PRV	Artikulační cvičení

MV – lidské vztahy

Rozhovor, poslech, tvořivé hry.

EGS – jsme Evropané

Rozhovor, diskuze, vnímání hudby, vysvětlování.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Napodobování, beseda, hry a hádanky.

MV – multikulturalita

Výstava, skupinová výuka, poslechové skladby.

EV – základní podmínky života

Skupinová práce, komunikace při soutěžích.

5.1.8.3 Předmět: Hudební výchova – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Starosti s muzikou Září–říjen	Písně: Starosti s muzikou; Ach synku, synku; Slunce za hory; Vyletěla holubička Hrátky s říkadly Hra na hudební otázku a odpověď	OSV – poznávání lidí	Zazpívá si společně písničku, opakuje rytmický doprovod, naučí se spojovat hudbu s pohybem, vytleskává 2/4 takt, zná správný postoj u zpěvu, pozná notovou osnovu, houslový klíč.	ČJ, TV	Diskuze, artikulační cvičení
Výletníci a vánoční čas Listopad–prosinec	Písně: Dú, Valaši, dú; Beskyde, Beskyde; Nesem vám noviny; Štědrej večer nastal; Veselé vánoční hody Hra na hudební otázku a odpověď, melodie stoupavá a klesavá	MV – kulturní diference	Provede dechová cvičení, opakuje rytmický doprovod, umí pohybem vyjádřit melodii, dodržuje hygienické hlasové návyky, diriguje 2/4 takt.	TV, VV, PRV	Artikulační cvičení, rozhovor

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hračky Leden–únor	Písně: Rampouch; Šneček; Takhle hop, hop; Až já pojedu přes ten les Poslech: Mozart – Kouzelná flétna, Vivaldi – Čtvero ročních období Hra na ozvěnu	OSV – psycho- hygiena	Používá Orffovy hudební nástroje, pozná notovou osnovu, houslový klíč, noty c, d, e a umí je zapsat do notové osnovy. Odliší tvorbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální.	TV, ČJ	Hádanky, artikulační cvičení
Přátelé a kamarádi Březen–duben	Písně: Voláme sluníčko; Kozel; Na tý louce ze- lený; Když jsem byl malučký Poslech: Chopin – Polonéza, Beethoven – Osudová, Smetana – Prodaná nevěsta Rytmizace říkadel	VDO – občan, občanská společnost a stát	Opakuje rytmický doprovod, rozvíjí hygienické hlasové návyky, pozná půlovou, čtvrtřovou a osminovou pomlku, umí zapsat noty f, g, a, h do notové osnovy.	TV, ČJ	Artikulační cvičení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tanec Květen–červen	Písně: Běží liška k Táboru; Oči, černé oči; Ej, padá, padá rosička; Vesnická romance Poslech: Bach – Menuet, Janáček – Příhody lišky Bystroušky Hudební nástroje Hra na ozvěnu	OSV – komunikace	Učí se rytmický doprovod k písním, pozná melodii písně, poznává lidové zvyky a písně různých kultur, pracuje s notovou osnovou. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	PRV, TV, ČJ	Rozhovor, artikulační cvičení CD

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Skupinová práce, komunikace při hrách.

MV – kulturní diference

Tvořivé hry, rozhovor, diskuze.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Didaktické hry, rytmizování, hlasový projev – výslovnost, přízvuk, intonace.

VDO – občan, občanská společnost a stát

Rozhovor, práce s textem.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozhovor, naslouchání, technika mluvené řeči, poslech.

5.1.8.4 Předmět: Hudební výchova – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Koncert Září–říjen	Taktování, ukončená a neukončená melodie, posuvky u not, pěvecké návyky a hlasová hygiena	OSV – psycho- hygiena	Zná některá díla našich skladatelů. Zopakuje si různé druhy taktů. Poznává, kdy je píseň nebo skladba ukončená a kdy by měla pokračovat dále. Umí pojmenovat noty s posuvkami. Svě schopnosti aplikuje při zpěvu.	ČJ, TV	Diskuze, obrazový materiál, CD
Rodina hudebních nástrojů Listopad	Nástrojové skupiny, komorní hudba.	MdV – interpreta- ce vztahu mediálních sdělení a reality	Poslechem zkouší určit hudební nástroje a různé kombinace nástrojů. Upevňuje hudební poznatky, dovednosti a zpěvní návyky.	TV	Artikulační cvičení, CD, beseda Koncert
Vánoce Prosinec	Poslechové skladby a zpěv písni s vánoční tematikou	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě naučené koledy. Poslouchá vánoční hudbu. Poznává zvuk varhan.	ČJ, VL	CD, beseda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Smích a hudba Leden–únor	Leoš Janáček a lidové písně, partitura, hudební barvy, dvojhlasé písně.		Orientuje se v notovém zápisu. Zpívá rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových a mollových tóninách., vyjadřuje pohybem tempo. Zopakuje si noty a notovou osnovu, procvičí dýchání a správné držení těla. Zná některá díla našich skladatelů.	TV	Artikulační cvičení, CD
Muzikanti Březen–duben	Písně durové a mollové, lidové a umělé písně, hlasová hygiena.	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní, dbá na správné držení těla, zazpívá lidové písně podle svého výběru, vyjadřuje emoce výrazem a postojem, zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	VV, TV	Rozhovor, artikulační cvičení, CD
Cestovatelé Květen–červen	Lidový dvojhlas, romská lidová kultura, muzikantské znalosti, písničky na prázdniny.	MV – lidské vztahy	Poslechne si a naučí se dvojhlasou píseň, poslouchá melodie našich i cizích hudebních skladatelů, opakuje si pěvecké návyky a dovednosti, umí doprovodit písně na Orffovy hudební nástroje, vyslechne písně jiných národů.	VL. TV	CD, beseda

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Didaktické hry, rytmizování, hlasový projev – výslovnost, přízvuk, intonace.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, výstava fotografií a pohledů.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Rozhovor, beseda, vnímání hudby, taneční hry.

MV – lidské vztahy

Rozhovor, poslech, tvořivé hry.

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Soutěže, besídky, koncerty.

5.1.8.5 Předmět: Hudební výchova – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vzpomínky Září–říjen	Procvičování a opakování vokálních a hlasových dovedností, písní a not Kánon Dynamická znaménka Takt, rytmus, metrum Křížek, béčko	MV – lidské vztahy	Procvičí dýchání a správné držení těla. Zopakuje si noty a zápis do notové osnovy. Dokáže zazpívat píseň v kánonu. Umí doprovodit písně na Orffových hudebních nástrojích. Upevňuje vokální dovednosti. Dokáže vyjádřit pocity při poslechu hudby.	VV, TV	Obrazový materiál, CD, DVD
Na Moravě Listopad	Lidová a umělá píseň Nástroje v lidové hudbě Tónika, dominanta, akord Hudební věta	OSV – komunikace	Pozná hudební nástroje v lidových muzikách. Seznámí se s novými pojmy a umí je vysvětlit. Dokáže vyjádřit pocity při poslechu hudby. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	VV, VL, PŘV	Tvořivé hry, CD, beseda, rozhovor

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vánoce Prosinec	J. S. Bach a varhanní hudba, J. J. Ryba Zpěv koled	MV – kulturní diference	Dokáže říct několik informací o skladatelích. Dokáže vyhledat informace o vánočních zvycích.	VL, VV	CD, DVD, video, obrazový materiál
Tance Leden–únor	Hudební forma Polka, valčík menuet W. A Mozart		Poslouchá melodie různých tanců našich i cizích skladatelů. Dokáže k nim vytvořit jednoduchý taneční doprovod. Dokáže říct několik informací o skladateli.	VL, VV, TV	Obrazový materiál, video, CD, referáty, beseda
V cizině Březen–duben	Dirigování taktů Délka not Lidové písně slovanských národů A. Dvořák	EGS – objevuje- me Evropu a svět	Umí dirigovat při zpěvu, nebo poslechu. Zpívá lidové písně dle svého výběru podle učebnice. Dokáže říct několik informací o skladateli, seznámí se s jeho skladbami, zná jeho díla. Zná hudební nástroje symfonického orchestru podle obrázků i poslechu	VL, VV	Obrazový materiál, video, CD, beseda
Domov Květen	Státní hymna B. Smetana		Zná slova a historii vzniku naší hymny. Dokáže říct několik informací o skladateli, seznámí se s jeho skladbami, zná jeho díla.	VL, VV	Obrazový materiál, CD, DVD, video, beseda
Cestování s písní Červen	Písně s tematikou cestování	VDO – občanská společnost a škola	Stále si opakuje pěvecké návyky a dovednosti. Využívá a aplikuje získané vědomosti. Dokáže rytmicky i tanečně doprovodit písně. Na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	VL, PŘV, TV	Obrazový materiál, CD, DVD, video, beseda

MV – lidské vztahy

Rozhovor, poslech, tvořivé hry.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozhovor, naslouchání, technika mluvené řeči, poslech.

MV – kulturní diference

Tvořivé hry, rozhovor, diskuze.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Rozhovor, práce s textem.

VDO – občanská společnost a škola

Naslouchání, výstava, hry.

5.1.9 Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, ty jsou jediným nástrojem poznávání a prožívání existence, prostředkem utváření lidské mysli. Dynamické pojetí vizuálně obrazného vyjádření, jako porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti interakce. V etapě základního vzdělávání je učivo výtvarné výchovy členěno do třech obsahových domén a je realizováno prostřednictvím tvůrčích činností, v nichž se projevuje vlastní tvorba žáků s vnímáním a interpretací. V širokém spektru tvůrčích činností má žák získat podněty k odvaze a chuti uplatnit pocity a prožitky a má poznat možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazná vyjádření nabídnout ostatním.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vede žáky porozumění výtvarného umění a estetickému vnímání světa. Je postavena na tvůrčích činnostech-tvorbě, vnímání, interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii a představivost. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky. Pro výtvarnou činnost je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých. Na prvním stupni převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí z paměti, předloham se vyhýbá. Ztvárňuje své představy. Ve všech formách výtvarného projevu (malbě, kresbě, modelování, ...) se projevuje dětská osobnost dítěte a jeho chápání světa kolem sebe.

Obsahové vymezení předmětu

Obsah učiva je rozložen do těchto tematických okruhů:

- objevování světa přírody
- poznávání a prožívání světa dítěte
- svět, který pozorují
- dětská fantazie
- svět, který dítě obklopuje

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor výtvarná výchova realizujeme ve všech ročnících prvního stupně v celkové časové dotaci 7 hodin. (Umění a kultura mají na 1. stupni časovou dotaci 12 hodin.)

Výtvarnou výchovu realizujeme ve vyučovacích hodinách. Dále využíváme mezipředmětové vztahy a prvky této oblasti zařazujeme dle možností do jiných předmětů. Učivo je nedílnou součástí projektů.

Obsahové a časové vymezení předmětu Výtvarná výchova 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyjadřování skutečnosti na základě prožitku 2. Podzim 3. Rodina 4. Vánoce 5. Zima 6. Masopust 7. Velikonoce 8. Výtvarné vypravování 9. Léto 	1
2. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ve škole 2. Příroda na podzim 3. Dětská fantazie 4. Vánoce 5. Zima 6. Masopust 7. Jaro, Velikonoce 8. Práce lidí 9. Dekorativní práce 10. Příroda v létě 	1
3. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prázdniny a škola 2. Barvy podzimu 3. Život dětí 4. Vánoce 5. Zima a člověk 6. Masopust, nástup jara 7. Dekorativní umění 8. Život očima dětí 9. Přírodní inspirace 10. Plány, náčrty 	1

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
4. ročník	1. Návraty 2. Barevný podzim 3. Stromy, listy 4. Zima a člověk 5. Pohyb a sport 6. Masopustní veselice 7. Láska a přátelství 8. Jarní krajina 9. Lidové obyčeje 10. Cestování 11. Svět lidí	2
5. ročník	1. Příroda 2. Podzim 3. Modelování 4. Vánoce 5. Zima a děti 6. Masopust 7. Jaro 8. Fantazie 9. Dekorativní práce 10. Letní příroda	2
1.–5. ročník		7

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedení k pochopení výtvarného umění
- vytváření dovedností a návyků
- projekty
- pozorování a porovnávání
- nabízení vhodných výtvarných technik, jejich osvojování
- rozvíjení výtvarného vyjadřování
- experimentování s materiály
- poznávání výtvarného umění

Kompetence k řešení problému

- projektové vyučování
- práce s výtvarným dílem
- kladení otázek, tvorba odpovědí

Kompetence komunikativní

- kladení otázek, tvorba odpovědí
- vytváření vztahu k výtvarnému dílu, hovoření o svých pocitech
- vyjadřování myšlenek
- prezentování práce, hledání kvalit
- naslouchání sdělení jiných
- doprovázení prací písemným projevem

Kompetence sociální a personální

- řízený rozhovor
- tvořivé hry
- hodnocení a sebehodnocení prací
- přijímání pochvaly a kritiky
- vedení k účasti utváření prostředí

Kompetence občanské

- projekty
- uvědomování si vlastní práce
- vedení ke svobodnému výtvarnému vyjádření

Kompetence pracovní

- osvojování si výtvarných činností, technik
- utváření návyků ve výtvarných činnostech
- pozorování, rozlišování znaků, jejich ztvárnění
- podpora tvořivosti žáků

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků
- poskytujeme prostor ke sdílení a prezentaci
- nalézání neobvyklých postupů
- vytváření digitálního portfolia vlastní tvorby

5.1.9.1 Předmět: Výtvarná výchova – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjadřování skutečnosti na základě prožitku Září–listopad	Náměty ze školy a třídy Naše činnosti ve škole Podpora grafomotorických cviků	OSV – kreativita	Žák kreslí a maluje. Podle obrázku vypravuje. Správně drží tužku, pastelku, štětec. Učí se správnému držení těla při práci-průběžně. <i>Tvořivě pracuje na dané téma.</i>	Kreslení a malování má prvoučný charakter, stále bude propojováno s ostatními předměty. M, ČJ	Rozvíjení výtvarného vyjadřování, naslouchání, řízený rozhovor, seznámení s návyky, seznamování s výtvarnými technikami (průběžně)
Podzim Barvy podzimu	Podzimní témata Podzimní den – projekt Barvy Tvary a struktura		Maluje, kreslí. Ztvární výtvarně říkadlo. Poznává barvy, vlastnosti barev, experimentuje s barvou. Rozlišuje a hodnotí tvary, strukturu.	M, ČJS	Projektové vyučování, vycházka, experimentování s materiály

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rodina	Tématika rodiny Nejběžnější výtvarné techniky	OSV – mezilidské vztahy MV – lidské vztahy	Vytváří práce s tematikou rodiny. Seznamuje se s dalšími výtvarnými technikami. Koloruje, vytrhává, modeluje, vytváří koláž. Uvědomuje si vztahy mezi lidmi. Zná funkci rodiny v jiných zemích.	PČ	Hodnocení a sebehodnocení, práce (průběžně), osvojování technik
Vánoce Prosinec–únor	Advent, Vánoce Zimní den – projekt		Vytváří vánoční práce, výzdobu. Připravuje dárky.	ČjS, ČJ	Projektové vyučování, besídka
Zima ve výtvarném vyjádření	Výtvarné ztvárnění tématu „Tělo, hygiena“ Estetické vnímání krásy těla, kultury odívání a bydlení Dekoratивní práce, rytmické střídání prvků	OSV – sebezpoznaní a sebe-pojetí OSV – seberegulace a sebe-organizace OSV – psychohygiena MV – multi-kulturalita	Poznává a zobrazuje tvary, vystihuje proporční tvary. Navrhuje a vytváří dekorativní práci. Uvědomuje si vlastní tělo. Zná výtvarné tradice a vzory typické pro jednotlivé národy.	ČjS, PČ	Skupinová práce, neustálé vytváření návyků

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Masopust	Zimní sporty Masopust – projekt Maska		Vytváří práci s danou tematikou. Kompozičně rozvrhne plochu. Výtvarně vyjádří své pocity. Navrhne a zpracuje masku.	PČ	Projektové vyučování, beseda
Velikonoce Březen–červen	Jarní a velikonoční náměty Jarní den – projekt Dekoratивní práce Kraslice		Kreslí a hovoří o své práci. Vytváří kresby a malby. Kombinuje techniky. Seznamuje se s různými technikami zdobení kraslic. Zdobí kraslici.	ČjS	Projektové vyučování, seznamování s dalšími technikami
Výtvarné vypravování	Tematické práce – povolání, zaměstnání rodičů Řemeslníci a jejich náradí Linie	OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice	Výtvarně ztvárňuje téma povolání. Pracuje s linií. Spolupracuje na dané výtvarné téma.	ČjS	Rozhovor, experimentování
Roční období	Tématika času, ročních období Barva		Maluje a kreslí. Používá další kombinované techniky. Navrhne vhodnou techniku k tématu. Poznává a experimentuje s barvou.	ČjS	Předvedení výtvarných děl, návštěva výstavy, rozhovor o pocitech

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Léto	Léto Dopravní prostředky	MV – multi-kulturalita	Žák sleduje a srovnává tvary. Rozvíjí své schopnosti a paměť. Uplatňuje poznané výtvarné techniky. Vytváří práce a hovoří o nich. <i>Kreslí představu dovolené strávené v cizí zemi.</i>	ČjS	Řízený rozhovor, poznávání, experimentování s technikami, hodnocení a sebehodnocení prací

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Modelování, vytrhávání a muchlání papíru, grafomotorická cvičení.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Moje rodina, kresba.

MV – lidské vztahy

Svatební obraz rodičů/prarodičů, koláž, temperové barvy, těstoviny na ozdobení papírového rámu obrazu.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Lidské tělo, plastické ztvárnění lidského těla ve skutečné velikosti z vršků PET lahví.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Lidské tělo, plastické ztvárnění lidského těla ve skutečné velikosti z vršků PET lahví.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Lidské tělo, plastické ztvárnění lidského těla ve skutečné velikosti z vršků PET lahví.

Co potřebuje moje zvířátko, modelování.

MV – multikulturalita

Mikuláš, Vánoce, Nový rok, Tři králové, Masopust, výroba dekorace, dárků, masky.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Vlnky na rybníku, vodové barvy.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Vlnky na rybníku, vodové barvy.

MV – multikulturalita

Kam bych chtěl jet na prázdniny? Kresba.

5.1.9.2 Předmět: Výtvarná výchova – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ve škole Září–listopad	Pozorování činností ve škole Náměty ze školy a třídy Dopravní prostředky		Žák kreslí a maluje. Dbá na správné držení tužky a pastelky. Výtvarně vyjádří skutečnost podle vlastních prožitků.	PČ	Vycházka, demonstrace
Příroda na podzim	Pozorování přírody na podzim, činnosti lidí Podzimní den Rozlišování tvarů, barev, harmonie barev Využití přírodního materiálu k výtvarné činnosti		Rozliší barvy základní a podvojně. Experimentuje s barvou. Umí kombinovat přírodní materiály, provádí frotáž.	PČ	Experimentování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dětská fantazie	Rozvíjení dětské představivosti a fantazie Práce plošné i prostorové Námětové malby a kresby (život dětí)	OSV – kreativita	Koloruje, vytrhává, modeluje. Učí se hodnotit práci svou i ostatních. <i>Tvoří práce prostorové i plošné s využitím originality a fantazie.</i>	PČ	Návštěva výstavy
Vánoce Prosinec–únor	Zimní den Vánoční tematika Výroba ozdob na stromek Můj domov	MV – kulturní diference	Umí dolepovat, dokreslovat. <i>Toleruje a pozná zvyky různých kultur.</i>	PČ, HV	Projekt
Zima	Zimní náměty Kresba zimní krajiny Malíři – ilustrátoři dětských knih		Pozoruje a výtvarně zpracuje vlastní počitky. Pozná známé ilustrátory dětských knih.	ČJ	Beseda

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Masopust	Masopust – maska Zimní sporty Práce s barvou, kontrast, harmonie, využití vzniklých náhodností	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Umí začleňovat postavy do prostoru. Experimentuje s barvou.	PČ	Projekt
Jaro, Velikonoce Březen–červen	Jarní den Jarní motivy – pozorování na vycházkách a výtvarné vyjádření pozorování Velikonoce – velikonoční náměty	OSV – kreativita	Hovoří o tom, co nakreslí. Vytváří jednoduché nákresy k prouce. Používá různé výtvarné techniky. Pracuje s linií.	PČ, PRV	Skupinová práce
Práce lidí	Obrázky věcí z minulosti i představa o budoucnosti Tematické práce, zaměstnání rodičů, hry dětí		Pozoruje tvary předmětů z hlediska jejich funkce a využití. Výtvarně zpracuje svůj prožitek. Vybere prostředky pro vyjádření svých pocitů a představ a vysvětlí, proč si právě tyto prostředky vybral. Porovná vyjádření svých představ s vyjádřeními ostatních spolužáků a zjistí podobnosti a odlišnosti.	PČ	Vycházka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dekoratивní práce	Rytmičké řešení plochy, návrhy vzorů látek Oblékáme se Ilustrace známé pohádky		Udělá návrh na jarní látku, balící papír. Výtvarně zpracuje známou pohádku a porovnává interpretace vizuálně obrazných vyjádření spolužáků se svou prací a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	ČJ	Demonstrace, diskuze
Příroda v létě	Tematické kreslení, využití pozorování přírody – témata z prvouky (voda, ryby, proměny přírody v létě...)		Sleduje základní přírodní zákonitosti a zajímavé tvary.		Hodnocení

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Koláž z přírodnin.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Bruslení, lyžování (zimní sporty), práce s linií.

MV – kulturní diference

Výroby vánočních ozdob, jmenovek na dárky.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Zpěvný pták, kolorovaná kresba.

5.1.9.3 Předmět: Výtvarná výchova – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Prázdniny a škola Září–listopad	Výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního prožitku Výtvarné dotváření přírodnin		Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybere nebo upraví.	ČJ, PČ, Člověk a jeho svět	Metody názorně demonstrační
Barvy podzimu	Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvaru, barvy, struktury Projekt – Podzimní den		Využívá barev základních i barev vzniklých mícháním.	ČJ, PČ	Metody názorně demonstrační

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Život dětí	Prostorová tvorba – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování Hračka, loutka, maňásek v životě dětí komponování	OSV – kreativita OSV – komunikace	Pozoruje tvary užitkových předmětů, řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích. Výtvarně navrhne hračku, pokusí se ji vyrobit. <i>Umí pružně využívat svých nápadů.</i>	PČ, ČJ	Praktické metody
Vánoce Prosinec–únor	Prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky Projekt – Zimní den		Uplatňuje při práci představivost a fantazii, organizuje vlastní výtvarnou práci.	Člověk a jeho svět, PČ, HV	Metody praktické
Zima a člověk	Ilustrace textu, poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovnáváním ilustrací		Zná 4 významné osobnosti výtvarného umění, pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih. Z nabídky uměleckých výtvarných děl vybere ta, která jsou blízká jeho zkušenostem, a ta, o kterých si myslí, že by zaujala lidi v jeho okolí (rodiče, sourozence, kamarády, učitele).	ČJ	Abstrakce a konkréti-zace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Masopust Nástup jara	Vztah postavy a prostředí, porovnávání činností lidí a přírody Projekt – Masopust	OSV – rozvoj schopností poznávání MV – kulturní diference	Chápe výrazové vlastnosti barvy, světlostní a teplotní kontrast. <i>Pozná vlastní kulturní tradice.</i>	Člověk a jeho svět	Aplikační metody a metody motivační
Dekorativní umění Březen–červen	Rytmičné řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev Pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu Projekt – Jarní den		Prakticky využívá své návrhy. Výtvarně vyjádří pohyb a zobrazí předmět.		Praktické metody

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Život očima dětí	Dětský příběh vyjádřený kresbou, individuální i skupinová práce různými technikami s velkými formáty		Ovládá základní technické dovednosti.	ČJ	Skupinová práce
Přírodní inspirace	Poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností Práce s přírodním materiálem		Rozeznává různý charakter lineární kresby. Pracuje na projektech třídy.		Praktické metody

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Plány Náčrty	Kombinace prvků moderní techniky, jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti Návštěva výstavy, galerie	MV – etnický původ EV – vztah člověka k prostředí	Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa. <i>Pozná vlastní kulturu.</i>	M	Srovnávací metoda

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Návrh loutky.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Výroba jednoduchých loutek z papíru a špejlí, loutkové divadlo.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Co dělám na sněhu nejraději? Kombinovaná technika, voskové pastely a temperové barvy.

MV – kulturní diference

Výroba masky, papír, textilie.

MV – etnický původ

Kresba kulturní památky našeho města podle fotografie, obrázku.

EV – vztah člověka k prostředí

Průhledný dům, kresba tuší.

5.1.9.4 Předmět: Výtvarná výchova – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Návraty Září–listopad	Výtvarné vyprávění		Pracuje s pravidly hry, řadí situace v časové posloupnosti. Poznává metody výtvarného umění.	ČJ, TV	Metoda situační
Barevný podzim	Rozlišování teplých a studených barev, barevných odstínů, míchání barev	OSV – kreativita	Uplatňuje fantazii, experimentuje, svobodně volí a kombinuje barvy. <i>Své schopnosti aplikace ve výtvarné práci.</i>		Metoda srovnávací
Stromy, listy	Rozvoj grafického vyjadřování – linie, tvar, objem Zesilování a zeslabování linií, střídání linií		Chápe harmonické, kontrastní a neuspořádané řazení prvků. Alternativně přistupuje chápání reality.	Člověk a jeho svět	Metoda aplikační

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zima a člověk Prosinec–únor	Užití, kombinování výtvarných technik a materiálů, různorodost výtvarného umění a jeho užití v praktickém životě		Vytváří samostatně dekorativní kompozice z různých materiálů.		Metoda praktická
Pohyb a sport Fantazie v dramatu	Časoprostorové vyjádření Základní informace o proporcích lidského těla	OSV – sebepoznání a sebe- pojetí	Výtvarně se orientuje v prostoru, reprodukuje.	Člověk a jeho svět	Metoda názorně – demonstrační
Masopustní veselice Láska a přátelství	Masopustní veselice Láska a přátelství	OSV – mezilidské vztahy	Respektuje netradiční kompozice, zdůvodňuje a hodnotí práci svou a druhých. <i>Učí se komunikovat ve skupině.</i>		Metoda aplikační
Jarní krajina Březen	Prostorové vyjadřování, rozvržení v ploše		Vyjadřuje své pocity a představy.	M, HV	Metoda analyticko- syntetická

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidové obyčeje Duben	Dekoratивní práce, užití přírodních materiálů Užité umění		Uplatňuje osobitost svého vnímání jako zdroj aktivního přístupu k realitě.	PČ	Metoda aplikační
Cestování Květen–červen	Kombinované techniky, zachycení reality v čase a prostoru	OSV – kooperace a kompetice	Kombinuje obrazové prostředky, nahlíží na situace a příběhy z pozic různých postav.	ČJ	Metoda praktická
Svět lidí	Prožívání a stylizace reality		Poznává metody moderního výtvarného umění, respektuje jeho různorodost.	Člověk a jeho svět	Metoda názorně – demonstrační

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vymyšlené zvíře, pastelky.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Dokreslované fotografie, osová souměrnost.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Strom z rukou, skupinová práce.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Trampolína, kresba.

5.1.9.5 Předmět: Výtvarná výchova – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Příroda Září–listopad	Výtvarné osvojování přírody Výrazové vlastnosti linie		Vytvoří práci s výtvarnými prostředky (barvy podzimu, zapouštění). Rozpozná kresbu, malbu, fotografii, prostorové objekty, architekturu. Rozpozná světlostní a barevný kontrast. Při vlastní tvorbě uplatní proporční vztahy. Vytvoří obrázek běžných věcí – kresba, lepení.	PČ, Člověk a jeho svět	Nácvik dovedností
Podzim	Vizuálně obrazné prostředky Seskupení do celku Podzim – projekt	OSV – rozvoj schopností poznávání	Využívá zážitků ze života. Maluje tematickou práci. <i>Cvičí své smyslové vnímání. Uvědomuje si rozdílnost svého vnímání podle toho, jaký smysl zapojí (zrak, sluch, hmat).</i>	Člověk a jeho svět	Pozorování
Modelování	Zrakové vnímání – modelování a organizace prostoru		Modelování dle vlastní fantazie (zvířata, ovoce, vázy). Vytvoří jednoduchý plastický objekt z různých materiálů podle reálného objektu i své fantazijní představy. <i>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – v objemovém vyjádření modelování; – v prostorovém vyjádření uspořádání prvků.</i>	PČ, Člověk a jeho svět	Názorná ukázka, manipulace s předměty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vánoce Prosinec–březen	Dekoratивní práce Zima–projekt	MV – etnický původ	Vytvoří práci na zadané téma. Namaluje tematickou práci. <i>Respektuje rovnocennost etnických skupin.</i>	Člověk a jeho svět	Názorná ukázka
Zima a děti	Vizuálně obrazové vyjádření Poznávání rytmizace dekorativních prvků		Maluje tematickou práci. Vytvoří dekorativní pás.	M, Člověk a jeho svět	Pozorování Názorná ukázka
Masopust	Experimentování a práce s výtvarnými prostředky Masopust projekt	OSV – sebezpoznaní a sebe-pojetí	Maluje postavy, vytváří koláž. Nakreslí práci ze života dětí a dospělých. <i>Poznává sám sebe. Žák experimentuje s dosud nevyzkoušenými prostředky a postupy.</i>	ČJ, Člověk a jeho svět	Skupinová práce, motivační rozhovor
Jaro	Beseda o výtvarném umění Jaro projekt – rozmístění obrazových prvků v ploše	EV – ekosystémy	Seznámí se s obrazy nejznámějších malířů. Vytvoří práci s jarní tematikou. Žák užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku – vybere, uspořádá a zkombinuje objekty do celků, rozmístí objekty do prostoru.	ČJ, Člověk a jeho svět	Motivační rozhovor, pozorování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Fantazie Duben–červen	Rozvoj tvořivosti při práci s fantazií Tvar a funkce předmětů		Používá kombinovanou techniku, maluje nebo vyškrabuje. Zobrazí věci z běžného života. <i>Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy. Experimentuje s nimi.</i>	ČJ, Člověk a jeho svět	Práce podle popisu
Dekoratивní práce	Beseda o současném výtvarném umění Prostorové formy, organizace prostoru		Připraví si referát o svém nejoblíbenějším umělci – internet. Nakreslí výkres s prostorovými prvky nebo použije modely z papíru a jiných materiálů, uspořádá je v prostoru.	M, Člověk a jeho svět	Rozhovor, manipulace s předměty
Letní příroda	Osvojování přírody Rozvoj představivosti a tvořivosti – ohraničování dějového celku – mravní ponaučení		Používá kombinované techniky. Nalézá vhodné prostředky na základě vnímání všemi smysly – zrak, sluch, hmat. Žák rozlišuje, co ve výsledcích jeho tvorby vychází z jeho představ a fantazie a co z jeho smyslových vjemů. Maluje pohádky.	ČJ, Člověk a jeho svět	Skupinová práce, popis

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Zvířátko, kresba, malba či modelování zvířete podle názorné pomůcky.

MV – etnický původ

Čínské znaky, kresba tuší.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Osobní kaleidoskop, kresba.

EV – ekosystémy

Kvetoucí strom, vodové barvy.

5.1.10 Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují prostřednictvím předmětu Tělesná výchova a výchova ke zdraví, což není samostatný předmět.

Některé prvky z TV jsou vřazovány do výuky prvouky a přírodovědy (turistika, zdolávání přírodních překážek).

Je součástí komplexnějšího vzdělávání v problematice zdraví. Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život, a proto se stává poznávání a ovlivňování rozvoje zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem jsou činnosti ovlivňující zdraví, ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení. Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu.

Časové vymezení a organizační vymezení

Předmět TV vyučujeme na celém prvním stupni s 2 hodinovou týdenní dotací. Klasickou vyučovací hodinu zpestřujeme dalšími pohybovými aktivitami, jako je bruslení, plavání, v zimním období lyžování, sáňkování, bobování, hry na sněhu. Hodně záleží na sněhových podmínkách v naší krajině (nížina) a v neposlední řadě i na zájmu dětí. Výuku komponujeme i jako projekty nebo bloky s vyšší časovou náročností (plavání, bruslení).

Tělesnou výchovu realizujeme ve vyučovacích hodinách, tělovýchovných chvilkách, dále jako turistiku a pobyt v přírodě, plavecký výcvik, bruslařský výcvik, lyžařský výcvik.

Obsahové a časové vymezení předmětu Tělesná výchova 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Základní cvičební polohy a postoje 2. Tělovýchovné chvílky, kompenzační a vyrovnávací cvičení 3. Pohybové hry – jednoduché hry 4. Gymnastika – správně držení těla, rytmická cvičení 5. Atletika – průprava běhu, skoku, hodů 	2
2. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atletika – chůze, běh, skok, hod 2. Gymnastika – lavičky, trampolína, žebřiny 3. Hry – nácvik držení a házení míčem 4. Bruslení, plavání 	2
3. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hry – hry s míčem 2. Atletika – štafety, vytrvalostní běh 3. Zdravotní výchova 4. Gymnastika – kotoul vpřed, cvičení na náradích 5. Bruslení, plavání 	2
4. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atletika-hod míčkem a skok z rozběhu, běh 60 m 2. Gymnastika – přeskoky, kladina, kotouly 3. Rytmické a kondiční cvičení s hudbou 4. Hry – pravidla zjednodušených míčových her 	2
5. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atletika – atletické disciplíny 2. Kondiční cvičení – průpravná cvičení 3. Hry – míčové hry 4. Akrobacie – základy gymnastiky 5. Rozvíjení sebepoznání, psychohygienu 	2
1.–5. ročník		10

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- získávání orientace v základních názorech na zdraví
- chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro duševní pohodu
- poznávání zdrojů informací o oblasti osvojování pohybových dovedností
- pochopení účinků pohybu na zdraví

Kompetence k řešení problémů

- schopnost diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností
- samostatné ohodnocení úrovně své zdatnosti
- zadávání úloh vedoucích k hledání problému, příčin, návrhu řešení
- využívání osvojených postupů k ovlivňování zdraví a zdatnosti, uvažování a návrh řešení problémů
- poznávání postupů ke zvyšování zdatnosti, návrh dalších postupů

Kompetence komunikativní

- komunikace při pohybu
- podpora vyjadřování a formulace myšlenek
- schopnost diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností
- schopnost vyjádřit svůj názor i svěřit se se zdravotním problémem

Kompetence sociální a personální

- chápání zdraví a zdatnosti jako předpokladu pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese, partnera
- vnímání prožitku z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů
- sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky pochvaly, výhry a prohry

Kompetence občanské

- situace, které řeší vztahy, postoje, úsilí
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností

Kompetence pracovní

- aktivní zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví
- propagace zdravotně prospěšných činností

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohybové hry Atletika Říjen	Jednoduché hry Atletika – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rych- losti, vytrva- losti, odrazové síly a obratnosti	OSV – seberegu- lace a sebe- organizace	Osvojuje si pravidla jednoduchých her a činností. Spolupracuje při soutěžích, usiluje o zlepšení TV schopností. Provádí atletickou přípravu Seznamuje se s pojmy související s atletikou. Zná hry žáka jiných sociokulturních skupin.	HV	
Gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Gymnastika Bruslení Listopad	Cvičení na náradí Pohybové hry Sportovní hry – držení míče, základní přihrávky Gymnastika – příprava kotoulu vpřed, akrobacie, gymnastické držení těla Bruslení	MV – lidské vztahy	Rozšiřuje své pohybové dovednosti, zvyšuje svou zdatnost. Učí se základním pravidlům osvojovaných her a dodržuje je. Manipuluje s míčem. Osvojuje si činnosti. Seznamuje se s průpravnými cviky ke kotoulu vpřed a pokouší se je zacvičit. Seznamuje se se základními technikami pohybu na bruslích. Učí se ovládat vlastní chování a jednání.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohybové hry Sportovní hry Gymnastika Bruslení Prosinec	Pohybové hry Sportovní hry Gymnastika – průprava přeskoku Rytmická cvičení		Poznává, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Učí se základním přihrávkám. Nácvik gymnastického odrazu z trampolínky. Učí se jednoduchým tanečním pohybům, provádí rytmizovaný pohyb, získává základy estetického pohybu.	ČjS	
Hry Gymnastika Bruslení Leden	Sportovní hry Gymnastika – kotoul vpřed, kladinka – chůze s dopomocí Pohybové hry	EV – eko- systémy	Učí se znát základní pojmy při sportovních hrách. Nacvičuje kotoul vpřed. Provádí chůzi po kladince s dopomocí. Spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím.	HV	
Hry Gymnastika Únor	Sportovní hry Pohybové hry Gymnastika – kotoul vpřed, akrobacie Rytmická cvičení	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Učí se základním způsobům házení a chytání míče. Seznamuje se s dalšími pohybovými hrami, rozvíjí při nich své schopnosti. Reaguje na základní pokyny. Zvládá kotoul vpřed a jednoduché akrobatické cviky. Vyjadřuje pohybem pocity při hudbě. Dodržuje pravidla, přispívá k regulaci vlastního chování a jednání.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hry Gymnastika Březen	Sportovní hry Pohybové hry Gymnastika – výskok do vzporu dřepmo s dopomocí Tanečky		Seznamuje se se základními pravidly jednoduchých sportovních her. Spolupracuje při hrách. Ví, že hry přinášejí příjemné zážitky. Provádí výskok do vzporu dřepmo s dopomocí. Ovládá tanečky založené na taneční chůzi a běhu. Utváří dobré mezilidské vztahy.	HV	
Gymnastika Atletika Plavání Duben	Gymnastika – hrazda – ručkování ve visu Atletika- průprava běhů, skoku, hodů Plavecký výcvik	OSV – psychohygiena	Cvičí ručkování ve visu, rozvíjí silové dovednosti. Adaptuje se na vodní prostředí. Učí se základním plaveckým dovednostem. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika Plavání Květen	Atletika – rychlý běh 20– 60 m, motivovaný běh terénem až do 1000 m, běh prokládaný chůzí, skok do dálky, odraz, hod z místa, hod z chůze		Učí se zvládat techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem. Zvládá tyto disciplíny, usiluje o zlepšení. Poznává, že sport všestranně ovlivňuje organismus.	ČjS	
Atletika Červen	Atletika Turistika – chůze v terénu	MV – multi- kulturalita	Uvědomuje si význam pohybu. Učí se základní pojmy atletických disciplín. Pochoduje terénem, zvládá přesun chůzí. Seznamuje se s chováním v přírodě a se základními turistickými pojmy.	ČjS	

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Protahovací cvičení.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Cvičení podle pokynů (tečka – čárka).

MV – lidské vztahy

Netradiční kolektivní hry.

EV – ekosystémy

Cvičení v přírodě.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Týmové hry – opičí dráha.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Hodina TV zaměřená na prožitek z pohybu (cvičení s míčem, švihadlem, stuhou).

MV – multikulturalita

Míčové hry ve skupinách – netradiční pravidla.

5.1.10.2 Předmět: Tělesná výchova – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Organizace, hygiena, atletika Září	Atletika – průprava běh, skok, chůze	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele. Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Dovede pojmenovat základní atletické disciplíny.	ČS	
Atletika, gymnastika, plavání Říjen	Atletika – průprava rychlého a vytrvalostního běhu Základy nízkého a polovysokého startu Gymnastika – polohy, postoje, průpravná gymnastická cvičení; lavičky, trampolína Plavání	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech. Zvládá techniku nízkého a polovysokého startu. Zvládá techniku rychlého a vytrvalostního běhu. Umí prosté skoky a zvládá základy gymnastického odrazu. Ovládá vlastní jednání, dokáže své jednání a chování kontrolovat. Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika, hry, plavání Listopad	Gymnastika – kotoul vpřed Kondiční a rytmičká cvičení, cvičení s hudbou Hry – nácvik držení míče, hodu, chytání Plavání		Umí kotoul vpřed. Umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojené tance. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	HV	
Gymnastika Prosinec	Gymnastika – průprava kotoulu vzad Trampolína – odrazy a prosté skoky do vzporu dřepmo Taneční doprovod lidové písně	MdV – fungování a vliv médií ve společ- nosti	Umí prosté skoky z trampolíny do vzporu dřepmo. Umí vyjádřit melodii a rytmus. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. Reaguje na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika Leden	Gymnastika – kotoul vzad Rytmizovaný pohyb – běh, chůze Lavička – kladinka Bruslení		Zvládá techniku kotoulu vzad. Umí vyjádřit jednoduchou melodii a hlasitost doprovodu chůzí, během. Žák zvládá základní druhy cvičení, které pomáhají ke správnému držení těla.	HV	
Gymnastika, hry Únor	Gymnastika – opakování kotoulu vpřed, vzad, akrobacie na koberci Hry – přihrávky – fixace stylu Vybíjená – nácvik základních pravidel	MV – lidské vztahy	Zvládá techniku kotoulu vpřed, vzad. Zvládá základy gymnastického odrazu. Zdokonaluje přihrávky. Ví, že hra přináší radost. Zná základní pravidla vybíjené. Zapojí se do hry i žáci jiných kultur.	ČJS	
Gymnastika Březen	Gymnastika – hrazda Estetický pohyb těla – chůze, obraty, poskoky		Umí ručkování ve svisu. Zvládá základní estetické držení těla. Umí pojmenovat základní postoje.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika, atletika Duben	Gymnastika – jednoduchá skladba z nacvičených prvků (kotoul, obraty...) Hry – Na jelena, Na vlka... Atletika – průpravná cvičení, ovlivňování rychlosti, vytrvalosti	VDO – občanská společnost a škola	Zná pohybové hry a je schopen je hrát s kamarády i mimo tělocvičnu. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	ČJ	
Atletika, hry Květen	Atletika – rychlý běh, indiánský běh na tisíc metrů Vytrvalostní běh – 10 minut Štafetový běh – nácvik Hry – kopaná, vybíjená		Zvládá základní techniku běhu. Rozvíjí vytrvalost a ohleduplnost. Chápe činnosti s míčem a využívá je v pohybovém režimu.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika, hry Plavání Červen	Atletika – kop do dálky, hod míčkem – z místa, hod z chůze Hry v přírodě Turistika Plavání		Zvládá základní techniku skoku do dálky a hodů míčkem. Rozvíjí spolupráci s kamarády. Umí se připravit na turistickou akci.	ČJ	

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Cvičení v lese – zdolávání přírodních překážek.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Kolektivní míčové hry pro mladší žáky.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Atletický trojboj – MS v lehké atletice.

MV – lidské vztahy

Štafetové hry v netradičním prostředí (škola v přírodě).

VDO – občanská společnost a škola

Netradiční kolektivní míčové hry.

5.1.10.3 Předmět: Tělesná výchova – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Organizace Hygiena Atletika Hry Září	Atletika – běh (fartlek, štafeta, sprint, vytrvalost) Skok do dálky Pohybové hry s míčem Chůze v terénu Plavání	OSV – sebezpoznání a sebe-pojetí	Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu. Zná a dodržuje pravidla několika pohybových her a soutěží. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Jedná v duchu fair play. Dodržuje pravidla her a soutěží. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání.	HV, Člověk a jeho svět	
Atletika Říjen	Atletika - běh 50 m - běh 10 min. - skok daleký s rozběhem - průpravná cvičení Plavání		Zvyšuje svou výkonnost, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Zaujímá správné základní cvičební polohy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zdravotní výchova Listopad	Zdravotní výchova Plavání	OSV – psychohygiena	Uplatňuje správné způsoby držení těla. Otužuje se. V režimu dne zařazuje pohybové aktivity, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. Umí se uvolnit a relaxovat. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Člověk a jeho svět	
Atletika Hry Prosinec	Atletika - hod tenisovým míčkem - nízký a polo-vysoký start Vybíjená	MdV – práce v realizačním týmu	Osvojí si techniku odhodu vrchem a rychlý start krátkého běhu. Zúčastní se turnaje ve vybíjené nebo výkony svého družstva podporuje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Bruslení Gymnastika Leden	Rytmizace jednoduchých pohybů - přísuný krok - poskočný krok - cval stranou Využití tanečních kroků v lidovém tanci Průpravná cvičení - kondiční - koordinační - relaxační		Naučí se lidový tanec se zpěvem. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika Hry Únor	Gymnastika - opakování kotoulu vpřed - vzad - akrobacie na koberci Hry - přihrávky - fixace stylu Vybíjená - nácvik základních pravidel	MV – lidské vztahy	Zvládá techniku kotoulu vpřed, vzad. Zvládá základy gymnastického odrazu. Zdokonaluje přihrávky. Zná základní pravidla vybíjené. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	ČJ	
Gymnastika Březen			Umí ručkování ve svisu. Zvládá základní estetické držení těla. Umí pojmenovat základní postoje. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.		
Gymnastika Atletika Duben	Základy gymnastiky - kotoul vpřed - vzad i opakovaně - odraz - výskok	EV – vztah člověka k prostředí	Umí dva kotouly vpřed za sebou, vztyčí se bez pomoci paží. Nebojí se odrazit snožmo.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika Hry Květen	Vybíjená podle pravidel Vytrvalostní běh	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Spolupracuje se spoluhráči. Chytá míč oběma rukama po vlastním nadhozu i odrazu od země i ode zdi. Překonává terénní překážky. Umí se ohleduplně chovat v přírodě. Získává dovednosti.		
Atletika Hry Plavání Pobyt ve škole v přírodě Červen	Atletika - skok do dálky - hod míčkem Hry v přírodě Plavání		Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Usiluje o zlepšení svých osobních výkonů. Pochoduje terénem, zvládá přesun chůzí a základní turistické pojmy. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.		

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Hodina TV s využitím prvků tvořivé dramatiky.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Relaxační cvičení.

MdV – práce v realizačním týmu

Hodina TV na školním kluzišti – týmové hry na bruslích (MS v ledním hokeji).

MV – lidské vztahy

Míčové hry s danými pravidly.

EV – vztah člověka k prostředí

Relaxační cvičení v přírodě.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kolektivní – týmové hry.

5.1.10.4 Předmět: Tělesná výchova – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Organizace Hygiena Bezpečnost v hodinách TV Září	Osobní hygiena v různých pohybových aktivitách Základní pojmy spojené s pohybovými činnostmi Jednání fair play	OSV – řešení problémů a rozho- dovací dovednosti	Pohybuje se bezpečně ve všech prostorách v hodinách TV. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	Člověk a jeho svět	
Atletika Pohybové hry Říjen	Běžecská abeceda, běh do 60 m, vytrvalý běh až do 15 min Skok do dálky z rozběhu, rozměření Hod míčkem z rozběhu	VDO – občanská společnost a škola	Chápe význam sportu pro rozvoj zdatnosti. Zvládá základní techniky atletických disciplín podle svých možností. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika Pohybové hry Listopad	Akrobacie, akrobatické kombinace, přeskoky, kladina Pravidla Náčiní Náradí		Umí poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení. Chápe, že je gymnastika založena na přesném provádění pohybu. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.		
Průpravná, kondiční, relaxační cvičení Prosinec	Cvičení pro správné držení těla Dechová cvičení Náměty pro cvičení v jiných předmětech Cvičení pro „každý den“	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Rozpozná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví, chápe význam relaxačních cvičení. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.		
Rytmické, kondiční, gymnastické činnosti s hudbou Leden	Základy estetického pohybu těla a jeho částí, některé taneční kroky a tance		Vyjadřujeme emoce gestem, výrazem a postojem. Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zimní sporty podle možností počasí a prostředí Průpravné, kondiční, relaxační cviky Únor	Sáňkování, bobování, Organizace pohybových her v místnosti	MV – lidské vztahy MV – etnický původ	Zvládá techniku kotoulu vpřed, vzad. Zvládá základy gymnastického odrazu. Zdokonaluje přihrávky. Dodržuje pravidla her. Poznává a označí zjevné přestupky a adekvátně na ně reaguje.	ČjS	
Zimní sporty podle možnosti počasí a prostředí Míčové hry Březen	Osvojování pravidel míčových her	EV – vztah člověka k prostředí	Zvládá základní dovednosti na saních a bobech. Dodržuje bezpečnost při zimních aktivitách.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sportovní hry Dopravní výchova Duben	Základní pojmy osvojovaných činností Role ve hře Pravidla zjednodušených sportovních her Příhrávky	OSV – psychohygiena	Ovládá pravidla sportovních her. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Ovládá základní pravidla silničního provozu. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.		
Sportovní hry Květen	Základní pojmy osvojovaných činností Role ve hře Pravidla zjednodušených sportovních her Příhrávky		Zná hru se zjednodušenými pravidly a chápe základní role hráče v družstvu. Uplatňuje zásady fair play v jednání ve hře. Reguluje vlastní chování. Respektuje odlišnost etnických skupin a opačného pohlaví.	Člověk a jeho svět, HV	
Atletika Netradiční pohybové hry Pobyt ve škole v přírodě Červen	Běžecá abeceda, běh do 60 m, vytrvalý běh až do 15 min Skok do dálky z rozběhu, rozměření Hod míčkem z rozběhu	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Chápe význam sportu pro rozvoj zdatnosti, zvládá základní techniky atletických disciplín podle svých možností. Seznamuje se s chováním v přírodě. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.		

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Atletický trojboj na školním hřišti.

VDO – občanská společnost a škola

Netradiční disciplíny v lehké atletice s ohledem na dodržování pravidel a řešení konfliktů.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Hodina TV zaměřená na prožitek z pohybu (jednodušší asány z dětské jógy).

MV – lidské vztahy

Hodina TV na městském koupališti – štafetové hry v plavání.

MV – etnický původ

Hodina TV na městském koupališti – štafetové hry v plavání.

EV – vztah člověka k prostředí

Štafetové hry v přírodě s využitím přírodních překážek.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Sportovní míčové hry dle pravidel.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Protahovací cvičení s využitím netradičního tělocvičného náradí, např. guma, gymnastické míče.

5.1.10.5 Předmět: Tělesná výchova – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika Kondiční cvičení Září	Atletika Pohybové hry Průpravná cvičení		Správně koordinuje pohyb a rozvíjí svoji rychlost. Jedná v duchu fair play. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	VV, PŘV	
Atletika Sportovní hry Kondiční cvičení Říjen	Atletika Míčové hry Průpravná cvičení	OSV – psycho- hygiena	Dodržuje hygienu. Zná pravidla vybíjené a přehazované. Samostatně umí procvičit celé tělo. Dodržuje správné dýchání a postoj při cvičení. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	PŘV	
Kondiční cvičení Akrobacie Listopad	Průpravná cvičení Bruslení Základy gymnastiky	MV – lidské vztahy	Zvládá techniku pohybu a reaguje na základní povely a pokyny. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	PŘV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kondiční cvičení Akrobacie Prosinec	Průpravná cvičení Základy gymnastiky	OSV – kooperace a kompetice	Zvládá techniku pohybu a reaguje na základní povely a pokyny. Umí připravit nářadí, správně se rozcvičit a procvičuje základní gymnastické prvky. Umí odstoupit od vlastního nápadu a navazuje na druhé.	PŘV	
Kondiční cvičení Sportovní hry Zimní sporty Leden	Průpravná cvičení Míčové hry Sáňkování, bobování, bruslení		Umí manipulovat s míčem. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	HV	
Kondiční cvičení Sportovní hry Zimní sporty Únor	Průpravná cvičení Míčové hry Sáňkování	OSV – komunikace	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	PŘV, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kondiční cvičení Březen	Průpravná cvičení Kondiční cvičení	OSV – psychohygiena	Zvládá techniku pohybu a reaguje na základní povely a pokyny. Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti. Umí změřit své výkony a porovnávat s předcházejícími výsledky. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	PŘV, HV	
Kondiční cvičení Atletika Dopravní výchova Duben	Průpravná cvičení Atletika Kondiční cvičení osvojovaných činností Role ve hře Pravidla zjednodušených sportovních her Přihrávky	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Správně koordinuje pohyb a rozvíjí svoji rychlost. Umí si rozvrhnout své síly, překonávat nepříjemné pocity a únavu. Dodržuje bezpečnou jízdu na kole. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.		
Kondiční cvičení Atletika Sportovní hry Květen	Průpravná cvičení Atletika Míčové hry Kondiční cvičení	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	Správně koordinuje pohyb a rozvíjí svoji rychlost. Opakuje a procvičuje správnou techniku. Umí správně zpevnit tělo. Zvládá správnou techniku míčových příhrávek. Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	PŘV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kondiční cvičení Atletika Sportovní hry Červen	Průpravná cvičení Atletika Míčové hry		Opakuje a procvičuje správnou techniku. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Zvládá správnou techniku míčových přihrávek. Ovládá pravidla vybíjené, přehazované, kopané.	PŘV	

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Hodina TV zaměřená na prožitek z pohybu (relaxační cvičení).

MV – lidské vztahy

Turistika a pobyt v přírodě – táboření.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Vedení tělovýchovných rozcviček samotnými žáky.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Míčové hry dle pravidel (žák – rozhodčí).

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Dětská jóga – asány – sestavy.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Týmové hry v lese s plněním úkolů z oblasti životního prostředí a zdravotní péče.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Hodina TV – olympiáda, včetně olympijských symbolů a slibem sportovců.

5.1.11 Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností, vede žáky k získání pracovních dovedností v různých oborech lidské činnosti, přispívá k profesní orientaci žáka. Oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Doplnuje celé vzdělávání o důležitou a nezbytnou složku. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah je rozdělen na prvním stupni na šest tematických okruhů: Práce s drobným materiálem a přírodninami, Práce s textilem, Práce s modelovací hmotou, Práce s papírem a kartonem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce. Ve všech okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit činnost samostatně i v týmu.

Časové vymezení a organizační vymezení

Předmět PČ se vyučuje s 1 hodinovou týdenní dotací od 1. až do 5. ročníku. Učivo je určeno jak chlapcům, tak i dívkám bez rozdílu. Výběr a realizace jednotlivých Tematických okruhů závisí na možnostech školy, je plně v její kompetenci.

Obsahové a časové vymezení předmětu Pracovní činnosti 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1.–3. ročník	1. Práce s drobným materiálem a přírodninami 2. Práce s papírem a kartonem 3. Práce s modelovací hmotou 4. Práce s textilem 5. Práce montážní a demontážní 6. Pěstitelské práce	1
4.–5. ročník	1. Práce s drobným materiálem a přírodninami 2. Práce s papírem a kartonem 3. Práce s modelovací hmotou 4. Práce s textilem 5. Práce montážní a demontážní 6. Pěstitelské práce	1
1.–5. ročník		5

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vztah k práci a odpovědný postoj, osvojování si pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí

- poznávání výrobních postupů a materiálů, zásady hygieny a bezpečnosti

Kompetence k řešení problému

- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů, organizování a plánování činnosti, volba vhodných postupů a materiálů, schopnost diskutovat o problému, navrhování postupu při řešení

Kompetence komunikativní

- komunikace při práci, podpora vyjadřování myšlenek logicky, stručně a jasně, vedení k popisu pracovní činnosti, podpora stručného zdůvodňování postupu

Kompetence sociální a personální

- orientace v oborech lidské činnosti, poznávání fyzické a duševní práce, skupinová práce, spolupráce a zodpovědnost, práce v týmu, osvojování poznatků a dovedností významných pro tvorbu profesního zaměření, sebehodnocení práce, přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

Kompetence pracovní

- vedení žáka ke správnému a odpovědnému vztahu k práci, podpora odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti, osvojení si pracovních návyků, používání správných nástrojů, dodržování hygienických a bezpečnostních zásad

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

5.1.11.1 Předmět: Pracovní činnosti – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem Modelování Září	Práce s papírem, překládání, stříhání Modelování	OSV – rozvoj schopností poznávání	Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky. Dbá na hygienu a bezpečnost práce (průběžně). Poznává vlastnosti modelíny, tvaruje, vytváří výrobky. Pracuje pozorně a opatrně. <i>Cvičí smyslové vnímání.</i>	M, PRV	Seznamování s pracovními návyky (průběžně), dodržování bezpečnostních pravidel (průběžně), poznávání vlastností materiálů
Práce s přírodninami Říjen	Práce s přírodninami z vycházky (figurky, korále, přívěsky) Výstavka	OSV – kooperace a kompetice MV – kulturní diference	Zpracovává přírodniny. Poznává vlastnosti materiálu. Volí vhodný pracovní postup, uplatňuje nápaditost a tvořivost. Udržuje pořádek na pracovním stole – průběžně. <i>Spolupracuje se spolužáky.</i> <i>Zná typické výtoarné znaky jiných kultur.</i>	PRV	Projektové vyučování, vycházka, osvojování pracovních dovedností (průběžně)

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rodina Listopad	Drobné dárky Tvoření rodiny z přírodniny (listy, ...)	OSV – mezilidské vztahy	Vytváří výrobky, daruje je. Rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost. Dbá na kvalitu práce. Seznamuje se se základními nástroji a pomůckami. <i>Chová se citlivě ke spolužákům.</i>	PRV	Uplatňování tvořivosti, skupinová práce, upevňování návyků
Vánoční práce Prosinec	Vánoční přání Ozdoby na stromek Lidové zvyky a tradice	MV – multi-kulturalita MV – lidské vztahy	Tvoří výrobky s vánočními motivy. Dává prostor tvůrčí aktivitě. Poznává vánoční tradice. <i>Zná tradice jiných zemí, národnostní rozdíly mezi dětmi</i>	PRV, VV, HV	Projektové vyučování, beseda, besídka
Dekorativní práce Leden	Modelování Práce s papírem – vytrhávání, vystřihování		Modeluje, uvažuje o různých možnostech využití materiálu. Poznává vlastnosti papíru, zkouší různé techniky práce s papírem. <i>Upevňuje své sociální chování, estetické cítění</i>	PRV	Seznámení s materiály, vedení k pochopení významu práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Masopust Únor	Stavba sněhuláka Výroba masky Lidové zvyky a tradice		Poznává lidové tradice. Rozšiřuje si rozumový obzor.	PRV	Projektové učení, komunikace při práci
Jaro Velikonoce Březen	Setí semen, pozorování klíčení Velikonoční kraslice – zdobení Lidové zvyky a tradice – výstavka		Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování. Zdobí, ztvárňuje kraslice.	HV, VV	Projekt, neustálé osvojování návyků, spolupráce a odpovědnost při práci
Práce s drobným materiálem Práce montážní a demontážní Duben	Netradiční materiály k výrobě květin, figurek, zvířátek Práce montážní a demontážní	OSV – kreativita	Poznává vlastnosti materiálů, plánuje a volí postupy a nástroje. Rozvíjí svou představivost a obrazotvornost. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Tvoří vlastní výtvary, uplatňuje vlastní nápady	PRV	Uplatňování tvořivosti a nápadů

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Loutky Květen	Výroba pomůcek k tématu čas Papírové loutky	OSV – kreativita	Připravuje pomůcky. Tvoří loutky, hovoří o nich, využívá je k drammatizaci. Formuje své estetické cítění. <i>Tvoří esteticky vhodné výrobky.</i>	HV, VV	Komunikace při práci
Pěstitecké práce Červen	Výrobky s letními motivy Péče o pokojové rostliny		Připravuje letní dárky. Uvědomuje si význam vlastní činnosti a práce. Pečuje o nenáročnou rostlinu. Dbá o hygienu.	PRV	Vedení ke vztahu k práci, neustálé podporování odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti i při práci

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poznávání vlastností materiálů.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Práce ve skupinách.

MV – kulturní diference

Výstavy.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Drobné dárky.

MV – multikulturalita

Beseda, besídka.

MV – lidské vztahy

Beseda, besídka.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vlastní výtvořy, nápady.

5.1.11.2 Předmět: Pracovní činnosti – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem Září	Zásady bezpečnosti v pracovních činnostech Práce s papírem a kartonem – příprava zboží pro obchodování – peněženky pro mince a bankovky do M Práce s modelovací hmotou – ovoce, zelenina	OSV – kreativita (průběžně)	Udržuje pořádek a dodržuje bezpečnost při práci. Provádí základní praktické činnosti s papírem a kartonem. Poznává vlastnosti modelovací hmoty. Tvoří práce s využitím fantazie a originality.	M	Vycházka, dialog
Práce s drobným materiálem Říjen	Práce s modelovací hmotou – zvířata v lese Podzimní den Práce s přírodním materiálem – kaštiny, žaludy		Umí modelovat v prostoru, provádí základní praktické činnosti s drobným materiálem.	ČJ, HV	Skupinová práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce montážní a demontážní Listopad	Hry se stavebnicemi- stavby podle předlohy, rozlišování těles podle tvaru Výroba ozdob z přírodních materiálů (skořápky ořechů, sláma)		Ovládá jednoduché pracovní postupy. Provádí jednoduché montážní a demontážní práce.	VV	Osvojování návyků při práci
Vánoční práce Prosinec	Práce s papírem – skládání, stříhání, lepení Drobné dárky pro rodiče a sourozence k Vánocům Zimní den		Promyšleně a úsporně skládá, stříhá, lepí. Umí svou práci naplánovat, vybrat vhodný materiál.	HV, ČJ	Beseda, besídka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce montážní a demontážní Leden	Hry se stavebnicemi – stavby podle fantazie Práce s papírem a kartonem – zimní motivy Příprava drobných dáreků pro budoucí školáky Práce s textilem – šití předním stehem		Provádí jednoduché montážní a demontážní práce. Ovládá jednoduché pracovní postupy. Stříhá, lepí. Zvládá šití předním stehem.		Upevňování tvořivosti
Práce s papírem a kartonem Masopust Únor	Práce s drobným materiálem – korálky z těstovin Práce s papírem a kartonem – figurky z krabiček Masopust		Rozvíjí estetické cítění. Zdokonaluje jemnou motoriku.	PRV	Dialog

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jarní práce Velikonoce Modelování Březen	Návštěva vhodných jarních výstav Příprava velikonočních ozdob	MV – etnický původ	Sleduje a zapisuje své pozorování. <i>Zná jiné kultury.</i>	PRV	Návštěva výstavy
Práce s papírem Duben	Barvení a malování kraslic Velikonoční tradice Výroba velikonočních ozdob Práce s papírem – dopravní značky Jarní den	MV – lidské vztahy	Poznává lidové zvyky a tradice. Lepí, stříhá a prostorově zpracovává materiál. Poznává a hodnotí zvyky a tradice jiných kultur.	VV	Vycházka, projekt

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s drobným materiálem Květen	Herbář z jarních květin Modely strojů podle předlohy ze stavebnic Modelování nářadí používaných řemeslníky		Lisuje a poznává jarní květiny. Umí prostorově tvořit.	PRV	Vycházka
Pěstitelské práce Červen	Výrobky s letními motivy Péče o pokojové rostliny Hodnocení celoroční práce		Pečuje o nenáročnou rostlinu. Dbá na hygienu.		Skupinová práce, hodnocení

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (průběžně)

Fantazie – modelovací hmota.

MV – etnický původ

Návštěva výstavy.

MV – lidské vztahy

Projekt – Zvyky a tradice.

5.1.11.3 Předmět: Pracovní činnosti – 3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem Školní pomůcky Září	Zásady bezpečnosti v pracovních činnostech Práce s papírem Pěstitelské práce		Vyrobí záložku do knihy a jednoduché pomůcky na vyučování. Ošetřuje pokojové rostliny ve třídě a na chodbě.	ČJ, M, VV	Demonstrační metody
Práce dekorativní Říjen	Práce s modelovací hmotou Práce s drobným materiálem	OSV – kreativita	Vymodeluje výrobky, které probírá v jiných předmětech. Použije přírodniny na výrobek pro výzdobu třídy. <i>Uskutečňuje své nápady.</i>	VV	Názorně demonstrační a praktické metody
Textil Listopad	Práce s textilem		Přišije knoflík. Ušije jednoduchý výrobek z textilu.	VV, PRV	
Vánoční práce Prosinec	Práce s papírem Lidové zvyky a tradice		Vyrábí vánoční ozdoby a přání. Použije různý dostupný materiál k výrobě svícnu.	HV, ČJ, PRV, VV	Beseda, besídka

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce montážní a demontážní Leden	Práce montážní a demontážní Práce s papírem a kartonem		Sestaví jednoduchý pohyblivý model podle předlohy i podle vlastní představy. Vytvoří prosté i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků. Vyrobí notýsek.	M	Abstrakce a konkretizace
Modelování Masopust Únor	Modelování z moduritu		Vyrobí předmět dle vlastních představ. Vyrobí masku.	VV	Motivační metody
Pěstitelské práce Lidové zvyky Březen	Pěstitelské práce Lidové zvyky, tradice a řemesla	MV – kulturní diference	Ošetřuje pokojové rostliny ve třídě a na chodbě. Zná jiné kultury.	PRV	Návštěva výstavy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem a kartonem Duben	Velikonoční tradice Výroba velikonočních ozdob Zhotovení dárku ke Dni matek	MV – lidské vztahy	Poznává lidové zvyky a tradice. Ozdobí předmět papírem.	ČJ, VV, PRV	Individuální práce
Stolování Práce s papírem a drobným materiálem Květen	Příprava pokrmů Práce s papírem a drobným materiálem		Připraví stůl, prostírání, jednoduché pohoštění. Uplatňuje zásady společenského chování u stolu. Složí z papíru loďku, parník.		Aplikační metody
Přírodniny Červen	Práce s drobným materiálem Hodnocení celoroční práce		Umí provést jednoduchou vazbu a úpravu květin.	VV	Praktické metody, hodnocení

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Originální výrobky – drobný materiál.

MV – kulturní diference

Besídka, návštěva výstavy.

MV – lidské vztahy

Přání ke Dni matek.

5.1.11.4 Předmět: Pracovní činnosti – 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem Pěstitelské práce Září	Práce s papírem Pěstitelské práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	Dovede vyrobit výrobek z různých druhů papíru k výzdobě třídy. Samostatně ošetřuje a přesazuje pokojovou rostlinu. <i>Uvědomuje si nutnost soustředění na práci.</i>	VV, PŘV	Pokus, skupinová práce
Práce s drobným materiálem Modelování Říjen	Práce s drobným materiálem Práce s modelovací hmotou	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Zhotoví výrobek z drobného materiálu a z modelovací hmoty jako dárek. <i>Uvědomuje si nutnost sebeovládání.</i>	PŘV	Výstavka, individuální práce
Textil Pěstitelské práce Listopad	Práce s textilem Pěstitelské práce		Ušije jednoduchý výrobek z textilu jako dárek. Ošetřuje pokojové rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní		Individuální práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidové zvyky Vánoční práce Stolování Prosinec	Lidové zvyky a tradice	OSV – kooperace a kom- petice	Zhotoví výrobek pro vánoční výzdobu. Upraví stůl k vánoční oslavě, umí se u stolu chovat. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. <i>Učí se komunikovat ve skupině.</i>	PŘV, ČJ	Beseda, besídka, skupinová práce
Práce montážní a demontážní Leden	Práce montážní a demontážní		Pracuje samostatně se stavebnicí dle předlohy i fantazie.	M	Individuální a skupinová práce, výstavka
Textil Únor	Práce s textiliemi		Vyšije obrázek křížkovým stehem. Umí přišít různé druhy knoflíků.		Výklad
Práce s papírem Březen	Práce s papírem	OSV – kooperace a kom- petice	Ovládá základní praktické činnosti při práci s papírem. Hospodárně zachází s materiálem. Vyrobí výrobek k jarní výzdobě. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	VV	Vysvětlení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Velikonoční práce Duben	Lidové zvyky a tradice Práce montážní a demontážní	MV – multi-kulturalita	Vyzdobí kraslici, zhotoví výrobek na velikonoční výzdobu. Pracuje podle předlohy a slovního návodu.	ČJ, VV	Projektové vyučování
Práce s kartonem Květen	Práce s kartonem		Dovede zhotovit kartónový prvek a sestaví z něho jednoduchý výrobek.		Skupinová práce
Modelování a odlévání Červen	Práce s modelovací hmotou	OSV – kreativita	Zhotoví výrobek ze sádry jako dárek. <i>Učí se pružně zpracovávat své nápady.</i>		Individuální práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Pokus – přesazování pokojové rostliny.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Výrobek – individuální práce.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Skupinová práce – vánoční a jarní výzdoba třídy.

MV – multikulturalita

Projektové vyučování.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Individuální práce – výrobek ze sádry.

5.1.11.5 Předmět: Pracovní činnosti – 5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pěstitelské práce Práce s papírem Práce montážní a demontážní Září	Pěstitelské práce – péče o rostliny Práce s papírem Práce montážní a demontážní	OSV – sebezpečování a sebepečení	Umí třídit odpad, umí se chovat v přírodě, ošetřuje pokojové rostliny. Poznává různé druhy papíru a pracuje s nimi. Pracuje s různými druhy materiálu podle slovního návodu. Poskytne první pomoc při úrazu. <i>Vytváří si vztah k přírodnímu prostředí.</i>	M, PŘV	Řešení zadaného problému, pozorování, práce podle návodu
Modelování Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce Říjen	Práce s modelovací hmotou Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce	OSV – kooperace a kompetice	Využívá již získané zkušenosti a na jejich základě pracuje. Projekt – Podzim – při výrobě díla volí vhodné pracovní postupy. Ošetřuje květiny a provádí pozorování rostlin. Poskytne první pomoc při úrazu. <i>Rozvíjí základní dovednosti.</i>	PŘV, VV	Práce podle návodu, manipulace s předměty, skupinová práce, pozorování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem a kartonem Práce s drobným materiálem Listopad	Práce s papírem a kartonem Práce s drobným materiálem		Vytvoří skupinovou práci z kartonu. Poskytne první pomoc při úrazu. Připraví si dárek k Vánocům a při jeho výrobě dbá na bezpečnost a hygienu práce.	VV	Skupinová práce, práce podle návodu
Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů Prosinec	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů	OSV – mezilidské vztahy	Vyrobí výrobek s vánoční tematikou – projekt Zima. Připraví jednoduchý pokrm, udržuje pořádek na pracovní ploše. Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni. <i>Uvědomuje si hodnoty různých lidí.</i>	ČJ, VV	Skupinová práce, praktická činnost
Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce Práce montážní a demontážní Leden	Práce s textilem Pěstitelské práce Práce montážní a demontážní		Vyrobí dárek z různého materiálu pro děti k zápisu. Ošetřuje pokojové rostliny, seznámí se s podmínkami k jejich pěstování. Sestaví model ze stavebnice.	M, PŘV	Praktická činnost, manipulace s předměty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce montážní a demontážní Práce s drobným materiálem Únor	Práce montážní a demontážní Práce s drobným materiálem		Vyrobí prostorový model různých tvarů. Vyrobí šperk z těstovin.	M	Praktická činnost
Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů Březen	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmů		Vyrobí výrobek s velikonoční tematikou. Připraví jednoduché jídlo a osvojuje si pravidla správného stolování a společenského chování.	VV, ČJ	Vysvětlení
Velikonoční práce Práce s drobným materiálem Duben	Lidové zvyky a tradice Práce s drobným materiálem		Vyzdobí kraslici, zhotoví výrobek na velikonoční výzdobu. Poznává funkčnost a účelovost výrobku.	ČJ, M	Pozorování, praktická činnost

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce s papírem a kartonem Příprava pokrmů Květen	Práce s papírem a kartonem Příprava pokrmů		Zhotoví dárek ke Dni matek. Připraví samostatně pokrm studené kuchyně. <i>Má úctu k rodičům a jiným lidem.</i>	ČJ	Samostatná práce dle návodu, praktická činnost
Pěstitelské práce Práce montážní a demontážní Červen	Pěstitelské práce Práce montážní a demontážní		Ošetřuje pokojové rostliny, seznámí se s jejich vlastnostmi. Při výrobě pracuje s jednoduchým náčrtem.	M	Praktická činnost, manipulace s předměty

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Pozorování, práce podle návodu.

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Projekt – podzim, skupinová práce.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Projekt – vánoční tematika, skupinová práce.

5.2 Učební osnovy pro 2. stupeň

5.2.1 Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast český jazyk a literatura vede k poznání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání. Rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku.

Poskytuje vědomosti a dovednosti nutné pro zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, vytváří prostor pro samostatné získávání informací z různých zdrojů.

Rozvíjí emocionální a estetické vnímání, kladný vztah k literatuře a dalším druhům umění. Vede k tvořivému myšlení a psaní, k přijímání a toleranci odlišných názorů druhých, k orientaci v nabídce divadel, kin i dalších médií, k rozvoji čtenářského vkusu a zájmu o četbu.

Poznatky a dovednosti získané v této oblasti jsou důležité nejen pro školu, ale i mimo ni, jsou základním předpokladem úspěšného vzdělávání i v dalších předmětech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Do vyučovacího předmětu český jazyk a literatura patří části:

- jazyková výchova
- komunikace a sloh
- literární výchova

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk – mluvnice je rozdělen na jazykovědu (obecné poučení o jazyce), hláskosloví, tvarosloví, skladbu, význam slov a slovní zásobu, pravopis. Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na učivo 1. stupně, velká časová dotace je věnována opakování a upevňování učiva. Prohlubuje se učivo o ohebných slovních druzích, nové je pro žáky učivo o rozvíjejících větných členech. V hodinách komunikace a slohu žáci vyplňují jednotlivé tiskopisy, opakují a prohlubují poznatky o jednoduchých komunikačních žánrech, dopisu, popisu a vypravování. Nové jsou pro ně pořizování výtahu a výpisků.

V 7. ročníku se zaměří na význam slov, způsoby tvoření slov, na neohebné slovní druhy. Ve skladbě se seznámí s vedlejšími větami, v pravopise se psaním velkých písmen ve vlastních jménech. Novým učivem je charakteristika, líčení, žádost, životopis.

V 8. ročníku se seznámí se slovy přejatými, skloňováním jmen přejatých a cizích vlastních jmen, rozeznají slovesný vid. Ve skladbě poznají významové poměry mezi větami hlavními, rozebírají složitější souvětí. V hodinách komunikace a slohu se zaměří na charakteristiku literárních postav, výklad, líčení, jednoduchou úvahu.

9. ročník je věnován především upevňování učiva. Ve skladbě doplní své znalosti o psaní čárky ve větě jednoduché. Seznámí se s publicistickým stylem a některými jeho útvary, učí se diskutovat, vystupovat na veřejnosti.

Literatura navazuje na poznatky, které žáci získali na 1. stupni, prohlubují je o další vědomosti z oblasti literární teorie a historie. Rozvíjí své tvořivé psaní.

Časové a organizační vymezení předmětu

Český jazyk a literatura je v 6.–9. ročníku vyučován jako samostatný předmět s pětihodinovou týdenní dotací v 6.–7. ročníku a čtyřhodinovou týdenní dotací v 8.–9. ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Tvarosloví 2. Skladba 3. Zvuková stránka jazyka 4. Rozvrstvení národního jazyka 5. Jazykověda a její složky	3
7. ročník	1. Nauka o významu slov 2. Nauka o tvoření slov 3. Skladba 4. Pravopis	3
8. ročník	1. Obohacování slovní zásoby 2. Pravopis 3. Skladba 4. Obecné výklady o českém jazyce	2
9. ročník	1. Slovní zásoba a význam slov 2. Nauka o tvoření slov 3. Tvarosloví 4. Skladba 5. Zvuková stránka jazyka 6. Obecné výklady o českém jazyce	2
6.–9. ročník		10

Obsahové a časové vymezení předmětu Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výtah 2. Charakteristika literární postavy 3. Výklad 4. Líčení 5. Úvaha 6. Souhrnné poučení o slohu 	1
9. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výklad 2. Popis 3. Charakteristika 4. Vypravování 5. Úvaha 6. Proslov 7. Diskuze 8. Fejeton 9. Funkční styly 10. Slohové útvary dle výběru žáků 	1
6.–9. ročník		4

Obsahové a časové vymezení předmětu Český jazyk a literatura – část Literární výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. S podzimem do školy 2. Vznik Země a život na ní 3. Život v pravěku a ve starověku 4. Zima 5. Večer s moderní pohádkou 6. Život v rodině a mezi lidmi 7. Já a moji kamarádi 8. Místo, kde žiji 9. Cesty za dobrodružstvím 10. Prázdniny klepou na dveře 	1
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. O knihách kolem dokola 2. Svět fantazie 3. Cesta po Africe a Austrálii 4. Jen se směj 5. Zvířata a lidé 6. Bestsellery z knihovny 7. Na úsvitu dějin 8. Cesta po Americe 9. Nebojte se bát 10. V zemi rostlin 11. Nepokojná doba 12. Cesta po Asii 13. Smrti navzdory 14. Ty a já = my 	1
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Literatura doby pobělohorské 2. Světová literatura 18. a 1. pol. 19. stol. (klasicismus, romantismus) 3. Národní obrození (konec 18. st. – pol. 19. stol.) 4. Světová literatura ve 2. polovině 19. století 5. Od májovců po lumírovce 6. Česká společnost ke konci 19. stol. (realismus) 7. Barvy Ameriky 8. Rakousko-Uhersko a velká válka 9. Lidským životem krok za krokem 10. Literární toulky Evropou 11. Prázdninové těšení 	1

9. ročník	1. Světová a česká literatura v 1. polovině 20. století 2. Zrod Moderny 3. Doba – ismů (20. léta) 4. Jedna dvě, krize jde (30. léta) 5. Válečná léta (40. léta) 6. Doba zatemnění (50. léta) 7. Dlouhá cesta ke svobodě (60. – 80. léta) 8. Postmoderní svět 9. Současný svět	1
6.–9. ročník		5

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledání a zpracování informací, jejich užití v praktickém životě
- diskuze, zdůvodňování
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- metody kritického myšlení
- kvízy, tajenky
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb

Kompetence k řešení problému

- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti výsledku
- kladení cílených otázek, odpovědi na zadané otázky, diskuze
- skupinová práce
- analýza kladu a záporu

Kompetence komunikativní

- porozumění různým typům textu
- kooperativní metody
- metody kritického myšlení
- dramatizace
- dialog
- vedení k obhajobě vlastního názoru na základě věcných argumentů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

Kompetence sociální a personální

- vzájemná spolupráce

- simulace životních situací
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky i pochvaly
- programy na PC
- video, internet

Kompetence občanské

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vedení k pracovitosti, vytrvalosti, zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- získávání informací z různých zdrojů
- zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny, texty
- mediální prezentace výsledků
- tvorba vlastních textů
- využití internetu
- samostatnost v práci

Kompetence digitální

- vést k samostatnému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů
- dodržování zásad ochrany duševního zdraví, zvláště při tvorbě a naplňování portfolií
- rozvíjení různých modelových komunikačních situací se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými a volba vhodných jazykových a technologických prostředků
- vést k praktickému využívání nových technologií
- při práci s informačními zdroji dodržovat autorská práva, vést k ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

5.2.1.1 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Září–říjen	Opakování slovních druhů Mluvnické kategorie podstatných jmen, podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná a vlastní		Správně třídí slovní druhy, vyjmenuje a určí mluvnické kategorie podstatných jmen, rozliší jména obecná, vlastní, zvládá pravopis běžně užívaných vlastních jmen.	LIT, D, Z, OV	
Tvarosloví Říjen	Podstatná jména – vzory, některé odchylky od pravidelného skloňování Pravidla českého pravopisu		Tvoří spisovné tvary podstatných jmen, zvládá jejich pravopis, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu.	LIT, D, Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Říjen–listopad	Přídavná jména – druhy, pravopis, stupňování, skloňování, jmenné tvary		Tvoří správné tvary přídavných jmen, zvládá jejich pravopis.	PŘ, CJ, D, Z, LIT	
Tvarosloví Prosinec–leden	Zájmena – druhy, skloňování (podle vzoru náš, ten, podle vzorů přídavných jmen, zájmeno jenž) Číslovky – druhy, skloňování číslovek základních		Tvoří spisovné tvary zájmen a číslovek, zvládá jejich pravopis.	D, LIT, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tvarosloví Leden–únor	Slovesa – mluvnické kategorie, podmiňovací způsob přítomný a minulý, slovesný čas		Tvoří spisovné tvary sloves, zvládá jejich pravopis.		
Skladba Únor–březen	Slovník spisovné češtiny Větné členy základní Shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy (kromě doplňku) Stručná mluvnice česká Věta jednoduchá, grafické znázornění		Pracuje se Slovníkem spisovné češtiny, vědomě používá slovní druhy ve vhodné komunikační situaci. Zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché. Pracuje se Stručnou mluvnicí českou, rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě.	D, Z, LIT	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Zvuková stránka jazyka Duben–květen	Souvětí – věta hlavní a vedlejší, grafické znázornění, spojovací výrazy, interpunkce Spisovná a nespisovná výslovnost Zvuková stránka slova a věty		Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí. Spisovně vyslovuje česká slova.	Z, LIT	
Rozvrstvení národního jazyka Jazykověda a její složky Červen	Řeč a jazyk spisovný, nespisovný, mateřský Jazykověda		Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Samostatně pracuje s jazykovými příručkami.	LIT, PŘ	

5.2.1.2 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jednoduché tiskopisy Jednoduché komunikační žánry Září–říjen	Poštovní poukázky, podací lístek, telegram Vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva a oznámení, SMS	OSV – komunikace MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MdV – stavba mediálních sdělení	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení.	Z	Mluvní cvičení připravovaná i improvizovaná (průběžně)
Dopis Popis a jeho funkce Listopad–březen	Dopis osobní, úřední Popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu		Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.	F, INF	1. slohová práce – Dopis 2. slohová práce – Popis místnosti

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výtah a výpisky Březen–duben	Výtah a výpisky		Využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, vytvoří výpisky a výtah z přečteného textu.	PŘ, D, Z	
Vypravování Duben–červen	Dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky, vypravování podle obrázku, dokončení příběhu		Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem.	VV, HV	3. slohová práce – Vypravování

OSV – sociální rozvoj – komunikace

SMS – podání stručné a výstižné informace.

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Zpravodaj města Mikulov – rozlišení různých typů sdělení v periodiku a jejich funkce.

MdV – stavba mediálních sdělení

Časopisy pro dospívající – skladba a výběr sdělení.

5.2.1.3 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
S podzimem do školy Vznik Země a život na ní Život v pravěku a ve starověku Září-listopad	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, základy literární teorie – struktura literárního díla (námet téma díla, literární hrdina, kompozice	OSV – psychohygiena	Průběžně: Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvede jejich výrazné představitele. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích.	ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	literárního příběhu), jazyk literárního díla – obrazná pojmenování (metafora, hyperbola, personifikace), zvukové prostředky poezie (rým, verš), odborná literatura (encyklopedie), literární druhy a žánry – poezie, próza, drama (báje, epos, román)				
--	---	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zima Večer s moderní pohádkou Život v rodině a mezi lidmi Listopad-únor	Záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, obrazná pojmenování (přirovnání), literární druhy a žánry (bajka, nonsens, anekdota, pohádka – báchorka, povídka, lidová slovesnost – pranostika, přísloví)	OSV – kreativita OSV – mezilidské vztahy		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Já a moji kamarádi Místo, kde žiji Cesty za dobrodružstvím Prázdniny klepou na dveře Březen-červen	Struktura a jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie – rytmus), sci-fi, literární druhy a žánry (pověst)	OSV – komunikace OSV – kooperace a kompetice MdV – tvorba mediálního sdělení		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Rozbor literárních textů v Čítance; cvičení zaměřená na zvládnutí stresových situací (Hraní rolí).

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Rozbor literárních textů v Čítance; cvičení zaměřená na rozvoj originality (Monology – vyprávění vlastních příběhů, monology postav z literárních ukázek).

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor literárních textů v Čítance; péče o dobré vztahy (Jak bych se zachoval/a, kdybych byl/a...).

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozbor literárních textů v Čítance; cvičení na rozvoj komunikace v různých situacích (pozdrav, omluva, odmítání, prosba, ...).

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Rozbor literárních textů v Čítance; (Dostali jsme společný úkol – vedení a organizování práce skupiny).

MdV – tvorba mediálního sdělení

Tvorba vlastních textů pro školní web.

5.2.1.4 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nauka o významu slov Září–říjen	Opakování 6. ročníku Význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení, přísloví, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy		Rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh. Využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů.	LIT, Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nauka o tvoření slov Říjen–listopad	Slovní zásoba – obohacování, slovo tvorba, způsob tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) Odvozování podstatných a přídavných jmen, sloves		Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Z	
Tvarosloví Listopad–leden	Zájmeno jenž – skloňování Slovesný rod Přísluvce – příslovečné spřežky, stupňování Další neohebné slovní druhy		Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	LIT	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Leden–březen	Druhy vět podle postoje mluvčího, jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty Základní a rozvíjející větné členy (včetně doplňku), přístavek		Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché.	LIT, Z, D	
Skladba Březen–květen	Věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, nahrazování větných členů vedlejšími větami a naopak		Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pravopis Červen	Vyjmenovaná slova, psaní i/y v koncovkách podstatných s přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen ve vlastních jménech		Správně tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.		

5.2.1.5 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popis Září–listopad	Popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu	OSV – komunikace	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel.	LIT, VV, PČ	Mluvní cvičení připravovaná i improvizovaná (průběžně) 1. slohová práce – Popis pracovního postupu
Charakteristika Listopad–prosinec	Charakteristika přímá, nepřímá, osnova charakteristiky	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.		2. slohová práce – Charakteristika rodiče nebo spolužáka
Líčení Leden–únor	Líčení krajiny	EV – vztah člověka k prostředí	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení.	LIT	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výtah Žádost Březen–duben	Výtah z odborného textu Forma žádosti	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Využívá základů studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky a výtah z přečteného textu. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera.	D	
Životopis Duben–květen	Vlastní životopis		Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera.		3. slohová práce – Životopis
Vypravování Květen–červen	Osnova vypravování		Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem.	LIT, VV	4. slohová práce – Vypravování

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Informace.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Náš spolužák – dotazník s hádankou (zjišťovací otázky).

EV – vztah člověka k prostředí

Pálava v různých ročních obdobích (líčení) – domácí slohová práce do soutěže Zelené pero Jaromíra Tomečka.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Zpravodaj města Mikulov – rozbor textů (rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením).

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Periodikum Břeclavska (Nový život, Břeclavsko, Břeclavský deník) – rozbor textů (společensky významné hodnoty v textu).

5.2.1.6 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
O knihách kolem dokola Svět fantazie Cesta po Africe a Austrálii Jen se směj Zvířata a lidé Září-listopad	Knihy a její vznik, knižní veletrhy a soutěže Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, základy literární teorie – struktura literárního díla (námet, téma,	MV – lidské vztahy OSV – rozvoj schopností poznávání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Průběžně: Čte text s porozuměním, uceleně jej reprodukuje, jednoduše popisuje strukturu literárního díla – najde hlavní myšlenku textu, určí námět, charakterizuje hlavního hrdinu, posoudí jeho jednání a vztah k ostatním postavám, vyhledá umělecké jazykové prostředky (metaforu, přirovnání, personifikaci, epiteton, ...) a dokáže je pojmenovat, sestaví osnovu a vyhledá v textu místo, kde dochází k zápletce, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje základní literární druhy a žánry – pozná, k jakému základnímu literárnímu žánru ukázka patří, rozliší poezii od prózy, lyriku od epiky, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Vyhledává informace v různých typech katalogů,	ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	<p>literární hrdina, kompozice literárního příběhu – deník), jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie – rým, rytmus, verš), interpunkce v poezii, litera- tura umělecká a věcná – literatura faktu (cestopis), literární druhy a žánry – poezie (lidová poezie, nonsens, bajka), próza (fantasy, bajka), drama, satira</p>		<p>v knihovně i v dalších informačních zdrojích. Naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk.</p>		
--	---	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Bestsellery z knihovny Na úsvitu dějin Cesta po Americe Nebojte se bát Listopad-únor	Bestseller Záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, struktura literárního díla (vypravěč, ich-, er- forma vypravování), jazyk literárního díla – obrazná pojmenování (epiteton), literatura faktu (cestopis) a věcná (kronika), literární druhy a žánry – poezie, próza (pověst, legenda, mýtus,	EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – mezilidské vztahy		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	komiks, horor, detektivka), drama (tragédie, komedie)				
V zemi rostlin Nepokojná doba Cesta po Asii Smrti navzdory Ty a já = my Březen-červen	Publicistické žánry (fejeton, interview), literární druhy a žánry – poezie, próza (alegorie, cestopis, deník), drama, žánry lyrické (píseň), epické, lyricko-epické, romská lid. slovesnost, vznik filmu (scénář)	OSV – mezilidské vztahy MV – etnický původ		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

MV – lidské vztahy

Rozbor literárních textů v Čítance – chování k cizincům – mluvní cvičení, cvičení pro pozitivní naladění mysli (Myšlenkové mapy).

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Rozbor literárních textů v Čítance – potřeba lidských smyslů při výkonu povolání, cvičení dovedností zapamatování (hry s přidáváním slov, Jiří Šlitr – píseň Co jsem měl dnes k obědu).

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Rozbor literárních textů v Čítance – ochrana zvířat, práce s internetem – záchranné stanice zvířat a psí útulky v našem okrese.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozbor literárních textů v Čítance – vlastenectví – vztah k domovu, koláž hora Říp – symbol domova.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor literárních textů v Čítance – mezilidské vztahy, chování k hostům – rozhovor, popis.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor literárních textů v Čítance – vztahy mezi rodiči a dětmi – diskuze.

MV – etnický původ

Rozbor literárních textů v Čítance – postavení národnostních menšin, cvičení Do třídy přišel nový spolužák – řešení modelové situace (jedinečnost člověka a jeho individuální zvláštnosti).

5.2.1.7 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obohacování slovní zásoby Září–listopad	Opakování ze 7. ročníku Nauka o tvoření slov Slova přejatá (výslovnost a pravopis), skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen, jejich užití v textu Slovesný vid		Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, tvoří spisovné tvary slov.	LIT, Z	
Pravopis Listopad	Psaní i/y v koncovkách, předpony s-, z-, vz-, předložky s/se, z/ze, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně		V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Prosinec–leden	Věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými větami, souvětí souřadné		Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí.	LIT, Z, D	
Skladba Únor–duben	Významové poměry mezi hlavními větami, větnými členy několikanásobnými – druh, grafické znázornění Souřadné spojení vedlejších vět Souvětí souřadné a podřadné	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí.	HV, OV, LIT, PŘ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Květen	Spojovací výrazy a interpunkce v souvětí Složitá souvětí		Zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek v souvětí.		
Obecné výklady o českém jazyce Červen	Slovanské jazyky Útvary českého jazyka a jazyková kultura		Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a zdůvodní jejich užití.	D, Z, OV, LIT	

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Skupinová práce – tvorba textu na zadané téma (Naše chování v hodině) s použitím souvětí, následné vytvoření grafů souvětí – prezentace společné práce skupiny.

5.2.1.8 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výtah Září–říjen	Práce s odborným textem – osnova, souvislý výtah	EV – ekosystémy	Využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu. Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	LIT, RV, OV, PŘ	Mluvní cvičení připravovaná i improvizovaná (průběžně) 1. slohová práce – Výtah
Charakteristika literární postavy Listopad–prosinec	Charakteristika vnější, vnitřní, přímá, nepřímá, jazykové prostředky	OSV – komunikace	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem.	VV, HV, LIT	2. slohová práce – Charakteristika literární postavy
Výklad Leden	Výklad mluvený a psaný	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Z, CH, F, PŘ	
Líčení Únor	Kompozice líčení, jazykové prostředky		Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	LIT, VV	3. slohová práce (domácí) – Líčení

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Úvaha Březen–květen	Úvaha odborná, publicistická, umělecká Kompozice úvahy, osnova	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Odlišuje ve čteném a slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení.	LIT, D, F	4. slohová práce – Úvaha
Souhrnné poučení o slohu	Jazykový projev – mluvený, psaný, podle obsahu, cíle a zaměření, slohové postupy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.		

EV – ekosystémy

1. slohová práce – Mrtvé moře (výtah).

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Dialog – interview s literární postavou.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

4. slohová práce – úvaha.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Rozbor novinového článku s tematikou životního prostředí.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Bulvární a seriózní periodika.

5.2.1.9 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Literatura doby pobělohorské Světová literatura 18. a 1. pol. 19. stol. (klasicismus, romantismus) Národní obrození (konec 18. st. – pol. 19. stol.) Září–listopad	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramati- zace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k lite- rárním textům, způsoby interpretace literárních a jiných děl,	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV – mezilidské vztahy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Průběžně: Uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, jednoduše popisuje strukturu (námět, téma, kompozice) a jazyk literárního díla, rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie, případně i výtvarný doprovod. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvede jejich výrazné představitele. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování - paralela, zvukové prostředky poezie – druhy rýmu, verš), literární druhy a žánry – poezie (epigram), próza, drama (muzikál), žánry lyrické, epické (román - druhy), lyrickoepické (balada, básnická				
--	---	--	--	--	--

	povídka), dramatické (commedia dell'arte) v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé, ústní lidová slovesnost, pololidová tvorba, ohlasová literatura, knížky lidového čtení, kramářská píseň				
--	---	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Světová literatura ve 2. polovině 19. století Od májovců po lumírovce Česká společnost ke konci 19. stol. (realismus) Barvy Ameriky Prosinec–únor	Kompozice literárního příběhu – kontrast, opakování, stupňování), jazyk literárního díla (básnické figury, dialektismy, zvukové prostředky poezie – rým, rytmus, metrum, stopy, verš), literární druhy a žánry – poezie (epigram), próza (romaneto), drama (muzikál), žánry lyrickoepické (romance), dramatické –	VDO – občanská společnost a škola EGS – objevujeme Evropu a svět EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – princip sociálního smíru a solidarity		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé				
Rakousko-Uhersko a velká válka Lidským životem krok za krokem Literární toulky Evropou Prázdninové těšení Březen–červen	Jazyk literárního díla (metonymie, nadsázka), zvukové prostředky poezie, literatura faktu (paměti), literární druhy a žánry – poezie (epigram), próza (životopis – biografie, autobiografie), drama (muzikál) v proměnách času (1. světová válka), typické žánry a jejich	OSV – seberegulace a sebeorganizace EGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV –		ČJ, D, Z, PŘ, OV, HV, VV	

	představitelé, triviální literatura (brak, kýč, bulvár), epitaf	sebepozná- ní a sebe- pojetí VDO – občanská společnost a škola MV – multi- kulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá MV – etnický původ			
--	---	--	--	--	--

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Rozbor literárních textů v Čítance – jaké místo zaujímá majetek mezi ostatními životními hodnotami.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor literárních textů v Čítance – rozdílnost lidských povah v rámci rodiny.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Rozbor literárních textů v Čítance; rozhovor – postoj společnosti k výjimečným jedincům.

VDO – občanská společnost a škola

Rozbor literárních textů v Čítance – možnosti prohlubování vzdělání seniorů.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Rozbor literárních textů v Čítance – pozice naší země v Evropě, zapojení do mezinárodních aktivit.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Rozbor literárních textů v Čítance – přínos významných umělců naší kultury.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Rozbor literárních textů v Čítance – respektování zvyklostí cizích zemí při jejich návštěvě.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Rozbor literárních textů v Čítance – nebezpečí redukčních diet ohrožujících život dospívajících.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozbor literárních textů v Čítance – místa válečných konfliktů v současném světě.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Rozbor literárních textů v Čítance – vliv masmédií na člověka.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Rozbor literárních textů v Čítance – dodržování zákona na ochranu zvířat.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Rozbor literárních textů v Čítance – drogy, jeden z největších problémů současnosti.

VDO – občanská společnost a škola

Rozbor literárních textů v Čítance – možnosti uplatnění handicapovaných lidí.

MV – multikulturalita

Rozbor literárních textů v Čítance – tolerance a vstřícnost k jiným etnikům.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozbor literárních textů v Čítance – cestování jako způsob poznávání života v jiných zemích.

MV – etnický původ

Rozbor literárních textů v Čítance – specifika kultury a tradic Romů, cvičení Náš spolužák je Rom – co o něm vím (předsudky a vžité stereotypy, příčiny a důsledky diskriminace).

5.2.1.10 Předmět: Český jazyk a literatura – část Jazyková výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Slovní zásoba a význam slov Nauka o tvoření slov Září–listopad	Opakování učiva 8. ročníku Rozvoj a rozvrstvení slovní zásoby, slovo, sousloví, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy, slova domácí, mezinárodní Stavba slova Tvoření slov		Rozlišuje a příklady dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. Samostatně pracuje se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	Z, LIT	
Tvarosloví Listopad–leden	Slovní druhy – slova ohebná i neohebná, jejich tvary, mluvnické významy		Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Leden–březen	Stavba věty jednoduché a souvětí, věty podle postoje mluvčího, dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty, mluvnický zápor, skladební dvojice		Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.		
Skladba Březen–duben	Souvětí souřadné a podřadné – druhy vedlejších vět, významové poměry Složité souvětí		Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Zvuková stránka jazyka Květen	Řeč přímá a nepřímá Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná Pravopis Hlásky a hláskové skupiny, větný přízvuk, větná melodie		Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.		
Obecné výklady o českém jazyce Červen	Projev mluvený a psaný Slovanské jazyky, útvary českého jazyka Jazyková kultura		Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.		

5.2.1.11 Předmět: Český jazyk a literatura – část Komunikace a sloh – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výklad Září	Výkladový postup, osnova, jazykové prostředky		Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	D, CH, F, PŘ	Mluvní cvičení připravovaná i improvizovaná (průběžně)
Popis Říjen–listopad	Popis pracovního postupu, děje, uměleckého díla, subjektivně zabarvený popis – jazykové prostředky, osnova		Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	PČ, VV	1. slohová práce – Popis uměleckého díla
Charakteristika Prosinec	Charakteristika osoby – přímá, nepřímá	OSV – komunikace	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní.	LIT	2. slohová práce – Životní vzor, vlastní charakteristika (sebe sama)

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vypravování Leden	Vyprávěcí postup, jazykové prostředky		Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní.	LIT, VV	
Úvaha Březen	Úvahový postup, osnova		Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení.	OV, LIT	3. slohová práce – Úvaha
Proslov Diskuze Duben	Řečnické útvary, osnova proslovu Řízení diskuze	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti MdV – vnímání autora mediálních sdělení	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Fejeton	Úvahový postup, aktuální téma		Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.		
Funkční styly	Rozdělení a charakteristika stylů podle funkce	MdV – stavba mediálních sdělení	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.		
Slohové útvary dle výběru žáků	Životopis Dopis – soukromý, milostný	MdV – tvorba mediálního sdělení			4. slohová práce – Životopis, Dopis (dle vlastního výběru)
Květen–červen					

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Co by o mně vyprávěla moje tužka (monolog), 2. slohová práce.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Televizní diskusní pořad Máte slovo – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život.

MdV – vnímání autora mediálních sdělení

Televizní diskusní pořad Máte slovo – postoje a názory moderátorky, rozlišení záměrné manipulace.

MdV – stavba mediálních sdělení

Deníky – stavba a uspořádání zpráv – srovnání titulních stran různých deníků.

MdV – tvorba mediálního sdělení

Školní akademie – zpráva na školní web a do Zpravodaje města Mikulov.

5.2.1.12 Předmět: Český jazyk a literatura – část Literární výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Světová a česká literatura v 1. polovině 20. století Zrod Moderny Doba – ismů (20. léta) Jedna dvě, krize jde (30. léta) Válečná léta (40. léta) Září–listopad	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramati-zace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, způso-by interpretace literárních a jiných děl, základy literární teorie a historie	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – lidské vztahy	Průběžně: Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu (námět, téma, kompozice) a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie, případně i výtvarný doprovod. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 20. století. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	PŘ, D, HV, OV, VV	

	<p>– struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování - přirovnání, metafora, metonymie, básnický přívlastek; neologismy), zvukové prostředky poezie – rýmové schéma, volný verš), literární druhy a žánry – poezie (pásmo, sonet), próza (novela), drama (Osvobozené divadlo) –</p>	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>			
--	--	---	--	--	--

	hlavní vývojová období české a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé (prokletí básníci, avantgarda – futurismus, kubismus, expresionismus, dadaismus, vitalismus, poetismus, Devětsil, surrealismus, existencialismus), lidová slovesnost (příslloví, úsloví, pořekadlo); opakování literárních žánrů – balada, píseň, muzikál				
--	---	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Doba zatemnění (50. léta) Dlouhá cesta ke svobodě (60. – 80. léta) Prosinec–únor	Jazykové prostředky poezie (přesah, obrazná pojmenování – ironie a sarkasmus, oxymóron, básnické figury) a prózy (expresivní a hovorové výrazy); vývoj české a světové literatury 2. poloviny 20. století, typické literární žánry a jejich představitelé, umělecká a literární hnutí (neorealismus, beatnici, antiromán,	VDO – občan, občanská společnost a stát OSV – mezilidské vztahy MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MdV – práce v realizačním týmu MdV – tvorba mediálního sdělení		PŘ, D, HV, OV, VV	

	magický realismus, postmoderna); literární časopisy, trezorové filmy, samizdatová a exilová literatura, autorské divadlo, memoáromán, protest song, biografický a autobiografický román				
--	---	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Postmoderní svět Současný svět Březen–červen	Publicistické žánry (esej), literatura populárně-naučná, jazyk literárního díla – tropy; literární druhy a žánry – poezie, próza, drama (absurdní drama); magický realismus; citát	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika OSV – komunikace MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – princip		PŘ, D, HV, OV, VV	

		sociálního smíru a solidarity OSV – sebezpoznání a sebezpojetí			
--	--	---	--	--	--

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Rozbor textů v Čítance – důležitost možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a názorů.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Rozbor textů v Čítance – možnosti mimořádně nadaných dětí b současné společnosti.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor textů v Čítance – porovnání současného modelu rodiny s modelem rodiny 30. let, dopad krize na rodinu tehdy a dnes.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rozbor textů v Čítance – porozumění historickým a politickým událostem 30. let 20. století, které zásadně ovlivnily vývoj Evropy a světa; současný neonacismus.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

textů v Čítance – jak ovlivňují média naše názory a postoje; globální hodnocení události.

MV – lidské vztahy

Rozbor textů v Čítance – citlivost vůči předsudkům a zjednodušeným soudům o rasách a menšinách.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Obtížné rozhodování v zásadních situacích.

VDO – občan, občanská společnost a stát

Rozbor textů v Čítance – v čem je demokracie i přes nedostatky lepší než totalitní systém.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozbor textů v Čítance – degradace hodnost (lidská důstojnost, svoboda, spravedlnost v době totality); otevřený a aktivní postoj jako protiklad k pasivitě a lhostejnosti; čestnost, odpovědnost a spolehlivost jako protiklad proti pokrytectví, prospěchářství a závisti; zaujetí vlastního stanoviska k různému chování občanů v době normalizace.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Rozbor textů v Čítance – role novinářů a publicistů v klíčových politických a společenských situacích; novinářská a mediální etika.

MdV – práce v realizačním týmu

Projekt – Mikulášská družina – literárně dramatické pásmo pro žáky 1. stupně.

MdV – tvorba mediálního sdělení

Projekt – Mikulášská družina – zpráva na školní web a Zpravodaje města Mikulov.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Rozbor textů v Čítance – stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Rozbor textů v Čítance – komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, obrana proti manipulaci a agresi, pravda, lež a předstírání v komunikaci.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Rozbor textů v Čítance – kritické posouzení rozhovoru pro bulvární deník.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Rozbor literárních textů v Čítance – životospráva, poruchy příjmu potravy ohrožující život.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozbor literárních textů v Čítance – drogová závislost spojená s přenosem viru HIV, žloutenky a dalších nemocí.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Rozbor literárních textů v Čítance – respektování jiných etnik, neslučitelnost rasové intolerance se zásadami demokracie; rovnocennost ras a etnik.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Rozbor literárních textů v Čítance – předcházení stresům, relaxace, pozitivní myšlení.

5.2.2 Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Obsahové vymezení předmětu

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících Tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je vyučován v šestém až devátém ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Anglický jazyk 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Můj dům 2. Moje rodina 3. Škola 4. Evropa	3
7. ročník	1. Cestování 2. Příroda 3. Média 4. Volný čas	3
8. ročník	1. Moje budoucnost 2. Můj život 3. Oslavy 4. Svátky a tradice	3
9. ročník	1. Zdraví a nemoci 2. Film 3. Společnost 4. Austrálie, Nový Zéland	3
6.–9. ročník		12

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problému při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problému

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky cizincem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- rozvíjet schopnosti běžně používat digitální zařízení a aplikace k usnadnění individuální práce a učení
- samostatně se rozhodovat při vytváření a úpravě vlastních materiálů
- vést k systematické práci
- racionálně vyhodnocovat situace v digitálním prostředí, při komunikaci a sdílení informací

5.2.2.1 Předmět: Anglický jazyk – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vítejte Září–leden	Abeceda Číslovky/řadové Fráze Datum Školní potřeby Dny v týdnu Měsíce Zájmy Hodiny		Opakování učiva 1. stupně základní školy	M	
Ahoj!	Zájmena Sloveso „být“ Členy		Žák sestaví jednoduché sdělení o své rodině, kamarádovi, koníčcích a o sobě, čte nahlas, plynule a foneticky správně. Správně tvoří množné číslo a používá zájmena. Vyhledá fakta v textu.	RV	
Není pozdě	Vazba „there is, there are“ Předložky místa Přivlastňovací zájmena	OSV – komunikace	Žák umí popsat svůj dům, jednotlivé místnosti a polohu předmětů v nich použitím vazby místa, ukazovacích zájmen a předložek místa. Vede rozhovor se spolužákem, ve kterém používá základní fráze, vyžádá jednoduchou informaci. Pracuje s poslechem, rozumí informacím v poslechovém textu.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mám 4 bratrance	Sloveso „have got“ Přivlastňovací zájmena samostatná		Dokáže písemně, gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty, kterými popíše zevněšek, koníčky a podá základní informace o všech členech své rodiny, používá přivlastňovací pád. Sloveso „mít“, používá v kladné větě, otázce a v záporu, procvičuje ho v poslechovém cvičení, s kterým následně pracuje.		
Vstávám v 7 hodin	Přítomný čas prostý Předložky času		Žák dokáže písemně popsat svůj den, pracuje s textem – odstavce přiřadí k obrázkům, vyhledá požadované informace v autentickém materiálu. Používá přítomný čas prostý, používá předložky času. Situační rozhovor – volný čas, koníčky. Rozšíří si slovní zásobu povolání. Seznámí se frázovým slovesem „have“, spojkami „before, after“.		
Umíš plavat? Únor–červen	Sloveso „can“ Like + „-ing“ Rozkazovací způsob Do a make		Základní členění druhů sportu. Žák vyjádří svůj vztah ke sportu. Dokáže se zeptat, kdo má jaký sport rád a na různé schopnosti. Používá kladný a záporný rozkazovací způsob. Práce s textem – čtení a překlad, rozumí krátkému a jednoduchému textu, vyhledá informace. Z poslechu zaznamenává zajímavosti o zvířatech.	TV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vždy chodím do školy pěšky	Přítomný čas prostý „must, mustn't“ Předmětná zájmena		Opakování gramatiky a slovní zásoby s použitím přítomného času prostého. Konverzace. Samostatná práce. Aj hrou. Žák umí popsat, co může a nemůže ve škole dělat, správně používá předmětná zájmena.		
Není žádná zmrzlina	Podstatná jména Udávání množství Výrazy „a, an, some, any“		Správně používá „a, an, some, any“ s podstatnými jmény, vede rozhovor, ve kterém vyjadřuje množství jídla. Kvíz o zdravé výživě, vyplní základní informace o sobě a zdravé výživě. Správně doplní spojky do vět. Popíše jídlo, v jednoduchém textu, týkajícím se tématu.		
Sedím v kavárně	Přítomný čas průběhový a přítomný čas prostý	EV – ekosystémy	Žák umí vyjádřit, co dělá právě teď a co dělá pravidelně pomocí přítomných časů. Umí popsat počasí, jednotlivé činnosti a pocity. Dokáže jednoduše popsat svoje město a různá místa pomocí jednoduchého textu.		
Evropa	Opakování učiva Slovní zásoba Školní systém	EGS – objevujeme Evropu a svět	Opakování gramatiky a slovní zásoby. Konverzace. Samostatná práce. Aj hrou. Stručná charakteristika školního systému u nás a v anglicky mluvících zemích Evropy. Život ve škole. Práce s textem – čtení a překlad, stručně reprodukuje obsah.	Z	

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Vede dialog se spolužákem, ve kterém používá základní fráze.

EV – ekosystémy

Dokáže popsat svoje město a zajímavá místa v něm.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Seznámí se se školním systémem u nás a v Anglii.

5.2.2.2 Předmět: Anglický jazyk – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vítejte Září–říjen	Vazba místa „can, can 't“ „mustn 't“ Množné číslo Přítomný čas prostý		Žák sestaví jednoduché sdělení týkající se jeho života, popíše svůj vzhled. Reprodukuje obsah přiměřeně obtížné konverzace. Zeptá se na základní informace a umí odpovídat na otázky. Popíše svůj dům a oblíbený pokoj pomocí vazby místa.		
Jsem unavený	Přítomný čas prostý Podstatná jména „Some, any“ Přítomný čas průběhový	OSV – mezilidské vztahy	Žák umí vyjádřit činnosti, které se pravidelně opakují. Umí popsat svého kamaráda.		
Byli jsme v Manchesteru	Minulý čas Dopravní prostředky	MdV – fungování a vliv médií ve společ- nosti	Rozšiřování slovní zásoby týkající se dopravy. Žák umí vyjádřit, kde byl a co dělal. Písemně a gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty. Reaguje formou mailu na jednoduché písemné sdělení.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Co děláš zítra?	Vyjádření budoucnosti Sloveso „have got“		Rozumí obsahu konverzace, odvodí pravděpodobný význam nových slov. Dokáže vyjádřit, co bude dělat v budoucnosti, správně používá předložky času. Napíše jednoduchý text týkající se nějaké záhady.		
Jaký byl problém?	Minulý čas slovesa „být“ Vazba místa v minulém čase Minulý čas		Žák umí popsat minulost pomocí slovesa „být“ a pravidelných sloves. Vyhledá v textu požadované informace. Napíše jednoduchý text o dovolené.		
Je to hrdina! Únor–červen	Zápor v minulém čase	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Žák používá zápor v minulém čase, doplní kladné a záporné tvary do souvislého textu podle smyslu. Rozumí poslechovému textu, čte plynule přiměřený text, o postavách z britských dějin.		
Jsme rychlejší než ty!	2. a 3. stupeň přídavných jmen	EV – vztah člověka k prostředí	Žák umí porovnávat ve 2. a 3. stupni přídavných jmen. Vyplní kvíz o planetě Zemi, reaguje na písemné sdělení.		
Jdeme na pizzu!	Vyjádření budoucnosti		Žák popisuje obrázky. Dokáže popsat plány na příští týden. Pracuje s textem, vyhledá požadované informace.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nesmíš se dívat na TV	Sloveso „muset“		Používá dva tvary slovesa „muset“ a jeho zápor ve správném významu. Popíše pravidla doma a ve škole. Písemně tvoří jednoduché věty. V rozhovoru vyžádá informace od spolužáka.		
Jedeme do Anglie		EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák se seznámí s cestou do Anglie, některými městy a památkami.		
Neumíme dobře lyžovat			Rozumí obsahu konverzace v učebnici, tvoří rozhovor o volném čase. Vytvoří krátký text o volném čase členů jeho rodiny.		

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Zaměření se na pomoc a podporu jiných v rámci charitativních projektů.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Vliv médií na náš každodenní život (TV, internet), využívání moderních technologií.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Rozbor textu, týkajícího se záchranu života, analýza chování záchranáře, rozhodování v problematické situaci.

EV – vztah člověka k prostředí

Řešení aktuálních způsobů jednání člověka a jejich vliv na životní prostředí, možnosti ochrany přírody.

EGS – objevujeme Evropu a svět

Život Evropanů, životní styl, realie Anglie.

5.2.2.3 Předmět: Anglický jazyk – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vítejte Září–leden	Minulý čas prostý „would like to“ Podstatná jména Předložky času		Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o své poslední dovolené v minulém čase. Pracuje s textem, reprodukuje obsah. Správně používá předložky času. Rozumí obsahu poslechového textu s využitím vizuální opory. Vypracuje kvíz ze všeobecných znalostí.		
Bavili se!	Minulý čas průběhový Příslovce způsobu		Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu poslechového textu. Rozumí krátkému textu, ve kterém vyhledá požadované informace. Napíše krátký text v minulém průběhovém čase. Správně použije spojky ve větách.		
Budu hudebníkem!	„going to“ Minulé časy	OSV – mezilidské vztahy	Žák mluví o svém budoucím povolání. Správně používá vazbu „going to“, pracuje ve dvojici a vede rozhovor, ve kterém vyžádá informace o jeho plánech na víkend. Umí vyjmenovat hudební nástroje. Seznámí se s frázovým slovesem „get“. Pracuje s textem.	HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé budou žít na Měsíci	Budoucí čas 1. podmínka	MdV – fungování a vliv médií ve společ- nosti	Žák pracuje s poslechovým textem, vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. Vyjmenuje planety Sluneční soustavy, dokáže vyprávět o budoucnosti. Osvojí si slovní zásobu o počítači, vede rozhovor o plánech na novou webovou stránku. Tvoří složená slova, napíše dopis do budoucnosti.	Z	
Pomáháme jiným	Předpřítomný čas		Mluví o tom, jak pomáhá doma resp. jiným lidem. Správně tvoří a obměňuje jednoduché věty. Čte nahlas plynule a foneticky správně text přiměřeného obsahu. Používá dvojjazyčný slovník. Připraví interview se sportovcem. Napíše krátký text o sportovci.	OV	
Oslavy Únor–červen	Minulé časy „when, while“	VDO – občan, občanská společnost a stát	Umí charakterizovat svátky v anglicky mluvících zemích, na internetu se seznámíme se svátky v jiných zemích. Pracuje s poslechem, rozumí informacím v poslechovém textu, odpovídá na otázky. Dokáže pomocí „must, mustn't“ popsat pravidla chování ve škole. Napíše sdělení o svých novoročních předsevzetích.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Měníme svět	Budoucí čas Might/might not	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pracuje s textem, reprodukuje obsah. Dokáže jednoduše popsat svoji školu a školu v budoucnosti. Vyjadřuje svůj názor na ochranu životního prostředí a problémy se znečišťováním. Hledá řešení. Písemně reaguje na text o budoucnosti.	OV	
Spal jsem pod hvězdami	Předpřítomný čas ever/never for/since		Rozšiřování slovní zásoby týkající se sportu. Táboření – konverzace. Práce s textem, vyhledává předpřítomný čas, pracuje se slovníkem. Správně používá sloveso „have“. Mluví o lidech na základě jejich povídání v rádio-programu. Naplánuje dobrodružnou výpravu.	TV	
Ještě jsem jí nekoupil dárek	Just/already/yet v předpřítomném čase		Pracuje s poslechovým textem, rozumí obsahu, odvodí pravděpodobný význam slov. Vede rozhovor se spolužákem. Popisuje život náctiletých. Napíše krátký text o svém životě – radostech a starostech. Umí používat neurčitá zájmena. Povídá o nakupování, vyžádá jednoduchou informaci. Vyplní dotazník o sobě.	OV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rádi bychom viděli New York	New York	MV – multi-kulturalita	Žák se seznámí s mapou USA a významnými místy ve Spojených státech. Dokáže vyjmenovat zajímavá místa v NY. Vyhledá požadované informace v autentickém materiálu (časopis, kniha). Rozšíří si slovní zásobu o nové matematické pojmy. Napíše zápisek do deníčku.	M Z	
Důležitý den	Svátky v USA		Je schopný stručně charakterizovat známé americké svátky a tradice. Vede rozhovor. Napíše krátký text o libovolném svátku a jeho oslavě. Pracuje s poslechovým textem, vyhledává informace.	Z	

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Empatie a pohled na svět očima druhých, podpora, pomoc.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Vliv médií na každodenní život, společnost a na uspořádání dne, role médií v životě jednotlivce.

VDO – občan, občanská společnost a stát

Občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ochrana přírody, význam ochrany přírody, příklady z okolí.

MV – multikulturalita

Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

5.2.2.4 Předmět: Anglický jazyk – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vítejte Září–leden	Přítomný čas průběhový Zájmena Minulý prostý Předpřítomný čas Budoucnost s „will“		Žák pomocí poslechu doplňuje chybějící informace do textu, vede rozhovor o svých volnočasových aktivitách, vypráví o svých plánech do budoucnosti		
Být v pohodě	Podmínkové věty 0, 1 Zájmena	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Rozšíří si slovní zásobu v oblasti zdraví a nemocí. Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu textu a pomocí obrázku, dokáže poradit svému spolužákovi s problémem. Správně používá zájmena a ustálené výrazy v řeči.		
Filmy	„say, tell“ Nepřímá řeč		Žák dokáže převádět přímou řeč do nepřímé. Rozumí obsahu jednoduchého textu v učebnici, vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. Napíše krátký text o svém budoucím povolání.		
Hodnoty	Podmínkové věty 2 a little, a few		Dokáže vyplnit kvíz. Čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozumí obsahu, používá dvojazyčný a výkladový slovník. Napíše svůj názor na dané téma.	OV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Internet Únor–červen	Přítomný a minulý trpný rod	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	Rozumí informacím v poslechovém textu, Sestaví jednoduché sdělení o používání internetu a médií. Tutéž informaci vyžádá od kamaráda. Je schopný správně použít trpný rod v promluvě. Vyplní kvíz. Doplnuje interpunkci. Reaguje frázemi a výrazy na formální i neformální situaci.	OV	
Národy, národnosti, města	Tázací zájmena		Rozumí obsahu poslechového textu, pracuje s mapou světa – rozšíří si slovní zásobu názvu zemí a národností. Tvoří a používá tázací dovětky ve větách. Popíše budovy ve městě. Pracuje s textem, používá dvojjazyčný slovník.		
Konverzační témata	Vazba „used to“		Vede rozhovor se spolužáky na témata z každodenního života, porovnává současnost a minulost v různých oblastech (technika, hudba, oblečení, ...). Napíše krátké sdělení slavné nebo známe osobnosti.	D	
Austrálie			Žák se seznámí s reáliemi a různými zajímavostmi Austrálie. Vyplní kvíz a vytvoří kvíz pro své spolužáky. Pracuje s textem, ve kterém vyhledá požadované informace. Plánuje svoji budoucnost a mluví o svém povolání.	Z	

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne

5.2.3 Charakteristika předmětu Další německý jazyk

Německý jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Cizí jazyk a jeho osvojení pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti v kulturních tradicích a ve způsobu života lidí jiných zemí.

Důraz je kladen na dialogy, čtení a poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru a témat stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časové a organizační vymezení předmětu

Německý jazyk jako Další cizí jazyk je vyučován v 7.–9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky i ve třídách kmenových.

Obsahové a časové vymezení předmětu Další německý jazyk 7.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek, Gramatika	Týdenní hodinová dotace
7. ročník	1. Podstatná jména 2. Slovesa 3. Předložky 4. Zájmena 5. Pořádek slov ve větě 6. Konverzační témata: Rodina, Přátelé, Škola, Volný čas, Realie	2
8. ročník	1. Slovesa 2. Podstatná jména 3. Předložky 4. Číslovky 5. Konverzační témata: Volný čas, Rodina, Domov Kalendářní rok, Realie	2

9. ročník	1. Podstatná jména 2. Slovesa 3. Přídavná jména 4. Předložky 5. Spojky 6. Konverzační témata: Volný čas, Rodina, Škola, Domov, Kalendářní rok, Oblékání, Nákupy, Reálie	2
7.–9. ročník		6

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Další německý jazyk využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie.

Kompetence k učení

- nácvik vyhledávání požadovaných informací (internet, knihy, časopisy, ...)
- práce s chybou
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly
- rozvoj jednotlivých dovedností v NJ

Kompetence k řešení problémů

- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí
- uplatňování získaných dovedností
- ověření si teoretických poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjádřit myšlenku a sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby
- nácvik struktury mluvených projevů a písemných projevů
- schopnost reakce na slyšené a psané pokyny, povely, ...
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- vyjadřovat se adekvátně situaci
- monologická cvičení – popis, vyjádření názoru

Kompetence sociální a personální

- respektování jiného názoru při týmové práci
- budování sebevědomí
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- schopnost uplatnit se v kolektivu

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, za tým

- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž je hostem
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- vztah k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- vyhledávání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- práce na PC, s internetem
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny
- volby různých forem práce při plnění zadaných úkolů

Kompetence digitální

- rozvíjet schopnosti běžně používat digitální zařízení a aplikace k usnadnění individuální práce a učení
- samostatně se rozhodovat při vytváření a úpravě vlastních materiálů
- vést k systematické práci
- racionálně vyhodnocovat situace v digitálním prostředí, při komunikaci a sdílení informací

5.2.3.1 Předmět: Další německý jazyk – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Erste Schritte</i> Září	Pozdravy Dny v týdnu Barvy Číslovky 0–20 Lidé a země	OSV – komunikace	Žáci si osvojí správnou výslovnost německých hlásek, intonaci a přízvuk, dokáže hláskovat německá jména, předvede krátký telefonický rozhovor: číslo, pozdraví, představí se. Žák si osvojí slovní zásobu učiva této lekce.	Z, M, RV, OV, JČ	Skupinová práce, práce s mapou, audiovizuální technika, rozhovor, PC, PS
<i>Ich heiße</i> Říjen–listopad	Představení Lidé a země Kdo kde bydlí Časování pravidelných sloves a slovesa „sein“ Zjišťovací otázky		Žák představí sebe, jiné osoby, dokáže se zeptat na jméno, bydliště, telefonní číslo. Odpoví na jednoduché otázky. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Osvojí si základní gramatické struktury. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	OV, RV, JČ	Skupinová práce, audiovizuální technika, rozhovor, soutěže PC, PS
<i>Meine Familie</i> Prosinec–leden	Rodina Přivlastňovací zájmena Přídavné jméno v přísudku Vazba „von“	OSV – sebezpoznaní a sebezpojetí	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Osvojí si základní gramatické struktury.	OV, RV, JČ, Z	Skupinová práce, audiovizuální technika, rozhovor, soutěže, PC, PS

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Meine Freunde</i> Únor–březen	Časové údaje Popis osoby Vyprávění o zájmech		Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Osvojí si slovní zásobu tématu. Osvojí si základní gramatické struktury.	OV, RV, Z, JČ, HV, VV	Skupinová práce, audiovizuální technika, rozhovor, PC, PS
<i>Die Schule</i> Duben–květen	Pojmenování školních potřeb Určitý člen „ <i>der, die, das</i> “		Žák reaguje na německé pokyny, dokáže pojmenovat školní potřeby a předměty kolem něho a zeptat se na ně. Odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho volného času. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k tématu.	JČ, RV, VV	Skupinová práce, audiovizuální technika, rozhovor, PC, PS
<i>Mein Hobby</i> Červen	Časování pravidelných sloves Předložka s časovým údajem Vyprávění o zájmech	OSV – komunikace	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, RV, Z, D, HV, VV	Skupinová práce, audiovizuální technika, rozhovor, PC, PS

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Je realizováno formou monologů a dialogů.

OSV – osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebepojetí

Je realizováno vyprávěním nebo rozhovory, kde si sdělí informace o sobě, rodině a kamarádech.

5.2.3.2 Předmět: Další německý jazyk – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Ich und Computer</i> Září	Časování slovesa „haben“ 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem Časování pravidelných sloves Zápor „kein“ Vídeň		Žák popisuje činnosti na počítači. Vyjadřuje vlastnictví prostřednictvím slovesa „haben“. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu. Osvojí si základní gramatické struktury. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	JČ, M,	Audiovizuální technika, skupinová práce, rozhovor, soutěže, PC, PS
<i>Wo und wann?</i> Říjen–listopad	Předložka „in“ ve 3. pádě Určování času Množné číslo některých podstatných jmen Předložky s časovým údajem		Žák napíše krátkou pozvánku na oslavu, dokáže počítat do 100 a zvládá jednoduché matematické úkony. Dokáže poskytnout informace o časových údajích. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, Z,	Audiovizuální technika, skupinová práce, rozhovor, soutěže, PC, PS

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>In den Ferien</i> Prosinec–leden	Vazba „ich möchten“ Předložky se státy Časování slovesa „fahren“	OSV – seberegu- lace a sebe- organizace	Žák vytvoří jednoduchý plán cesty – popis, koupí si jízdenku, zajistí ubytování a pošle krátký pozdrav z dovolené. Odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, RV, Z	Audiovizuál- ní technika, skupinová práce, rozhov- vor, soutěže, PC, PS
<i>Bei uns</i> Únor–březen	Přivlastňovací zájmena Podstatná jména Slovesa	OSV – sebepozná- ní a sebe- pojetí	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, RV, Z	Audiovizuál- ní technika, skupinová práce, rozhov- vor, soutěže, PC, PS
<i>Wie komme ich...?</i> Duben	Předložky se 3. a 4. pádem Pořádek slov ve větě Salzburg Mozart		Žák se dokáže orientovat ve městě, zeptá se na cestu, snaží se porozumět základním nápisům ve městě, podají nebo odmítnou informaci, poděkuje. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, Z, RV	Audiovizuál- ní technika, skupinová práce, rozhov- vor, soutěže, PC, PS

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Mein Tag</i> Květen–červen	Sloveso „ <i>müssen</i> “ Číslovky Podstatná jména Nepravidelná slovesa	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Žák vypráví o průběhu dne, povinnostech, zájmech, co umí, co může a nemůže. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	JČ, OV, Z, RV	Audiovizuální technika, skupinová práce, rozhovor, soutěže, PC, PS

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Je realizováno vyprávěním nebo rozhovory.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Je realizováno vyprávěním nebo rozhovory, kde si sdělí informace o sobě, rodině a kamarádech.

5.2.3.3 Předmět: Další německý jazyk – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Meine Woche</i> Září–říjen	Způsobová slovesa Časové údaje Cesta do Berlína	EGS – objevujeme Evropu a svět	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, RV, OV, VV, PŘ	Audio-vizuální technika, skupinová práce, PS, rozhovor, PC
<i>Was tut dir weh?</i> Listopad–prosinec	Zájmena Minulý čas sloves Množné číslo podstatných jmen		Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, RV, VV, Z	Audio-vizuální technika, skupinová práce, PS, rozhovor, PC
<i>In der Stadt, auf dem Lande</i> Leden–únor	Předložky Způsobová slovesa Souvětí Turistika		Žák je seznámen s konjunktivem, což využije v situačních rozhovorech v obchodě, na poště. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, OV, RV, VV	Audio-vizuální technika, skupinová práce, PS, rozhovor, PC

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<i>Das Wetter heute</i> Březen–duben	Množné číslo podstatných jmen Svátky, zvyky, obyčeje Kalendářní rok		Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	JČ, OV, RV, Z, D. VV	Audio- vizuální technika, skupinová práce, PS, rozhovor, PC
<i>Wieder Ferien</i> Květen–červen	Minulý čas sloves Stupňování Cestování po Evropě a po světě	OSV – ko- munikace	Žák sdělí své plány na dovolenou, kam, s kým, kdy a co si oblékne. Osvojí si slovní zásobu k tématu. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Osvojí si základní gramatické struktury.	JČ, VV, HV	Audio- vizuální technika, skupinová práce rozhovor

EGS – objevujeme Evropu a svět

Je realizováno při poslechu a vyprávění o slavných osobnostech a v kapitolách o cestování, u mapy, při vyhledávání informací, při práci s časopisy, při hrách a soutěžích.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Je realizováno formou monologů a dialogů.

5.2.4 Charakteristika předmětu Další ruský jazyk

Předmět Ruský jazyk poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Jeho postupné osvojování pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru a témat stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (úroveň A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Časové a organizační vymezení předmětu

Ruský jazyk jako Další cizí jazyk je vyučován v 7.–9. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky i ve třídách kmenových.

Obsahové a časové vymezení předmětu Další ruský jazyk

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
7. ročník	A. Předazbukové období 1. Odlišné hlásky od češtiny 2. Výrazy k tématu Rodina, Zvířata, Třída, Jídlo B. Azbukové období 1. Seznámení se s ruskou azbukou 2. Oslovení v ruštině a v češtině 3. Výrazy k tématu Přátelé, Kamarádi, Seznamování 4. Přízvučné a nepřízvučné samohlásky 5. První texty a písmena azbuky 6. Písničky, básničky, říkadla, pohádky v RJ 7. Obrazový materiál. Video o ruské přírodě a městech	2
8. ročník	1. Seznámení se s mapou Ruska 2. Slovní zásoba k tématu Rodina, Škola, Vyučovací předměty, Na návštěvě ... 3. Pohyblivý přízvuk u sloves 4. Časování sloves v přítomném čase 5. Zápor v ruštině a v češtině 6. Minulý čas některých sloves 7. Tázací zájmena a 3. pád osobních zájmen	2

	8. Vyjádření data 9. Číslovky 20–1000 lexikálně 10. Obrazový materiál, video o památkách, městech a současnosti 11. Písničky, básničky, pohádky v RJ	
9. ročník	1. Slovní zásoba k tématu Hobby, Časové údaje, Svět her a pohádek, Popis osoby, Orientace ve městě, Folklor 2. Intonace věty tázací a oznamovací 3. Řadové číslovky 4. Zvratná slovesa 5. Časování sloves v přítomném čase 6. Minulý čas sloves 7. Skloňování ukazovacích zájmen	2
7.–9. ročník		6

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák je veden k zodpovědnosti za své vzdělávání a za budoucnost – připravuje se na celoživotní učení
- učí se vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- žák se učí pracovat s chybou, učí se trpělivosti

Kompetence k řešení problémů

- žák se učí řešit problémy vytvářením praktických problémových situací
- dokáže formulovat dotaz, sdělit nač je tázán, je schopen improvizovat
- je využívána moderní technika při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- důraz je kladen na „kulturní úroveň“ komunikace
- žák je veden k tomu, aby byl schopen vyjádřit svůj názor, zapojit se do rozhovoru
- je veden k výstižnému, souvislému a kultivovanému slovnímu vyjádření

Kompetence sociální a personální

- žák se učí pracovat v týmu, uvědomuje si vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- v žácích je upevňováno vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- váží si svého zdraví a jsou vedeni k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák ovládá práci s doporučenými pomůckami a využívá je k vlastnímu rozvoji, respektuje doporučené postupy a metody nácviku osvojování si ruského jazyka

Kompetence digitální

- rozvíjet schopnosti běžně používat digitální zařízení a aplikace k usnadnění individuální práce a učení
- samostatně se rozhodovat při vytváření a úpravě vlastních materiálů
- vést k systematické práci
- racionálně vyhodnocovat situace v digitálním prostředí, při komunikaci a sdílení informací

5.2.4.1 Předmět: Další ruský jazyk – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Úvod do učiva ruského jazyka Předazbukové období Rodina Září	Pozdravy, pravidla komunikace Beseda nad mapou Ruska Rozvíjení dovednosti poslechu s porozuměním	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Má zájem výuku RJ. Rozlišuje a správně vyslovuje hlásky odlišné od češtiny. Pozná rozdíly ve výslovnosti českých a ruských přízvučných samohlásek. Opakuje foneticky správně. Odvodí pravděpodobný význam nových slov. Sestaví jednoduché otázky k tématu s tázacím zájmenem.	Z, D, HV, ČJ	Audiovizuální technika, rozhovor
Domácí zvířata Říjen	Nácvik a intonace tázací věty bez zájmena Slova a větné konstrukce typu „já mám“, „ty máš“, „já bydlím“		Foneticky správně opakuje slovíčka. Dokáže vytvořit otázky a odpovědi k tématu. Rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje. Rozumí obsahu jednoduchých textů s využitím vizuální opory.	PŘ, RV	Obrázky, skupinová práce, soutěže, rozhovor

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Třída Listopad	Slovesa popisující činnost ve třídě Určování barev	OSV – sebezpoznání a sebepojetí	Umí pojmenovat předměty ve třídě a ve své aktovce. Zvládá lexikálně otázky a odpovědi k činnosti ve třídě v rozsahu naučené slovní zásoby. Umí přiřadit barvu k předmětům. Dokáže odvodit pravděpodobný význam nových slov.	VV, ČJ	Rozhovor, soutěže
Jídlo Prosinec	Věty typu „já rád jím“, „ty rád jíš“, „on rád jí“ Tázací věta		Jednoduchým způsobem vytvoří otázky a odpovědi k tématu. Vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu své slovní zásoby. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.	VV, PČ, RV, HV	Obrázky, rozhovory, skupinová práce
Azbukové období (seznámení s azbukou) Leden	Opakování a prohloubení procvičeného učiva Seznámení s tiskací a psací azbukou Zvuková a grafická stránka jazyka – poučení o přízvuku Písmena K, O, T	MV – multikulturalita	Dokáže foneticky a lexikálně správně vytvářet otázky, odpovědi a rozhovory k daným tématům. Napíše své jméno tiskacím písmem. Pozná, kde je v ruském slově přízvuk. Umí napsat písmena této lekce. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.	ČJ, RV, PŘ, Z, VV, HV	Obrázky, rozhovory, skupinová práce, audiovizuální technika

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Azbuka Únor	Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik Písmena U, V		Umí napsat probraná písmena. Vyslovuje a čte foneticky správně.	VV, ČJ	Hry, soutěže
Přátelé, kamarádi Březen–duben	Dotazy a odpovědi „kdo je tam?“, „kdo je to?“ Čtení nepřízvučného A, O Písmena A, M, N, E, JA	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Umí představit sebe a jiné blízké osoby. Odpoví na otázky týkající se osobních údajů (kde kdo bydlí, koho zná, co má) a umí takové otázky klást. Umí psát slabiky a slova s písmeny, které zná. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	RV, Z, ČJ, HV	Soutěže, hry skupinová práce
Seznamování, představování Květen	Čtení a výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek Intonace oznamovací věty		Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace. Dokáže v textu vyhledat potřebnou informaci.	RV, ČJ, HV	Hry, soutěže, skupinová práce, audiovizuální technika

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování probraných témat Červen	Opakování probraného učiva Azbukou psaný a tištěný text dokáže přečíst	OSV – komunikace	Vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu probrané slovní zásoby. Rozlišuje tištěnou a psanou podobu písmen, slabik a slov. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Reprodukuje ústně obsah přiměřeného textu a jednoduché konverzace. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Žák prokáže dovednosti a vědomosti získané za celý školní rok adekvátně svým schopnostem.	RV, HV, ČJ, Z, VV	Soutěže, hry, skupinová práce, audiovizuální technika, obrázky

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Je realizováno při poslechu a vyprávění o slavných osobnostech a v kapitolách o cestování, u mapy, při vyhledávání informací, při práci s časopisy, při hrách a soutěžích.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Je realizováno vyprávěním nebo rozhovory.

MV – multikulturalita

Je realizováno při práci s články nejen v učebnici, ale i v časopisech, na PC – vyhledávání informací a práce s nimi, v referátech a rozhovorech.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Je realizováno formou monologů a dialogů.

5.2.4.2 Předmět: Další ruský jazyk – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nad mapou Ruska (děti různých národností) Září	Intonace otázky Jména dětí v některých zemích	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Dokáže správně mluvnicky i foneticky vytvořit otázku k tématu. Zná několik jmen dětí z cizích zemí. Orientuje se v mapě Ruska. Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.	Z, D, HV	Audiovizuální technika, obrázky, mapa světa, skupinová práce, rozhovory
Rodina Vesnice – město Říjen–listopad	Číslovky 1–10 Rozšíření slovní zásoby k tématu Otázky k tématu Dotazy a odpovědi kde kdo bydlí Vyjádření přání		Zná číslovky lexikálně. Umí vytvořit otázky a odpovědi k tématu. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	RV, Z, ČJ	Obrázky, rozhovory
Škola Prosinec–únor	Časování sloves (lexikálně) Rozšíření slovní zásoby		Umí pojmenovat činnosti žáka ve škole. Lexikálně umí časovat v přítomném čase. Umí vyjádřit zápor v ruštině. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	ČJ, RV	Obrázky, skupinová práce, rozhovor, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Na návštěvě Březen–červen	Slovní zásoba k tématu Minulý čas sloves Vyjádření omluvy, poděkování, blahopřání Číslovky 20–100 (lexikálně) Vyjádření roků (lexikálně)		Dokáže vytvořit otázky a odpovědi k tématu. Umí říct, kolik je let členům rodiny. Reprodukuje ústně obsah přiměřeného textu. Dokáže vyhledávat v textu informace. Dokáže mluvit v jednoduchých větách v minulém čase. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	ČJ, RV	Písně, básně, obrázky

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Je realizováno při poslechu a vyprávění o slavných osobnostech a v kapitolách o cestování, u mapy, při vyhledávání informací, při práci s časopisy, při hrách a soutěžích.

5.2.4.3 Předmět: Další ruský jazyk – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hobby Časové údaje Září–listopad	Slovní zásoba k tématu Dotazy a odpovědi co kdo dělá rád či nerad Časování sloves (lexikálně) Věty se spojkami kdy, protože Dotazy a odpovědi o rozvrhu hodin	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Dokáže správně mluvnicky i foneticky vytvořit otázku i odpověď k tématu. Umí vyjmenovat činnosti pro volný čas. Čte se správnou výslovností. Gramaticky správně používá ve větách slovesa i spojky této lekce. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Z, PČ, VV	Audiovizuální technika, beseda, rozhovory, diskuze
Svět her a pohádek Prosinec	Hry ruských a českých dětí Ruský folklór	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Dokáže vyhledávat v textu informace. Přečte foneticky správně pohádku a dokáže ji reprodukovat.	JČ, HV, VV	Knížky, písně, básně, obrázky, skupinová práce
Popis, charakteristika osoby Leden–únor	Slovní zásoba k tématu. Dotazy a odpovědi jak kdo vypadá, komu je kdo podobný		Dokáže popsat osobu. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	VV, RV	Audiovizuální technika, beseda, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientace ve městě Březen–duben	Slovní zásoba k tématu. Dotazy a odpovědi týkající se místa bydliště. Minulý čas sloves. Skloňování zájmen.	OSV – komunikace	Dokáže popsat oblíbená místa ve svém bydlišti. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	JČ, OV, RV, Z	Audiovizuální technika, skupinová práce, soutěže
Folklór Květen–červen	Hrdinové ruských lidových pohádek	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Dokáže vyhledat informace pomocí počítače a tyto dále předávat. Odhaduje významy neznámých výrazů.	Z, OV, RV	Audiovizuální technika

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Je realizováno vyprávěním nebo rozhovory.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Je realizováno formou monologů a dialogů.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Je realizováno při poslechu a vyprávění o slavných osobnostech a v kapitolách o cestování, u mapy, při vyhledávání informací, při práci s časopisy, při hrách a soutěžích.

5.2.5 Charakteristika předmětu Matematika

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku. Je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáka, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, umožňuje získávat matematickou gramotnost a logické myšlení a tím vytváří předpoklady pro další možné úspěšné studium. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou základem k poznávání přírodních oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu matematika a její aplikace je na druhém stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Tyto okruhy jsou zapracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na učivo 1. stupně, velká časová dotace je věnována opakování a upevňování tohoto učiva. Prohlubuje se učivo o desetinných číslech, trojúhelníku, kvádru a krychli. Nově se žáci setkávají s dělitelností, osovou souměrností a úhlem.

V 7. ročníku se znalosti žáků rozšíří o zlomky, celá a racionální čísla. Žáci se seznámí s poměrem, přímou a nepřímou úměrností a trojčlenkou. Dále se setkají s procenty. Geometrické učivo se zaměřuje na čtyřúhelníky, hranoly a seznámení s dalším shodným zobrazením – středovou souměrností.

V 8. ročníku se žáci učí pracovat s proměnnou, a to v tematických celcích druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta, mocniny s přirozeným mocnitelem, výraz a lineární rovnice. Žáci také poznají další geometrické útvary – kružnici, kruh a válec.

V 9. ročníku se završuje učivo matematiky na základní škole tematickými celky lomený výraz, řešením konstrukčních úloh na základě znalosti množin bodů daných vlastností, řešením soustav lineárních rovnic se dvěma neznámými, seznámením s funkcemi a tematickým celkem podobnost, ve kterém žáci poznají také goniometrické funkce. Dále se seznamují se základy statistiky a základy finanční matematiky. Geometrii završuje učivo o jehlanu, kuželu a kouli.

Časové a organizační vymezení předmětu

Matematika a její aplikace je v 6. až 9. ročníku vyučována jako samostatný předmět s pětihodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Matematika 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozšířené opakování učiva aritmetiky a geometrie 1. až 5. ročníku 2. Úhel a jeho velikost 3. Dělitelnost 4. Osová souměrnost 5. Trojúhelník 	5
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Celá čísla 2. Shodnost, středová souměrnost 3. Racionální čísla 4. Trojúhelník 5. Čtyřúhelníky 6. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost 7. Procenta 8. Hranoly 	5
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta a její užití 2. Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi 3. Kružnice a kruh 4. Válec 5. Výrazy a jejich užití 6. Lineární rovnice 	5
9. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Základy statistiky 2. Konstrukční úlohy v rovině 3. Soustavy lineárních rovnic 4. Funkce 5. Podobnost 6. Goniometrické funkce 7. Jehlan, kužel, koule 8. Finanční matematika 	5
6.–9. ročník		20

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírání úloh, které vedou k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro řešení úloh
- zadávání vícekrokových úloh, které vedou k plánování
- diskuze, zdůvodňování
- používání a přiřazování pojmů a symbolů
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- metody kritického myšlení

Kompetence k řešení problému

- zadávání problémových úloh, modelových situací vedoucích k hledání vlastního úsudku a odhadu
- podpora hledání podstaty problému (analýza), hledání příčin, logiky, dávání věcí do souvislosti (syntéza)
- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti výsledku
- kladení cílených otázek, odpovědi na zadané otázky, diskuze

Kompetence komunikativní

- podpora vyjadřování a formulace myšlenek a názoru v logickém sledu, stručné a jasné vyjadřování
- vedení k obhajobě svého názoru na základě věcných argumentů
- porozumění různým typům textu
- vedení k tvorbě a formulaci vlastních úloh
- podpora stručného a jasného zdůvodňování svých tvrzení
- vysvětlování postupu, hledání chyb
- kooperativní metody, metody kritického myšlení

Kompetence sociální a personální

- simulace životních situací
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- vedení k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematičnosti
- dodržování pravidel, termínů – výchova k zodpovědnosti
- úlohy s podnikatelským záměrem
- úlohy zaměřené na volbu povolání
- plánování, hodnocení, sebehodnocení
- samostatnost v práci

Kompetence digitální

- vedení k účelnému a efektivnímu využití digitálních zařízení
- úlohy vedoucí k tvorbě, analýze a využití datových sad
- vedení k systematické práci
- schopnost tvorby vlastních materiálů

5.2.5.1 Předmět: Matematika – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozšířené opakování učiva aritmetiky a geometrie 1. až 5. ročníku Září–leden	Přirozená čísla	OSV – rozvoj schopností poznávání	Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose. Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností. Zapisuje dané číslo v desítkové soustavě. Zpaměti sčítá, odčítá, násobí a dělí. Provádí písemně početní výkony s přirozenými čísly včetně dělení jedno- a dvojciferným dělitelem. Řeší slovní úlohy vedoucí na jeden až dva početní výkony.	F	Samostatná práce, skupinová práce, výklad, soutěže
	Desetinná čísla řádu desetin a setin		Dokáže přečíst a zapsat dané desetinné číslo. Zaokrouhlí dané desetinné číslo.		
			Zpaměti a písemně sčítá a odečítá desetinná čísla. Násobí a dělí 10, 100, ... Řeší jednoduché úlohy Dokáže znázornit desetinné číslo na číselné ose.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Rozšíření pojmu desetinné číslo Početní operace s desetinnými čísly	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Porovnává a zaokrouhluje desetinné číslo na daný řád. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí. Provádí odhady a kontroly výsledků. Řeší početní úlohy z praxe. Umí použít kapesní kalkulačtor.		
	Zlomky		Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. Řeší jednoduché úlohy na určení $1/2$, $1/3$, $1/4$, $1/5$ a $1/10$ daného celku.		
	Číselné a logické řady		Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Rovinné obrazce	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozeznává rovinné obrazce. Umí narýsovat obdélník a čtverec. Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. Dokáže převádět jednotky délky a obsahu.	F	Výklad, samostatná práce, demonstrační pokus
	Tělesa – kvádr a krychle Jednotky objemu Objem a povrch krychle a kvádru Volné rovnoběžné promítání		Dokáže charakterizovat tělesa. Zná a převádí jednotky objemu. Řeší praktické úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádru a krychle. Vymodeluje síť kvádru a krychle. Dokáže sestrojít obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání. Řeší úlohy na prostorovou představivost.		
Úhel a jeho velikost	Úhel, osa úhlu Velikost úhlu		Umí narýsovat osu úhlu. Užívá jednotky stupeň a minuta. Změří velikost úhlu pomocí úhlooměru. Narýsuje úhel dané velikosti.	F	Výklad, samostatná práce
Únor	Sčítání a odčítání úhlu Násobení a dělení úhlu Vedlejší a vrcholové úhly		Početně i graficky sčítá a odčítá úhly. Násobí a dělí úhel dvěma. Dokáže úhly vyznačit a určit jejich velikost výpočtem.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dělitelnost Březen	Znaky dělitelnosti Prvočísla Rozklad čísla na prvočinitele Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek Číslo soudělná a nesoudělná		Používá znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10. Rozezná prvočíslo a číslo složené. Provádí rozklad čísla na součin prvočísel. Řeší úlohy k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele dvou až tří přirozených čísel.		Výklad, samostatná práce, skupinová práce, soutěže
Osová souměrnost útvarů Duben	Shodnost geometrických útvarů Osová souměrnost Osově souměrné obrazce		Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné. Umí sestrojít obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti. Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce.		Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Trojúhelník Květen–červen	Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku Konstrukce trojúhelníku ze tří stran Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Výšky a těžnice Kružnice vepsaná a opsaná	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vypočítá velikost vnitřního úhlu, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů. Rozumí trojúhelníkové nerovnosti. Třídí a popisuje trojúhelníky. Smyslovým vnímáním rozezná různé druhy trojúhelníků. Umí sestrojiti výšky a těžnice. Dokáže sestrojiti kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku.		Výklad, samostatná práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s modely rovinných útvarů a těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při provádění početních operací.

5.2.5.2 Předmět: Matematika – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Celá čísla Září–říjen	Kladná a záporná celá čísla Porovnávání celých čísel podle velikosti Absolutní hodnota Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace a sebeorganizace	Žák zapisuje kladné a záporné celé číslo a zobrazí ho na číselné ose. Určuje absolutní hodnotu a opačná čísla. Sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla. Řeší slovní úlohy s celými čísly.	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovními listy
Shodnost Středová souměrnost Listopad	Shodnost rovinných útvarů Shodnost trojúhelníků Středová souměrnost Útvary souměrné podle středu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák určuje shodné útvary, užívá věty sss, sus, usu o shodnosti. Načrtne a sestrojí trojúhelník podle konstrukce sss, sus, usu. Využívá potřebnou matematickou symboliku. Načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti. Určí středově souměrný útvar. Užívá středovou souměrnost v praxi.		Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Racionální čísla Prosinec–leden	Zlomky – pojem zlomku Znázorňování zlomků na číselné ose Krácení a rozšiřování zlomků Porovnávání zlomků Smíšená čísla Početní výkony se zlomky Složené zlomky Slovní úlohy na početní výkony se zlomky Racionální čísla Zlomky a desetinná čísla Porovnávání racionálních čísel Početní výkony s racionálními čísly	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace a sebeorganizace	Žák uvádí zlomky na základní tvar. Zobrazí zlomky na číselné ose. Porovnává dva zlomky. Sčítá a odčítá dva až tři zlomky, násobí a dělí dva zlomky. Převádí smíšené číslo na zlomek a naopak. Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky. Žák zobrazuje racionální čísla na číselné ose a porovnává je. Dokáže racionální čísla sčítat, odčítat, násobit a dělit, početní výkony využívá v praktických úlohách. Dodržuje pravidla pro pořadí početních operací. Využívá vlastností operací sčítání a násobení.	F	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem a pracovními listy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Trojúhelník Únor	Obvod a obsah trojúhelníka		Odhaduje a počítá obvod a obsah trojúhelníka. Řeší slovní úlohy s využitím obvodu a obsahu trojúhelníka.	F	Výklad, samostatná práce
Čtyřúhelníky Březen	Základní pojmy Rovnoběžník Lichoběžníky	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich vlastnosti. Načrtne a sestrojí rovnoběžníky a lichoběžníky. Odhaduje a počítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku. Řeší úlohy z praxe s využitím obvodu a obsahu čtyřúhelníků.	F	Výklad, samostatná práce
Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Duben	Porovnávání čísel a veličin Poměr Změna v daném poměru Měřítko plánu a mapy Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Úměra Trojčlenka Slovní úlohy na trojčlenku	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák porovnává dvě veličiny poměrem. Zvětšuje či zmenšuje danou hodnotu v daném poměru. Rozděluje celek na části v daném poměru. Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. Využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu. Určuje na praktických příkladech vztah přímé a nepřímé úměrnosti svá tvrzení zdůvodňuje. Řeší slovní úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.	F, Z, CH	Výklad, práce s textem, práce s pracovními listy analýza a syntéza, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Procenta Květen	Pojem procenta Tři typy základních úloh na procenta Jednoduché úrokování Procenta na diagramech		Žák určuje, kolik procent je daná část z celku, jak velkou část celku tvoří daný počet procent a určí celek z dané části a daného počtu procent. Řeší slovní úlohy z praxe na všechny tři typy úloh. Zvládá jednoduché úrokování.	F, CH	Výklad, analýza syntéza, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem a pracovními listy
Hranoly Červen	Základní pojmy Povrch a objem hranolu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Počítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou. Rozlišuje různé druhy hranolů.	F	Výklad, demonstrační pokus, práce s modely, samostatná práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s modely rovinných útvarů a těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při provádění početních operací.

5.2.5.3 Předmět: Matematika – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta a její užití Září–říjen	Druhá mocnina Druhá odmocnina Pythagorova věta Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Užití Pythagorovy věty		Žák určuje druhou mocninu a odmocninu z paměti, výpočtem, pomocí tabulek a kalkulátoru. Využívá Pythagorovu větu, uvědomuje si její algebraický i geometrický význam, řeší pomocí Pythagorovy věty praktické úlohy. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých Tematických a vzdělávacích oblastí.	F	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, soutěž, demonstrační pokus, práce s náčrtem, analýza a syntéza

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi Listopad–prosinec	Mocniny s přirozenými mocniteli Určování třetích mocnin pomocí tabulek Mocnina nuly, kladného a záporného čísla Sčítání a odčítání mocnin Násobení a dělení mocnin Mocnina součinu, zlomku a mocniny Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák určuje mocniny s přirozeným mocnitelem. Provádí základní početní operace s mocninami. Zapisuje dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti.	F	Výklad, práce s tabulkami, samostatná práce, práce s pracovními listy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kružnice a kruh Leden	Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obvod a obsah kruhu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák sestrojí tečnu kružnice z bodu na kružnici i vně kružnice. Užívá Thaletovu větu v praxi. Zná vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic. Počítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice.	F	Výklad, samostatná práce
Válec Únor	Základní pojmy Povrch a objem válce	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák načrtne a sestrojí síť válce. Počítá objem a povrch válce, a to i ve slovních úlohách z praxe.	F, VV	Výklad, samostatná práce, práce s pracovními listy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Výrazy a jejich užití Březen	Proměnná a výraz Výraz s proměnnou Jednočlen a mnohočlen Sčítání a odčítání jednočlenů Přičítání a odčítání mnohočlenů Násobení jednočlenů Násobení mnohočlenu Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl druhých mocnin Dělení jednočlenem Úpravy mnohočlenu na součin	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák určuje hodnotu daného číselného výrazu. V jednoduchých případech zapisuje vhodný text pomocí výrazů s proměnnými. Sčítá a odčítá celistvé výrazy. Násobí a dělí výraz jednočlenem. Dokáže násobit mnohočleny. Upravuje výraz vytýkání před závorku. Používá vzorce ke zjednodušení výrazů.	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovními listy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lineární rovnice Duben–červen	Rovnost a její vlastnosti Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce	OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Žák řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Užívá řešení lineárních rovnic v praxi především ve slovních úlohách, využívá vlastní originality řešení, schopnosti vidět věci jinak. Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení všech číselných hodnot daných veličin.	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovními listy

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s tabulkami a modely těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při úpravách výrazů a řešení lineárních rovnic.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Volba a hodnocení možných strategií při řešení lineárních rovnic.

5.2.5.4 Předmět: Matematika – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základy statistiky Září–říjen	Základní pojmy Aritmetický průměr Další statistické pojmy Diagramy	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vyhledává potřebné údaje v diagramech, tabulkách a grafech, vyjádří vztahy mezi těmito údaji, pracuje s časovou osou, převádí údaje z textu do tabulky, diagramu, grafu a naopak. Samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu. Porovnává soubory dat.	F, INF	Výklad, statistické šetření, práce s tabulkou a grafem
Konstrukční úlohy v rovině Listopad	Základní konstrukční úlohy Množiny bodů daných vlastností Konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Další konstrukční úlohy		Žák používá základní pravidla přesného rýsování. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových i nepolohových úloh. Řeší úlohy na prostorovou představivost. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.		Výklad, samostatná práce, analýza a syntéza

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Soustavy lineárních rovnic Prosinec–leden	Lineární rovnice se dvěma neznámými Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic	OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace	Žák řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací, sčítací či kombinovanou metodou. Provádí zkoušku správnosti řešení, získává návyk sebekontroly a kritického myšlení. Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.	F	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, analýza a syntéza, práce s pracovními listy
Funkce Únor	Pojem funkce Graf funkce Lineární funkce Řešení soustav dvou rovnic grafickou metodou Nepřímá úměrnost Kvadratická funkce		Žák rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. Načrtne a sestrojí grafy jednoduchých funkcí. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá funkce při řešení úloh z praxe. Matematizuje jednoduché reálné situace.	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovními listy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Podobnost Březen	Podobnost geometrických útvarů v rovině Podobnost trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru		Žák dokáže určit podobné útvary v rovině. Používá poměr podobnosti při práci s plány a mapami. Sestrojí rovinný obraz podobný danému.	Z, VV	Výklad, samostatná práce, skupinová práce
Goniometrické funkce Duben	Goniometrické funkce Užití goniometrických funkcí pro výpočet délek stran a ostrých úhlů pravouhlého trojúhelníka Další užití goniometrických funkcí	OSV – kreativita	Určuje hodnoty goniometrických funkcí z tabulek nebo pomocí kalkulačtoru. Užívá goniometrické funkce pro řešení úloh z praxe.	F	Výklad, samostatná práce, práce s tabulkami a kalkulačtorem, práce s náčrty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jehlan, kužel koule Květen	Objem a povrch jehlanu Objem a povrch rotačního kužele Objem a povrch koule	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák načrtne a sestrojí síť jehlanu. Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule. Užije goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele.	F, VV	Výklad, samostatná práce, práce s modely, práce s tabulkami a kalkulátorem, práce s náčrtý
Finanční matematika Červen	Jednoduché úrokování Složené úrokování		Žák vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování. Vypočítá úrok z úroku. Na praktických případech posuzuje výhody a rizika půjček a spoření.	RV	Výklad, samostatná práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s tabulkami a modely těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při úpravách výrazů a řešení soustav lineárních rovnic.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Volba a hodnocení možných strategií při řešení soustav lineárních rovnic, trigonometrických úloh.

5.2.6 Charakteristika předmětu Informatika

Ve vyučovacím předmětu Informatika jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávacího oboru Informatika RVP ZV.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační vymezení předmětu

Informatika je ve všech ročnících 2. stupně vyučována jako samostatný předmět s jednodinovou týdenní dotací.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Obsahové a časové vymezení předmětu Informatika 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Informatika. Historie a vývoj počítačů 2. Kódování a šifrování dat a informací 3. Práce s daty 4. Informační systémy 5. Počítače	1
7. ročník	1. Počítačové sítě 2. Programování – opakování a vlastní bloky 3. Modelování pomocí grafů a schémat 4. Programování – podmínky, postavy a události	1
8. ročník	1. Autorský zákon 2. Zákon na ochranu osobních údajů 3. Programování – větvení, parametry a proměnné 4. Hromadné zpracování dat	1
9. ročník	5. Programovací projekty 6. Digitální technologie	1
6.–9. ročník		4

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

- informace, které žák potřebuje k dalšímu učení, systematicky opakujeme a procvičujeme pomocí různých aktivit
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci

Kompetence k řešení problému

- zadáváme žákům problémové úkoly
- zařazujeme metody, kdy žáci sami objevují, tvoří, řeší a vyslovují závěry
- dáváme možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení

Kompetence komunikativní

- navozujeme ve třídě atmosféru bezpečné a přátelské komunikace
- vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci k danému úkolu

Kompetence sociální a personální

- zadáváme diferencované úkoly, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti

Kompetence občanské

- společně se žáky vytváříme kritéria chování, spolupráce a kritéria hodnocení

Kompetence pracovní

- zařazujeme do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností
- společně se žáky vytváříme do výuky pomůcky
- zadáváme dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat
- zajímáme se, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.2.6.1 Předmět: Informatika – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základní seznámení s počítačem Září	Bezpečnost práce s počítačem Základní části počítače Ovládání počítače Počítačová síť		Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periferií. Rozezná a pojmenuje části počítačové sestavy. Sám správně zapne a vypne počítač. Dokáže se samostatně přihlásit do školní sítě. Používá klávesnici a/nebo myš. Rozlišuje hardware a software. Prohlíží si webové stránky.	Příklady výukových programů pro některé předměty	Vytváření manuální dovednosti
Informatika Historie a vývoj počítačů Říjen–listopad	Informatika jako vědní obor Významné osobnosti Generace počítačů Typy počítačů Osobní počítače Schéma počítače	OSV – rozvoj schopností poznávání	Seznámí se s pojmy data a informace. Pochopí různé způsoby zpracování informací. Seznámí se s historií a vývojem počítačů a významnými osobnostmi. Chápe dopady miniaturizace a integrace. Seznámí se s historií vzniku osobních počítačů a různými typy PC. Pochopí základní schéma počítače a funkci vstupních a výstupních zařízení. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování Prosinec–leden	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu. Rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady. Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. ke kódování využívá i binární čísla.	M, ČJ	Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační systémy Práce s daty Únor–březen	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	MdV – stavba mediálních sdělení MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu. Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.	M, F	Samostatná práce, diskuse

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační systémy Duben	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů. Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	OV, RV	Diskuse, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích nebo skupinách
Digitální technologie Květen–červen	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k da-	OSV – kreativita OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybere nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory.		

	<p>tům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět, číst, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>		<p>Vybere vhodný formát pro uložení dat. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě. Porovná různé metody zabezpečení účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy. Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.</p>		
--	---	--	---	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poznávání historického vývoje a jeho dopady na dnešní svět – diskuze.

MdV – stavba mediálních sdělení

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vnímání různorodosti mediálních sdělení a jejich dopad na člověka – zamyšlení nad informacemi získanými pomocí internetu.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vlastní tvorba

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Volba správných postupů při vytváření vlastního díla.

5.2.6.2 Předmět: Informatika – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počítačové sítě Září	Počítačové sítě a jejich výhody Typy sítí		Vysvětlí výhody počítačových sítí Rozdělí počítačové sítě podle velikosti, typu připojení. Chápe výhody a nevýhody různých typů propojení počítačů.		
Algoritmizace a programování Říjen–leden	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	MdV – stavba mediálních sdělení MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná.	M	

			<p>Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.</p> <p>Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování.</p> <p>Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.</p> <p>Diskutuje různé programy pro řešení problému.</p> <p>Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní.</p>		
<p>Modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Únor–březen</p>	<p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p> <p>Modely, paralelní činnost</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>	<p>Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní.</p> <p>Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji.</p> <p>Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku.</p> <p>Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy.</p> <p>Pomocí orientovaných grafů řeší problémy.</p> <p>Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.</p>	M, Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Programování – podmínky, postavy a události Duben–červen	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	OSV – kreativita OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna. Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav.	M	

			<p>Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech.</p> <p>Diskutuje různé programy pro řešení problému.</p> <p>Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní.</p> <p>Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.</p>		
--	--	--	--	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Poznávání historického vývoje a jeho dopady na dnešní svět – diskuze.

MdV – stavba mediálních sdělení

MdV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vnímání různorodosti mediálních sdělení a jejich dopad na člověka – zamyšlení nad informace získanými pomocí internetu.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vlastní tvorba

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Volba správných postupů při vytváření vlastního díla.

5.2.6.3 Předmět: Informatika – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Autorský zákon Září–říjen	Autorský zákon Autor, uživatel Autorské dílo Autorská práva Práva uživatele autorských děl Software jako autorské dílo Licenční smlouva Typy softwarových licencí	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Seznámí se s autorským zákonem. Pochopí vznik autorského díla, vztah autora a uživatele. Seznámí se s typy autorských děl. Seznámí se s možnostmi plateb za užití autorského díla. Rozumí omezením v užití autorských děl. Chápe software jako autorské dílo. Rozumí podstatě licenční smlouvy. Pojmenuje základní možnosti softwarových licencí. Pracuje s informacemi a souladu se zákony o duševním vlastnictví.	ČJ, OV, VV, HV	
Zákon na ochranu osobních údajů Říjen–prosinec	Zákon na ochranu osobních údajů Osobní data a citlivá osobní data	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Seznámí se se zákonem na ochranu osobních údajů. Pochopí rozdělení na osobní a citlivá osobní data. Chápe důležitost ochrany osobních dat a možnosti jejich zneužití. V prostředí internetu opatrně nakládá se svými i cizími osobními daty.	OV, RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Programování – větvení, parametry a proměnné Prosinec–březen	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<p>Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.</p> <p>Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.</p> <p>Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.</p> <p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému.</p> <p>Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.</p> <p>Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna.</p> <p>Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav.</p>	M, Z	

			<p>Používá souřadnice pro programování postav. Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích. Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému.</p>		
<p>Hromadné zpracování dat Duben–červen</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení, filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů</p>		<p>Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). Řeší problémy výpočtem s daty. Připíše do tabulky dat nový záznam. Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně).</p>	M	

	z velkých souborů dat		Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy. Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.		
--	-----------------------	--	---	--	--

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Diskuze o různých typech autorských děl, možnostech úhrady za jejich používání.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Příklady vhodného a nevhodného zveřejňování osobních dat.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Příklady vhodného a nevhodného chování při komunikaci pomocí počítačů.

5.2.6.4 Předmět: Informatika – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Programovací projekty Září–leden	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu,	OSV – kreativita OSV – kooperace a kompetice MdV – tvorba mediálního sdělení MdV – práce v realizačním týmu	Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Řeší problémy sestavením algoritmu. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému. Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby. Diskutuje různé programy pro řešení problému. Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	Spolupráce s ostatními vyučovacími předměty	

	klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků. Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně.		
--	--	--	---	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Digitální technologie Únor–červen	HW a SW Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Kompresce a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby		Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. Vybere nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením. Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese	Spolupráce s ostatními vyučovacími předměty	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

	<p>a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní</p>		<p>dat.</p> <p>Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní.</p> <p>Na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti.</p> <p>Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu.</p> <p>Diskutuje o cílech a metodách hackerů.</p> <p>Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat.</p> <p>Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata);</p>				
--	--	--	--	--	--

	sdílení a trvalost (nesmazatel- nost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies				
--	---	--	--	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

MdV – tvorba mediálního sdělení

MdV – práce v realizačním týmu

Tvorba vlastních textových, grafických dokumentů samostatně i ve skupině.

5.2.7 Charakteristika předmětu Dějepis

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho posláním je vytváření historického vědomí jedince. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Znalost různých historických epoch napomáhá pochopení současného světa.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu dějepis je rozdělen do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

- 6. ročník začíná dějinami pravěku a starověku.
- 7. ročník pokračuje dějinami středověku a raného novověku.
- 8. ročník se zabývá dějinami novověku.
- 9. ročník se věnuje dějinám 20. století.

Časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět s 2 hodinovou dotací v 6.–9. ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Dějepis 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Pravěk 2. Starověk	2
7. ročník	1. Středověk 2. Raný novověk	2
8. ročník	1. Novověk 2. Dějiny 20. století	2
9. ročník	1. Dějiny 20. století	2
6.–9. ročník		8

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žákovi umožňuje chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu, vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií, seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly předmětu a dávat je do vzájemných souvislostí
- práce s knihou
- vyhledávání a třídění informací
- práce s chybou
- kvízy, tajenky, soutěže
- programy z videa

- diskuze
- vyhledávání informací na internetu
- referáty
- projekty
- hodnocení a sebehodnocení

Kompetence k řešení problému

- žákovi umožňuje vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji a svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů
- využití encyklopedií, knih
- využití internetu
- skupinová práce
- pozorování, rozhovor
- řízená diskuze
- sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- žákovi umožňuje souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění, pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím, osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- samostatná práce
- skupinová práce
- beseda
- práce s textem, obrázky a časopisy
- vyhledávání v encyklopediích
- referáty
- internet
- vzdělávací programy na videu a v televizi
- řešení problémových úkolů

Kompetence sociální a personální

- žákovi umožňuje chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce, přijímat a získávat role v různých skupinách a naučit se diskutovat
- přiřazování a určování
- práce s mapou
- práce s textem
- práce s chybou
- skupinová práce
- samostatná práce

Kompetence občanské

- žákovi umožňuje přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy, poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto cítit potřebu je chránit, respektovat přesvědčení druhých lidí a nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů
- exkurze do historických budov, muzeí a knihoven
- besedy s pamětníky
- ochrana památek

Kompetence pracovní

- žákovi umožňuje nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni
- exkurze do muzeí, galerií, návštěvy historických památek
- využití internetu
- využívání odborné literatury

Kompetence digitální

- žák využívá vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznámí se s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- učí se zodpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

5.2.7.1 Předmět: Dějepis – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk v dějinách Září	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny, historický čas a prostor		Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Z	Skupinová práce, referáty
Počátky lidské společnosti Září–říjen	Člověk a lidská společnost v pravěku	EV – základní podmínky života	Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Z, VV, ČJ	Exkurze, skupinová práce
Nejstarší civilizace Listopad–prosinec	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz		Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech.	Z, VV, ČJ, OV	Vyhledávání a třídění informací, soutěže, práce s mapou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kořeny evropské kultury Leden–březen	Antické Řecko	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci; vysvětlí podstatu antické demokracie.	Z, ČJ, VV, OV	Referáty, skupinová práce, práce s mapou, soutěže, diskuze
Kořeny evropské kultury Duben–červen	Antický Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	EGS – jsme Evropané	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci; vysvětlí zrod křesťanství a souvislost s judaismem. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Z, ČJ, VV, OV	Diskuze, skupinová práce, referáty, práce s mapou, exkurze

EV – základní podmínky života – půda, zemědělství

Diskuze o způsobu obdělávání zemědělské půdy v pravěku a současnosti.

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Práce ve skupině – lístečky s pojmy k jednotlivým formám vlády.

EGS – jsme Evropané

Hledání s dokládáním důkazů o kořenech a zdrojích evropské civilizace.

5.2.7.2 Předmět: Dějepis – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Křesťanství a středověká Evropa Září–listopad	Nový etnický obraz Evropy, utváření států ve východo-evropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj, islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci), Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě, kultura středověké společnosti – románské umění a vzdělanost	EGS – objevujeme Evropu a svět MV – etnický původ	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Objasní vývoj Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Uvede příklady románské kultury.	Z, VV, JČ, OV, HV	Skupinová práce, referáty, exkurze, práce s mapou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Křesťanství a středověká Evropa Prosinec–leden	Český stát a jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě, křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti – gotické umění a vzdělanost	EV – základní podmínky života MV – lidské vztahy MV – etnický původ	Objasní vnitřní vývoj českého státu a postavení tohoto státního útvaru v evropských souvislostech. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady gotické kultury.	Z, VV, ČJ, OV, HV	Skupinová práce, referáty, soutěže, práce s mapou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Objevy a dobývání. Počátky nové doby Únor–březen	Husitství, renesance a humanismus a jejich šíření Evropou, český stát v 15. století	MV – lidské vztahy	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. Vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center.	Z, VV, ČJ, OV, HV	Vyhledávání a třídění informací, soutěže, práce s mapou
Objevy a dobývání. Počátky nové doby Duben	Zámořské objevy a dobývání světa, reformace a její šíření Evropou		Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Z, ČJ, VV, OV, HV	Referáty, skupinová práce, práce s mapou, soutěže, diskuze
Objevy a dobývání. Počátky nové doby Květen–červen	Český stát a velmoci v 16. – 17. století		Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Z, ČJ, VV, OV, HV	Referáty, skupinová práce, práce s mapou, soutěže, diskuze

EGS – objevujeme Evropu a svět

Skupinová práce – kartičky s evropskými národy, zařazování do skupin podle příbuznosti jejich jazyků.

MV – etnický původ

Diskuze – postavení Židů ve středověké společnosti a v současnosti.

Skupinová práce – kartičky s evropskými národy, zařazování do skupin podle příbuznosti jejich jazyků.

EV – základní podmínky života

Diskuze – způsob obdělávání zemědělské půdy ve středověku a v současnosti.

MV – lidské vztahy

Stopy husitské tradice v různých etapách našich dějin.

Diskuze – postavení Židů ve středověké společnosti a v současnosti.

5.2.7.3 Předmět: Dějepis – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počátky nové doby Modernizace společnosti Září–říjen	Český stát a velmoci v 17. – 18. století, barokní kultura a osvícenství, vznik USA	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	VV, JČ, Z	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze
Modernizace společnosti Listopad–prosinec	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Z, JČ, VV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Modernizace společnosti Leden	Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka, národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa		Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	JČ, Z, VV, OV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Modernizace společnosti Únor–březen	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů, politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Charakterizuje emancipační hnutí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	Z, OV, JČ	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Modernizace společnosti Moderní doba Duben–červen	Kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	MV – etnický původ MV – princip sociálního smíru a solidarity MV – multi-kulturalita MV – lidské vztahy	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. Na příkladech demonstruje zneužití techniky v 1. světové válce a jeho důsledky.	Z, JČ, VV, OV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Práce ve skupině – kartičky s pojmy k jednotlivým formám vlády.

MV – etnický původ

Diskuze – černošské a bělošské obyvatelstvo v Africe v době kolonií a dnes.

Diskuze – národnostní menšiny v ČR před a během 1. světové války a dnes.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Diskuze – černošské a bělošské obyvatelstvo v Africe v době kolonií a dnes.

Diskuze – národnostní menšiny v ČR před a během 1. světové války a dnes.

MV – multikulturalita

Diskuze – černošské a bělošské obyvatelstvo v Africe v době kolonií a dnes.

Diskuze – národnostní menšiny v ČR před a během 1. světové války a dnes.

MV – lidské vztahy

Diskuze – černošské a bělošské obyvatelstvo v Africe v době kolonií a dnes.

Diskuze – národnostní menšiny v ČR před a během 1. světové války a dnes.

5.2.7.4 Předmět: Dějepis – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Moderní doba Září	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Z, JČ, OV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze
Moderní doba Říjen–listopad	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	MV – lidské vztahy	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Z, JČ, OV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze, soutěže

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Moderní doba Prosinec–únor	Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	MV – kulturní diference MV – lidské vztahy MV – princip sociálního smíru a solidarity	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve 2. světové válce a jeho důsledky. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Z, JČ, OV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce
Rozdělený a integrující svět Březen–květen	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supermocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření, vnitřní situace v zemích východního bloku		Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Posoudí postavení rozvojových zemí.	Z, JČ, OV, VV	Práce s mapou, referáty, skupinová práce, diskuze, soutěže

	(na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemích), vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport, zábava				
Rozdělený a integrující svět Červen	Vývoj Československa od roku 1989, vznik České republiky, problémy současnosti	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Z, JČ, OV	Práce s mapou, skupinová práce, referáty, diskuze

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Práce ve skupině – kartičky – formy vlády, osobnosti.

MV – lidské vztahy (předsudky, diskriminace ve společnosti)

Práce ve dvojici – zmapování osudu jedné osobnosti, která za 2. světové války zahynula nebo byla vězněna z rasových nebo politických důvodů.

MV – kulturní diference

Práce ve dvojici – zmapování osudu jedné osobnosti, která za 2. světové války zahynula nebo byla vězněna z rasových nebo politických důvodů.

MV – princip sociálního smíru a solidarity

Práce ve dvojici – zmapování osudu jedné osobnosti, která za 2. světové války zahynula nebo byla vězněna z rasových nebo politických důvodů.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti.

Diskuze – vliv médií na každodenní život.

5.2.8 Charakteristika předmětu Občanská výchova

Vyučovací předmět Občanská výchova je zařazen do vzdělávání od 6. do 9. ročníku. Vede žáky k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností dovedli orientovat v současném světě, aby se aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti na základě poznání dějinných, sociálních a kulturních aspektů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci rasistických, xenofobních a extremistických projevů. Vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Občanská výchova je na 2. stupni rozdělena na tyto tematické okruhy:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Tyto okruhy jsou zpracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na poznatky žáků, se kterými přicházejí z prvního stupně, jsou využívány poznatky z denního života, učivo se opírá o zkušenosti žáků z kultury, města, regionu, mezilidských setkávání ve škole, rodině, na veřejnosti. Důraz je kladen na vztahy mezi lidmi, je vysvětlena potřeba tolerance, schopnost komunikace mezi lidmi a umění řešit konflikty nenásilným způsobem. Jsou pokládány základy uvědomělého osobního rozvoje. Učivo přináší základní poznatky o lidských právech. Žák je veden k úctě k místu, kde žije, k úctě a ochraně kulturních a přírodních památek a životnímu prostředí.

V 7. ročníku směřuje učivo k vnímání a utváření sociálních vztahů. Žáci si vytváří pozitivní vztah k přírodnímu, kulturnímu a uměleckému prostředí, seznámí se s různými formami vlastnictví. Dále jsou žáci seznámeni se základními principy demokracie a jsou rozvíjeny poznatky o lidských právech.

V 8. ročníku se předmět věnuje kompletování a shrnutí pojmů z psychologie. Důraz je kladen především na pochopení a respektování každého jedince s ohledem na jeho jedinečnost, učivo vede k vnímání a posuzování nejen sebe sama, ale i druhých, upevňuje systém osobních hodnot, posiluje vůli a osobní kázeň jednotlivce, hodnotí projevy chování, usiluje o osobnostní rozvoj žáka.

Žáci se seznamují se základními pojmy z oblasti ekonomiky, politiky. Žáci poznávají právní řád České republiky, druhy a postihy protiprávního jednání.

Učivo 9. ročníku přiblíží žákům nejvýznamnější světová náboženství, položí základy finanční gramotnosti, věnuje se národnímu hospodářství, objasňuje podstatu EU

a dalších mezinárodních organizací, roli ozbrojených sil, upozorňuje na významné globální problémy, klady a zápory globalizace.

Organizační vymezení předmětu

Občanská výchova je v 6.–9. ročníku vyučována jako samostatný předmět s jednohodinovou týdenní dotací.

Obsahové a časové vymezení předmětu Občanská výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Život v čase 2. Život v rodině 3. Život mezi lidmi 4. Místo, kde žiji 	1
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kam patřím 2. Já a společenský systém 3. Já a kulturní svět 4. Já a hospodaření 	1
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Člověk jako osobnost 2. Člověk mezi lidmi 3. Člověk ve státě 4. Právní minimum 	1
9. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Člověk a náboženství 2. Finanční gramotnost 3. Národní hospodářství 4. Mezinárodní spolupráce 	1
6.–9. ročník		4

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- plánování celoživotního učení
- vyhledávání a třídění informací
- využívání získaných poznatků v praktickém životě
- práce s textem, čtení textů s porozuměním

Kompetence k řešení problému

- posuzování problémových situací ve škole i ve veřejném životě
- skupinová práce
- diskuse s obhajobou svých rozhodnutí a postojů
- hledání příčin, uvádění věcí do souvislostí

Kompetence komunikativní

- posuzování problémových situací ve škole i ve veřejném životě
- skupinová práce
- diskuse s obhajobou svých rozhodnutí a postojů
- hledání příčin, uvádění věcí do souvislostí
- referáty

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce
- upevňování mezilidských vztahů
- respektování druhých
- ovládání vlastního jednání

Kompetence občanské

- aktivní účast v kulturním, společenském a sportovním životě
- výklad práv a povinností
- dodržování ekologických zásad

Kompetence pracovní

- aktivní účast v kulturním, společenském a sportovním životě
- výklad práv a povinností
- dodržování ekologických zásad
- poskytnutí pomoci v krizových situacích

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie při učení, zapojení do života školy a společnosti
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- posuzuje vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- utváří a rozvíjí etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí

5.2.8.1 Předmět: Občanská výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Život v čase Září	Čas, měření času, kalendář		Vysvětlí vnímání času v naší kultuře. Prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek. Uvede, k čemu slouží kalendář a na jaké časové úseky je rozdělen.		
Život v rodině Říjen–listopad	Podoby rodiny, zvyklosti, role, manželství, registrované partnerství, konflikty v rodině a jejich řešení		Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.		
Život mezi lidmi Listopad–leden	Zásady lidského – soužití, morálka, mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	VDO – občanská společnost a škola OSV – mezilidské vztahy	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jemu blízkých konkrétních životních situacích. Snaží se řešit konflikty klidným nenásilným způsobem. Objasní význam pravidel pro soužití. Rozpozná projevy porušování dětských práv a násilného chování, ví, jak se zachovat a kam se obrátit o pomoc.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Místo, kde žiji Únor–květen	Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Státní symboly ČR, národnost, státní občanství EU, OSN Životní prostředí	EV – vztah člověka k prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát	Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Dokáže popsat státní symboly ČR, uvede, při jakých příležitostech se používají. Vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím. Objasní, proč je třeba respektovat i jiné národy a národnosti. Pokusí se přiměřeně svému věku uvést výhody začlenění do EU. Zamýšlí se nad důsledky ničení životního prostředí. Objasní význam ekologického chování domácností. Uvědomuje si význam ochrany životního prostředí.	D, VV	
Červen	Opakování učiva		Upevní znalosti probíraného učiva.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Přírodní jevy, pranostiky, tradice, státní svátky, významné dny		Seznámí se s významnými dny a svátky v průběhu roku, poznává zvyky lidí, jejich život v minulosti, sleduje vliv přírodních jevů na život lidí.		

VDO – občanská společnost a škola

Demokracie ve škole a ve třídě – diskuze.

VDO – občan, občanská společnost a stát

Možnosti podílet se na rozvíjení obce, rozhodování o důležitých otázkách života obce – příklady z praxe (osobní zkušenost, tisk, webové stránky obce).

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Vztahy ve třídě – skupinová práce (pozitiva, negativa), společná diskuze, vyhodnocení.

EV – vztah člověka k prostředí

Vztah člověka a prostředí – třídění odpadu – soutěž.

5.2.8.2 Předmět: Občanská výchova – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kam patřím Září–listopad	Období lidského života, člověk jako osobnost, jako součást společenských skupin, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost školní samosprávy, vklad vzdělání, společná pravidla a normy	OSV – psychohygiena OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Charakterizuje jednotlivá období lidského života. Učí se rozpoznat schopnosti, vlastnosti, charakter osobní i u ostatních lidí. Uvědomí si důležitost korigování chování a jednání člověka. Rozliší společenské skupiny, do kterých patří, uvědomí si nutnost pravidel pro život ve společnosti, uvědomuje si důsledky jejich porušování. Rozporné projevy společensky vhodného a nevhodného chování. Rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	PŘ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Já a společenský systém Listopad–leden	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, významné osobnosti Základní lidská práva Porušování lidských práv, xenofobie, rasismus Přírodní a kulturní krásy ČR, ochrana přírody a kulturních památek	VDO – formy participace občanů v politickém životě MV – kulturní diference EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Ocení krásy naší země. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	D, Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Já a kulturní svět Leden–duben	Hmotná a duchovní kultura, druhy umění, kulturní instituce, etika, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia, kulturní bohatství ČR, kulturní hodnoty, tradice Globální ekologické a společenské problémy	MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MdV – fungování a vliv médií ve společnosti EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí	Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně s ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	ČJ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Já a hospodaření Duben–červen	Majetek a vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení Opakování učiva 7. ročníku		Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	M	

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu

Vytvoření záchranné sítě – skupinová práce, následná diskuze.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Hledání řešení problémových situací – modelové scénky.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Mimoverbální komunikace – pozorování, dovednosti – cvičení.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů chování – cvičení v učebnici str. 69, diskuze, porovnání názorů, argumentace.

MdV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Práce s textem

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Role médií v životě žáků – úvaha, diskuze

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Řešení odpadového hospodářství v obci – vyhledávání informací o třídění odpadu.

EV – základní podmínky života

Ekologické problémy – skupinová práce, prezentace.

EV – vztah člověka k prostředí

Společenské problémy – skupinová práce, prezentace.

VDO – formy participace občanů v politickém životě

Volby – praktická ukázka.

MV – kulturní diference

Cizinci a příslušníci cizích etnik kolem nás – jak to vidím já – příklady z praxe, úvaha, diskuze.

5.2.8.3 Předmět: Občanská výchova – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk jako osobnost Září–prosinec	Sebehodnocení, osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál, systém osobních hodnot Poznávání a posuzování skutečnosti sebe i druhých lidí, vnímání, prožívání, stereotypy v posuzování druhých lidí	OSV – sebezpoznání a sebepojetí	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	PŘ, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk mezi lidmi Prosinec–únor	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi – rovnost a nerovnost, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Konflikty v mezilidských vztazích, mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk ve státě Únor–duben	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu,	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní důvody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	M	

	politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev				
Právní minimum Duben–červen	Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost		<p>Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu.</p> <p>Provádí jednoduché právní a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.</p> <p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p> <p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.</p>		

	porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví, právo v každodenním životě, význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele		Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.		
--	--	--	--	--	--

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Cvičení na sebepoznávání, test Jak se vidím já, jak mě vidí ostatní, test temperamentu.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Asertivní jednání – příklady řešení konfliktních situací – scénky, návrhy vhodného jednání.

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

Práce s textem, příklady porušování v totalitním režimu.

5.2.8.4 Předmět: Občanská výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Člověk a náboženství Září–listopad	Nejvýznamnější světová náboženství monoteistická a polyteistická		Orientuje se v hlavních světových náboženstvích. Rozlišuje monoteistická a polyteistická náboženství. Seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství, jejich tradicemi, zvyky, svátky a symboly.		
Finanční gramotnost Listopad–leden	Hospodaření, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, leasing Banky a jejich služby		Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata		Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Národní hospodářství Leden–duben	Principy tržního hospodářství – trh, nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace, fungování trhu, výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost, formy podnikání Státní rozpočet – typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní	MV – lidské vztahy	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	M	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata		Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mezinárodní spolupráce Duben–červen	Evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR, mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) Globalizace – projevy, klady a zápory, významné globální	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	PŘ, Z	

	problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení				
--	---	--	--	--	--

MV – lidské vztahy

Sociální systém v ČR, vyhledávání informací na internetu, referáty.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa – diskuze.

Naši sousedé v Evropě – Rakousko – příklady spolupráce.

Jakých výhod občanství v EU využíváš, nebo bys chtěl v budoucnu využít – krátká úvaha.

5.2.9 Charakteristika předmětu Fyzika

Žáci se budou tento předmět učit od 6. do 9. ročníku.

Předmět čerpá výstupy ze vzdělávacího obsahu Člověk a příroda, navazuje zejména na výuku matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy na stupni prvním.

Realizují se zde průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení environmentálního povědomí.

Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů.

Mezi přednosti vyučování fyziky patří její názornost, učitel zásadně postupuje od jevu k vysvětlení. Snaha o co největší názornost se projevuje v množství a pestrosti fyzikálních pokusů a jevů, které učitel dětem předvádí. Pokusy a jevy jsou většinou předváděny „naživo“ přímo v učebně fyziky. Pochopitelně není nad to, pokud mohou žáci sami provést pokus nebo jeho variantu. Tímto způsobem si děti tříbí schopnost pozorovat a v neposlední řadě také schopnost své pozorování výstižně popsat. Příklon k fenomenologické fyzice, k fyzice sledující jevy a hledající příčiny a možná vysvětlení, je považována za nosnou koncepci ve vyučování na 2. stupni základní školy. Současně probíhá matematizace přírodních věd a počítání fyzikálních vzorců a rovnic.

Fyzika rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, logický úsudek.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu fyzika je rozdělen do sedmi vzdělávacích oborů:

- Látky a tělesa
- Pohyb těles
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Energie
- Zvukové děje
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Tyto oblasti jsou zapracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

V 6. ročníku se navazuje na učivo 1. stupně – Co nás obklopuje. Zavádí se pojem látka a těleso, charakterizují se jejich vlastnosti. Prohlubuje a rozšiřuje se učivo fyzikální veličiny a jejich měření. Nově se žáci setkávají s elektrickými a magnetickými vlastnostmi látek, sestavují jednoduchý elektrický obvod.

V 7. ročníku se znalosti žáků rozšíří o pohyb tělesa, síly a jejich vlastnosti. Dále se setkají s vlastnostmi kapalin a plynů, zavádí se světelné jevy.

V 8. ročníku se zavádí pojem práce a energie, na které navazují tepelné jevy, zvukové jevy. Prohlubuje se učivo elektrický proud.

V 9. ročníku se navazuje učivem elektromagnetické jevy. Zavádí se nové elektrické vlastnosti látek, a to vedení proudu v polovodičích. Zopakují se a rozšíří učivo formy energie a záření, a s tím související vlastnosti atomů a molekul. Prohlubuje se učivo o vesmíru.

Časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je v 6. a 7. ročníku vyučována jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací v každém ročníku, v 8. a 9. ročníku pak s dotací jednohodinovou.

Obsahové a časové vymezení předmětu Fyzika 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Těleso a látka 2. Veličiny a jejich měření 3. Elektrické vlastnosti látek 4. Magnetismus 5. Elektrický obvod	2
7. ročník	1. Pohyb tělesa 2. Síly a jejich vlastnosti 3. Kapaliny 4. Plyny 5. Světelné jevy	2
8. ročník	1. Práce a energie 2. Tepelné jevy 3. Zvukové jevy 4. Elektrický proud	1
9. ročník	1. Elektromagnetické jevy 2. Vedení elektrického proudu v polovodičích 3. Jaderná energie 4. Vesmír	1
6.–9. ročník		6

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedení žáka k samostatnému systematickému pozorování různých fyzikálních objektů, jevů i jejich vlastností, k měření různých fyzikálních vlastností objektů a k zpracování vyhodnocování výsledků svých pozorování a měření
- učení žáka samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují či potvrzují vyslovené hypotézy nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet ve svých dalších poznávacích aktivitách

- podněcování žáka k vytváření hypotéz o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, učíme ho ověřovat jejich pravdivost různými prostředky a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu
- učení žáka vyhledat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je efektivně ve svém dalším studiu
- vedení žáka k poznávání souvislostí fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání.

Kompetence k řešení problémů

- učení žáka rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež má v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.)
- vedení žáka k jednoznačnému formulování problému, na který narazí při fyzikálním vzdělávání
- podněcování žáka k hledání, používání různých dalších metod, informací nebo nástrojů, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli
- vedení žáka k posuzování různých řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti
- vedení žáka ke korigování chybných řešení problému
- učení žáka používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech vzdělávání

Kompetence komunikativní

- učení žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vedení žáka k naslouchání a porozumění promluvám druhých lidí, učení ho vhodným reakcím, zapojení se do diskuze, obhájení svého názoru a vhodné argumentací
- učení žáka chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- učení žáka využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- učení žáka využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vedení žáka k účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role

v pracovní činnosti jej podněcujeme k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce

- učení žáka podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- podněcování žáka, aby sám přispíval do diskusí v malé skupině i do debat celé třídy, učení ho chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- podněcování žáka k utváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, učení ho ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- učení žáka respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- učení žáka chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, vytvářet vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vedení žáka k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, učení jej poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vedení žáka k respektování, chránění a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, projevení pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- učení žáka používat bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učení žáka přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- učení žáka využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- vedení žáka k účelnému a efektivnímu využití digitálních zařízení a technologií
- zadávání úloh vedoucích k tvorbě, analýze a využití datových sad
- vedení žáka k systematické práci
- učení žáka vytvářet vlastní výstupy a materiály

5.2.9.1 Předmět: Fyzika – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Těleso a látka Září–říjen	Co nás obklopuje Vlastnosti látek Skupenství látek Atomy a molekuly Vlastnosti atomů a molekul Pohyb částic Fyzikální veličiny	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozlišuje pojmy látka a těleso. Dokáže určit různé vlastnosti látek. Vytváří si názor na složení hmoty. Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí – Brownův pohyb a difúze. Seznámí se s fyzikálními veličinami a jednotkami. Zná značky základních fyzikálních veličin a jejich jednotek.	PŘ, CH	Demonstrační a frontální pokusy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Fyzikální veličiny a jejich měření Listopad– březen	Rozměr těles, délka Měření délky Přesnost a chyby měření Určení polohy tělesa Hmotnost tělesa Měření hmotnosti Čas, měření času Pohyb těles a rychlost Měření rychlosti Objem a jeho měření Roztažnost těles a látek Teplota a teplot- ní stupnice Měření teploty Hustota a její měření Síla a její měření	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kooperace a kom- petice OSV – sebepozná- ní a sebe- pojetí OSV – kreativita	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny (délku, hmotnost, čas, objem, teplotu, sílu) charakterizující látky a tělesa. Umí rozeznat veličiny, zná charakteristické znaky (značka, jednotka, měřidlo). Naměřené rozměry přepočítá do jiných jednotek. Poznává základní měřidla, jejich používání. Umí vypočítat aritmetický průměr. Odhaduje hmotnosti těles. Naučí se určit hmotnost pomocí rovnoramenných vah a závaží. Naučí se měřit čas. Naučí se používat odměrný válec pro určení objemu kapalin i pevných těles. Pochopí konstrukci základních teploměrů. Naučí se měřit teplotu. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. Naučí se vyhledávat údaje o hustotě v tabulkách. Umí vypočítat rychlost pohybu a hustotu těles. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. Změří velikost působící síly.	PŘ, CH, TV, Z	Referáty, internet, skupinová práce s měřidly; práce s MFCHT

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Elektrické vlastnosti látek Duben	Elektrování třením Dva druhy elektrického náboje Model atomu Elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje Elektrické pole		Pozná strukturu atomu, pochopí podstatu elektrování. Pozná elektroskop a elektrometr.	CH	Demonstrační a frontální pokusy
Magnetismus Květen	Magnety a jejich vlastnosti Působení magnetu na tělesa různých látek Magnetické pole a magnetické indukční čáry Magnetické pole Země, kompas	OSV – rozvoj schopností poznávání	Pokusy určí póly magnetu, znázorní indukční čáry magnetického pole. Popíše magnetické pole Země a kompas.	Z	Demonstrační a frontální pokusy

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Elektrický obvod Červen	Zdroje elektrického napětí Elektrický obvod Účinky elektrického proudu Elektrické spotřebiče Jednoduchý elektrický obvod Spínač Bezpečnost při práci s elektrickým proudem	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu. Pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem. Rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant na základě analýzy jejich vlastností. Uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu. Seznámí se s hlavními zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči.	PŘ	Práce se soupravami, pokusy

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

OSV – sociální rozvoj – kooperace, a kompetice

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Experimenty prováděné samostatně, ve dvojicích i skupinách.

5.2.9.2 Předmět: Fyzika – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohyb tělesa Září–říjen	Co je pohyb Rychlost a její měření Druhy pohybů Grafy Dráha pohybu Výpočet doby pohybu	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozpozná, zda je těleso v klidu nebo pohybu vůči jiným tělesům. Rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu. Rozliší pohyby – rovnoměrný a nerovnoměrný; přímočarý a křivočarý; posuvný a otáčivý. Rozšíří si poznatky o čase. Seznámí se s funkcí stopek. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi dráhou, rychlostí a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Z, OV, TV, M	Referáty, internet, technické časopisy
Síly a jejich vlastnosti Listopad–prosinec	Vzájemné působení těles Síla, skládání sil Tíhová síla a těžiště	OSV – rozvoj schopností poznávání	Ujasní si, že síla může působit při dotyku i na dálku. Gravitační pole a gravitační síla S porozuměním používá vztah mezi gravitační silou a hmotností. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. Získá představu o velikosti jednotky síly. Umí změřit sílu siloměrem.	D, M, TV, Z,	Práce s encyklopediemi

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Newtonovy pohybové zákony Leden–únor	Setrvačnost Síla a změny pohybu Akce a reakce Otáčivý účinek síly Tření, třecí síla		Pozná účinky síly. Určí těžiště tělesa. Pomocí Newtonových zákonů umí v jednoduchých situacích objasnit změny pohybů těles při působení stálé výsledné síly. Umí objasnit funkci páky a kladky. Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly. Pochopí smysl ovlivňování velikosti třecí síly.		
Tlak	Tlak a tlaková síla		Umí vyjádřit tlak ve zvolené jednotce. Používá vztah pro tlak a tlakovou sílu při řešení úloh.		
Kapaliny Únor–březen	Vlastnosti kapalin Pascalův zákon Závislost hustoty kapalin na teplotě Hydrostatický tlak	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí	Umí objasnit vznik hydrostatického tlaku a předpovědět jeho vliv na těleso. Používá vztah pro hydrostatický tlak a Pascalův zákon. Řeší praktické úlohy na hydrostatiku. Umí předpovědět, zda se těleso bude v tekutině potápět, vznášet nebo plovat.	M	Referáty
Březen–duben	Archimédův zákon Vztlaková síla		Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Plyny Duben–květen	Vlastnosti plynů Atmosférický tlak, atmosféra Základy meteorologie Archimédův zákon Přetlak, podtlak Proudění vzduchu	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí příčiny vzniku atmosférického tlaku a jeho změn. Řeší praktické úlohy na tlak plynu. Zná problémy ovzduší jako výsledek chybných zásahů člověka a poznává možnosti k nápravě.	Z	Referáty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Světelné jevy Květen–červen	Přímočaré šíření světla, rychlost světla Stín a polostín Zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce Odras světla na rovinném zrcadle Kulová zrcadla, Lom světla Čočky Okó, optické přístroje Rozklad světla, barvy	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí objasnit vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce. Ví, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu. Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Z, D, PŘ, VV	Referáty, skupinová práce se soupravami

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

EV – základní podmínky života

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV – vztah člověka k prostředí

Experimenty, diskuse, referáty.

5.2.9.3 Předmět: Fyzika – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Práce a energie Září–listopad	Mechanická práce, výkon Polohová a pohybová energie Přeměny energie Zákon zachování energie Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Používá pojem mechanická práce. Uvědomuje si, kdy těleso práci koná a kdy ne, osvojí si jednotku a vztah pro výpočet práce ($W = F \cdot s$). S porozuměním používá vztah $P = W / t$ při řešení problémů a úloh. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Pochopí vznik nežádoucí formy energie při práci. Pochopí, co vyjadřuje veličina účinnost a seznámí se s pojmem perpetuum mobile. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	M, PŘ, CH, Z, D, OV, TV	Opakování učiva 7. ročníku, demonstrační a frontální pokusy, referáty, práce s MFCHT

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Tepelné jevy Prosinec–únor	Tepelné jevy Vnitřní energie tělesa Teplo Změna vnitřní energie tělesa Vedení tepla, šíření tepla prouděním a sáláním Změny skupenství Tání a tuhnutí Skupenské teplo tání Vypařování a kapalnění Var	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pozná pojem vnitřní energie tělesa složené z pohybové a potenciální energie atomů a molekul. Dokáže vyjádřit pojem teplo a vypočítat ho. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Pochopí přenos tepla a jeho závislost na hmotnosti, teplotě a látce. Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty. Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením). Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad. Rozliší pojem tání, tuhnutí a určí skupenské teplo tání u některých látek. Rozliší pojem vypařování a kapalnění (kondenzace).	M, PŘ, CH, Z, D, OV, TV	Demonstrační a frontální pokusy, referáty, videoprojekce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvukové jevy Březen–duben	Vlastnosti pružných těles Kmitavý pohyb, kmitání pružných těles Zvuk, zdroje zvuku Šíření zvuku Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku, hlasitost zvuku	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pochopí rozdíl mezi pružnými a nepružnými tělesy. Seznámí se s pojmem síla pružnosti, rovnovážná poloha a výchylka. Pochopí, co je vlnění. Chápe pojem zvuk, rozliší tón a hluk. Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku. Využívá s porozuměním poznatek o tom, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří. Naučí se, kdy vzniká ohyb, odraz a pohlcování zvukových vln. Seznámí se s využitím ultrazvuku v životě, rozliší jej od infrazvuku. Rozšíří si poznání o lidském uchu. Uřčí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka a prostředí.	HV, PŘ, Z, D, OV	Referáty, videoprojekce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Elektrický proud Květen–červen	Elektrický proud a jeho měření Ohmův zákon Elektrický odpor Tepelné účinky elektrického proudu Výkon elektrického proudu Elektrická energie Výroba elektrické energie		Pochopí podstatu elektrického proudu. Pochopí nejčastější příčinu vzniku elektrického proudu, pozná základní zdroje elektrického napětí. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod Změří elektrické napětí a elektrický proud. Analyzuje správně schéma reálných obvodů. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Uvědomí si souvislost výkonu elektrického spotřebiče s údajem příkon. Připomene si přeměny energií, výhody elektrické energie. Pozná možnosti získávání elektrické energie: tepelné, jaderné, vodní, sluneční, větrné a geotermální elektrárny.	CH, PŘ, Z, OV	Demonstrační a frontální pokusy, práce se soupravami, pokusy, práce s MFCHT, shrnutí učiva

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Diskuze, referáty, experimenty.

5.2.9.4 Předmět: Fyzika – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Elektromagnetické jevy Září–prosinec	Elektrodynamika Působení magnetického pole na vodič Magnetická indukce Elektromagnetická indukce Vlastnosti střídavého proudu Transformátory Elektromotory		Dozví se, že podobně jako vodič působí na magnet, i magnet působí na vodič. Porozumí činnosti transformátorů i elektromotorů. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu. Dozví se o funkci transformátorů a přenosu elektrické energie. Dozví se o celoživotním provázení člověka elektromagnetickým vlněním. Vnímá nebezpečí při práci s elektrickými spotřebiči.	M, PŘ, Z, D, HV	Opakování učiva 8. ročníku, demonstrační a frontální pokusy, referáty
Vedení elektrického proudu v polovodičích Leden–únor	Elektrony a díry Vliv příměsí v polovodičích PN přechod Využití polovodičů		Pochopí vedení elektrického proudu v polovodičích a jeho využití. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu.	M, PŘ, CH, D	Demonstrační a frontální pokusy, referáty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jaderná energie Březen–duben	Historie objevu atomu a jeho struktury Jádro atomu Radioaktivita Ochrana před zářením Jaderné a řetězové reakce Jaderný reaktor Jaderná elektrárna	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Získá přehled o historii atomu. Zná složení atomového jádra a princip uvolňování energie z jádra. Seznámí se s radioaktivitou, jejím využitím i nebezpečím pro život. Dozví se o jaderných reakcích a o využití štěpení jader v jaderných elektrárnách. Porozumí zajištění bezpečnosti provozu jaderné elektrárny.	HV, PŘ, D	Demonstrační a frontální pokusy, referáty, práce s MFCHT, video-projekce, exkurze
Vesmír Květen–červen	Astronomie Sluneční soustava Kamenné planety Plynné planety Měsíc Měsíční fáze Hvězdy		Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. Pozná vlastnosti planet sluneční soustavy a jejich měsíce Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. Orientuje se v pohybu Měsíce kolem Země. Pochopí vznik, vývoj a zánik hvězd.	PŘ, D	Referáty, video-projekce, shrnutí učiva

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Experimenty, diskuse, referáty, exkurze do jaderné elektrárny.

5.2.10 Charakteristika předmětu Chemie

Při studiu základů chemie si žáci postupně rozvíjí dovednosti objektivního pozorování, experimentování, analyzování výsledků a vyvozování závěrů při realizaci mnohých chemických pokusů a měření. Postupně pronikají do poznávání složitostí skutečnosti, ale současně odhalují základní zákonitosti v přírodních jevech. Objevují souvislosti mezi zákonitostmi přírody a lidskou činností, uvědomují si časté negativní vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí i na své zdraví. Využitím znalostí postupně odhalují příčiny a následky vlivu člověka na mnohé ekosystémy a vědomě se snaží závěry z nich vyvozené využít ve prospěch ochrany životního prostředí.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu chemie je rozdělen na tři tematické okruhy:

- Základy anorganické chemie
- Základy organické chemie
- Základy ochrany životního prostředí.

Tyto okruhy jsou zapracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

Časové a organizační vymezení předmětu

Chemie je vyučována jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. Týdenní dotace předmětu je v obou ročnících dvouhodinová.

Obsahové a časové vymezení předmětu Chemie 8.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
8. ročník	1. Pozorování, pokus, bezpečnost práce, náplň předmětu chemie 2. Voda a vzduch 3. Směsi, oddělování složek směsí 4. Základní fyzikálně-chemické pojmy – částicové složení látek 5. Periodická soustava prvků 6. Chemické sloučeniny, chemické reakce 7. Dvouprvkové sloučeniny 8. Kyseliny, hydroxidy	2
9. ročník	1. Soli 2. Výpočty z chemických vzorců a rovnic 3. Chemické reakce – redoxní reakce 4. Organická chemie – uhlovodíky 5. Organická chemie – deriváty uhlovodíků 6. Přírodní látky 7. Chemie a společnost	2
8.–9. ročník		4

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- osvojení si nových znalostí a dovedností pomocí vhodných metod – skupinovou prací, při laboratorních pracích, referátech, sestavování modelů sloučenin
- používání odborné terminologie, s důrazem na její srozumitelnost pro žáky
- kultivování ústního projevu aplikací projektových metod
- vysvětlování a náprava chyb
- znalost a aplikace bezpečnostních pravidel

Kompetence k řešení problémů

- zodpovědnost za svou roli a rozhodnutí při skupinové práci
- metody kritického myšlení
- rozvíjení schopností rozpoznávat problém zpracováváním pracovních listů, sestavováním demonstračních pokusů a stavebnicových modelů, diskuzí a analýzou problému, hodnocením výsledků vlastní práce

- dodržování zásad a pravidel bezpečnosti práce

Kompetence komunikativní

- vedení k samostatným aktivitám, ke schopnosti prezentace výsledků vlastní práce při kooperativním vyučování
- rozvíjení diskuzí třídních i veřejných (anketou), pojmenovávání jevů, problémů, vyslovování hypotéz
- vytváření prostoru k sebevyjádření a tvoření, k vyslovování vlastních názorů bez poškození druhého
- vysvětlování důvodů provedených chyb a odstraňování chyb
- učení se umění naslouchání, tolerance druhých názorů
- porozumění běžně užívaných gest, zvuků a jejich tvořivé využití k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí při skupinových pracích
- vedení k přátelským meziosobním vztahům
- sebehodnocení, přijímání pochvaly i kritiky

Kompetence občanské

- vytváření trvalého vztahu k zodpovědnosti za životní prostředí
- snaha o uvědomování si i negativních následků některých vědeckých objevů
- zdůraznění a ocenění aktivit eliminujících negativní dopady na životního prostředí
- vedení diskuzí na téma otázky ochrany životního prostředí a zodpovědnosti ke svému zdraví v problematice návykových látek

Kompetence pracovní

- rozvíjení schopnosti samostatnosti, ale i spolupráce ve skupině při praktických cvičeních, při laboratorních pracích, při sestavování jednoduchých modelů
- výchova k zodpovědnosti dodržováním stanovených termínů, výstupů, prezentací
- využívání pomůcek a laboratorního vybavení v souladu s pravidly bezpečné práce
- praktické snahy o ochranu životního prostředí, ochranu svého zdraví i zdraví druhých

Kompetence digitální

- vedení k účelnému a efektivnímu využití digitálních zařízení a technologií
- zadávání úloh vedoucích k tvorbě, analýze a využití datových sad
- vedení k systematické práci
- rozvoj schopnosti tvorby vlastních materiálů

5.2.10.1 Předmět: Chemie – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozorování, pokus, bezpečnost práce, náplň předmětu chemie Září	Pozorování vlastností látek (skupenství, barva, zápach, rozpustnost ve vodě) pokusem, měřením, smyslovým vnímáním, fyzikální a chemická změna, zásady bezpečné práce v laboratoři, nebezpečné látky a přípravky, H – věty a P – věty, piktogramy a jejich význam, mimořádné události – havárie chemických provozů		Na základě pozorování chemických pokusů žák: Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Rozliší skupenství látek a jeho změny, dokáže je pojmenovat. Vytváří písemný záznam pozorovaných skutečností. Rozpoznává podstatu chemických a fyzikálních změn. Poznává a užívá základní pomůcky a laboratorní materiál. Vyjadřuje vlastními slovy náplň předmětu chemie. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	F, PŘ	Výklad, pokus, samostatný pokus

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Směsi, oddělování složek směsí Říjen	Stejnorodé, různorodé směsi, hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, roztok koncentrovaněj- ší, zředěný, nasyčený, nenasyčený, faktory ovlivňující rychlost rozpuštění pevné látky, Oddělování složek směsí – filtrace, destilace, usazování, krystalizace, sublimace		Žák rozlišuje směsi chemické látky, je schopen směsi klasifikovat, vypočítává složení roztoků a dokáže je připravit, navrhuje způsoby oddělování složek směsi o známém složení a v praxi je provádí a vyhodnocuje. Uvede příklady oddělování složek směsí v praxi. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek.	F, M, INF	Výklad, pokus, laboratorní práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Voda a vzduch Listopad	Druhy vod (pitná, užitková, odpadní, minerální, mořská, podzemní, atmosférická, destilovaná), výroba pitné vody, čištění odpadních vod Složení vzduchu, čistota ovzduší, ozónová vrstva	EV – základní podmínky života	Žák rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. Popíše vlastními slovy výrobu pitné vody. Zdůvodní nutnost ochrany vod a navrhne, jak sám může přispět k jejich ochraně. Uvádí příklady způsobů ochrany čistoty ovzduší. Hodnotí působení lidské činnosti na životní prostředí.	F, PŘ, Z, INF	Výklad, pokus, demonstrační pokus, vyhledávání informací, skupinová práce, prezentace, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základní fyzikálně-chemické pojmy – částicové složení látek Prosinec	Atom a jeho složení, protonové číslo, valenční elektronová vrstva z hlediska vlastností atomů prvků, názvy a značky prvků, molekula, chemická sloučenina, ionty a jejich vznik		Žák používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech, sestaví schéma atomu, ovládá značky a názvy vybraných prvků.	F, PŘ	Výklad, skupinová práce, vyhledávání informací
Periodická soustava prvků Leden	Vlastnosti a využití vybraných prvků, kovů a nekovů, periodický zákon, skupiny a periody		Žák se orientuje v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, zobecní vlastnosti prvků ve vybraných podskupinách, dle stavby atomů odhadne podobné vlastnosti prvků hlavních podskupin, vysvětlí rozdílnost vlastností prvků v periodách.	F	Výklad, pokus, skupinová práce, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chemické sloučeniny, chemické reakce Březen	Chemická vazba, vzorce, zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice, chemická reakce – slučování, rozklad, exotermní a endotermní reakce, rychlost chemické reakce a faktory ji ovlivňující – teplota, druh látek, koncentrace, plošný obsah povrchu látek, katalyzátory Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu		Žák rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce. Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Sestaví a přečte rovnice na základě předvedených pokusů, aplikuje poznatky o ovlivňování rychlosti reakcí v praxi a odhaduje možnosti předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	F, M	Výklad, pokus, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dvouprvkové sloučeniny Duben	Dvouprvkové sloučeniny vodíku, oxidační číslo, halogenidy – názvosloví, vlastnosti a využití, oxidynázvosloví, vlastnosti a využití	EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, halogenidů a halogenvodíku, porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin. Vysvětlí vznik a příčinu kyselých dešťů, uvede jejich negativní vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim předcházet. Uvědomuje si odpovědnost člověka za znečišťování ovzduší a nutnost globálního řešení ochrany životního prostředí.	PŘ, INF	Výklad, pokus, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, prezentace, diskuze
Kyseliny, hydroxidy Červen	Kyselost a zásaditost roztoků, stupnice pH, indikátory, názvosloví kyselin, hydroxidů a jejich vlastnosti a využití, neutralizace		Žák užívá vedle názvů i vzorce vybraných hydroxidů a kyselin, orientuje se na stupnici pH, určí pH roztoku pomocí indikátorových papírků, uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi, vytvoří vzorec a určí název vlastnosti a využití vybraných hydroxidů a kyselin.	PŘ	Výklad, pokus, laboratorní práce, skupinová práce

EV – základní podmínky života

Exkurze do čistírny odpadních vod.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Exkurze do průmyslových podniků v okolí.

5.2.10.2 Předmět: Chemie – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Soli Září–říjen	Stavební pojiva (cement, vápno, sádra), průmyslová hnojiva Názvosloví solí	EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, porovná jejich vlastnosti a využití a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	PŘ	Výklad, pokus, skupinová práce
Výpočty z chemických vzorců a rovnic Listopad	Látkové množství, molární hmotnost, mol		Žák určuje pomocí tabulek molární hmotnost daných molekul sloučenin, používá a správně interpretuje veličinu látkové množství. S užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu chemické reakce.	F	Výklad

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Organická chemie – uhlovodíky Prosinec	Uhlík a jeho vlastnosti – vaznost, typy vazeb v uhlíkatém řetězci, typy řetězců, vzorce, uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, areny (vlastnosti a využití), zdroje uhlovodíků a jejich zpracování (uhlí, ropa, zemní plyn), paliva (uhlí, zemní plyn, benzíny, nafta), vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie, jaderná energie, jaderná elektrárna	EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák rozlišuje jednoduché a násobné vazby, rozliší nejjednodušší odvozuje vzorce nejjednodušších uhlovodíků, uvede jejich zdroje vlastnosti a využití, zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy, uvádí vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti, posuzuje důsledky vyčerpatelnosti neobnovitelných zdrojů energie, zvažuje a hledá možnosti úspor energie, posuzuje nutnost hledání nových energetických zdrojů z nevyčerpatelných zásob, formuluje rizika spojená s využíváním paliv vzhledem k životnímu prostředí, zdůvodní nutnost využívání katalyzátorů v automobilech.	F, PŘ, INF, Z, D	Výklad, pokus, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, prezentace, diskuze, exkurze do jaderné elektrárny

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Organická chemie – deriváty uhlovodíků Únor	Halogenderiváty (freony), alkoholy, karboxylové kyseliny – vzorce, vlastnosti a využití	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák rozlišuje vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití, umí posoudit vliv freonů na poškozování ozónové vrstvy, uvádí možnosti globálního řešení problémů životního prostředí, uvádí důsledky nadměrné konzumace alkoholických nápojů na lidský organismus, uvědomuje si rizika spojená se vznikem závislosti na alkoholu.	PŘ, INF, RV, OV	Výklad, skupinová práce, analýza, zpracování a vyhledávací informace, prezentace, diskuze
Přírodní látky Duben	Sacharidy – výskyt, vlastnosti, fotosyntéza, tuky – zdroje vlastnosti, výroba mýdla, detergenty, bílkoviny – zdroje vlastnosti, funkce, vitamíny – druhy, význam pro zdraví člověka	EV – vztah člověka k prostředí	Žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování zejména bílkovin, tuků, sacharidů. Uvede příklady zdrojů a posoudí vhodnost a škodlivost jednotlivých druhů sacharidů a tuků z hlediska zdravé výživy, uvědomuje si nutnost ochrany vlastního zdraví. Zdůvodňuje důležitost různých druhů bílkovin pro zdraví vývoj člověka, hodnotí důležitost vyvážené stravy na zdraví člověka, uvede nejdůležitější druhy vitamínů a jejich výskyt.	PŘ	Výklad, skupinová práce, vyhledávání a zpracování informací, prezentace, diskuze

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chemie a společnost Červen	Chemický průmysl v ČR – rizika v souvislosti s životním prostředím a zdravím člověka, recyklace surovin, plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace. Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti, léčiva a návykové látky. Chemie v zemědělské výrobě – pesticidy, insekticidy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák si ověří vlastnosti jednotlivých druhů plastů, posoudí vhodnost využívání přírodních a syntetických vláken, Zhodnotí využívání prvotních i druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje života na Zemi. Umí posoudit nutnost hospodaření s odpady a potřebu jejich recyklace. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Posoudí vliv a vhodnost užívání chemických látek obsažených v léčivech na zdraví člověka. Posoudí využívání prostředků ochrany a výživy rostlin v souvislosti se zdravím člověka a zátěží životního prostředí.	PŘ	Výklad, skupinová práce, vyhledávání a zpracování informací, diskuze

EV – základní podmínky života

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV – vztah člověka k prostředí

Exkurze do průmyslových podniků v okolí, sběrného dvora, jaderné elektrárny Dukovany.

5.2.11 Charakteristika předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis je oborem pro 6. – 9. ročník. Žákům poskytuje přehled o rozmanitostech české i cizokrajné přírody, jejich živých i neživých složek, seznamuje je s jednotlivými přístupy a metodami k jejímu poznávání a ochraně. Učí chápat přírodu celistvě, v souvislostech a porozumět přírodním zákonitostem. Člověka představuje jako součást přírody. Posiluje pozitivní postoje k sobě samému, svému tělu a zdraví, jakož i k okolnímu životnímu prostředí.

Obsahové vymezení předmětu

V 6. – 9. ročníku vyučujeme vzdělávací obor Přírodopis samostatně.

Přírodopis se vyučuje v odborné učebně, která je vybavena interaktivní tabulí. Hodiny se nedělí. Pro vyučování se dále využívá i učebna výpočetní techniky. Podle možností se několikrát v roce organizují různé typy exkurzí.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Dále je zapracován do oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v přírodopise realizují některá témata průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou výklad, pozorování, pokus, problémové vyučování, techniky, práce s informacemi.

V 6. a 7. ročníku navazujeme na přírodovědné poznatky z 1. stupně. Předmět je rozdělen do jednotlivých částí a postupujeme od nejjednodušších organismů ke organismům složitějším, a to jak v zoologii, tak i v botanice. Zaměřujeme se na konkrétní rostliny, živočichy a houby, které nás obklopují, snažíme se porozumět jejich způsobu života, významu na této planetě. Učíme se, jak je chránit v jejich prostředí a využít je ke svému prospěchu.

Organismy, které jsme poznali, řadíme do biologického systému, zkoumáme podrobnější stavbu a funkci jejich těla. Poznáme rovněž jejich příbuzné z jiných kontinentů. Snažíme se porozumět přírodním zákonitostem a souvislostem.

V 8. ročníku v přírodopisu jsou předmětem našeho zájmu savci, jejich stavba a funkce, jakož i vývoj.

V druhém pololetí, jako nejvýše postaveného savce probíráme člověka. Nedělitelnou součástí je zdraví lidského organismu, které chápeme jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Poznáváme jednotlivé aspekty, které zdraví ovlivňují – styl života, kvalitu mezilidských vztahů, kvalitu životního prostředí. Snažíme se rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i zdraví druhých. Učíme žáky apliko-

vat první pomoc a obstat při setkání s návykovými látkami i jinými rizikovými faktory.

V 9. ročníku poznáváme neživé části přírody – horniny a nerosty, zákonitosti jejich vznik a význam pro člověka. Zkoumáme podmínky a okolnosti vzniku a vývoje života na planetě, a to nejen v historické minulosti, ale i současnosti a budoucnosti – zabýváme se globálními problémy, jejich příčinami a důsledky. Učíme se pracovat s důležitými a seriózními zdroji přírodovědných informací u nás i ve světě.

Časové a organizační vymezení předmětu

V 6. až 9. ročníku vyučujeme předmět Přírodopis s 2 hodinovou týdenní dotací.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou výklad, pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s informacemi.

Převládající životní kompetencí podobně jako u přírodovědy je řešení problémů.

Obsahové a časové vymezení předmětu Přírodopis 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Příroda 2. Planeta Země 3. Biologie jako věda 4. Buňka 5. Prvoci 6. Houby 7. Lišejníky a řasy 8. Žahavci 9. Ploštěnci a hlístice 10. Měkkýši 11. Kroužkovci 12. Členovci 	2
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kruhoústí 2. Paryby 3. Ryby 4. Obojživelníci 5. Plazi 6. Ptáci 7. Mechorosty 8. Kapradorosty 9. Obecná anatomie vyšších rostlin 10. Nahosemenné rostliny 11. Krytosemenné rostliny 	2
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vývoj, anatomie, fyziologie a systém savců 2. Biologie člověka 	2
9. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Země – naše planeta 2. Mineralogie 3. Petrologie 4. Geologie 5. Regionální geologie 6. Ekologie 	2
6.–9. ročník		8

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjení prací s různými informačními zdroji (knihy, učebnice, noviny, časopisy, nástěnné obrazy, internet, ...)
- snaha rozpoznat a posoudit seriózní a objektivní zdroje
- práce žáků samostatně nebo ve skupinách
- vyhledávání a rozlišení nejpodstatnější informace či údaje zadané učitelem
- zpracování referátů či vyplňování Tematických pracovních listů na základě získaných informací

Kompetence k řešení problému

- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů
- řešení teoretických i praktických úkolů žáky samostatně či ve dvojicích a skupinách
- přebírají zodpovědnost za svůj díl práce. Pracovní motivace je zvyšována podílením se žáků na výběru úkolu.
- vedení k samostatnému pozorování jevů, jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů

Kompetence komunikativní

- rozvíjení prostřednictvím diskusí, dialogu
- dávání žákovi dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru
- důraz na rozvíjení komunikativních dovedností (asertivní chování)
- umění naslouchání a kompromisu

Kompetence sociální a personální

- skupinové práce
- hájí a prosazují svůj názor
- navozování modelových situací v uplatnění vědomostí a dovedností v praktickém životě

Kompetence občanské

- samostatnost při práci, spolupráce ve skupinách – snaha vést žáky k zodpovědnosti za své zdraví a zdravé životní prostředí
- komunikace s veřejnými institucemi činnými v přírodovědné oblasti
- výchova k uvědomování si negativních dopadů některých objevů
- diskuze

Kompetence pracovní

- sestavování jednotlivých modelů
- práce se základními optickými pomůckami – mikroskopem
- seznamování a dodržení bezpečnosti práce
- hodnocení, sebehodnocení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účel
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.2.11.1 Předmět: Přírodopis – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Příroda, planeta Země a vznik života na Zemi Život na Zemi Září	Úvod, úvodní list Planeta Země Vznik života na Zemi Projevy života Podmínky života Rozmanitost přírody Vztahy mezi organismy	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – ekosystémy EV – základní podmínky života	Objasní postavení Země ve vesmíru, dokáže popsat stavbu zemského tělesa. Pochopí podmínky a projevy života organismů jako celek. Posoudí, které děje patří mezi projevy života. Pochopí, že bez vody, živin, kyslíku a slunečního záření by nebyl život na Zemi možný. Uvědomí si, že život je vázán na rozmanité formy organizmů. Pochopí potravní vztahy mezi organismy. Porozumí potravnímu řetězci a potravní pyramidě.	Z, D	
Biologie jako věda Říjen	Rozdělení biologie jako vědního oboru podle předmětu zkoumání Taxonomie	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozdělí biologii na vybrané vědní obory biologie. Pochopí základní strukturu biologické nomenklatury a binomické názvosloví organismů. Pochopí význam třídění organizmů do systému.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základní struktura života Říjen	Jak zkoumáme přírodu; Mikroskop Buňka – základní stavební jednotka Rostlinná a živočišná buňka – srovnání Jednobuněčné organismy	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozliší základní metody zkoumání přírody. Pozná přístroje sloužící k poznání přírody. Naučí se používat mikroskop a zhotovovat mikroskopické preparáty. Pochopí, že život je vázán na buňku – elementární živý útvar. Rozpozná a popíše stavbu buňky a uvědomí si shodné i rozdílné znaky jednotlivých typů buněk. Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		
Přehled organismů: Houby	Houby – rostliny nebo živočichové?	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí, že houby jsou stélkaté organismy závislé na příjmu organických látek. Vysvětlí princip rozmnožování, jejich místo v potravním řetězci. Rozpozná běžné druhy našich hub s plodnicemi, rozliší houby na jedlé a jedovaté druhy. Seznámí se se zásadami sběru hub		
Přehled organismů: Mnolibuněční Listopad	Od jednobuněčnosti k mnolibuněčnosti	EV – ekosystémy	Pochopí stupňovité uspořádání živých soustav (od jednobuněčných organismů přes soubory buněk až k mnolibuněčným).		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Přehled organismů: Prvoci Prosinec	Prvoci – jednobuněční živočichové	EV – základní podmínky života	Pochopí, že i jediná buňka je schopna samostatné existence, že vykonává všechny důležité životní funkce. Pozná rozmanitost prostředí a zástupce prvoků.		
Přehled organismů: Lišejníky Leden	Lišejníky – průkopníci života	EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí význam soužití dvou různých organismů (řasové a houbové složky). Určuje běžné druhy.		
Přehled organismů: Řasy Leden	Řasy – stélkaté rostliny	EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk. Rozezná vybrané zástupce a zařadí je do prostředí, v němž žijí.		
Přehled organismů: Žahavci Únor	Žahavci – žahaví dravci	EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí význam názvu skupiny živočichů – funkce žahavých buněk. Uvědomí si prostředí, kde žijí, a místa, kde se s nimi můžeme setkat. Popíše tělo, způsob získávání potravy a způsob rozmnožování žahavců.	Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Přehled organismů: Ploštěnci Hlístice Březen	Ploštěnci – živočichové s plochým tělem Hlísti – cizopasnici rostlin a živočichů	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Pochopí rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců. Vysvětlí pojem vnitřní cizopasník. Pochopí nebezpečí cizopasných ploštěnců pro člověka. Dodržuje zásady dodržování hygieny jako jediného způsobu ochrany proti nákaze.	Z, PČ	
Přehled organismů: Měkkýši Duben	Měkkýši – živočichové s měkkým tělem	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Rozliší zástupce měkkýšů podle různých typů schránek, pochopí rozdíl mezi lasturou a ulitou. Dokáže popsat tělo a vnitřní orgány hlemýžďe, škeble. Rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců.		
Přehled organismů: Kroužkovci Duben	Kroužkovci – článkovaní „červi“	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Seznámí se se stavbou těla žížal. Vysvětlí hospodářský význam žížaly.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Přehled organismů: Členovci Květen	Členovci – nejpočetnější skupina živočichů Pavoukovci Korýši	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Vysvětlí základní členění těla, pochopí pojem vnější kostra. Rozezná členění těla pavoukoců a jeho vnitřní stavbu. Pochopí princip mimotělního trávení. Urcí zástupce uvedených řádů pavoukoců (pavouci, sekáči, roztoči, štíři). Uvědomí si vliv některých zástupců roztočů na zdraví člověka. Seznámí se se způsoby preventivní ochrany.		
Květen	Vzdušnicovci Hmyz Rozmnožování hmyzu Hmyz s proměnou nedokonalou	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání	Vyvodí souvislosti mezi pojmenováním této skupiny členovců a způsobem jejich dýchání. Dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla hmyzu, rozeznat různé typy ústních ústrojí a jejich přizpůsobení se druhu přijímané potravy. Pochopí rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou nedokonalou a s proměnou dokonalou. Vysvětlí jednotlivé fáze proměny od vajíčka v dospělce. Zařadí uvedené řady do skupin podle způsobu rozmnožování a popíše jednotlivé druhy tohoto hmyzu.	F, Z, PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Červen	Blechy, síťokřídlí Motýli Brouci Dvoukřídlí Blanokřídlí Společenstvo organismů	EV – základní podmínky života EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí EV – lidské aktivity a problé- my životního prostředí	Popíše stavbu těla a typické ústní ústrojí motýlů. Pochopí význam šupinek na křídlech. Pozná a pojmenuje hlavní denní a noční motýly. Rozezná motýlí škůdce. Popíše stavbu těla brouka, pochopí funkci krovek. Rozliší a pojmenuje hlavní zástupce brouků a vysvětlí jejich význam v přírodě. Popíše stavbu těla blanokřídleho hmyzu. Rozliší a pojmenuje běžné zástupce tohoto řádu hmyzu. Pochopí způsob života ve společenstvu u mravenců a včel. Porozumí pojům společenstvo a ekosystém. Pochopí závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany. Popíše možnosti ochrany různých biologických druhů.	D, F, Z, CH, PČ	

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů při jednotlivých činnostech v hodinách biologie.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Zvládání učebních problémů v probírané látce.

Diskuze, samostatná práce, výklad.

EV – ekosystémy

Jednotlivé ekosystémy a jejich organismy v probírání látky.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – základní podmínky života

Charakteristika základních podmínek života a jejich upevňování v jednotlivých hodinách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog, práce s pomůckami.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Problémy životního prostředí v závislosti na lidských aktivitách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – vztah člověka k prostředí

Člověk jako součást životního prostředí.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

5.2.11.2 Předmět: Přírodopis – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zoologie – nauka o živočišných Strunatci – struna, nebo páteř? Ryby – nejpočetnější skupina obratlovců Září–říjen	Úvod – opakování učiva ze 6. ročníku Kruhoústí a paryby Sladkovodní ryby Nejznámější sladkovodní ryby Rozmnožování a chov ryb Významné mořské ryby	EV – základní podmínky života EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce. Dokáže odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších, odvodí společné znaky strunatců. Popíše jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí, pozná jejich zástupce. Dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě. Vnímá rozdíl mezi mořskými a sladkovodními rybami. Objasní, čím se ryby živí. Chápe význam chovu ryb pro člověka. Seznámí se s nejčastějšími způsoby chovu ryb. Popíše způsoby rozmnožování ryb. Zařadí významné zástupce mořských ryb a jejich využití člověkem.	Z, F, CH	
Obojživelníci – ve vodě i na souši Říjen	Naši obojživelníci Želvy a krokodýli	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Objasní základní zástupce obojživelníků, společné a odlišné znaky želv a krokodýlů. Chápe moře jako ekosystém a jeho význam pro biosféru.	Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Plazi – svědkové dávných věků Listopad	Šupinatí – ještěři a hadi Cizokrajní ještěři a hadi	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí	Odvodí společné a odlišné znaky ještěřů a hadů a zástupce těchto šupinatých na našem území. Rozezná užovku obojkovou od zmije obecné. Vysvětlí zásady první pomoci při uštknutí zmijí. Určí zástupce cizokrajních ještěřů a hadů. Zařadí zástupce do prostředí, ve kterém žijí.	Z, RV	
Ptáci Prosinec–leden	Ptáci – vnější stavba těla Ptáci – vnitřní stavba těla Chování ptáků Systém ptáků	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Objasní vnější a vnitřní stavbu ptačího těla Úspěšnost ptáků chápe jako souhrn jejich přizpůsobení (přeměna předních končetin v křídla, opeření, výkonná dýchací soustava, řízená tělesná teplota, vejcorodost, rozvinuté instinkty). Chápe složité prvky v chování ptáků (rozmnožování, hnízdění, dorozumívání, tahe). Dá do souvislostí druh přijímané potravy a způsob jejího získávání se stavbou zobáku a nohou. Popíše stavbu ptačího vejce. Zařadí vybrané zástupce především našich ptáků. Porovná související tělesné znaky a životní projevy ptáků (schopnost plavání a potápění, různé druhy peří, přizpůsobení nohou pohybu, získávání potravy, ...).	Z, F	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Botanika – nauka o rostlinách Mechorosty Plavuně, přesličky Kapradiny Anatomie rostlin Únor	Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš Kořen Stonek	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Popíše odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin. Objasní stavbu těla mechorostů. Vysvětlí význam mechů v přírodě a je schopen určit nejběžnější druhy vyskytující se u nás. Popíše stavbu těla kapradorostů a chápe jejich životní cyklus. Chápe význam těchto rostlin v přírodě a umí vysvětlit jejich úlohu při vzniku černého uhlí. Určí vybrané zástupce plavuní, přesliček a kapradin. Porovná funkci kořene, zná jeho stavbu a dokáže popsat jeho přeměny. Dokáže vysvětlit, jaký význam má stonek pro rostlinu, umí popsat jeho stavbu a rozpozná základní typy stonků a jeho modifikace.	Z, CH, D	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nahosemenné rostliny Březen	List Květ Květenství Semena a plody Opylení a oplození Rozmnožování rostlin	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Objasní hlavní děje, které probíhají v listech. Dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání. Popíše části listu a zná hlavní znaky listů. Dokáže popsat stavbu květu a umí vysvětlit, jaký význam má květ pro rostlinu. Objasní proces opylení a oplození a chápe rozdíl mezi nimi. Popíše stavbu semene a uvede jeho význam. Určuje základní typy plodů. Dokáže vyjmenovat příklady jednoletých a dvouletých rostlin. Vysvětlí pojem nahosemenná rostlin, dokáže popsat její stavbu a charakteristické vlastnosti a je schopen demonstrovat hospodářský význam jehličnanů.	PČ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Duben–květen	Srovnání jednoděložných a dvou- děložných rostlin Listnaté stromy a keře Pryskyřníkovité Brukvovité Růžovité Bobovité Miříkovité Hluchavkovité	EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života	Odvodí pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina. Rozlišuje rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami. Je schopen uvést příklady těchto rostlin. Rozpozná a dokáže pojmenovat naše listnaté dřeviny. Rozlišuje znaky jednotlivých čeledí. Objasní význam hospodářsky využívaných zástupců jednotlivých čeledí. Dokáže rozeznat a pojmenovat zástupce jednotlivých čeledí.	Z	
Červen	Lilkovité Hvězdicovité Liliovité Lipnicovité Vstavačovité Cizokrajné rostliny	EV – eko- systémy EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života	Objasní základní znaky lilkovitých rostlin. Určuje naše zástupce jednotlivých čeledí. Rozezná základní obiloviny a zná jejich význam. Umí pojmenovat některé další zástupce lipnicovitých. Pozná vybrané chráněné druhy těchto čeledí a zná způsoby jejich ochrany.	PČ, Z	

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů při jednotlivých činnostech v hodinách biologie.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Zvládání učebních problémů v probírané látce.

EV – ekosystémy

Jednotlivé ekosystémy a jejich organismy v probírání látky.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – základní podmínky života

Charakteristika základních podmínek života a jejich upevňování v jednotlivých hodinách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog, práce s pomůckami.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Problémy životního prostředí v závislosti na lidských aktivitách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – vztah člověka k prostředí

Člověk jako součást životního prostředí.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

5.2.11.3 Předmět: Přírodopis – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Savci Září–listopad	Původ savců Vejcorodí a živorodí Přehled hlavních skupin placentálních savců Hmyzožravci Letouni Primáti Hlodavci Zajíci; Šelmy Ploutvonožci Chobotnatci Lichokopytníci Sudokopytníci Kytovci Rozšíření zvířat Domestikace Etologie Ekologie Ochrana přírody	EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí EV – základní podmínky života OSV – rozvoj schopností poznávání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pozná základní druhy vybraných druhů savců a zařadí je do taxonů. Popíše způsob života a druh potravy vybraných druhů savců. Zhodnotí význam vybraných skupin savců v přírodě i pro člověka. Objasní na příkladech způsob života a přizpůsobení prostředí. Má přehled o rozšíření zvířat v ČR a ve světě. Vysvětlí význam chovu jednotlivých druhů hospodářský zvířat. Na příkladech vysvětlí princip šlechtění a domestikace. Vysvětlí význam chovu jednotlivých druhů hospodářský zvířat. Vyjmenuje a pozná zvláště chráněné organizmy. Ukáže na mapě chráněná území v okolí bydliště a vysvětlí podmínky pohybu v těchto územích a jejich důvody.	PČ, Z, D	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka Prosinec	Buňky, tkáně, orgány Opora a pohyb Soustava opěrná	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vysvětlí vztah mezi stavbou a funkcí orgánové soustavy, objasní na příkladu. Na kostře ukáže důležité kosti a pojmenuje je. Znázorní průřez dlouhou kostí, popíše její části a jejich funkce. Popíše tvar páteře. Vysvětlí funkce kostí a svalů při pohybu a jejich součinnost.	RV	
Leden–březen	Soustava pohybová Energie Soustava trávicí	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – základní podmínky života	Vysvětlí nejčastější vady držení těla. Vyjmenuje 3 druhy svalstva v těle, objasní jejich úlohu, funkci a umístění v těle. Vyjmenuje základní složky výživy a uvede jejich nejbohatší zdroje. Sestaví zdravý jídelníček a diskutuje na toto téma. Objasní pojem metabolismus. Vytvoří schéma soustavy a vysvětlí činnost jednotlivých orgánů.	CH, RV, PČ	
Březen	Soustava dýchací Transport, obnova a obrana těla Soustava oběhová	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vysvětlí mechanismus nádechu a výdechu. Zdůvodní důležitost krve a mízy v organismu. Nakreslí schéma srdce a pomocí něj vysvětlí krevní oběh. Vyjmenuje projevy srdeční akce a vysvětlí způsoby jejich zjišťování. Vysvětlí princip rozlišení krevních skupin.	F, RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Duben	Soustava vylučovací Soustava kožní Soustavy řídicí	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – základní podmínky života	Najde společné a rozdílné znaky nervového a hormonálního řízení. Nakreslí neuron a synapsi, vysvětlí princip přenosu vzruchu. Vytvoří schéma nervové soustavy a vysvětlí funkci jednotlivých částí.		
Květen	Smyslové orgány Soustava žláz s vnitřní sekrecí Reprodukce – a soustava pohlavní	OSV – rozvoj schopností poznávání	S pomocí obrázku popíše stavbu smyslových orgánů, objasní jejich činnost. Vyhledá vliv jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí. Popíše obrázek mužské a ženské pohlavní soustavy a vysvětlí funkci jednotlivých částí. Vysvětlí menstruační cyklus ženy. Zdůvodní význačnost puberty v životě člověka.	RV, CH, OV	
Vývin a vývoj člověka Červen	Fylogeneze a ontogeneze člověka	MV – etnický původ	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozmnožování organismů	Čím se člověk odlišuje od ostatních savců	EV – základní podmínky života	Popíše proces vzniku jedince a jeho prenatalní a postnatalní vývoj s důrazem na důležité anatomické a fyziologické změny lidského těla.	RV	
Genetika	Dědičnost a proměnlivost	MV – etnický původ	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Uvede příklady dědičnosti v praxi, podíl vlivu prostředí na utváření organismu.	CH	
Životní styl	Složky zdravého životního stylu Návykové látky organismu škodlivé Poškození organismu		Zdůvodní potřebu dostatečného spánku. Diskutuje o faktorech zdraví člověka. Objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka. Vytvoří přehled návykových látek s ohledem na jejich původ a účinky. Řekne, proč a jak alkoholismus a kouření matky škodí plodu. Objasní význam zdravého způsobu života.		Probíráno u jednotlivých témat
První pomoc	První pomoc	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Aplikuje první pomoc při poranění a poškození těla.	RV, CH	Probíráno u jednotlivých témat

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů při jednotlivých činnostech v hodinách biologie.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Zvládání učebních problémů v probírané látce.

Diskuze, samostatná práce, výklad.

EV – ekosystémy

Jednotlivé ekosystémy a jejich organismy v probírání látky.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – základní podmínky života

Charakteristika základních podmínek života a jejich upevňování v jednotlivých hodinách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog, práce s pomůckami.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Problémy životního prostředí v závislosti na lidských aktivitách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – vztah člověka k prostředí

Člověk jako součást životního prostředí.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

MV – etnický původ

Rovnocennost všech etnických skupin v hodinách biologie člověka.

Diskuze, samostatná práce.

5.2.11.4 Předmět: Přírodopis – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Země – náš domov Září	Člověk poznává Zemi Prahory a starohory Vznik a vývoj života Prvohory Druhoohory Třetihory Čtvrtoohory	EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozliší vědy o Zemi a umí je vysvětlit. Objasní vznik světa. Na modelu popíše stavbu Země. Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. Vysvětlí význam jednotlivých abiotických a biotických faktorů. Zdůvodní význam adaptace ve vývoji života na planetě a uvede příklady. Objasní proces vzniku zkamenělin. Charakterizuje geologické období z hlediska významných geologických „událostí“ a výskytu specifické fauny a flóry. Diskutuje o příčinách a podmínkách přechodu prvohorní fauny a flóry na souš.	Z, D, F	
Říjen–listopad	Nerosty a horniny Minerály a jejich vznik Nerosty a jejich třídění	EV – vztah člověka k prostředí	Vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou. Vyjmenuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a zjistí některé tyto vlastnosti u vybraných vzorků nerostů. Objasní základní rozdělení nerostů (roztrídí do skupin), uvede jejich naleziště a zhodnotí jejich význam.	CH, F	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Listopad–prosinec	Petrologie Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny Zvětrávání	EV – vztah člověka k prostředí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Vysvětlí rozdíl, mezi horninou a nerostem. Vysvětlí, pomocí schématu vznik vyvřelin Uvede společné a rozdílné znaky povrchových a hlubinných vyvřelin. Objasní proces zvětrávání a vzniku půd. Vysvětlí základní způsoby vzniku usazených hornin. Vysvětlí princip přeměny. Pozná některé vyvřelé, usazené a přeměněné horniny.	Z, D, CH, PČ	
Leden–únor	Geologické děje Vnitřní a vnější geologické děje Sopečná činnost a zemětřesení Magma Zemětřesení Eroze	EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy	Objasní příčiny a důsledky pohybu desek. Vymezení vnější geologické činitele a u každého z nich konkretizuje jejich tvořivou, rušivou a transportní činnost. Ukáže na mapě světa oblasti s intenzivní sopečnou činností a zemětřesení. Objasní příčiny a důsledky sopečné činnosti. Vysvětlí způsob a zdůvodní význam měření zemětřesení. Nakreslí schéma činné sopky, popíše její části. Zdůvodní roli endo a exo genních činitelů. Nakreslí a popíše vrásu a zlom. Uvede význam vlivu počasí a podnebí na ekosystémy.	PČ, Z	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Březen	Ložiska a jejich budoucnost Suroviny – budoucnost a vliv ŽP Půda jako zrcadlo krajiny	EV – vztah člověka k prostředí	Porovná vznik černého a hnědého uhlí a ukáže jejich významná česká naleziště. Pozná (vyjmenuje) vybrané nerosty, zdůvodní jejich význam a uvede jejich republikově a světově významná naleziště. Posoudí vliv jednotlivých půdotvorných činitelů na vznik půd. Najde rozdílné znaky jednotlivých typů půd.	D, Z, CH	
Duben–květen	Koloběh hmoty a prvků Kosmické vlivy Geologická budoucnost Voda	EV – základní podmínky života EV – vztah člověka k prostředí	Vytvoří schéma koloběhu důležitých látek v přírodě a objasní souvislosti mezi počasím a klimatem. Vysvětlí vznik podzemní vody, pramenů. Posoudí nutnost uvážlivého hospodaření s vodou. Popíše koloběh vody.	CH, Z	
Květen–červen	Ekologie Krajina její funkce Krajinné typy Tvorba krajiny Chráníme svět a pečujeme o něj	EV – vztah člověka k prostředí EV – ekosystémy	Objasní důležitost jednotlivých biotických složek ŽP. Vysvětlí vztahy mezi jednotlivými biotickými složkami ŽP. Diskutuje o stavu a ochraně ŽP u nás i ve světě. Porovná hlavní typy krajiny. Zná a vysvětlí změny v krajině (popíše krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy).	Z	

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů při jednotlivých činnostech v hodinách biologie.

OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Zvládání učebních problémů v probírané látce.

EV – ekosystémy

Jednotlivé ekosystémy a jejich organismy v probírané látce.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

EV – základní podmínky života

Charakteristika základních podmínek života a jejich upevňování v jednotlivých hodinách.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog, práce s pomůckami.

EV – vztah člověka k prostředí

Člověk jako součást životního prostředí.

Pozorování, diskuze, samostatná práce, dialog.

5.2.12 Charakteristika předmětu Zeměpis

Zeměpis je komplexní předmět, má charakter nejen přírodovědný, ale v současné době především celospolečenský. Má velký význam nejen pro vzdělávání jednotlivců, ale také v rámci mezinárodní a environmentální výchovy občanů. Získávají všeobecný přehled o dění ve světě, základní informace o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti, o různých formách přírodních krajin, způsobech života v různých regionech, vzájemných souvislostech současnosti i minulosti a současných globálních problémech lidstva.

Zeměpis seznamuje žáky s postavením naší planety Země ve vesmíru, se všemi zákonitostmi, postavením Země a následnými důsledky jejich pohybů pro člověka. Žáci se naučí pracovat s různými druhy map a dalších kartografických pomůcek, statistickými daty a s informačními materiály. Měli by být schopni používat základy geografického a kartografického názvosloví. Velmi důležitou složkou je získávání informací z různých zdrojů, jejich zpracování, vyhodnocení a následné využití i v jiných předmětech či oblastech života. Pochopí vzájemné propojení přírodních a socioekonomických systémů na Zemi, vlivu přírodních podmínek na činnost člověka a vznik rozdílných kulturních, náboženských, hospodářských, politických a ekologických systémů. Předmět umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současné lidské společnosti, umožňuje uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi. Zeměpis se realizuje nejen pomocí hledání souvislostí mezi jednotlivými geografickými systémy, ale rovněž mezi jednotlivými vyučovacími předměty – zvláště přírodopis, matematika, chemie, fyzika, dějepis, občanská výchova, výtvarná výchova a informatika.

Obsahové a časové vymezení předmětu Zeměpis 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hod. dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Země jako vesmírné těleso 2. Znázornování Země 3. Krajinné sféry – fyzicko-geografické a socioekonomické, obyvatelstvo 	2
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afrika 2. Amerika 3. Austrálie a Oceánie 4. Oceány 5. Arktida, Antarktida 6. Asie, Rusko 7. Evropa (mimo střední Evropy) 	2
8. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Střední Evropa 2. ČR – přírodní poměry 3. ČR – obyvatelstvo a sídla 4. ČR – hospodářství 	1
9. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. ČR – administrativní členění 2. Obyvatelstvo a sídla světa 3. Politický zeměpis, mezinárodní organizace 4. Hospodářská činnost člověka, globalizace, globální změny klimatu, ekologické problémy, udržitelný rozvoj, přírodní katastrofy 5. Místní region 6. Terénní výuka 	2
6.–9. ročník		7

Výchovné a vzdělávací strategie

Zeměpis jako vyučovací předmět klade největší důraz na spoustu praktických poznatků a příkladů ze života a z nich pak vyvozovaných obecných závěrů.

Výchovné a vzdělávací postupy, kterými v tomto předmětu směřujeme k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- práce s informačními zdroji
- metody kritického myšlení
- samostatné referáty, práce získané z informačních zdrojů
- tvorba modelových situací
- kooperativní metody práce
- vytváření pozitivního vztahu k poznávání a učení
- výběr a využití vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- propojení získaných poznatků do širších celků a hledání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- problémové vyučování
- metoda analýzy a syntézy informací a situací
- pracovní materiál
- metody kritického myšlení a srovnávání
- schopnost obhajoby svých rozhodnutí, umění kompromisu
- skupinová práce

Kompetence občanské

- skupinová práce
- výchova k zodpovědnosti jednotlivce ke kolektivu, společnosti, světu
- diskuze
- schopnost naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- dodržování pravidel slušného chování
- uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- pochopení základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- vytváření osobních představ o geografickém a životní prostředí

Kompetence komunikativní

- skupinová práce
- diskuze
- formulace a vyjádření myšlenek a závěrů v logickém sledu
- souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- prezentace výsledků své práce
- používání terminologie

- problémové úkoly
- hodnocení a sebehodnocení
- schopnost naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- dodržování pravidel vzájemné komunikace mezi žáky a žáky a učitelem
- interpretace a prezentace textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence sociální a personální

- dělba úloh a úkolů při skupinové práci
- upevnění dobrých mezilidských vztahů
- schopnost pomoci druhému a umět o pomoc druhého požádat
- schopnost naslouchat druhým
- utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání vůči skupině
- dodržování dohodnutých postupů, termínů a pravidel
- vytváření osobní odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním i globálním měřítku
- hodnocení a sebehodnocení

Kompetence pracovní

- samostatnost při práci
- dodržování zásad bezpečného pohybu a pobytu v krajině a předcházení možným rizikům, dodržování bezpečného chování na jednání při mimořádných událostech
- vedení k efektivnosti vlastní práce, schopnosti plánovat časovou posloupnost jednotlivých úkonů směřujících k vytyčenému cíli
- vyhledávání a využívání různých zdrojů informací, jejich třídění, klasifikace a prezentace
- výchova k zodpovědnosti, respektování vůdčí role v kolektivu
- hodnocení a sebehodnocení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace, služby (např. otevřenou encyklopedii Wikipedie, mapové servery, elektronickou navigaci apod.), využívá je při učení i při zapojení do života školy i společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu (např. tvorba prezentací, referátů apod.)
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků (např. umí používat při prezentaci dataprojektor, interaktivní tabuli, počítač, laserové ukazovátko a další)
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky

své práce (např. vyhledává aktuální hodnoty počtu obyvatel, změny, které nastaly oproti tištěným publikacím a mapám apod.)

5.2.12.1 Předmět: Zeměpis – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Země jako vesmírné těleso Září–říjen	Vývoj vesmíru a Sluneční soustavy, Měsíc, Země ve Vesmíru, pohyby Země		Žák popíše Sluneční soustavu. Vysvětlí, jakými příklady lze prokázat tvar planety Země a popíše pohyby Země a jejich důsledky na život na Zemi.	ČJ, M, F, PŘ, INF	Videa, animace, referáty, interaktivní tabule, odborná literatura
Znázornění planety Země Listopad–leden	Globus, zeměpisná síť, čas na zemi, mapa – druhy, práce s mapou		Žák dokáže samostatně popsat souřadnicovou síť. Zdůvodní existenci časových pásem. Pojmenuje různé druhy map, orientuje se v práci s mapou. Pracuje se slepou mapou světa a jednotlivých regionů. Dokáže vysvětlit letní a zimní čas. Dokáže organizovat a přiměřeně hodnotit geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	M, PŘ, F, ČJ, LIT, INF	Výklad, interaktivní tabule, skupinová práce, odborná literatura

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Krajinné sféry – Litosféra Leden–březen	Vznik a vývoj Země, endogenní a exogenní geomorfologičtí činitelé, vertikální a horizontální členitost zemského povrchu		Žák vlastními slovy popíše složení Země. Je schopen vysvětlit příčiny a důsledky pohybů litosférických desek. Popíše působení endogenních a exogenních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a člověka. Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry a jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	PŘ, CH, F, M, ČJ, INF	Animace, názorné ukázky, referáty, skupinová práce, práce s informačními zdroji
Krajinné sféry – Atmosféra Březen	Atmosféra – složení, funkce a vertikální členění, počasí a podnebné pásy, klimatické změny, ochrana ovzduší		Žák vysvětlí složení atmosféry a její vertikální členění. Chápe rozdíly mezi počasím a podnebím, zná základní meteorologické jevy, dokáže na mapě světa lokalizovat podnebné pásy v závislosti na zeměpisné šířce. Uvede příklady ochrany ovzduší, vliv podnebí na osídlování Země.	PŘ, ČJ, M, F, CH, INF, VV	Skupinová a samostatná práce, rozhovor, práce s informačními zdroji a odbornou literaturou

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Krajinné sféry – Hydrosféra Duben	Voda na Zemi, koloběh vody a oceánské proudy, vliv na podnebí, význam vody v krajině, znečištění a ochrana vodních zdrojů	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák vyjmenuje vlastnosti a pohyby vody (oceánské proudění, koloběh vody v přírodě) a uvede konkrétní příklady. Chápe vliv hydrosféry na podnebí. Umí uvést příklady ochrany vodních zdrojů a předvídat možné důsledky a vlivy lidské činnosti na kvalitu vody.	PŘ, F, M, CH, ČJ, INF, VV	Výklad, referáty, skupinová práce, internet, řízená debata, odborná literatura
Krajinné sféry – Pedosféra Duben	Vznik půdy, její složky, význam půdy, eroze, půdní druhy a typy		Žák definuje vnější a vnitřní činitele půdy a uvádí konkrétní příklady. Umí posoudit význam půdy pro život člověka. Umí uvést příklady ohrožení půdy erozí a ochrany půdy, uvádí konkrétní příklady z vlastního okolí.	PŘ, F, M, ČJ, CH, INF, VV	Výklad, skupinová práce, práce s informačními zdroji, pozorování

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Krajinné sféry – Biosféra Duben–květen	Podmínky života na Zemi, ekosystém, šířková pásmovitost, výšková stupňovitost, typy krajiny, život v oceánech, chráněná území	EV – ekosystémy	Žák umí seřadit základní vegetační pásma a zdůvodnit jejich rozšíření. Chápe jejich závislost na nadmořské výšce a podnebí. Charakterizuje jednotlivá vegetační pásma. Zná význam pojmu ekosystém. Zná využití jednotlivých typů krajiny. Posuzuje vliv člověka na krajinu. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních biomů. Vyjmenuje jednotlivé druhy chráněných území a uvádí jejich konkrétní příklady. Žák porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	PŘ, M, ČJ, F, INF, VV	Výklad, řízená diskuze, skupinová práce, referáty, práce s informačními zdroji, odborná literatura, referáty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obyvatelstvo a sídla Květen	Činnost člověka na Zemi, rozmístění lidstva, rasa, národ, jazyk, náboženství, dělení států, města	MV – etnický původ	Žák popíše rozmístění obyvatelstva na Zemi a zhodnotí, jak přírodní podmínky ovlivňují rozmístění obyvatelstva. Dokáže rozdělit lidstvo na základní rasy, zná hlavní světová náboženství, dokáže svými slovy definovat národ, jazyk. Uvede příklady vlivů činnosti člověka na Zemi. Chápe dělení států dle různých kritérií. Najde na mapě světa největší světová velkoměsta, dokáže určit jejich zeměpisnou polohu.	OV, PŘ, M, ČJ, D, INF	Výklad, skupinová práce, řízená diskuze, referáty, práce s atlasem, informačními zdroji a odbornou literaturou
Socioekonomická sféra – Zemědělství Květen–červen	Dělení, lokalizační faktory, rostlinná a živočišná výroba, rybolov, vodní a lesní hospodářství	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák umí popsat rozdělení hospodářství na jednotlivé sektory a zná základní pojmy a vztahy mezi nimi v oblasti zemědělství, zná dělení zemědělství na jednotlivé podsektory, chápe význam zemědělství a celého primárního sektoru pro život a výživu člověka. Dokáže přiřadit jednotlivé pěstované plodiny k vegetačním pásmům a chápe závislost zemědělství na přírodních podmínkách. Dokáže popsat, jaké problémy způsobují lidské aktivity spojené se zemědělstvím životnímu prostředí.	PŘ, M, ČJ, D, INF	Výklad, práce s atlasem, odbornou literaturou a informačními zdroji, řízená diskuze, referáty, samostatná a skupinová práce, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Socioekonomická sféra – průmysl, doprava, služby Červen	Přírodní zdroje, nerostné suroviny, dělení průmyslu, druhy služeb, dělení dopravy, spoje	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák zná základní pojmy a vztahy mezi nimi v oblasti průmyslu, dopravy a služeb, zná dělení sekundéru a terciéru na jednotlivé podsektory, chápe význam průmyslu, dopravy a služeb pro život člověka a moderní společnosti. Dokáže popsat, jaké problémy způsobují lidské aktivity spojené s průmyslem, dopravou a službami životnímu prostředí.	OV, M, F, ČJ, D, INF	Výklad, práce s atlasem, odbornou literaturou a informačními zdroji, řízená diskuze, referáty, samostatná a skupinová práce, interaktivní tabule

EGS – objevujeme Evropu a svět

Práce s informačními zdroji, samostatná práce, referáty.

MV – etnický původ

Výklad, práce s atlasem a informačními zdroji.

EV – ekosystémy

Skupinová práce, práce s informačními zdroji.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Referáty, audiovizuální ukázky, skupinová práce, řízená diskuse

5.2.12.2 Předmět: Zeměpis – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Afrika Září–říjen	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, regiony Afriky, orientace v mapě a pojmech	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky. Umí rozdělit Afriku na jednotlivé regiony a zná nejdůležitější africké státy. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Afriky. Orientuje se na mapě Afriky. Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Výklad, práce s atlasem a informačními zdroji, řízená diskuze, referáty, samostatná práce, informace z médií, interaktivní tabule
Amerika Říjen–prosinec	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, regiony a státy Ameriky	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Ameriky. Umí rozdělit Ameriku na jednotlivé regiony a zná nejdůležitější americké státy. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Ameriky. Orientuje se na mapě Ameriky. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Výklad, práce s atlasem a informačními zdroji, řízená diskuze, referáty, samostatná práce, informace z médií

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Austrálie a Oceánie Prosinec	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, teritoria a státy Austrálie a Oceánie	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Austrálie a Oceánie. Umí rozdělit Austrálii na jednotlivé státy a teritoria a Oceánii na jednotlivé části. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Austrálie a Oceánie. Orientuje se na mapě Austrálie a Oceánie. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Výklad, samostatná práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse
Oceány Leden	Vymezení, rozloha, ostrovy, základní charakteristika, vliv na okolní kontinenty, oceánské proudění, hospodářský význam, znečištění		Žák umí vymežit polohu a rozlohu jednotlivých oceánů a zná jejich základní geograf. Rysy, ukáže je na mapě světa. Na mapě ukáže základní směry oceánských proudů a vysvětlí jejich vliv na přilehlé kontinenty. Zná hospodářské využití oceánů. Dokáže vysvětlit hlavní problémy oceánů, zvláště znečištění. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, referáty, řízená diskuse, informace z médií, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Polární oblasti – Arktida, Antarktida Leden	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické podmínky, vliv, využití a význam pro život na Zemi		Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry polárních oblastí. Dokáže vysvětlit hlavní problémy polárních oblastí. Orientuje se na mapě Arktidy a Antarktidy. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, referáty, řízená diskuse, informace z médií
Asie Leden–duben	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, státy a regiony Asie	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Asie. Umí rozdělit Asii na jednotlivé regiony a zná nejdůležitější asijské státy. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Asie. Orientuje se na mapě Asie. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rusko Duben	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky	EGS – objevujeme Evropu a svět	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Ruska. Umí rozdělit Rusko na jednotlivé regiony a zná nejdůležitější ruská města. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Ruska. Orientuje se na mapě Ruska. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Výklad, samostatná práce, práce s atlasem a informačními zdroji, referáty, řízená diskuse, informace z médií
Evropa Duben–červen	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, regiony a státy Evropy	EGS – objevujeme Evropu a svět EGS – jsme Evropané EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy. Umí rozdělit Evropu na regiony a zná vybrané státy a jejich hlavní města. Dokáže vysvětlit hlavní problémy Evropy. Orientuje se na mapě Evropy. Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, jádra rozvoje a periferní oblasti. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Výklad, samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, informace z médií

EGS – Evropa a svět nás zajímá

EGS – objevujeme Evropu a svět

EGS – jsme Evropané

Audiovizuální ukázky, skupinová práce, práce s atlasem, odbornou literaturou a informačními zdroji, referáty.

5.2.12.3 Předmět: Zeměpis – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Střední Evropa Září–říjen	Poloha, rozloha, členitost, fyzicko-geografické a socioekonomické podmínky, státy střední Evropy, provázanost s okolními regiony	EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – objevujeme Evropu a svět EGS – jsme Evropané	Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry střední Evropy. Umí rozdělit střední Evropu na jednotlivé státy a jejich hlavní města. Dokáže vysvětlit hlavní problémy střední Evropy. Orientuje se na mapě střední Evropy. Zvažuje, jaké změny v tomto regionu nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich.	PŘ, M, F, OV, D, INF, VV	Práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, informace z médií, interaktivní tabule
ČR – přírodní poměry Říjen–leden	Vymezení, poloha, rozloha, geologie, geomorfologie, klima, vodstvo, půdy, vegetace, ochrana přírody		Žák hodnotí a porovnává polohu, rozlohu, hranice a přírodní poměry a zdroje ČR ve světovém kontextu. Umí popsat a na mapě lokalizovat prvky a složky z oblasti povrchu, vodstva, půd, vegetace a chráněných území ČR.	PŘ, M, F, OV, INF, VV	Práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČR – obyvatelstvo a sídla Leden–únor	Základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry	MV – kulturní diference	Žák zná základní demografické charakteristiky obyvatelstva ČR. Chápe historický vývoj obyvatelstva ČR a jeho dopad na současný stav. Dokáže diskutovat o možnostech budoucího vývoje obyvatelstva ČR. Orientuje se v sídelních jednotkách ČR a významná sídla lokalizuje na mapě.	PŘ, M, F, OV, RV, ČJ, D, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, referáty, řízená diskuse
ČR – hospodářství Březen–červen	Rozmístění hospodářských aktivit, struktura, společenské a hospodářské procesy, zapojení ČR do mezinárodních struktur	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák zhodnotí a porovnává hospodářské poměry, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. Orientuje se ve struktuře hospodářství ČR. Charakterizuje zemědělství ČR a lokalizuje zemědělské oblasti a suroviny na mapě. Orientuje se v oblasti vodního a lesního hospodářství ČR. Vyjmenuje a lokalizuje na mapě zdroje surovin a jejich zpracování v ČR. Charakterizuje jednotlivá odvětví průmyslu ČR a lokalizuje je na mapě. Chápe dopad průmyslové činnosti na životní prostředí ČR. Popíše stav dopravy, služeb, cestovního ruchu a obchodu v ČR. Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	PŘ, M, F, CH, OV, ČJ, D, INF, VV	Výklad, samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, informace z médií, interaktivní tabule

EGS – Evropa a svět nás zajímá

EGS – objevujeme Evropu a svět

EGS – jsme Evropané

Audiovizuální ukázky, skupinová práce, práce s atlasem, odbornou literaturou a informačními zdroji, referáty.

MV – kulturní diference

Diskuse k dané problematice

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Práce s médii a informačními zdroji.

5.2.12.4 Předmět: Zeměpis – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Česká republika – Administrativní členění Září–leden	Administrativní členění, hlavní město a kraje ČR	EGS – jsme Evropané VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Žák charakterizuje administrativní členění ČR. Dokáže kraje a hlavní město ČR zhodnotit a navzájem porovnávat z hlediska historických, přírodních, kulturních i hospodářských poměrů. Lokalizuje na mapě jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	PŘ, M, F, OV, ČJ, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, interaktivní tabule
Obyvatelstvo a sídla světa Ledem–únor	Migrace, demografická charakteristika obyvatelstva, rozmístění, město a venkov, urbanizace	MV – etnický původ	Žák zná základní pojmy a vztahy mezi nimi z oblasti obyvatelstva a sídel. Dokáže posoudit na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu a dynamiku jejího růstu a pohybů. Má přehled o počtu obyvatel v jednotlivých oblastech světa. Umí vyjmenovat druhy a typy migrace obyvatelstva. Zná lidské rasy, národy světa, jazyky a náboženství. Zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Posoudí přírodní podmínky související s funkcemi lidských sídel, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	PŘ, M, F, OV, RV, ČJ, D, INF, VV	Samostatná práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, informace z médií, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Politický zeměpis a politická mapa světa Únor–březen	Dělení států, kolonialismus, ozbrojené konflikty, terorismus, mezinárodní organizace	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Žák porovnává státy a zájmové integrace států světa na základně podobných a odlišných znaků. Na mapě lokalizuje významné integrace států. Zná stručně historii kolonialismu a jeho důsledky ve světě. Na mapě lokalizuje hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. Dokáže porovnat politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů a vybraných států světa.	PŘ, M, F, OV, RV, D, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hospodářská činnost člověka, globalizace ekologické problémy Březen–květen	Sektory hospodářství, hospodářská úroveň států, zemědělství, průmysl, doprava a spoje, služby, mezinárodní spolupráce a obchod, ekologické problémy, udržitelný rozvoj, přírodní katastrofy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Žák dokáže zhodnotit strukturu, složky a funkce světového hospodářství. Zná základní pojmy a vztahy mezi nimi v oblasti zemědělství. Na mapě lokalizuje jednotlivé zemědělské oblasti a suroviny. Zná a na mapě lokalizuje jednotlivé energetické a surovinové zdroje pro průmysl. Charakterizuje jednotlivé druhy průmyslu a průmyslové oblasti světa, umí je lokalizovat na mapě. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Charakterizuje jednotlivé druhy a typy dopravy a umí lokalizovat na mapě významné dopravní uzly světa. Orientuje se ve struktuře služeb. Žák dokáže popsat hlavní ekologické problémy dnešní doby, hledá jejich příčiny, důsledky a možná řešení. Chápe důležitost ochrany lesů a vodních zdrojů. Žák dokáže navrhnout změny ve svém osobním životě i v životě své rodiny, které by mohly přispět ke zmírnění negativních následků života lidí na planetě Zemi. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	PŘ, M, F, OV, RV, D, INF, VV	Výklad, samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, video, referáty, řízená diskuse, informace z médií, interaktivní tabule

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Česká republika – Místní region Červen	Charakteristika místního regionu Břeclavsko a Mikulovsko		Žák vymezí a lokalizuje místo bydliště a školy v regionu a kraji. Dokáže zhodnotit na přiměřené úrovni a orientovat se v historických, přírodních, kulturních i hospodářských poměry místního regionu Břeclavsko a Mikulovsko.	VL, OV, M, ČJ, D, PŘ, INF, VV	Samostatná a skupinová práce, práce s atlasem a informačními zdroji, řízená diskuse
Terénní výuka Červen	Metody terénní výuky, orientace v terénu		Žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	PŘ, PČ, INF	Skupinová práce, internet, praktické zpracování získaných informací v terénu

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Diskuse k dané problematice, práce s médii, audiovizuální ukázky

EGS – jsme Evropané

Terénní výuka, práce s atlasem a mapou

MV – etnický původ

Diskuse k probíranému tématu

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Práce s odbornou literaturou, audiovizuální ukázky k dané problematice, práce s médii, praktické ukázky.

5.2.13 Charakteristika předmětu Hudební výchova

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebního umění a hudby, k jejímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace, prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho hudebnosti a hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi (sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti a pohybové dovednosti i podle jeho zájmu a zaměření.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast předmětu hudební výchova je na druhém stupni zaměřena na čtyři tematické okruhy:

- vokální
- instrumentální
- hudebně pohybový
- poslechový.

Tyto okruhy jsou zpracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

Hudební činnosti žáků na druhém stupni:

- osvojují si pěvecký a mluvní projev, rytmus řeči a hudební rytmus, orientaci v notovém záznamu melodie
- rozvíjí si hudební sluch a hudební představivost, intonují a vokálně improvizují
- osvojují si rytmus jednoduchých tanců (mazurka, polka, valčík, ...)
- orientují se v hudebních stylech a žánrech, v hudební historii a terminologii
- každý měsíc se naučí 1 lidovou nebo umělou píseň
- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. ve dvojhase
- uvědomuje si problematiku hlasu v době mutace
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky

Časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 6. až 9. ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Hudební výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Zpíváme v lidovém dvojhlasu 2. Původ hudby, hudební nástroje 3. Partitura 4. Proměny písně ve staletích a její hudební forma 5. Hudba na jevišti	1
7. ročník	1. Vznik hudby a počátky hudby v Čechách 2. Starověk 3. Středověk 4. Renesance 5. Baroko	1
8. ročník	1. Klasicismus 2. Romantismus	1
9. ročník	1. Opereta 2. Ruská hudba 3. Národní divadlo a romantismus v Čechách 4. 20. století v hudbě	1
6.–9. ročník		4

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení
- plánování, organizování a řízení vlastního učení
- hledání a třídění informací, jejich využití v praktickém životě
- užití termínů, uvedení věcí do souvislostí
- porovnávání a kritické posuzování získaných výsledků
- vyvození závěrů pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problému

- vnímání problémových situací
- plánování způsobu řešení problémů
- využití vlastního úsudku a zkušeností
- sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů
- kritické myšlení, rozhodnutí, obhajoba, zodpovědnost

Kompetence komunikativní

- výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování
- naslouchání, reakce a zapojení se do diskuze
- obhajoba svého názoru
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci
- spolupráce s ostatními

Kompetence sociální a personální

- skupinová spolupráce
- ovlivňování kvality společné práce
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- ohleduplnost a úcta při jednání
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podpora sebedůvěry a samostatného rozvoje

Kompetence občanské

- zodpovědné chování v krizových situacích
- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- pozitivní postoj k uměleckým dílům
- smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivní zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní

- plnění povinností a závazků
- přístup k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních hodnot
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozvoj myšlení
- orientace v základních aktivitách

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby – využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.2.13.1 Předmět: Hudební výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zpíváme v lidovém dvojhlasu Září	Nářečí Dělení našeho území podle lidových písní		Žák interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	ČJ, OV, D	Obrazový materiál, diskuze, CD, DVD, PC
Původ hudby Hudební nástroje v lidové hudbě Říjen	Pravděpodobný vznik hudby První hudební památky Hudební nástroje Hudební výrazové prostředky Dudácké kapely a cimbálová muzika		Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	D	Obrazový materiál, video, beseda, CD, DVD, PC

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Křížek, béčko, odrážka není žádná překážka Hrajeme a zpíváme ve dvou, třech, čtyřech...	Předznamenání Sólové vystoupení, duo, trio, kvarteto	OSV – kreativita	Žák interpretuje vybrané lidové a umělé písně.		Obrazový materiál, video, CD, PC
Listopad					
Stupnice moll Partitura aneb všechny nástroje v jedné knížce	Rozbor dirigentovy knihy		Žák rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru.		Obrazový materiál, CD, video, DVD, PC
Prosinec					

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Když se něco obměňuje, může to být variace Akord, terciová stavba akordu Proměny písně ve staletích Leden	Hudební variace Hudební památky z antického Řecka		Žák interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Doprovází písně pomocí ostinata.	D, VV	Obrazový materiál, CD, video, PC
Píseň a její hudební forma Únor	Předvěti a závěti písně, hudební formy jednodílné, dvojdílné či trojdílné	OSV – kreativita	Žák interpretuje vybrané lidové a umělé písně.		Video, DVD, obrazový materiál
Hudba na jevišti Březen	Opera Opereta Muzikál Hudební revue		Žák uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	VV	Obrazový materiál, CD, diskuze, referáty, internet

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ta naše opera česká Duben	Čeští hudební skladatelé a jejich díla	OSV – komunikace	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Žák uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	D	Obrazový materiál, CD, video, internet, encyklopedie
Hudba a tanec Květen	Balet Výrazový tanec	OSV – komunikace	Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	TV	Internet, CD, video, diskuze, referáty
Hudba a slovo Červen	Melodram Scénická hudba		Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase. Žák interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	ČJ	Internet, diskuze, CD

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Nácvik písní, hudebních doprovodů, zpěvu, her, rytmických a dechových cvičení.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Tvorba různých rytmů, dechových cvičení, tvorba předvětí a závětí, dialogy, diskuze a vlastních referáty žáků.

5.2.13.2 Předmět: Hudební výchova – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počátky hudby Září	Původ hudby Pravěk Starověk	OSV – rozvoj schopností poznávání	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	D, ČJ, OV, VV	Poslech, obrazový materiál, CD, PC
Počátky hudebních dějin v Čechách Starověk Středověk – Gotika Říjen–listopad	Křesťanský zpěv Duchovní písně Chorál Rytířské zpěvy Gregoriánský chorál		Doprovází písně pomocí ostinata.	D, ČJ, VV	Kosmova kronika, poslech, CD, PC
Období renesance ve světě i v Čechách Prosinec–únor	Hudební renesance Kancionál Literátská bratrstva Polyfonie		Doprovází písně pomocí ostinata. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.		Fotografie, poslech, Tvorba vícehlasu, CD

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Období baroka ve světě České hudební baroko Březen–červen	Barokní hudba Kantáta Oratorium Fuga Madrigal Opera Suita Skladatelé barokní hudby Hudební nástroje		Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Doprovází písně pomocí ostinata. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	D, ČJ, VV	Obrazový materiál, referát, poslech, skupinová práce, video, exkurze (kostel – varhany)

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Seznámení se s písněmi, jejich nácvikem (dynamika, rytmus, názvy not, délka not, slova písní), vlastní referáty žáků, poslech a rozbor skladeb.

5.2.13.3 Předmět: Hudební výchova – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka.	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Období klasicismu v hudbě ve světě Září–listopad	Hudba klasicismu Sonáta a její rozdělení Symfonie jako hudební forma Hudební nástroje Skladatelé období klasicismu		Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	D, ČJ	Fotografie, obrazový materiál, video, referáty, skupinová práce
Klasicismus v Čechách Prosinec	Skladatelé českého klasicismu	OSV – komunikace	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Z, D, VV	Video, CD, obrazový materiál, PC, referáty

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Romantismus Leden–červen	Představitelé raného, vrcholného a pozdního romantismu Národní hudba s národními tradicemi	OSV – komunikace	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně. Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	D, Z, RV, VV	CD, video, referáty, diskuze

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Tvorba různých rytmů, dechových cvičení, tvorba předvětí a závětí jak písní známých, tak i neznámých, dialogy, diskuze a vlastní referáty žáků po poslechu skladby.

5.2.13.4 Předmět: Hudební výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Romantismus Září–říjen	Opereta		Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	D, Z, RV. VV	CD, video, referáty, diskuze, PC
Ruská národní hudba Listopad–prosinec	Vznik a vývoj ruské národní hudby Ruští skladatelé a jejich díla	OSV – komunikace	Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu. Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru.	D, Z, RV. VV	CD, video, referáty, diskuze, PC
Národní divadlo a český hudební romantismus Leden–únor	Historie vzniku Národního divadla Čeští skladatelé období romantismu, jejich život, díla, jejich odkaz	OSV – komunikace	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	RV, Z, D, OV, VV	CD, video, referáty, diskuze, PC

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
20. století v české hudbě Březen–duben	J. B. Foerster, V. Novák, J. Suk, L. Janáček, B. Martinů		Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.		CD, video, referáty, diskuze
20. století ve světě Květen–červen	Vznik a vývoj nových hudebních směrů	MdV – vnímání autora mediálních sdělení MdV – stavba mediálních sdělení	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	Z, D, RV, OV	Obrazová materiál, diskuze, beseda, video, CD, DVD, referáty

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Tvorba různých rytmů, dechových cvičení, tvorba předvětí a závětí jak písní známých, tak i neznámých, dialogy, diskuze a vlastní referáty žáků po poslechu skladby.

MdV – vnímání autora mediálních sdělení

MdV – stavba mediálních sdělení

Poslech různých médií doma i ve škole, referáty žáků, diskuze ve výuce a poslechu hudby.

5.2.14 Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací předmět výtvarná výchova je zaměřen na rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků. Tyto okruhy jsou zpracovány v jednotlivých projektech, které tvoří spolu s výukou dějin umění obsah předmětu. Zpravidla je to deset projektů v ročníku. Obsah navazuje na učivo 1. stupně a dále prohlubuje smyslovou citlivost, vede k uplatňování subjektivity a umožňuje prostřednictvím výtvarného umění komunikovat.

Časové a organizační vymezení předmětu

Výtvarná výchova je v 7. a 8. ročníku vyučována jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací. V 6. a 9. ročníku je časová dotace snížena na jednu hodinu týdně.

Obsahové a časové vymezení předmětu Výtvarná výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Představa světa 2. Ruce 3. Oči – ústa – nos 4. Písmo 5. Zvířata 6. Míč 7. Ilustrace – film 8. Motýli 9. Barevné sny a náhody 10. Prostředí pro život 11. Dějiny umění – Egypt, Řecko, Řím 	1
7. ročník	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hlava 2. Pláč a smích 3. Zdobení těla a hlavy 4. Rytmus 5. Auta 6. Technická fantazie 7. Lidové umění 8. Strom 9. Ptáci 10. Krajina 11. Dějiny umění – románské umění, gotika, renesance 	2

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
8. ročník	1. Lidé 2. Dvojice 3. Pohyb 4. Perspektiva a zátiší 5. Bydlení 6. Ptáci 7. Lidové umění 8. Křik a ticho 9. Záhadné kontinenty 10. Město 11. Dějiny umění – baroko, rokoko, klasicismus, romantismus, realismus, impresionismus	2
9. ročník	1. Lidské stopy 2. Písmo 3. Portrét 4. Volná grafika 5. Šaty dělají člověka 6. Živly 7. Lidové oděvy 8. Černá noc – Jasný den 9. Láska a přátelství 10. Papír 11. Dějiny umění – secese, fauvismus, kubismus, abstraktní umění, futurismus, surrealismus, konstruktivismus	1
6.–9. ročník		6

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- projevuje ochotu výtvarně se vyjádřit
- plánuje vlastní učení
- vybírá vhodné způsoby
- vybírá metody a strategie
- pozoruje a experimentuje
- posoudí vlastní pokrok
- zhodnotí výsledky

Kompetence k řešení problému

- vnímá problémové situace
- vyhledá informace
- vyhledá shodné a odlišné znaky
- samostatně řeší problémy
- nenechá se odradit případným nezdarem
- osvědčené postupy aplikuje při řešení

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám
- rozumí typům obrazových materiálů
- zapojuje se do společenského dění
- využívá získané dovednosti k vytváření vztahů
- využívá komunikační a sdělovací prostředky

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry
- přispívá k diskusi
- oceňuje zkušenosti
- respektuje různá hlediska

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení různých lidí
- váží si vnitřních hodnot
- rozhoduje se zodpovědně
- chrání a ocení naše tradice
- respektuje kulturní dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- projevuje smysl pro kulturu

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály
- používá vhodné nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti
- adaptuje se na nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům práce s uvážením různých hledisek
- rozvíjí podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- vést ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě

5.2.14.1 Předmět: Výtvarná výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Představa světa Září	Linie, čára, kresba Rozvržení v ploše Sochařství – socha, plastika, objekt	OSV – kreativita	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV (vizuálně obrazná vyjádření) a jejich vztahů. Rozvíjí základní rysy kreativity a originality. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	F	
Ruce Říjen	Vyjádření proporcí ruky		Užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností.	PŘ	
Oči, ústa, nos Listopad	Pravěké umění Proporce očí, úst, nosu	MV – multi-kulturalita	Zvládne zachycení vizuálních zkušeností.	PŘ, D	
Písmo Prosinec	Umění Egypta Užitá grafika – logo, piktogram, reklama Zákonitosti výběru písma	MdV – tvorba mediálního sdělení	K tvorbě VOV využívá počítačovou grafiku.	D, ČJ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvířata Leden	Vyjádření charakteristických znaků zvířecí postavy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Interpretuje VOV v rovině smyslového působení.	PŘ	
Kámen, míč Únor	Stínování Řecké umění Vyjádření tvaru a objemu Reflexe vnímání hmatem		Zachycuje zkušenosti získané hmatem.	D, M	
Ilustrace Film Lidové umění Březen	Mediální komunikace Symbolické poznatky – velikonoční zvyky a tradice	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích (počítačová grafika, fotografie, video, animace).	D, HV	
Motýli Duben	Umění Říma VOV v procesu umělecké tvorby		Kombinuje různé vlastnosti VOV k získání originálních výsledků. Chápe obsah uměleckých projevů minulosti.	D	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Barevné sny a náhody Květen	Kontrast Mystická vyjádření Psychologické působení barvy		Vytváří VOV v rovině subjektivně psychologického účinku.	D, ČJ, HV	
Prostředí pro život Červen	Časoprostorové vyjádření		Pojmenovává co nejširší škálu VOV a jejich vztahů.	PŘ	

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Experimenty s linií.

MV – multikulturalita

Masky z Afriky.

MdV – tvorba mediálního sdělení

Plakát na školní web.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Práce z PET lahví, papírových krabic.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Obal na DVD.

5.2.14.2 Předmět: Výtvarná výchova – 7. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hlava Září	Románské umění Proporce lidské hlavy, podobnost	OSV – poznávání lidí	Užívá VOV (vizuálně obrazná vyjádření) k zaznamenání vizuálních zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	PŘ, D	
Výraz Pláč a smích Říjen	Odhalování vědomých a nevědomých účinků tvorby Nálada barev	OSV – sebepoznání a sebepojetí	Rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku.	HV	
Zdobení těla a hlavy Listopad	Oděvy Dekor Ornament	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace VOV. Vnímá odlišnosti lidí, ale i jejich rovnost.	RV, D	
Rytmus, pohyb Jak podepsat nebe Prosinec	Reflexe vnímání pohybem Zobrazení rytmu Reflexe vnímání sluchem		Používá VOV k zachycení zkušeností získaných sluchem a pohybem. Uplatňuje empatické a aktivní naslouchání.	HV, TV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Auta Leden	Užitá grafika Spojení písma a motivu	MdV – fungování a vliv médií ve společnosti	Porovnává a hodnotí účinky vlastních VOV s účinky již existujících i běžně užívaných VOV.	ČJ	
Technická fantazie Únor	Vyjádření fantazijních představ Gotické umění Experimentování s objekty		Užívá VOV k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	D, F	
Lidové umění Březen	Druhy keramiky Dekor Ornament		Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	D	
Strom Duben	Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky Renesance v umění		Volí VOV k zachycení kvalit. Vnímavě pozoruje své okolí.	PŘ, D	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvířata, ptáci Květen	Akční tvar malby a kresby Stylizace, zjednodušení	EV – lidské aktivity a problé- my životního prostředí	Rozliší působení VOV v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	PŘ, HV	
Krajina Červen	Prožívání, inter- akce s realitou Obzor, horizont, přední a střední plán	EV – vztah člověka k prostředí	Uvědomuje si odlišnou kontextuální podmíněnost. Vnímá změny okolní krajiny vlivem člověka.	PŘ	

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Můj kamarád – hry zaměřené na poznávání se ve třídě (vzájemné interview).

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Vyjádření pocitů – pantomima emočních stavů.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Dotváření reprodukcí zaměřených na odívání.

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Auta – tvorba reklamního sdělení, vliv reklamy na každodenní život.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Fauna a flóra CHKO Pálava – tvorba hracích karet – pexeso.

EV – vztah člověka k prostředí

Práce v plenéru – krajinomalba.

5.2.14.3 Předmět: Výtvarná výchova – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidé Září	Proporce lidské postavy	OSV – poznávání lidí	Uplatňuje VOV pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků.	D, PŘ	
Dvojice v akci Říjen	Vyjádření dějových a prostorových vztahů	MV – lidské vztahy	Užívá VOV k zachycení vztahů. Prožívá empatii.	D	
Pohyb Listopad	Umění baroka a rokoka Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Vyjádření pohybu		Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.	D, TV, HV	
Perspektiva Zátiší Prosinec	Vyjádření prostoru Vztahy mezi objekty, objektu vůči celku Perspektiva průčelní, nárožní, válcových předmětů		Užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zachycení jevů. Odhaluje řeč předmětů vytvářených člověkem.	M	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Bydlení Leden	Senzuálně deskriptivní poznatky Vyjádření manipulace s objekty Umění klasicismu		Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně využívaných VOV.	RV, D	
Ptáci Únor	Kritéria porovnávání interpretací Umění romantismu		Odhaluje interpretační kontext vlastních VOV a porovnává je s dalšími nabízenými kontexty.	D, PŘ	
Lidové umění Březen	Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn Realismus v umění		Rozlišuje obsah VOV uměleckých projevů minulosti.	D, ČJ, HV	
Křik a ticho Duben	Symbolická vyjádření prožitku, dojmu barvou	OSV – kreativita	Zhodnotí účinek vlastního VOV.	ČJ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Záhadné krajiny a ostrovy Květen	Použití analytických zkušeností	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Užívá VOV pro zachycení vývoje.	Z, HV	
Město Červen	Smyslově orientačně deskriptivní působení VOV Impresionismus		Pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů zkušeností z vlastního poznání.	D, Z	

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Hry zaměřené na vzájemné poznávání se (Monolog – prezentace sebe samého nebo spolužáka).

MV – lidské vztahy

Pozorování a porovnávání výtvarných děl.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Vyjádření pocitů – symbolická funkce barvy.

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Tvorba mapy.

5.2.14.4 Předmět: Výtvarná výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidské stopy Září	Proces tvorby jako vyjádření struktury vztahů Secese	OSV – sebezpoznání a sebe-pojetí	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených VOV v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	D, PŘ	
Písmo Říjen	Fauvismus – historická interakce Uplatnění řazení a kompozice písma v ploše	MdV – tvorba mediálního sdělení OSV – kreativita	Odhaluje interpretační kontext přejatého VOV tak, aby byl srozumitelný pro ostatní. Rozlišuje obsah VOV minulosti.	ČJ	
Portrét Listopad	Porovnávání vlastních interpretací s interpretacemi uznávanými Vyjádření psychického a fyzického stavu Kubismus		Interpretuje umělecká VOV současnosti a minulosti. Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	D, PŘ	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Volná grafika Prosinec	Abstraktní umění Osobně založené představy vyjádřené v obraze		Vybírá a kombinuje prostředky pro uplatnění své osobnosti.		
Šaty dělají člověka Leden	Futurismus Využití výrazových možností materiálů, struktury a barvy s ohledem na funkci Odívání a vkus		Interpretuje obsah VOV současnosti, zkoumá jejich účinek na intenzitu svých prožitků v jejich celistvosti. Uvědomuje si odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.	D, RV	
Živly Únor	Surrealismus Dynamické proměny Využití přírodních a uměleckých forem k rozvíjení fantazie	EV – základní podmínky života	Používá VOV pro zachycení procesů v proměnách.	D, PŘ, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidové umění Oděv Látky Březen	Konstruktivismus Lidové kroje Batika		Vysvětluje své postoje k VOV s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	D, RV, PČ, HV	
Černá noc Jasný den Duben	Magická vyjádření Vyjádření dojmu		Vytváří subjektivní VOV s psychologickým účinkem. Všímá si vzájemného obohacování různých kultur.	HV, D, Z	
Láska a přátelství Květen	Emotivní účinek obrazu Uplatnění emocionální funkce barvy		Kombinuje vizuálně obrazné prostředky pro uplatnění své osobnosti.	OV, HV, RV	
Papír Červen	Práce s papírem		Užívá metody současného výtvarného umění.	PČ	

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Moje tělo (tajné části těla, otisk těla).

MdV – tvorba mediálního sdělení

Graffiti – návrh výzdoby betonové školní zdi (soutěž na školním webu).

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Nástěnné malby na školních chodbách (návrh, realizace).

EV – základní podmínky života

Bouře, mlha, vichřice, oheň, voda – symbolická funkce barvy, stylizace.

5.2.15 Charakteristika předmětu Rodinná výchova

Vzdělávací předmět rodinná výchova je oborem pro 6. a 9. ročník.

Vzdělávací obor vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu rodinná výchova je rozdělen na jednotlivé tematické okruhy: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj.

V 6. a 9. ročníku vyučujeme vzdělávací obor rodinná výchova samostatně.

V 6. ročníku navazujeme na výchovu ke zdraví ze 4. a 5. ročníku, rozvíjíme a prohlubujeme daná témata o další specifické poznatky a dovednosti, které žákům umožňují lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí. V 9. ročníku se poznatky ze 6. ročníku prohlubují a je věnována pozornost současným problémům rodiny, péči o duševní zdraví a podrobněji prevenci zneužívání návykových látek a sexuální výchově

Časové a organizační vymezení předmětu

V 6. a 9. ročníku vyučujeme předmět rodinná výchova s 1 hodinovou týdenní dotací. Některá témata můžeme komponovat jako projekty s vyšší časovou náročností.

Obsahové a časové vymezení předmětu Rodinná výchova 6. a 9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití 2. Změny v životě člověka a jejich reflexe 3. Zdravý způsob života a péče o zdraví 4. Hodnota a podpora zdraví 5. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	1
9. ročník	1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití 2. Zdravý způsob života a péče o zdraví 3. Hodnota a podpora zdraví 4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 5. Osobnostní a sociální 6. Změny v životě člověka a jejich reflexe	1
6. a 9. ročník		2

Výchovné a vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

- rozvíjení prací s různými informačními zdroji (knihy, učebnice, noviny, časopisy, nástěnné obrazy, internet, ...)
- snaha rozpoznat a posoudit seriózní a objektivní zdroje
- práce žáků samostatně nebo ve skupinách
- vyhledávání a rozlišení nejpodstatnější informace či údaje zadané učitelem
- zpracování referátů, posterů či vyplňování Tematických pracovních listů na základě získaných informací

Kompetence k řešení problému

- využívání vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů
- učíme žáka odhadnout své možnosti a síly při řešení různé obtížnosti úkolů
- řešení teoretických i praktických úkolů žáky samostatně či ve dvojicích a skupinách
- přebírají zodpovědnost za svůj díl práce. Pracovní motivace je zvyšována podílením se žáků na výběru úkolu
- vedení žáků k samostatnému pozorování jevů, jejich vyhodnocování

Kompetence komunikativní

- dáváme žákovi dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru
- zdokonalujeme komunikace, rozvíjíme prostřednictvím diskusí, dialogu, besed, her
- při prezentacích skupinových prací
- komunikaci s veřejností formou anket

Kompetence sociální a personální

- vytváření uvolněné, přátelské atmosféry

Kompetence občanské

- projektové práce na řešení společenských problémů – závislosti na drogách, prostituce, násilí

Kompetence pracovní

- rozvíjení schopnosti samostatnosti, ale i spolupráce ve skupině při projektových pracích
- výchova k zodpovědnosti dodržováním stanovených termínů, výstupů, prezentací
- praktické snahy na ochranu zdraví člověka a jeho prevenci
- soustředění se na prevenci zneužívání návykových látek

Kompetence digitální

- žák poznává důvěryhodné digitální zdroje v oblasti výchovy ke zdraví
- běžně využívá digitální technologie pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které mu umožní vhodně utvářet jeho denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- dokáže bezpečně komunikovat prostřednictvím digitálních technologií
- cíleně snižuje rizika související se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

5.2.15.1 Předmět: Rodinná výchova – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vztahy mezi lidmi a formy soužití Září–říjen	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	MV – lidské vztahy	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	ČJ, OV	Řízený rozhovor, diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, skupinová práce a samostatná práce
Změny v životě člověka a jejich reflexe Listopad	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.	ČJ, OV, PŘ	Řízený rozhovor, diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, skupinová práce a samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zdravý způsob života a péče o zdraví Prosinec–únor	Výživa a zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim	EGS – objevujeme Evropu a svět	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Seznámí se se zásadami zdravého stravování, pitným režimem, vlivem životních podmínek a způsobem stravování na zdraví, rozpozná poruchy příjmu potravy; vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí; uvědomí si zásady osobní, intimní a duševní hygieny, důležitost otužování, denního režimu, vyváženosti pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim; projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání, pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	OV, ČJ, Z, PŘ, TV	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce
Hodnota a podpora zdraví Březen	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Hierarchie základních lidských potřeb		Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	OV, TV	Diskuze, výklad, skupinová práce, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Duben–červen	Stres a jeho vztah ke zdraví Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí		Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy, předcházení stresovým situacím, k posilování duševní odolnosti. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Dodržuje zásady bezpečnosti v komunikaci s neznámými lidmi a prostřednictvím elektronických médií.	ČJ, OV	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce

MV – lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování)

Dotazník sestavený ze školního řádu a následná diskuze o dodržování pravidel chování.

EGS – objevujeme Evropu a svět (život Evropanů a styl života v evropských rodinách)

Rozdíly mezi naší a zahraniční kuchyní.

5.2.15.2 Předmět: Rodinná výchova – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vztahy mezi lidmi a formy soužití Září–říjen	Partnerské vztahy, manželství a rodičovství	OSV – mezilidské vztahy	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	D, ČJ, OV	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zdravý způsob života a péče o zdraví Listopad–prosinec	Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy Preventivní a léčebná péče Základy první pomoci	EV – vztah člověka k prostředí	Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky; uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; rozpozná nákazy respirační, přenosné potravou, krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty a získané v přírodě; uvědomí si důležitost prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; chová se zodpovědně v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), poskytne základy první pomoci; svěří se se zdravotním problémem a vyhledá odbornou pomoc.	PŘ, Z, TV	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce
Hodnota a podpora zdraví Leden	Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence	EV – vztah člověka k prostředí	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Uvědomí si vliv člověka na změnu kvality prostředí a chování a zodpovědnost jedince za zdraví, důležitost podpory zdravého životního stylu, seznámí se s programy podpory zdraví.	OV, PŘ	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Únor–duben	Autodestruktivní závislosti Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných		Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Uvědomí si nebezpečí psychických onemocnění, násilí mířeného proti sobě samému, rizikového chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilného chování, hrozbu těžkých životních situací a možnosti jejich zvládnutí, trestnou činnost, doping ve sportu. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí ve škole i při různých činnostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	OV, PŘ	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce

	událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí				
--	--	--	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Osobnostní a sociální rozvoj Květen	Sebepoznávání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Psychohygienu Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím; zamýšlí se nad vztahem k sobě samému, vztahem k druhým lidem, nad zdravým a vyrovnaným sebepojetím, nad utvářením vědomí vlastní identity; zvládá cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a řešení problémových situací; stanovuje si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení; zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; respektuje sebe sama i druhé, přijímá názory druhého, podporuje dobré vztahy, aktivně naslouchá, efektivně a asertivně komunikuje a kooperuje v různých situacích, uvědomuje si dopad vlastního jednání a chování.	ČJ, OV	Diskuze, výklad, práce s textem, učebnicí, hra, skupinová práce, samostatná práce
Změny v životě člověka a jejich reflexe Červen	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví, promiskuita		Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědnosti sexuálního chování; uvědomuje si problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; rozpozná poruchy pohlavní identity.	PŘ, OV	Diskuze, výklad, práce s textem, hra, skupinová práce, samostatná práce

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)

Diskuze – srovnání navazování partnerských vztahů dnes a v minulosti (rodiče a prarodiče).

EV – vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví; prostředí a zdraví)

Vyhledávání statistických údajů o výskytu civilizačních chorob v naší populaci.

Vyhledávání nejčastějších konzervantů v potravinách a jejich negativní dopad na zdraví.

OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)

Využití příběhů ze současné společnosti a politiky k diskuzi, co je v souladu s morálkou a co ne.

5.2.16 Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Vzdělávací oblast tělesná výchova jako součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu, z komunikace při pohybu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení nadání. Důležité je také odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova na druhém stupni je rozdělena na tři tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Tyto okruhy jsou zapracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

Časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova je v 6.–9. ročníku vyučována jako samostatný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Jednotlivé, tematické celky jsou probírány ve všech ročnících s tím, že v každém vyšším ročníku se zvyšují nároky na kvalitu jednotlivých výkonů, které jsou u měřitelných disciplín uvedeny v limitech, se kterými jsou žáci obeznámeni na začátku školního roku. Vzhledem k sezónnosti disciplín nejsou uvedeny v tomto plánu ani časové určení konkrétních Tematických celků. Klasifikace vychází, z již výše uvedených limitů s přihlédnutím na individuální předpoklady, schopnosti a dovednosti každého žáka. Další pohybové činnosti, jakými jsou lyžování, snowboarding a vodáctví se uskutečňují formou vícedenních kurzů. Bruslení probíhá v hodinách TV v zimním období.

Obsahové a časové vymezení předmětu Tělesná výchova 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6.–9. ročník	1. Atletika <ul style="list-style-type: none"> - pentatlon - Klokán Cup - OVOV 2. Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na náradí - cvičení s náčiním - průpravná cvičení - akrobacie - přeskoky 3. Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná - vybíjená - basketbal - florbal - kopaná - odbíjená 4. Pohybové hry <ul style="list-style-type: none"> - netradiční pohybové hry (ringo, baseball, softball, ...) 5. Lyžování a snowboarding 6. Bruslení 7. Netradiční pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - vodáctví 	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- osvojení nových pohybových dovedností pomocí vhodných metod
- kultivování pohybového projevu
- vysvětlování a náprava chyb
- používání tělocvičných názvosloví
- znalost pravidel vybraných her

Kompetence k řešení problému

- překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- dlouhodobá zdravotní prevence
- dodržování zásad a pravidel bezpečnosti
- metody kritického myšlení
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- hodnocení svých výsledků

Kompetence komunikativní

- vedení k samostatným aktivitám
- vysvětlování provedených chyb a jejich odstraňování
- vedení od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti
- porozumění běžně užívaných gest, zvuků, reaguje na ně a tvořivě je využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- vedení k přátelským meziosobním vztahům
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- orientace ve vlivech pohybových aktivit na zdraví a práceschopnost člověka
- vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní činnosti ve známém či méně známém prostředí

Kompetence pracovní

- bezpečné používání pomůcek a nářadí
- dodržování vymezených pravidel
- ochrana svého zdraví i zdraví druhých
- ochrana životního prostředí
- samostatnost při tělesných cvičeních

Kompetence digitální

- využívání prostředků a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu
- využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- cílené zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

5.2.16.1 Předmět: Tělesná výchova: 6.–9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika	Speciální běžecká cvičení Rychlý a vytrvalý běh na dráze Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny – pro nácvik rozběhu, odrazu, letu pro skok daleký Hod míčkem – měření délky Skok daleký – měření délky Základy štafetového běhu Komunikace v TV – smluvené povely, signály	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – mezilidské vztahy OSV – psychohygiena OSV – sebepoznání a sebe-pojetí MV – etnický původ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Dokáže provést skok daleký, běžeckou abecedu, běh rychlý a vytrvalý do 200 resp. 300 m a dalších vybraných lehkooatletických disciplín. Dovede pochopit význam atletiky jako vhodnou průpravu pro jiné sporty. Je schopen zvládnout úpravu jednotlivých soutěžních sektorů. Zvládne soutěžit v bězích na 60 m, 1000 m, 1500 m. Dovede se orientovat ve smluvených povelích, signálech. Je schopný se chovat bezpečně v prostředí sportoviště, přírody. Zvládá běžeckou abecedu a speciální běžecká cvičení. Umí změřit a zapsat výkony v běhu, skoku, hodů. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, ... Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	PŘ, F	Skupinová práce, metoda her

	Hygiena a bezpečnost – první pomoc při TV	<p>Dohodne se v družstvu na jednoduché taktice a dodržuje ji.</p> <p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ...</p> <p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Podílí se na organizaci jednoduchého turnaje, závodu.</p> <p>Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.</p> <p>Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.</p> <p>Aplikuje zásady hygieny a pravidla první pomoci při TV.</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností.</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny.</p> <p>Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší.</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí.</p> <p>Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí ji svou činností.</p>		
--	---	---	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika	Akrobacie, přeskoky Cvičení na náradí Technika pohybů, technika pohybů s náčiním (švihadlo, míč) – soutěživé hry Cvičení s náčiním a na náradí Přeskok Zásady jednání a chování při různých činnostech a v různém prostředí	OSV – rozvoj schopností poznávání	Zvládá skoky, kroky, obraty. Dokáže se naučit techniku pohybů se švihadlem, míčem. Je schopen v souladu s individuálními předpoklady zvládnout kotoul vpřed, vzad. Dokáže zvládnout rovnovážné postoje. Je schopen přeskočit kozu (roznožkou i skrčkou) našíř. Zvládá cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své zdatnosti. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí ji svou činností.	PŘ. F	Skupinová práce, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sportovní hry	Vybraná sportovní hra: herní činnosti jednotlivce, herní systémy – útočné, obranné Další vybraná sportovní hra: pravidla, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání Hygiena a bezpečnost	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – poznávání lidí OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – kooperace a kompetice OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – etnický	Dokáže se uvolňovat bez míče, s míčem, zvládá přihrávku, střelbu. Dovede rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče. Zvládne se bezpečně chovat, dodržovat hygienu. Dokáže používat pravidla konkrétní hry v praxi. Dokáže důsledně obsazovat hráče s míčem, bez míče. Dokáže používat pravidel hry. Zvládá přihrávku spoluhráči. Zvládá útočný systém postupný, rychlý protiútok. Je schopen přihrávat, střílet, uvolňovat se s míčem, bez míče. Dovede zvládnout útočnou kombinaci založenou na přihrávce. Je schopen užívat pravidel na úrovni hráče. Dohodne se v družstvu na jednoduché taktice a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ... Sleduje určené prvky pohybové činnosti	PŘ, F	Skupinová práce, samostatná práce

		původ EV – lidské aktivity a problé- my životního prostředí	a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost.		
--	--	---	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohybové hry s různým zaměřením	Netradiční pohybové hry a aktivity: Význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců Rekreační a výkonnostní sport	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – poznávání lidí MV – etnický původ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Seznámí se s různými druhy netradičních pohybových aktivit – ringo, baseball, pétanque, ... Doloží rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem. Dohodne se v družstvu na jednoduché taktice a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ... Podílí se na organizaci jednoduchého turnaje, závodu. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí ji svou činností.	F	Metoda soutěživosti, skupinová práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví a podporující pohybové učení	Význam pohybu pro zdraví	OSV – sebepoznání a sebepojetí MV – etnický původ EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Usiluje o zlepšení své pohybové zdatnosti. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	PŘ, F	Skupinová práce, samostatná práce
Bruslení	Jízda vpřed, vzad na bruslích		Zvládá jízdu vpřed a vzad na ledních bruslích.		Samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lyžování a snowboarding	Sjezdové lyžování Jízda na snowboardu	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aplikuje jednotlivé druhy oblouku v závislosti na okolních podmínkách. Zdůvodní nutnost správné volby materiálního vybavení pro různé druhy činností na horách. Používá smýkaný a řezaný oblouk na lyžích nebo snowboardu. Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí ji svou činností.	PŘ, F, Z	Metoda vzájemné pomoci, samostatné práce, opakování
Turistika a pobyt v přírodě	Příprava turistické akce Přesun do terénu a uplatňování BOZP Chůze se zátěží v terénu, táboření, ochrana přírody,	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Používá mapu, jako důležitou pomůcku při pohybu v neznámém terénu a plánování turistické akce. Stanoví a uplatňuje důležitá pravidla pro chování BOZP v roli chodce, cyklisty. Navrhne vhodná řešení situací vzniklých při přesunu v terénu. Naplní myšlenky ochrany přírody při sportu. Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší.	PŘ, F, Z	Skupinová práce, samostatná práce, procvičování, vzájemná pomoc

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Další volitelné pohybové činnosti	Vodáctví	OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – lidské aktivity a problémy ŽP	Používá základní druhy záběru při jízdě na kánoi. Zhodnotí své možnosti při různých nastalých situacích (peřeje, jez, ...) Sestaví jednoduchý plán vodáckého putování. Sleduje určené prvky pohybové činnosti, vyhodnotí je. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí.	PŘ, F, Z	Projektové vyučování, skupinová práce, procvičování, metoda vzájemné pomoci

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Řešení problémů při jednotlivých pohybových činnostech.

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Rozvoj budování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu hráčů (cvičenců).

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Sport a cvičení jako způsob zvládnání stresových situací, organizace volného času.

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Budování zdravých vztahů k sobě i druhým v závislosti na sportovních aktivitách.

MV – etnický původ

Rovnocennost všech lidí při sportování, NO RACISM ve sportu.

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ztotožnění se se zásadami ochrany ŽP při sportovních akcích (vodácký kurz, LVK, ...).

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Rozvoj kreativního řešení situací především v sportovních hrách.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Vzájemné poznávání vlastností spoluhráčů při skupinových činnostech v TV (hry).

OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Vytvoření souladu mezi individuálním cílem a cílem kolektivu při hrách.

OSV – morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti

Řešení problémů při hrách a kolektivní činnosti.

5.2.17 Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti je na 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Pěstitelské práce, chovatelství:

Žák se seznamuje s jednoduchými pracovními postupy při pěstování rostlin a péči o ně. Seznamuje se základy chovatelství jak domácích, tak i hospodářských zvířat. Učí se prakticky využívat běžné léčivé rostliny a seznamuje se s riziky zneužití některých rostlin jako drog.

Provoz a údržba domácnosti:

Žák se seznamuje s jednoduchými operacemi platebního styku a domácího účetnictví, s údržbou a provozem domácnosti. Učí se správně zacházet s pracovními pomůckami a náradím včetně údržby, dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytnout první pomoc.

Svět práce:

Žák se seznamuje s pracovními činnostmi vybraných profesí. Učí se využívat profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, učí se posoudit své možnosti při volbě vhodného povolání a profesní přípravy.

Seznamuje se s nejčastějšími formami podnikání, s druhy a strukturou organizací.

Příprava pokrmů:

Žák se seznamuje s jednoduchými pracovními postupy při přípravě pokrmů, se základním vybavením kuchyně a s alternativními možnostmi stravování, s tradicemi české kuchyně.

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací předmět pracovní činnosti realizujeme v 6., 8. a 9. ročníku 2. stupně, jeho celková dotace činí 1 hodinu týdně. V 6. ročníku je zařazen tematický okruh Pěstitelské práce, chovatelství, v 8. ročníku Provoz a údržba domácnosti v 1. pololetí, Příprava pokrmů a Svět práce v 2. pololetí, v 9. ročníku Svět práce v 1. pololetí a Příprava pokrmů na konci 2. pololetí.

Obsahové a časové vymezení předmětu Pracovní činnosti 6.–9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
6. ročník	1. Pěstitelské práce, chovatelství	1
8. ročník	1. Provoz a údržba domácnosti 2. Příprava pokrmů 3. Svět práce	1
9. ročník	1. Svět práce 2. Příprava pokrmů	1
6.–9. ročník		3

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- kooperativní metody práce (projektové vyučování, skupinová práce, diskuze)
- exkurze
- práce s odbornou literaturou, časopisy
- vypracovávání referátů
- práce s moderními technologiemi

Kompetence k řešení problému

- skupinová práce
- modelové situace
- projektové vyučování
- samostatné řešení úkolů
- práce s širokou škálou zdrojů
- metody kritického myšlení

Kompetence komunikativní

- prezentace výsledků vlastní práce
- hodnocení a sebehodnocení skupinová práce
- diskuze
- kooperativní metody učení
- práce se školní mediální technikou

Kompetence sociální a personální

- simulace životních situací
- skupinová práce (rozdělení rolí a zodpovědnosti ve skupině)
- diskuze
- respektování a tolerance odlišností a rozdílných názorů druhých

Kompetence občanské

- diskuze
- respektování společenských norem
- práce ve prospěch společnosti

Kompetence pracovní

- zadávání problémových úkolů
- dodržování stanovených pravidel, postupů a termínů
- využívání všech dostupných pracovních pomůcek
- hodnocení a sebehodnocení
- odpovědnost za výsledek vlastní

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení k dosažení uceleného a kvalitního výsledku řešení problému
- umí pracovat s digitálními zdroji informací
- umí je získávat, třídit a kriticky posoudit jejich obsah a použít k řešení problému
- umí vytvářet digitální obsah a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků (prezentace, texty – referát, úřední dopis, životopis)

5.2.17.1 Předmět: Pracovní činnosti – Pěstitelské práce, chovatelství – 6. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pěstitelské práce, chovatelství Září–listopad	Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru, interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin		Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	PŘ, VV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pěstitelské práce, chovatelství Prosinec–leden	Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	PŘ, RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pěstitelské práce, chovatelství Únor–březen	Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny		Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	PŘ	
Pěstitelské práce, chovatelství Duben–červen	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty		Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty, dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	PŘ	

5.2.17.2 Předmět: Pracovní činnosti – Provoz a údržba domácnosti; Svět práce – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rodinné bydlení Září	Bydlení: byt, dům, vlastnictví, financování Byt a jeho uspořádání, provozní hlediska Návrh na uspořádání bytu		Orientuje se v druhu bydlení, zná výhody a nevýhody bydlení rodiny v jednotlivých typech. Seznámí se s druhy vlastnictví. Zná varianty finančního zabezpečení při pořizování rodinného bydlení. Umí zvážit jednotlivá hlediska při uspořádání bytu vzhledem k jeho užívání. Zná hygienické požadavky na zařízení bytu.	RV, M, VV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Finance, provoz a údržba domácnosti Říjen–listopad	Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	EV – vztah člověka k prostředí	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	M, PŘ, OV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Provoz a údržba domácnosti Prosinec–leden	Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	F, INF, RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Svět práce Obsah předmětu Sebepoznávání Únor	Cíl a význam předmětu Typologie osobnosti, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na profesní orientaci	OSV – sebe- poznání a sebe- pojetí OSV – rozvoj schopností poznávání	Pochopí důležitost a cíle výuky předmětu. Uvědomí si důležitost sebepoznání pro volbu povolání. Naučí se realisticky hodnotit své osobnostní kvality, poznává své předpoklady, zvláštnosti, přednosti i omezení.	OV	
Rozhodování Akční plánování Březen–duben	Jak se rozhodujeme o vlastní budoucnosti, individuální styly rozhodování, faktory při rozhodování Osobní akční plány	OSV – sebe- regulace a sebe- organizace	Uvědomí si svou roli v procesu rozhodování. Zná faktory, které jejich rozhodnutí týkající se volby povolání ovlivňují. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Adaptace na životní změny Možnosti absolventů ZŠ Květen–červen	Změny související s absolvováním ZŠ Vzdělávací systém v ČR Druhy středních škol Přehled učebních a studijních oborů		Uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě, připraví se na změny související s odchodem ze ZŠ a poznají způsoby, jak je mohou zvládnout. Získají přehled o nabídkách vzdělávání, naplní studijních a učebních oborů.		

EV – vztah člověka k prostředí

Dotazník pro domácnost a následná diskuze na téma „Používání chemických prostředků v domácnosti a jejich dopad na životní prostředí“

OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Dotazník profesní orientace, Dotazník zájmů a praktické činnosti, test Jaké jsou vaše sociální dovednosti, test Jaké jsou vaše školní znalosti, test www.infoabsolvent.cz.

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Akční plány – plánování učení a studia, stanovení osobních cílů a strategie dosažení, diskuze.

5.2.17.3 Předmět: Pracovní činnosti – Svět práce; Příprava pokrmů – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační základna pro volbu povolání Září–říjen	Zdroje informací pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb	OSV – sebe-regulace a sebe-organizace	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Najde informace o různých povoláních, využívá různé zdroje. Určí, kdo může kvalifikovaně poradit při volbě profesního zaměření a vhodného povolání. Využívá různá informační média a určí, jak je možné vytěžit důležité informace z různých zdrojů. Seznámí se s postupy při přijímání uchazečů o studium na SŠ. Zjistí postup při vyplňování a podávání přihlášky ke studiu.	OV	
Orientace v důležitých profesních informacích Rovnost příležitostí na trhu práce Listopad–prosinec	Trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní,		Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, zhodnotí své šance ve vybraném povolání na trhu práce. Ukáže, jak jsou někteří občané znevýhodněni na trhu práce. Posoudí otázky nezaměstnanosti. Zjistí, co je to profesní rekvalifikace, kdy je nutné ji podstoupit, jak zvyšuje příležitost uplatnění na trhu práce. Sestaví životopis jako součást žádosti o přijetí do zaměstnání, rozezná strukturovaný životopis, určí, co by v něm nemělo chybět. Prokáže v modelových situacích schopnost	OV, ČJ	

	rovnost příležitostí na trhu práce Zaměstnání – pracovní příležitosti obci, regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, problémy v nezaměstna- nosti, úřady práce Podnikání – druhy a struktura organizací, formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		prezentace své osoby při vstupu na trh práce.		
--	--	--	---	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Svět práce a dospělosti Leden–únor	Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, přihlášky, informační a poradenské služby Pracovní právo – základní informace		Seznámí se s postupy při přijímání uchazečů o studium na SŠ. Zjistí postup při vyplňování a podávání přihlášky ke studiu. Vyhledá odpovědi na vybrané otázky pracovního práva a profesní etiky.	ČJ, OV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základní kuchyňský inventář Stolování Únor–březen	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu, úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	RV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Bezpečnost při vaření Příprava pokrmů Duben–červen	Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Bezpečnost při vaření, příprava pokrmů		Vyhledá pravidla sestavování jídelníčku pro různé příležitosti. Zjistí, jak vybírat, nakupovat a skladovat potraviny. Objasní základní postupy při úpravě pokrmů za tepla i za studena. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	OV, RV	

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Návštěva Informačního a poradenského střediska Úřadu práce v Břeclavi, sledování informačních letáček nabídky středních škol, vyhledávání informací o středních školách na internetových stránkách.

5.3 Volitelné předměty

5.3.1 Charakteristika předmětu Volitelná sportovní výchova

Jmenovaný volitelný předmět navazuje na předmět tělesná výchova a jeho hlavním cílem je další rozšiřování a zdokonalování vědomostí, schopností a dovedností žáka, Pohybové aktivity mají vést ke konkrétním činnostem spojených s dalším poznáním v oblastech tělesné a duševní hygieny člověka, k zvyšování fyzické kondice, k uvědomování si svých schopností a možností.

Předpokládá se zvyšování sociálních vztahů mezi žáky a zdokonalování koordinace v pohybové oblasti.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu volitelná tělesná výchova na druhém stupni je rozdělen na tři tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Tyto okruhy jsou zapracovány do Tematických celků v jednotlivých ročnících.

Časové a organizační vymezení předmětu

Volitelná tělesná výchova je v 8. a 9. ročníku vyučována jako samostatný volitelný předmět s jednogodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Jednotlivé tematické celky jsou probírány ve všech ročnících s tím, že v každém vyšším ročníku se zvyšují nároky na kvalitu jednotlivých výkonů, s přihlédnutím na individuální předpoklady, schopnosti a dovednosti každého žáka.

Obsahové a časové vymezení předmětu Volitelná sportovní výchova 8. a 9. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
8. a 9. ročník	1. Gymnastika jako průprava na sportovní výkon - strečink 2. Sportovní hry - přehazovaná - vybíjená - basketbal - florbal - sálová kopaná - malá kopaná - odbíjená - nohejbal - tenis 3. Pohybové hry - netradiční pohybové hry (ringo, baseball, pétanque, ...) 4. Netradiční pohybové činnosti - štafetové hry - překážkové dráhy - úpolové hry	1

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- osvojování a rozšiřování pohybových dovedností pomocí vhodných metod
- kultivování pohybového projevu
- vysvětlování a náprava chyb
- používání tělocvičných názvosloví
- znalost pravidel vybraných her a činností

Kompetence k řešení problému

- překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- dlouhodobá zdravotní prevence
- dodržování zásad a pravidel bezpečnosti
- metody kritického myšlení
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- hodnocení svých výsledků

Kompetence komunikativní

- vedení k samostatným aktivitám
- vysvětlování provedených chyb a jejich odstraňování
- vedení od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti
- porozumění běžně užívaných gest, zvuků, reaguje na ně a tvořivě je využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- vedení k přátelským meziosobním vztahům
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- orientace ve vlivech pohybových aktivit na zdraví a průceschopnost člověka
- vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní činnosti ve známém či méně známém prostředí

Kompetence pracovní

- bezpečné používání pomůcek a nářadí
- dodržování vymezených pravidel
- ochrana svého zdraví i zdraví druhých
- ochrana životního prostředí
- samostatnost při tělesných cvičeních

Kompetence digitální

- využívání prostředků a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu
- využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- cílené zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

5.3.1.1 Volitelný předmět: Volitelná sportovní výchova – 8. a 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Úvod	Hygiena a bezpečnost – první pomoc při TV Komunikace v TV – smluvné povely, signály Struktura VSV, časový rozvrh a místa působení	OSV – kooperace a kompetice EV – základní podmínky života	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc k handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ... Aplikuje zásady hygieny a pravidla první pomoci při TV. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Odmítá drogy a jiné škodliviny. Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost.	PŘ, RV	Skupinová práce, metoda her

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Gymnastika	Strečink Zásady jednání a chování při různých činnostech a v různém prostředí	OSV – psychohygiena	Dovede užívat osvojované názvosloví na úrovni cvičence. Dovede se protahovat. Zvládá cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti. Je schopen správně používat dechu. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, usiluje o zlepšení své zdatnosti. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost.	PŘ, F	Skupinová práce, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sportovní hry	Vybraná sportovní hra: herní činnosti jednotlivce, herní systémy – útočné, obranné Další vybraná sportovní hra: pravidla, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání Hygiena a bezpečnost	OSV – sebezpoznání a sebe-pojetí OSV – psychohygiena OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – kreativita OSV – poznávání lidí OSV – mezilidské vztahy MV – etnický původ OSV – řešení problémů	Dokáže se uvolňovat bez míče, s míčem, zvládá přihrávku, střelbu. Dovede rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče. Zvládne se bezpečně chovat, dodržovat hygienu. Dokáže používat pravidla konkrétní hry v praxi Dokáže důsledně obsazovat hráče s míčem, bez míče. Dokáže používat pravidel hry. Zvládá přihrávku spoluhráči. Zvládá útočný systém, postupný, rychlý protiútok. Je schopen přihrávat, střílet, uvolňovat se s míčem, bez míče. Dovede zvládnout útočnou kombinaci založenou na přihrávce. Je schopen užívat pravidel na úrovni hráče. Dohodne se v družstvu na jednoduché taktice a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ... Sleduje určené prvky pohybové činnosti	PŘ, F	Skupinová práce, samostatná práce

		a rozhodovací dovednosti	<p>a výkony, eviduje je a vyhodnotí.</p> <p>Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své zdatnosti.</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností.</p> <p>Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.</p> <p>Upraví pohybovou aktivitu s ohledem na počasí a stav ovzduší.</p> <p>Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost.</p>		
--	--	--------------------------	--	--	--

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohybové hry s různým zaměřením	Netradiční pohybové hry a aktivity: Význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců Rekreační a výkonnostní sport	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – sebezpoznání a sebepojetí	Seznámí se s různými druhy netradičních pohybových aktivit – ringo, baseball, pétanque, ... Doloží rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem. Dohodne se v družstvu na jednoduché taktice a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák, ... Podílí se na organizaci jednoduchého turnaje, závodu. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Samostatně se připraví před pohybovou činností. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí. Předvídá možnost úrazu a přizpůsobí jí svou činnost.	F	Metoda soutěživosti, skupinová práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání
Řešení problémů při jednotlivých pohybových činnostech.
OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
Budování zdravých vztahů k sobě i druhým v závislosti na sportovních aktivitách.
OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena
Sport a cvičení jako způsob zvládnání stresových situací, organizace volného času.
OSV – osobnostní rozvoj – kreativita
Rozvoj kreativního řešení situací především v sportovních hrách.
OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí
Vzájemné poznávání vlastností spoluhráčů při skupinových činnostech v TV (hry).
OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
Rozvoj budování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu hráčů (cvičenců).
OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
Vytvoření souladu mezi individuálním cílem a cílem kolektivu při hrách.
OSV – morální rozvoj – řešení problému a rozhodovací dovednosti
Řešení problémů při hrách a kolektivní činnosti.
MV – etnický původ
Rovnocennost všech lidí při sportování NO RACISM ve sportu.
EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Ztotožnění se se zásadami ochrany ŽP při sportovních akcích.
EV – základní podmínky života
Ochrana přírody při hrách v terénu.

5.3.2 Charakteristika předmětu Seminář z českého jazyka

V Semináři z českého jazyka navazujeme na poznatky a dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury a snažíme se o rozšíření teoretických vědomostí i zkušeností získaných praktickou činností v semináři. Cílem je prohloubit jazykové vzdělání a rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, připravovat se systematicky a efektivně k přijímacím zkouškám z českého jazyka.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Seminář z českého jazyka tvoří oblast jazykové výchovy a výchovy literární.

V části jazykové se zaměřujeme na rozšiřování vědomostí z hláskosloví, tvarosloví, skladby, významu slov a slovní zásoby, procvičování pravopisu.

V oblasti literární výchovy si zopakujeme základní literární pojmy, vývoj literatury, významné autory české i světové literatury a vybraná literární díla a zabýváme se prolínáním literární a filmové tvorby v regionu jižní Moravy.

Časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z českého jazyka je vyučován jednu hodinu týdně jako samostatný volitelný předmět v 8 a 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vyhledávání a zpracování informací, jejich užití v praktickém životě
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- diskuze, zdůvodňování
- metody kritického myšlení
- kvízy, tajenky
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb

Kompetence k řešení problému

- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti řešení
- kladení cílených otázek, odpovědi na kladené otázky, diskuze
- skupinová práce

Kompetence komunikativní

- metody kritického myšlení
- porozumění různým typům textu
- dialog

- vedení k obhajobě vlastních názorů na základě věcných argumentů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

Kompetence sociální a personální

- vzájemná spolupráce
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly
- respektování druhých, ovládání vlastního jednání
- programy na PC, video, internet

Kompetence občanské

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vedení k pečlivosti, pracovitosti, zodpovědnosti, spolehlivosti

Kompetence pracovní

- zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny
- získávání informací z různých zdrojů
- využití internetu
- tvorba vlastních textů
- samostatnost v práci i schopnost spolupráce v kolektivu

Kompetence digitální

- vést k samostatnému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů
- dodržování zásad ochrany duševního zdraví, zvláště při tvorbě a naplňování portfolií
- rozvíjení různých modelových komunikačních situací se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými a volba vhodných jazykových a technologických prostředků
- vést k praktickému využívání nových technologií
- při práci s informačními zdroji dodržovat autorská práva, vést k ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

5.3.2.1 Volitelný předmět: Seminář z českého jazyka – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<p>Obohacování slovní zásoby</p> <p>Výtah</p> <p>Publicistický styl</p> <p>Září–říjen</p>	<p>Nauka o tvoření slov</p> <p>Odborný text a práce s ním</p> <p>Jazykové prostředky a slohové útvary</p>	<p>MdV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>Rozvíjí vztah k českému jazyku.</p> <p>Vyhledává v Stručném etymologickém slovníku jazyka původ slov.</p> <p>Pátrá po významu slov z oblasti pasivní slovní zásoby ČJ.</p> <p>Vyhledává v tisku, na internetu, v odborné literatuře informace na zvolené téma.</p> <p>Formuluje hlavní myšlenky textu.</p> <p>Seznámí se s procesem tvorby noviny (Zpravodaj města Mikulova). Vytvoří příspěvek do školního (třídního) čísla časopisu.</p>		<p>SSČ, Stručný etym. sl. j. č.</p> <p>Skupinová práce, internet, odborná literatura, tisk.</p> <p>Beseda s redaktorem místního zpravodaje.</p>
<p>Mýty</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Říjen</p>	<p>Báje ve světové literatuře</p> <p>Slova přejatá (výslovnost a pravopis)</p>		<p>Porovnává mýty jednotlivých národů, jejich podobnost i přes rozdílnost kultur.</p> <p>Čte a vyhledává moudrosti skryté v textech.</p> <p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Seznamuje se s ekvivalentními českými významy cizích slov.</p>	D, VV, Z, OV	<p>Zeměpisný atlas světa, SCS, SSČ</p>

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pravopis Rytířský román Epos Listopad	Pravopis Literární rytíři, slavné meče a proslulé zbraně v literatuře		Opakuje a procvičuje pravopis na základě pravidel. Psaní i/y v koncovkách, předložky s/se, z/ze, předpony s, z, vz, psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně. Seznámí se s rytířským stylem života, jeho hodnotami a ctnostmi. Charakterizuje hlavní postavu.	D, VV	Práce s textem, Program PC Video – Pán prstenů, Král Artuš, Thor
Charakteristika Texty Nového zákona Prosinec	Charakteristika Křesťanská tradice v literatuře		Vyhledává v textu ukázkou přímé a nepřímé charakteristiky. Charakteristiky literární postavy. Seznámí se s biblickým pojetím postavy Ježíše Krista, přemýšlí o významu křesťanství v dnešní době. Shromažďuje úsloví, rčení, v nichž se objevuje odkaz na příběhy a postavy Nového zákona. Seznámí se s významem symbolů Vánoc.	OV, D, HV,	Audio, video, muzikál Jesus Christ Superstar

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Pravopis Balada Leden–únor	Věta jednoduchá a souvětí Druhy vedlejších vět Souvětí souřadné Pravopis slovesných tvarů Balada lidová a autorská Hrátky s ČJ	OSV – kreativita	Rozliší větu jednoduchou, souvětí. Zopakuje si jednotlivé větné členy. Rozpozná věty hlavní vedlejší, souvětí souřadné, podřadné. Určuje jednotlivé druhy vedlejších vět, poměry mezi větami hlavními. Procvičuje pravopis u sloves v přítomném čase v příčestí minulém. Vyhledá v textech znaky balady. Provede rozbor vybrané balady. Pokusí se o dramatizaci.	OV, RV, Z, D, LIT	Skupinová práce, soutěž, referáty, práce s textem
Skladba Čtenářská dovednost Únor–duben	Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami Čtení s porozuměním		Rozlišuje významové poměry mezi větami hlavními. Nahradí spojovací výrazy synonymními. Graficky znázorní stavbu souvětí. Orientuje se v textu, vyhledává požadované informace.	OV, D, HV, LIT, PŘ, VV	Program PC, práce s textem, Školní knihovna.

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skladba Úvaha Šoa Duben–květen	Interpunkce v souvětí Úvaha Próza s židovskou tematikou		Rozebere a graficky znázorní stavbu složitějšího souvětí. Vymyslí souvětí podle větného vzorce. Poslechne si text písně a napíše úvahu na téma, které ho při poslechu napadlo. Seznámí se s židovskou kulturou. Navštíví památky související s židovskou komunitou – galerie Efram, synagoga, židovský hřbitov.	D	Program PC Práce s textem, skupinová práce, exkurze
Obecné výklady o českém jazyce Čtu, čteš, čteme Květen–červen	Útvary českého jazyka a jazyková kultura Literatura pro mládež		Rozliší spisovný a nespisovný projev. Vytvoří mapu dialektu, seznámí se se slangovými výrazy. Upevní si poznatky o projevu psaném, mluveném, komunikaci. Přednese referát o oblíbené knize.	HV, RV, OV, LIT, D, Z	Program PC, práce s textem Referáty

MdV – fungování a vliv médií ve společnosti

Zpravodaj města, školní časopis.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Kvízy, tajenky, soutěže

5.3.2.2 Volitelný předmět: Seminář z českého jazyka – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Pravopis Září–říjen	Slovní zásoba a její jednotky Význam slova Slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov Pravopis lexikální, morfologický	OSV – rozvoj schopností poznávání	Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický.		Práce s textem Program PC
Pravopis Skladba Listopad–leden	Pravopis syntaktický Výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu		V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí.		

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování učiva literatury Únor–březen	Literární druhy, žánry, vývojová období literatury, významní spisovatelé		Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede významné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře.	D	
Etymologie Duben	Původ a význam křestních jmen, příjmení, názvů obcí	MV – lidské vztahy	Pracuje se slovníky, příručkami, vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	OV, RV, D, Z, INF	
Jižní Morava v literární tvorbě Květen	Spisovatelé 19. – 21. stol. a jejich tvorba spjatá s jižní Moravou		Vyhledává autory a seznamuje se s jejich tvorbou.	LIT, D, INF	Internet Práce s textem

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mikulov a okolí v literární a filmové tvorbě Červen	Osobnosti z literární a filmové oblasti spjaté s Mikulovem Filmy a seriály natočené v Mikulově a blízkém okolí		Vyhledává osobnosti a seznamuje se s jejich tvorbou. Vyhledává v různých informačních zdrojích informace o filmech a seriálech.	LIT, D, OV	Film Internet Práce s textem

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Cvičné testy k systematické a efektivní přípravě k přijímacím zkouškám.

MV – lidské vztahy

Četnost jmen a příjmení v České republice.

5.3.3 Charakteristika předmětu Seminář z matematiky

Matematika a její aplikace v dnešní době zasahují téměř do všech odvětví lidské činnosti. Matematika vede žáky k aktivnímu přístupu při řešení úloh, rozvíjí jejich samostatnost, tvůrčí činnost. Rozvíjí abstraktní, logické a kritické myšlení žáků. Pomáhá formovat i osobnostní charakter žáka, posiluje přesnost, důslednost a vytrvalost. Náplní předmětu Seminář z matematiky je rozvíjet matematické dovednosti žáků ve všech tematických celcích RVP a aplikovat je v co nejširší míře na praktické úlohy spjaté s reálným životem. Tento seminář může pro některé žáky také sloužit jako příprava pro jednotné přijímací zkoušky na střední školy.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Seminář z matematiky je stejně jako samotný předmět Matematika a její aplikace rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- číslo a proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty
- geometrie v rovině a v prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy,

které jsou zpracovány do dvou tematických celků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Seminář z matematiky je v 8. a 9. ročníku vyučován jako samostatný předmět s jednohodinovou týdenní dotací v každém ročníku.

Obsahové a časové vymezení předmětu Seminář z matematiky

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
8. ročník	1. Racionální čísla 2. Rovinné obrazce 3. Osová a středová souměrnost 4. Shodnost 5. Přímá a nepřímá úměrnost 6. Procenta	1
9. ročník	1. Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta a její aplikace 2. Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi 3. Kružnice a kruh 4. Povrchy a objemy těles 5. Úpravy výrazů 6. Lineární rovnice a jejich soustavy 7. Podobnost	1

	8. Konstrukční úlohy 9. Funkce (lineární, lomená, kvadratická, goniometrická) 10. Základy statistiky 11. Finanční matematika	
8. a 9. ročník		2

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírání úloh, které vedou k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro řešení úloh
- zadávání vícekrokových úloh, které vedou k plánování
- diskuze, zdůvodňování
- používání a přiřazování pojmů a symbolů
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- metody kritického myšlení

Kompetence k řešení problému

- zadávání problémových úloh, modelových situací vedoucích k hledání vlastního úsudku a odhadu
- podpora hledání podstaty problému (analýza), hledání příčin, logiky, dávání věcí do souvislosti (syntéza)
- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti výsledku
- kladení cílených otázek, odpovědi na zadané otázky, diskuze

Kompetence komunikativní

- podpora vyjadřování a formulace myšlenek a názoru v logickém sledu, stručné a jasné vyjadřování
- vedení k obhajobě svého názoru na základě věcných argumentů
- porozumění různým typům textu
- vedení k tvorbě a formulaci vlastních úloh
- podpora stručného a jasného zdůvodňování svých tvrzení
- vysvětlování postupu, hledání chyb
- kooperativní metody, metody kritického myšlení

Kompetence sociální a personální

- simulace životních situací
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- vedení k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematickosti
- dodržování pravidel, termínů – výchova k zodpovědnosti
- úlohy s podnikatelským záměrem
- úlohy zaměřené na volbu povolání
- plánování, hodnocení, sebehodnocení
- samostatnost v práci

Kompetence digitální

- vedení k účelnému a efektivnímu využití digitálních zařízení
- úlohy vedoucí k tvorbě, analýze a využití datových sad
- vedení k systematické práci
- schopnost tvorby vlastních materiálů

5.3.3.1 Volitelný předmět: Seminář z matematiky – 8. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Racionální čísla Září	Početní výkony se zlomky Složené zlomky Slovní úlohy na početní výkony se zlomky	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace a sebeorganizace	Dokáže racionální čísla sčítat, odčítat, násobit a dělit, početní výkony využívá v praktických úlohách. Dodržuje pravidla pro pořadí početních operací. Využívá vlastností operací sčítání a násobení.	F – početní operace, vyjádření fyzikálních veličin	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem a pracovními listy
Rovinné obrazce Říjen–listopad	Trojúhelník	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegulace a sebeorganizace	Vypočítá velikost vnitřního úhlu, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů. Rozumí trojúhelníkové nerovnosti. Třídí a popisuje trojúhelníky. Smyslovým vnímáním rozezná různé druhy trojúhelníků. Umí sestrojít výšky a těžnice. Dokáže sestrojít kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku. Odhaduje a počítá obvod a obsah trojúhelníka. Řeší slovní úlohy s využitím obvodu a obsahu trojúhelníka.	F	Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rovinné obrazce Říjen–listopad	Čtyřúhelník	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – seberegu- lace a sebe- organizace	Žák rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich vlastnosti. Načrtne a sestrojí rovnoběžníky a lichoběžníky. Odhaduje a počítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku. Řeší úlohy z praxe s využitím obvodu a obsahu čtyřúhelníků.	F – skládání sil	
Osová a středová souměrnost Listopad	Osová souměrnost Středová souměrnost	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí sestrojit obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti. Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce. Načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti. Určí středově souměrný útvar. Užívá středovou souměrnost v praxi.	VV	Výklad, samostatná práce
Shodnost Prosinec	Shodnost rovinných obrazců	OSV – rozvoj schopností poznávání	Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné.		Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Přímá a nepřímá úměrnost Leden–březen	Poměr Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Úměra Trojčlenka Slovní úlohy na trojčlenku	OSV – rozvoj schopností poznávání	Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. Využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu. Určuje na praktických příkladech vztah přímé a nepřímé úměrnosti svá tvrzení zdůvodňuje. Řeší slovní úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.	F, Z, CH	Výklad, práce s textem, analýza a syntéza, samostatná práce
Procenta Duben–červen	Tři typy základních úloh		Řeší slovní úlohy z praxe na všechny tři typy úloh. Řeší složitější praktické úlohy.	F, CH	Výklad, analýza syntéza, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s modely rovinných útvarů a těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při provádění početních operací.

5.3.3.2 Volitelný předmět: Seminář z matematiky – 9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta a její aplikace Září	Pythagorova věta Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Užití Pythagorovy věty		Využívá Pythagorovu větu, uvědomuje si její algebraický i geometrický význam, řeší pomocí Pythagorovy věty praktické úlohy. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	F	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, soutěž, demonstrační pokus, práce s náčrtem, analýza a syntéza
Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi Říjen	Sčítání a odčítání mocnin Násobení a dělení mocnin Mocnina součinu, zlomku a mocniny Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	OSV – rozvoj schopností poznávání	Provádí základní početní operace s mocninami. Zapisuje dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti.	F	Výklad, práce s tabulkami, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Kružnice a kruh Listopad	Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obvod a obsah kruhu Slovní úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák sestrojí tečnu kružnice z bodu na kružnici i vně kružnice. Užívá Thaletovu větu v praxi. Zná vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic. Počítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice.	F	Výklad, samostatná práce
Povrchy a objemy těles Listopad– prosinec	Hranol, válec, jehlan, kužel, koule	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák načrtne a sestrojí síť hranolu, válce, jehlanu, kužele. Vypočítá objem a povrch hranolu, válce, jehlanu, kužele a koule. Řeší slovní úlohy s tělesy.	F, VV	Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Úpravy výrazů Prosinec–leden	Aritmetické operace s výrazy Úprava výrazu na součin Druhá mocnina dvojčlenu Lomené výrazy	OSV – rozvoj schopností poznávání	Žák určuje hodnotu daného číselného výrazu. V jednoduchých případech zapisuje vhodný text pomocí výrazů s proměnnými. Sčítá a odčítá celistvé výrazy. Násobí a dělí výraz jednočlenem. Dokáže násobit mnohočleny. Upravuje výraz vytýkání před závorku. Používá vzorce ke zjednodušení výrazů. Žák určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl. Krátké lomené výrazy. Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a slovní úlohy řešené těmito rovnicemi.	F	Výklad, samostatná práce

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lineární rovnice a jejich soustavy Leden–únor	Lineární rovnice Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy lineárních rovnic Slovní úlohy	OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Žák řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Určí podmínky řešitelnosti rovnice. Užívá řešení lineárních rovnic v praxi především ve slovních úlohách, využívá vlastní originality řešení, schopnosti vidět věci jinak. Žák řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací, sčítací či kombinovanou metodou. Provádí zkoušku správnosti řešení, získává návyk sebekontroly a kritického myšlení. Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.	F	Výklad, samostatná práce
Konstrukční úlohy Únor	Konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Další konstrukční úlohy		Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových i nepolohových úloh. Řeší úlohy na prostorovou představivost. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.		Výklad, samostatná práce, analýza a syntéza

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Podobnost Březen	Podobnost geometrických útvarů v rovině, trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru		Žák dokáže určit podobné útvary v rovině. Používá poměr podobnosti při práci s plány a mapami. Sestrojí rovinný obraz podobný danému.	F, VV	Výklad, samostatná práce
Funkce Duben	Lineární funkce Řešení soustav dvou rovnic grafickou metodou Nepřímá úměrnost Kvadratické funkce Goniometrické funkce	OSV – kreativita	Určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. Načrtne a sestrojí grafy jednoduchých funkcí. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá funkce při řešení úloh z praxe. Určuje hodnoty goniometrických funkcí z tabulek nebo pomocí kalkulatoru. Užívá goniometrické funkce pro řešení úloh z praxe, matematizuje jednoduché reálné situace.	F	Výklad, samostatná práce, práce s tabulkami a kalkulátorem, práce s náčrtý
Základy statistiky Květen	Aritmetický průměr Modus, medián Zpracování souboru dat		Vyhledává potřebné údaje v diagramech, tabulkách a grafech, vyjádří vztahy mezi těmito údaji, pracuje s časovou osou, převádí údaje z textu do tabulky, diagramu, grafu a naopak. Samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu. Porovnává soubory dat	F, INF	Výklad, statistické šetření, práce s tabulkou a grafem

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Finanční matematika Červen	Jednoduché úrokování Složené úrokování Praktické úlohy		Žák vypočítá úrok z dané jistiny Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování. Vypočítá úrok z úroku. Na praktických případech posuzuje výhody a rizika půjček a spoření.	RV	Výklad, samostatná práce

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Práce s modely rovinných útvarů a těles.

OSV – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Nácvik sebekontroly, pozornosti a soustředění při provádění početních operací.

OSV – osobnostní rozvoj – kreativita

Volba a hodnocení možných strategií při řešení soustav lineárních rovnic, trigonometrických úloh.

5.4 Nepovinné předměty

5.4.1 Charakteristika předmětu Instrumentální soubor

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou k rozvoji jeho hudebnosti a hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi. Instrumentální činnosti umožňují žákovi uplatnit jeho individuální potenciál a také jeho individuální instrumentální dovednosti.

Vyučovací předmět Instrumentální soubor – hra na zobcovou flétnu je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je zařazen nad rámec týdenní časové dotace povinných předmětů.

Obsahové vymezení předmětu

Těžištěm práce je hra na zobcovou flétnu (tj. především správné dýchání, držení flétny, postoj u hry na zobcovou flétnu, tvoření tónu, nácvik rytmů, nácvik krátkých a dlouhých tónů až ke složitějším rytmům a písničkám nebo melodiím).

Časové a organizační vymezení

Tento předmět je realizován v celkové časové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vytváření dovedností a návyků
- rytmizování
- nácvik hry na doprovodné hudební nástroje
- vybírání vhodných melodií

Kompetence k řešení problému

- práce s poslechovou skladbou
- kladení cílených otázek

Kompetence komunikativní

- vyjádření citového vztahu k hudbě
- vyjadřování myšlenek
- nácvik zpěvu

Kompetence sociální a personální

- tvořivé hry (předvěti a závěti)
- nácvik besídky
- hodnocení a sebehodnocení
- přijímání kritiky a pochvaly

Kompetence občanské

- situace, které řeší vztahy ve skupině

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- hudební činnosti
- podpora vlastní tvořivosti

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby – využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.4.1.1 Nepovinný předmět: Instrumentální soubor – 1. až 4. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidové písně např. Běžela ovečka, Halí belí Září	Jak správně držíme flétnu Nasazení tónu Správně dýchat znamená dobře pískat Lidová říkadla a jejich jedno- duchá rytmizace tleskáním Nácvik tónů G ₁ , A ₁		Žák se naučí jednoduchá říkadla a lidové písně. Učí se hygienickým návykům, správnému držení těla a hlavy a správnému dýchání. Průběžně: komunikuje, učí se pravidlům správného chování a jednání. Umí se uvolnit, relaxovat, pozitivně nalaďuje mysl, rozvíjí smyslové vnímání.		Nácvik písní a říkadel, rytmizování, nácvik vnímání a hlasové hygieny
Lidové písně s podzimní tematikou např. Lítala si vlaštověnka Říjen–listopad	Nácvik tónů H ₁ , C ₂ Cvičení na jeden nádech Jednoduchá lidová píseň ve 4/4 taktu Tvoření krátkých a dlouhých tónů		Žák se naučí lidovou píseň zpívat i hrát. Provádí správně dechová cvičení. Rozlišuje délku tónů.		Rytmizování, zapamatování si textu a not, vytváření dovedností a návyků

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vánoce např. Štedrej večer nastal Listopad–prosi- nec	Písňe s vánoční tématikou Písňe zvládnout melodicky i rytmicky Cvičení na dva a více nádechů		Naučí se jednoduchou koledu hrát i zpívat. Poslouchá koledy a vánoční skladby.		Rytmizace a zapamato- vání si melo- die a rytmu
Lidové písňe např. Maličká su, Ovčáci, čtveráci Leden–únor	Nácvik tónu D ₂ Poslech CD		Zpívá, naučí se rytmické a melodické cvičení. Rozlišuje rytmus, snaží se jej udržet. Rozvíjí hudební sluch a paměť.		Nácvik vní- mání, rytmizace, rozvoj hudební pa- měti, poslech
Lidové písňe např. Když jsem husy pásala Březen	Písňe o zvířatech		Opakuje a procvičuje získané vědomosti.		Nácvik písňe

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Lidové písně např. Běží liška k Táboru Duben	Nácvik tónů F ₁ , E ₁ Orffovy hudební nástroje		Pracuje s písní, poslouchá, zpívá, doprovází rytmicky na jednoduché dětské nástroje. Rozvíjí svoji hudebnost poslechem ostatních žáků. Seznamuje se nejznámějšími dětskými rytmickými nástroji.		Zařazení doprovodných hudebních nástrojů, nácvik zpěvu
Lidové písně např. Travička zelená Květen	Nácvik tónu Fis ₁		Rozvíjí hudební sluch a paměť na melodii a slova.		Pohybové ztvárnění, poslech, porozumění textu písní
Písně umělé např. z filmu Pyšná princezna – Rozvíjej se poupátko Červen	Poznat rozdíl mezi lidovou a umělou písní Nácvik tónu D ₁ , C ₁ Procvičení a opakování všech tónů a písní		Doprovází píseň na dětské hudební nástroje. Opakuje naučené písně čistě a výrazně. Uplatňuje hygienické návyky.	ČJ	Rozvoj hudební paměti, hra na Orffovy hudební nástroje

5.4.2 Charakteristika předmětu Anglický jazyk

Nepovinný anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku. Výuka probíhá formou 45minutových vyučovacích hodin jednou týdně. Výuka je zaměřena na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů v podobě her, písniček a říkadel. Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných frází.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- odhadovat cíl hodiny pomocí obrázků
- upevňovat získané znalosti prostřednictvím písniček a říkadel
- propojovat probíraná témata a jazykové jevy
- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium

Kompetence k řešení problému

- odvozovat význam slov pomocí obrázků
- řešit různé hádanky, hlavolamy a skládačky samostatně nebo ve skupině
- řešit úkoly prostřednictvím divadelních scének, nebát se mluvit anglicky

Kompetence komunikativní

- komunikovat pomocí pantomimy a postupně pomocí slov a frází
- komunikovat pomocí říkanek a písniček, vést rozhovory v hrách a scénkách
- adekvátně reagovat na základní pokyny učitele

Kompetence sociální a personální

- přijímat různé role v krátkých scénkách
- prožívat příběhy různých lidí a zvířátek, a tak se umět vcítit do role jiných
- plnit některé úkoly ve dvojici nebo ve skupině, učit se spolupracovat

Kompetence občanské

- umět použít osvojenou látku k tomu, aby vyjádřili informace o sobě
- respektovat pravidla společné hry
- vnímat kulturní tradice v jiných zemích prostřednictvím písní a her

Kompetence pracovní

- akceptovat pravidla práce s obrázky a kartami
- plnit své povinnosti, pracovat na zadaných úkolech
- adaptovat se na různé formy činnosti a způsoby práce
- pracovat systematicky a v daném časovém rozpětí

Kompetence digitální

- seznámit se s různými technologiemi a jejich významem pro lidskou společnost
- pochopit přínos a možná rizika při jejich využívání
- vést k samostatné a systematické práci

5.4.2.1 Nepovinný předmět: Anglický jazyk – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vítejte Pera a tužky Pojď si hrát! Vánoce Oblékání Září–leden	Pozdravy Jmenuji se Barvy Číslovky do 10	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák se dokáže pozdravit, představit a zeptat se na jméno. Vyjmenuje školní pomůcky a zeptá se, co to je. Umí se zeptat kde je daná věc a popsat její polohu. Správně vyslovuje a počítá do 10. Zpívá písně. Rozumí obsahu jednoduchého poslechového textu, zachytí klíčové informace. Umí přiřadit slovo k obrázku a přidá k popisu barvu. Žák rozumí jednoduchým pokynům učitele a správně verbálně či neverbálně reaguje. Dokáže vytvořit jednoduchou větu. Seznámí se s Velkou Británií a vánočními tradicemi.	HV, VV, M, PRV	Říkanky Písně Hry
Narozeniny V koupelně Velikonoce Zvířecí kamarádi Únor–červen	Kolik ti je? Denní činnosti	OSV – ko- munikace, poznávání lidí	Žák ovládá základní narozeninovou slovní zásobu a umí se zeptat na věk a odpovědět. Zvládne vyjádřit domácí činnosti. Pojmenuje zvířata při práci s obrázky. Zpívá písně a využívá osvojenou slovní zásobu během dramatizace daného tématu. Zachytí základní informace ze slyšeného textu a dokáže je frázovitě interpretovat pomocí vizuální podpory. Rozumí dalším pokynům ve třídě. Dokáže pracovat samostatně, ve dvojici i ve skupinách. Seznámí se s velikonočními tradicemi ve Velké Británii.	HV, VV, M, PRV	

5.4.2.2 Nepovinný předmět: Anglický jazyk – 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Safari Škola Mám hlad! Září–leden	Abeceda Mám rád/Nemám rád Máš rád? Vánoce	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Žák dokáže pozdravit, představit se a zeptat se na jméno. Ovládá abecedu. Pojmenuje divoká zvířata, školní pomůcky a potraviny a správně je určuje na obrázku. Zpívá písně k danému tématu. Fráze z písní umí využít během rozhovoru. Seznamuje se psanou formou slovíček a nacvičuje čtení slov a jednoduchých vět. Rozumí klíčovými informacím v poslechovém textu. Pracuje se slovesem „like“ v kladné, záporné větě a v otázce, na kterou umí stručně odpovědět. Slyšený text dokáže česky převyprávět. Dokáže říct základní informace o Vánocích v Anglii, vytvoří anglické přání.	HV, VV, PRV	Říkanky Písně Hry

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obličej Můj dům Léto Je čas si hrát! Únor–červen	Mám ... Počasí Aktivity Přítomný čas průběhový		Žák umí vyjmenovat části obličeje a ovládá slovesa smyslového vnímání, popíše svůj obličej pomocí slovesa „mít“. Pomocí obrázku pojmenuje místnosti v domě, oblečení, popíše počasí a hračky. Rozumí frázím a pokynům ve třídě, dokáže je sám zadat. Zpívá písně a umí říkanky. Dokáže převyprávět slyšený text česky a vyjádřit základní informace v angličtině, čte a umí přeložit psaný text. Trénuje psaní anglických slov. Dokáže popsat situaci na obrázku pomocí přítomného času průběhového a známých sloves.	HV, VV	

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Seznámení se s vánočními a velikonočními tradicemi ve Velké Británii.

OSV – sociální rozvoj – komunikace

Procvičování pozdravů v dialozích.

OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí

Procvičování jednoduchého rozhovoru se spolužákem za účelem získání základních informací, zásady komunikace (pozdrav při setkání a loučení, poděkování).

5.4.3 Charakteristika předmětu Zájmová tělesná výchova

Nepovinná zájmová tělesná výchova navazuje na předmět tělesná výchova. Více pohybových aktivit vede k lepšímu rozvoji zdraví, celkové kondici a pozitivnímu stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Je předpokladem pro aktivní a spokojený život.

Obsahové vymezení předmětu

Obsahem jsou činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení. Přispívá k rozvoji zdatnosti a výkonnosti organismu.

Časové vymezení a organizační vymezení

Předmět nepovinná zájmová tělesná výchova se vyučuje s 1 hodinovou týdenní dotací.

Klasickou vyučovací hodinu zpestřujeme dalšími pohybovými aktivitami (sáňkování, hry na sněhu...).

Výchovné a vzdělávací strategie

- chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti, pochopení účinků pohybu na zdraví
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- komunikace při pohybu
- vnímání prožitku z pohybu a vitality
- sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky pochvaly, výhry a prohry
- aktivní zapojování do činností a aktivit školy

Kompetence k učení

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- chápání zdraví, zdatnosti a výkonnosti jako významného předpokladu pro duševní pohodu
- pochopení účinků pohybu na zdraví

Kompetence k řešení problémů

- schopnost diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností
- samostatné ohodnocení úrovně své zdatnosti
- poznávání postupů ke zvyšování zdatnosti, návrh dalších postupů

Kompetence komunikativní

- komunikace při pohybu
- podpora vyjadřování a formulace myšlenek
- schopnost vyjádřit svůj názor i svěřit se se zdravotním problémem

Kompetence sociální a personální

- vnímání prožitku z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů
- sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky pochvaly, výhry a prohry

Kompetence občanské

- situace, které řeší vztahy, postoje, úsilí

Kompetence pracovní

- aktivní zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji
- získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

5.4.3.1 Nepovinný předmět: Zájmová tělesná výchova – 1. a 2. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Hygiena Pohybové hry Září	Hygiena při TV, správné oblečení, obutí Správné držení těla, dýchání Jednoduché hry		Dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru, seznamuje se se správným držením těla a dýcháním. Učí se jednoduchým povelům.	ČjS	Postupné osvojování pohybových dovedností
Atletika Říjen	Průprava běhu, skoku, hodů		Provádí atletickou průpravu.	ČjS	Seznámení s významem pohybu pro zdraví
Sportovní hry Listopad	Sportovní hry – držení míče, přihrávky		Manipuluje s míčem, rozšiřuje své pohybové dovednosti.	ČjS	Hra, soutěže
Sportovní hry Prosinec	Sportovní hry		Poznává, že hra přináší radost. Učí se základním přihrávkám.	ČjS	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pohybové hry Leden	Pohybové hry		Učí se pohybovým hrám, rozvíjí koordinaci a svoje schopnosti.	ČJS	Pravidla hry
Pohybové hry Únor	Pohybové hry		Učí se základním pravidlům osvojovaných her a dodržuje je. Spolupracuje při hrách.	ČJS	Komunikace a vnímání prožitků
Gymnastika Pohybové hry Březen	Gymnastika – kotoul vpřed, chůze po kladince Pohybové hry		Nacvičuje kotoul vpřed, provádí chůzi po kladince s dopomocí. Poznává další pohybové hry.	HV	Předvedení estetického pohybu
Sportovní hry Duben	Sportovní hry		Seznamuje se se základními pravidly sportovních her, spolupracuje při hrách.	ČJS	Příhrávka, komunikace

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Atletika Květen	Atletická příprava běhů, hod z místa		Učí se zvládat techniku běhu a hodů míčkem.	ČjS	Nácvik atletických dovedností
Atletika Červen	Atletika – skok do dálky, odraz		Učí se zvládat techniku skoku do dálky, zvládá atletické disciplíny.	ČjS	Nácvik atletických dovedností

5.4.4 Charakteristika předmětu Řečová výchova

Obsahové vymezení předmětu

Předmět Řečová výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a na rozvoj komunikačních dovedností žáků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je určen pro žáky 1. stupně základní školy, kteří byli doporučeni pedagogicko-psychologickou poradnou. Součástí doporučení pedagogicko-psychologické poradny je i stanovení konkrétní časové dotace.

Obsahové a časové vymezení předmětu Řečová výchova 1.–5. ročník

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. období	Dechová, hlasová, artikulační cvičení Výslovnost, intonace, rytmizace Edukace a reedukace řeči, rozvoj fonemického sluchu Reprodukce a dramtizace Rozvoj komunikace, slovní zásoby Rozvoj myšlení a paměti	
2. období	Rozvoj fonemického sluchu Sociální komunikace Rozvoj slovní zásoby, myšlení a paměti Reprodukce a dramtizace	

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vybírání vhodných textů, metod, strategií pro poznávání jazyka
- zadávání úloh vedoucích k rozvoji komunikace
- čtení a porozumění rozličným textům
- naslouchání
- přednes
- získávání informací

Kompetence k řešení problému

- uplatňování vlastních nápadů
- organizování a plánování činnosti
- schopnost diskutovat o problému
- didaktické hry

Kompetence komunikativní

- postupy vedoucí k rozvoji komunikace
- naslouchání, rozlišování, porovnávání
- vyjadřování myšlenek
- vyprávění
- rozhovory
- formulace otázek a odpovědí
- dramatizace, experimentování
- reprodukce
- komunikační kruhy

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce
- přijímání pochvaly a kritiky
- hodnocení a sebehodnocení práce
- tvořivé hry, dialogy, scénky

Kompetence občanské

- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- skupinová práce
- podporování získávání sebedůvěry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- zadávání úloh, které vedou k vytrvalosti a odpovědnosti

5.4.4.1 Nepovinný předmět: Řečová výchova – 1. období, 1.–3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Dechová, hlasová, artikulační cvičení Výslovnost, intonace, rytmizace Edukace a reedukace řeči		Vytvoření správných návyků při dýchání. Osvojí si artikulační návyky. Pečlivě vyslovuje, opravuje svoji výslovnost.	HV	
	Reprodukce, dramatizace, říkanky, básničky, jednoduché příběhy		Umí reprodukovat jednoduché říkanky a básničky. Umí reprodukovat krátký text podle otázek.	ČJ, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<p>Odpovědi na otázky</p> <p>Rozvoj komunikace</p> <p>Práce s obrázky pomocí otázek</p> <p>Samostatný popis obrázku</p>		<p>Umí odpovídat na otázky slovem, větou.</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh, používá i souvětí.</p> <p>Popíše jednoduché obrázky.</p> <p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	ČJ, VV	
	<p>Poslech předčítaného textu, poslech pohádky, příběhu, básně na CD, nácvik koncentrace</p>		<p>Dokáže se koncentrovat na poslech pohádky a krátkého příběhu</p>		

5.4.4.2 Nepovinný předmět: Řečová výchova – 2. období, 4.–5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září – červen	Rozvoj fonemického sluchu Rozvoj slovní zásoby Sociální komunikace		Umí popsat osoby, předměty, pole reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek. Procvičuje techniku mluveného projevu. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	HV, VV	
	Reprodukce, dramatizace, říkanky, básničky, jednoduché příběhy Poslech jednoduchého textu		Umí reprodukovat krátký text podle otázek. Reprodukuje text, dotváří ho, obměňuje ho.	ČJ, HV	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Rozvoj komunikace jako prostředku v sociálních situacích Alternativní způsob komunikace		Umí vyprávět zhlédnutý film nebo divadelní příběh podle kladených otázek. Reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Umí se domluvit v běžných situacích.	ČJ, VV	
	Slovní formy společenského styku		Zvládá formy společenského styku, pozdrav, prosbu, poděkování. Dokáže projevit svůj názor, požádat o něco, omluvit se.		
	Reprodukce a dramatizace příběhů z běžného života		Dokáže dramatizovat krátký příběh z oblasti, která je žákovi blízká.		

5.4.5 Charakteristika předmětu Šikovné ruce

Nepovinný předmět šikovné ruce navazuje na předměty výtvarná výchova a pracovní činnosti. Klade si za cíl nenásilnou formou procvičovat jemnou motoriku, seznámit žáky s rozmanitými výtvarnými technikami. Jednotlivé činnosti jsou členěny do čtyř obsahových domén podle toho, jak se střídá roční období a je realizováno prostřednictvím tvůrčích činností, v nichž se projevuje vlastní tvorba žáků s vnímáním a interpretací. V širokém spektru tvůrčích činností má žák získat podněty k odvaze a chuti uplatnit pocity a prožitky a má poznat možnosti a způsoby, jak vizuálně obrazně vyjádření nabídnout ostatním. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit činnost samostatně i v týmu.

Učivo je určeno jak chlapcům, tak i dívkám bez rozdílu. Výběr a realizace jednotlivých Tematických okruhů závisí na možnostech školy, je plně v její kompetenci.

Obsahové vymezení předmětu

Obsah učiva je rozložen do těchto tematických okruhů:

- jaro
- léto
- podzim
- zima

Obsahem jsou činnosti podporující jemnou a částečně i hrubou motoriku, kreativitu, organizaci a plánování.

Časové vymezení a organizační vymezení

Nepovinný předmět Šikovné ruce se vyučuje s 1 hodinovou týdenní dotací.

Klasickou vyučovací hodinu zpestřujeme prstovou gymnastikou, motivujeme poslechem hudby či čteme krátkou pohádku.

Výchovné a vzdělávací strategie

- - komunikace při práci
- - vnímání prožitku
- - sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky pochvaly, výhry a prohry
- - aktivní zapojování do činností a aktivit školy

Kompetence k učení

- - pozorování a porovnávání – nabízení vhodných výtvarných technik, jejich osvojování – rozvíjení výtvarného vyjadřování – experimentování s materiály – poznávání výtvarného umění
- - poznávání výrobních postupů a materiálů, zásady hygieny a bezpečnosti

Kompetence k řešení problémů

- - projektové vyučování
- - práce s výtvarným dílem

- - kladení otázek, tvorba odpovědí
- - uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů, organizování a plánování činnosti, volba vhodných postupů a materiálů, schopnost diskutovat o problému, navrhování postupu při řešení

Kompetence komunikativní

- - komunikace při práci, podpora vyjadřování myšlenek logicky, stručně a jasně, vedení k popisu pracovní činnosti, podpora stručného zdůvodňování postupu
- - kladení otázek, tvorba odpovědí
- - vytváření vztahu k výtvarnému dílu, hovoření o svých pocitech
- - vyjadřování myšlenek
- - prezentování práce, hledání kvalit
- - naslouchání sdělení jiných

Kompetence sociální a personální

- - hodnocení a sebehodnocení prací
- - přijímání pochvaly a kritiky
- - vedení k účasti utváření prostředí
- - orientace v oborech lidské činnosti, poznávání fyzické a duševní práce, skupinová práce, spolupráce a zodpovědnost, práce v týmu, osvojování poznatků a dovedností významných pro tvorbu profesního zaměření, sebehodnocení práce, přijímání pochvaly a kritiky

Kompetence občanské

- - uvědomování si vlastní práce
- - vedení ke svobodnému výtvarnému vyjádření
- - chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci

Kompetence pracovní

- - vedení žáka ke správnému a odpovědnému vztahu k práci, podpora odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti, osvojení si pracovních návyků, používání správných nástrojů, dodržování hygienických a bezpečnostních zásad

5.4.5.1 Nepovinný předmět: Šikovné ruce – 1. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Podzim Září–listopad	Babí léto Podzimní barvy Počasí Tvary Přírodní materiály Les Pohádky		Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky. Dbá na hygienu a bezpečnost práce (průběžně). Žák tvořivě pracuje na dané téma. Správně drží tužku, pastelku, štětec. Učí se správnému držení těla při práci – průběžně. Procvičuje jemnou motoriku. Poznává a experimentuje s barvou. Poznává vlastnosti materiálu.	Tvoření má prvoučný charakter, stále bude propojováno s ostatními předměty. PRV, HV, ČJ	Manipulace s předměty, seznamování s výtvarnými technikami, pracovní postup.
Zima Prosinec–únor	Zimní radovánky Advent Vánoce Kalendář Pozor, bacil Masopust		Navrhuje a vytváří dekorativní práci. Vytváří vánoční práce, výzdobu. Připravuje dárky. Zná výtvarné tradice a vzory typické pro jednotlivé národy. Rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost. Dbá na kvalitu práce.	ČJ, PRV, M	Hodnocení a sebehodnocení, práce (průběžně), osvojování technik

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jaro Březen–květen	Jarní zahrádka Velikonoční tradice Mlád'ata Kamarádka knížka Na paloučku Den matek		Vytváří práci s danou tematikou. Kompozičně rozvrhne plochu. Výtvarně vyjádří své pocity. Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování.	PRV, ČJ	Tvoření na základě pozorování, experimentování s technikami, stříhání, lepení, překládání papíru.
Léto Červen	Vodní hrátky Zoologická zahrada Těšíme se na prázdniny		Žák uplatňuje poznané výtvarné techniky, dokáže je vhodně kombinovat, experimentuje. Rozvíjí svou představivost a obrazotvornost.	PRV, M, HV	Řízený rozhovor, poznávání, experimentování s technikami, hodnocení a sebehodnocení prací

5.4.6 Charakteristika předmětu Speciálně pedagogická péče

Obsahové vymezení předmětu

Formou péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole je předmět speciálně pedagogické péče (PSPP). Poskytujeme ho žákům se SVP, kterým toto podpůrné opatření doporučí ŠPZ. Jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Rozsah a náplň tohoto předmětu vždy vychází z doporučení ŠPZ a reflektuje speciální vzdělávací potřeby žáka a také jeho aktuální obtíže a potřeby. PSPP se zpravidla zaměřují na rozvoj grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení, na rozvoj percepčně-motorických funkcí, rozvoj jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, na rozvoj prostorové orientace a orientace v čase, rozvoj pozornosti, paměti a studijních dovedností, nácvik sociálních dovedností a na zajištění logopedické péče. V případě, že se žák vzdělává podle IVP, je konkrétní zaměření předmětu popsáno v IVP žáka.

PSPP na naší škole mají charakter vyučovacího předmětu, jsou poskytovány v disponibilních hodinách. Hodnocení v PSPP je motivačně-formativní v průběhu školního roku, uvádí se na vysvědčení formou slovního hodnocení.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět speciálně pedagogické péče (dále PSPP) je realizován jako vyučovací předmět při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin. Personální zajištění: PSPP je zajišťován školním speciálním pedagogem, popřípadě pedagogy školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky.

Rozsah: 1–2 hod. týdně.

Předmět je realizován zejména v disponibilních hodinách.

Organizační forma: Individuální nebo skupinová práce. Skupina je tvořena maximálně čtyřmi žáky.

Ve druhém stupni podpory je PSPP zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče.

Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimu-

laci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifik obtíží žáka, je stanoven SPC.

Obsahové a časové vymezení vyučovacího předmětu Speciálně pedagogická péče

Časové určení	Tematický celek	Týdenní hodinová dotace
1. období	<p>Čtenářské dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 6. Rozvoj percepčně-motorických funkcí 7. Rozvoj pravolevé a prostorové orientace 8. Rozvoj čtenářských dovedností 9. Podpora psaného projevu 10. Nácvik koncentrace pozornosti 11. Reedukace deficitů dílčích funkcí a SPU <p>Matematické dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Rozvoj předmatematických představ 2. Rozvoj matematických představ 3. Početní operace – nácvik 4. Řešení slovních úloh 5. Reedukace SPU – dyskalkulie 	
2. období	<p>Čtenářské dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 6. Rozvoj sluchového a zrakového vnímání 7. Rozvoj pravolevé a prostorové orientace 8. Rozvoj čtenářských dovedností 9. Reedukace dyslexie 10. Reedukace dysortografie <p>Matematické dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 6. Rozvoj předmatematických představ 7. Rozvoj matematických představ 8. Početní operace – nácvik 9. Řešení slovních úloh 11. Reedukace SPU – dyskalkulie 	
2. stupeň	<ul style="list-style-type: none"> 1. Reedukace specifických poruch učení 2. Logopedická intervence 3. Reedukace u žáků s LMP 4. Nácvik sociálních dovedností (nejen u žáků s PAS) 5. Individualizovaná výuka hlavních předmětů – ČJ, M, cizí jazyk 6. Pohybová výchova – podpora hrubé a jemné motoriky 	

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- projektové vyučování
- vybírání vhodných textů, metod, strategií pro poznávání jazyka
- zadávání úloh, vedoucích k rozvoji komunikace
- čtení a porozumění rozličným textům
- naslouchání
- přednes
- získávání informací

Kompetence k řešení problému

- uplatňování vlastních nápadů
- organizování a plánování činnosti
- schopnost diskutovat o problému
- didaktické hry

Kompetence komunikativní

- postupy, vedoucí k rozvoji komunikace
- naslouchání, rozlišování, porovnávání
- vyjadřování myšlenek
- vyprávění
- rozhovory
- formulace otázek a odpovědí
- dramatizace, experimentování
- reprodukce
- komunikační kruhy
- projekty
- besedy

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce
- přijímání pochvaly a kritiky
- hodnocení a sebehodnocení práce
- tvořivé hry, dialogy, scénky

Kompetence občanské

- modelové situace
- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- projekty
- skupinová práce
- podporování získávání sebedůvěry

Kompetence pracovní

- skupinové práce
- vytváření pracovních listů
- metody vedoucí k zvládnutí techniky psaní
- zadávání úloh, které vedou k vytrvalosti a odpovědnosti

5.4.6.1 Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Čtenářské dovednosti – 1. období, 1.–3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Sluchová percepce		Rozvíjí si sluchovou paměť, jak pracovní, střednědobou, tak dlouhodobou. Rozeznává sluchem jednotlivé hlásky a jejich délky. Zvládá analýzu a syntézu slov. Detekuje sluchem hranice slov ve větě.	ČJ, M	
	Zraková percepce		Rozlišuje správně barvy a tvary. Zvládá analýzu a syntézu slov vizuální cestou. Rozvíjí si a zlepšuje zrakovou paměť. Rozpozná jednotlivá písmena zrakem. Umí rozlišit figuru a pozadí, včetně reverzních figur. Prohlubuje postřehové čtení. Trénuje zvětšování rozsahu fixací.	ČJ, M	
	Vizuomotorická koordinace		Integruje zrakové vjemy s jemnou motorikou. Rozvíjí si jemnou motoriku a grafomotoriku.	ČJ, TV	
	Rozvoj pravolevé a prostorové orientace		Orientuje se na ploše i v sešitě. Zvládne orientaci v prostoru (např. při pohybu ve třídě). Umí rozeznat a spočítat odstavce, řádky. Určí první a poslední větu, slovo v odstavci, v řádce. Vyhledá a přečte slovo, které má dané písmeno na začátku, uprostřed, na konci slova. Umí vyhledat nejdelší slovo. Zvládne opis, přepis z tabule.	ČJ, M	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Rozvoj čtenářských dovedností		Zvládá techniku čtení (analyticko-syntetickou), čte bez závažných chyb, čtení je plynulé. Správně dýchá a pracuje s hlasem. Čte s porozuměním, umí přiřadit slovo, větu k obrázkům. Dokáže interpretovat čtený text. Umí převyprávět příběh podle obrázkové osnovy.	ČJ	
	Podpora psaného projevu		Píše tiskacím písmem. Zvládne písmo psací, vázané. Správně drží tužku/pero. Vybaví si tvary grafémů. Zvládne opis, přepis, diktát, autodiktát.	ČJ	
	Nácvik koncentrace pozornosti		Udrží pozornost po kratší dobu, zvládne soustředěně pracovat na zadaných úkolech. Zvládá základní techniky relaxace. Umí distribuovat pozornost mezi více podnětů.		
	Reedukace deficitů dílčích funkcí a SPU		Postupně si osvojuje vhodné kompenzační mechanismy. Využívá pomůcky (při čtení, psaní – čtecí okénko, trojhranný program, bzučák, aplikace – např. Včelka apod.).	ČJ	

5.4.6.2 Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Matematické dovednosti – 1. období, 1.–3. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Rozvoj před-matematických představ		Zvládne třídit a řadit předměty podle jejich vlastností (velikosti, barvy apod.). Zvládá orientaci v prostoru a pravolevou orientaci. Umí použít pojmy před, za, hned vedle. Správně určí množství předmětů.	M	
	Rozvoj matematických představ		Orientuje se na číselné ose. Zapiše číslici. Umí přečíst číslo. Určí správnou hodnotu čísla. Zvládne numerickou řádu. Porovná čísla mezi sebou.	M	
	Početní operace – nácvik, řešení slovních úloh		Zvládne operaci sčítání a odčítání bez přechodu přes základ deset. Umí rozklad čísel. Sčítá a odčítá s přechodem přes základ deset. Zvládne příklady různé náročnosti dle jemné metodické řady. Přečte slovní úlohu, zvládne jednoduchý zápis. Zvládá jednoduchý výpočet a zápis odpovědi. Poznává, co má ve slovní úloze spočítat.	M	

5.4.6.3 Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Čtenářské dovednosti – 2. období, 4.–5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Sluchová percepce		Zvládá analýzu a syntézu slov. Rozvíjí si sluchovou paměť. Rozlišuje jednotlivé hlásky sluchem.	ČJ, HV	
	Zraková percepce		Zvládá analýzu a syntézu slov. Rozvíjí si zrakovou paměť. Rozlišuje jednotlivá písmena zrakem. Umí rozlišit figuru a pozadí, reverzní figury. Prohlubuje postřehové čtení. Trénuje zvětšování rozsahu fixací.	ČJ, VV	
	Rozvoj pravolevé a prostorové orientace		Orientuje se v textu. Např. umí spočítat odstavce a řádky. Spočítá první a poslední větu, slovo v odstavci, v řádku. Vyhledá a přečte slovo, které má dané písmeno na začátku, uprostřed, na konci slova. Umí vyhledat nejdelší slovo. Najde slova začínající nebo končící na po-, za-, apod.	ČJ	

5.4.6.4 Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Matematické dovednosti – 2. období, 4.–5. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Rozvoj před-matematických představ		Zvládne třídit a řadit předměty podle jejich vlastností (velikosti, barvy apod.). Zvládá orientaci v prostoru a pravolevou orientaci. Umí použít pojmy před, za, hned vedle. Správně určí množství předmětů.	M	
	Rozvoj matematických představ		Orientuje se na číselné ose. Zapiše číslici. Umí přečíst číslo. Určí správnou hodnotu čísla. Zvládne numerickou řádu. Porovná čísla mezi sebou.	M	
	Početní operace – nácvik, řešení slovních úloh		Zvládne operaci sčítání a odčítání bez přechodu přes základ deset. Umí rozklad čísel. Sčítá a odčítá s přechodem přes základ deset. Zvládne příklady různé náročnosti dle jemné metodické řady. Přečte slovní úlohu, zvládne jednoduchý zápis. Zvládá jednoduchý výpočet a zápis odpovědi. Poznává, co má ve slovní úloze spočítat.	M	

5.4.6.5 Nepovinný předmět: Speciálně pedagogická péče – oblast: Individualizovaná komplexní podpora – 2. stupeň, 6.–9. ročník

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Září–červen	Reedukace specifických poruch učení		Očekávané výstupy jsou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu konkrétního žáka tak, aby co nejvíce odpovídaly doporučením ŠPP a konkrétním potřebám žáka. Osvojuje si tvary písmen (vyvozování a fixace). Rozlišuje a fixuje si tvarově podobná písmena. Spojuje slabiky do slov, čte celé věty. Porozumí čtenému. Udržuje adekvátní tempo čtení. Najde si chybu v psaném projevu. Rozlišuje hranice slov. Zlepšení čitelnosti písma. Snižuje chybovost v psaném projevu.	ČJ, AJ, M, naukové předměty	
	Logopedická intervence		Rozvíjí slovní zásobu adekvátně svým možnostem a schopnostem. Zlepšuje svou výslovnost.	ČJ, AJ	
	Reedukace u žáků s LMP		Očekávané výstupy žáka jsou zpracovány v souladu s doporučenými minimálními výstupy v ŠVP, popř. dle IVP a individuálních schopností žáka. Používá efektivní strategie učení. Rozvíjí grafomotoriku, jemnou motoriku, zrakové i sluchové vnímání, prostorovou orientaci.	ČJ, M	

Tematická oblast / Měsíc	Učivo	Průřezová témata	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Nácvik sociálních dovedností (nejen u žáků s PAS)		Osvojuje si správné řečové vzory a modely sociálních chování. Zvládne sociální role, chápe sociální situace a dokáže řešit vzniklé komplikace. Respektuje komunikačního partnera. Komunikuje adekvátně verbálně i nonverbálně.	Všechny předměty	
	Individualizovaná výuka hlavních předmětů – ČJ, M, cizí jazyk		Český jazyk: osvojuje si pravopis – správná aplikace gramatických pravidel, používání gramatických přehledů, tabulek, nácvik orientace v nich, nácvik ústního zdůvodňování, práce s chybou – vyhledání, oprava. Ve slohu: zvládne přípravu slohových prací, využívá kompenzačních mechanismů. Četba: rozvíjí slovní zásobu, porozumí textu, orientuje se v textu, reprodukuje text. Mluvnice: ovládá tvarosloví, aplikuje gramatická pravidla do písemné podoby, zvládne větný rozbor. Matematika: Pochopí vztahy mezi čísly a konkrétním množstvím, chápe smysl slovní úlohy, zadání, zvládne formulovat odpovědi, snaží se zvládnout prostorové a plošné vztahy v geometrii, analogii, časové souvislosti,	ČJ, M, AJ	

			<p>číselné řady sestupné, vzestupné. Zvládne pamětné počítání včetně násobilky, dělení, matematické vzorce, jejich vštípení, výbavnost, použití.</p> <p>Cizí jazyk: Čtení – rozvíjí efektivní způsoby čtení pro vlastní učení, porozumí textu, zapamatování si slov – rozvoj slovní zásoby, akustická a grafická podoba slova při stejném obsahovém významu, neobvyklá výslovnost, neobvyklý pravopis.</p>		
	Pohybová výchova – podpora hrubé a jemné motoriky		<p>Zlepšuje svou pohybovou obratnost, koordinaci, sílu a přesnost vykonání pohybu. Rozvíjí dovednosti potřebné pro pohyb a přesun po budově školy. Osvojuje si kompenzační strategie pro úchop psacího náčiní.</p>	TV	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je podrobně zpracováno v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy žáků, která jsou součástí školního řádu.

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně případně kombinací obou způsobů.

6.2 Kritéria hodnocení

Při hodnocení a průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Poté se přihlíží k systematickosti v práci žáka během klasifikačního období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity, netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dohled).

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají na pedagogické radě.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí celkové klasifikace do tabulek a klasifikačních listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami, analýzou různých činností žáka, konzultacemi s ostatními učiteli, pracovníky PPP, vychovatelkami DD, rozhovory s žákem a jeho zákonným zástupcem.

Žák 2. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka.

Po ústním vyzkoušení oznámí učitel výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 pracovních dnů.

Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, prokonzultuje učitel s třídním učitelem, který koordinuje plán zkoušení. Tuto práci zapíše učitel v předstihu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru. Žáci musí být s dostatečným předstihem seznámeni s rámcovým obsahem a termínem zkoušky (nejméně 5 pracovních dnů). Z organizačních nebo jiných důvodů může učitel přesunout termín zkoušky na pozdější dobu, přesunutí na dřívější termín je nepřípustné.

Učitel je povinen vést základní klasifikaci žáka.

Jestliže absence žáka v příslušném předmětu přesáhne 30 % odučených hodin a učitel nemá dostatek podkladů pro hodnocení, má učitel právo žáka nehodnotit. Ředitel školy pak na základě podkladů učitele a po projednání pedagogickou radou rozhodne o posunutí termínu hodnocení, případně o komisionálním přezkoušení.

Školní družina při Základní škole Mikulov, Hraničářů 617 E, příspěvková organizace

7 Školní vzdělávací program pro Školní družinu

7.1 Charakteristika Školní družiny

ŠD navštěvují většinou žáci 1. – 4. ročníku ZŠ. Tvoří ji několik oddělení (podle počtu přihlášených dětí), průměrná naplněnost je 25–30 dětí. Jednotlivá oddělení jsou většinou smíšená.

Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

7.1.1 Program výchovy a vzdělávání

- vychází ze ŠVP naší školy, a to z kapitoly „Člověk a jeho svět“. Je uspořádán do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví)
- je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen dětem od 1. do 4. třídy
- je tvořen dle polohy a podmínek školy na jeden vzdělávací cyklus – 4 roky
- ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit

Cíle

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 školského zákona.

Naše cíle jsou:

Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život.

Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku.

Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci).

Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřízovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu.

Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých.

Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.

Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací).

Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.

Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy.

Formy a obsah

- příležitostná činnost: besídky, výstavy, vycházky a výlety, divadelní představení.
- pravidelná činnost: sportovní a pohybové aktivity, rukodělné a výtvarné činnosti, rozumové hry, divadelní a dramatická vystoupení.
- průběžná činnost: tematické vycházky, aktuální témata ve světě, lidové tradice a zvyky, orientace ve škole a okolí, pravidla komunikace v kolektivu a s dospělým.
- spontánní činnost: vlastní aktivita, činnosti na přání.

Časový plán

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. V družině probíhají činnosti spojené s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou.

Režim dne

Režim dne je společný pro všechna oddělení. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Vychovatelka vždy přihlíží při výběru aktivit k počasí, k náladě a přání žáků v oddělení.

V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou.

Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti. Žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se snažíme provádět venku.

11:40 h – 12:30 h   oběd, hygiena

13:00 h – 13:30 h   oběd, hygiena

12.30 h – 15:00 h   průběžné činnosti, průběžné (rekreační) činnosti – pobyt venku, pravidelné – zájmové a výtvarné činnosti

15:00 h – 16:15 h   didaktické hry – příprava žáků na vyučování, individuální průběžné činnosti, úklid

Denní skladba činností

- po ukončení vyučování – hygiena, oběd (probíhá ve školní jídelně)
- průběžné činnosti – jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil; žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu
- pravidelné činnosti – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností; dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení; činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně či spontánně
- průběžné (rekreační) činnosti – slouží k regeneraci sil; zařazujeme do nich pohybové, sportovní nebo manuální prvky

- svačina, pitný režim
- příprava na vyučování

Pobyt žáků v družině je spojen s přechody, převlékáním, což vyžaduje samostatnost žáků, my se snažíme, aby všechny tyto činnosti probíhaly v klidu.

Podmínky pro přijímání žáků

Přijímání žáků do školní družiny se v případě překročení kapacity školní družiny řídí kritérii v následujícím pořadí:

- 1) Přednostně jsou přijímáni mladší žáci
- 2) Přednostně jsou přijímáni dojíždějící žáci
- 3) Přednostně jsou přijímáni žáci, u kterých je návštěva školní družiny žádoucí ze sociálních důvodů

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Spolupracujeme se zákonnými zástupci žáků, ostatními pedagogickými pracovníky školy a pracovníky školských poradenských zařízení. Poskytujeme žákům podpůrná opatření v rozsahu doporučeném školským poradenským zařízením, včetně opatření v podobě asistenta pedagoga. Umožňujeme začleňování těchto žáků do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Pro rozvoj talentovaných jedinců školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Metody

- vyprávění, vysvětlování, rozhovor, diskuze
- spoluúčast a vlastní aktivita žáků
- možnost volby
- vlastní prožitek žáka

Kompetence k učení

- pochopí nutnost přípravy na vyučování
- orientuje se, chápe a sám vyhledává informace
- umí posoudit a zhodnotit svůj výkon
- aktivně se účastní didaktických her
- umí dokončit a vyhodnotit svou práci

Kompetence k řešení problémů

- nabízí více možností při řešení problémů
- poznatky používá v praxi
- při praktických činnostech postupuje promyšleně
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- všímá si problémů druhých, umí nabídnout řešení

Kompetence komunikativní

- dokáže vyjádřit své myšlenky a názory mluveným slovem
- umí obhájit sebe a svůj názor
- naslouchá názorům druhých
- dokáže se zapojit do diskuze
- vyjadřuje se kultivovaně

Kompetence sociální

- navazuje přátelství, respektuje druhé
- vhodně komunikuje s dospělými i vrstevníky
- dokáže poskytnout pomoc, ale i si o ni požádat
- hodnotí práci svou i ostatních
- má upevněny hygienické návyky

Kompetence občanské

- respektuje ostatní
- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- poskytne pomoc dle svých možností
- je ohleduplný k přírodě
- vnímá tradice, historii a kulturu
- uvědomuje si hodnotu majetku svého i jiných osob
- umí zvládnout běžné praktické činnosti – nákup, přeprava veřejnou dopravou

Kompetence k trávení volného času

- rozvíjí své zájmy
- respektuje pravidla
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času
- umí si vybrat vhodnou aktivitu

7.1.1.1 Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci.</p> <p>Četba pohádek, pověstí o Mikulovsku, společné vyprávění, malování pohádek a jejich volná dramaturgie.</p> <p>Prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místní památky), poznávat místní zvláštnosti, změny v okolí.</p> <p>Péče a udržování čistoty okolí školy.</p>	<p>Obec</p> <p>- obecní úřad a důležitá místa v obci (obchody, pošta, zdravotní středisko, knihovna, ...).</p> <p>- obecní časopis, modely domů, sídliště, besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště (mapa Mikulova).</p> <p>Pravidelné oslavy a akce města.</p> <p>Škola</p> <p>Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody, ...).</p> <p>Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny.</p> <p>Domov</p> <p>Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům-můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc pro zpříjemnění prostředí.</p>	<p>Tematické vycházky (např. obecní úřad, knihovna, zámek, kostel, historické centrum Mikulova).</p> <p>Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna, učebny, ...).</p> <p>Projekt – Návrh dětského školního hřiště a jeho okolí.</p> <p>Den Země – sběr odpadků v okolí školy. Vinobraní.</p> <p>Dopravní soutěž.</p>

7.1.1.2 Člověk a jeho svět – Lidé kolem nás

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, úcta ke starším, stolování).</p> <p>Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí).</p> <p>Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie.</p> <p>Dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti.</p> <p>Atletické závody.</p> <p>Jízda zručnosti.</p>	<p>Rodina Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým, výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), orientace v příbuzenských vztazích. Výrobky – dárky pro blízké.</p> <p>Škola Úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život ve společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky, ...). Vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální hry a komunikační hry.</p> <p>Prevence Besedy, spontánní rozhovory (modelové situace – opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací).</p>	<p>Cestování v dopravních prostředcích, hudební soutěž Do-re-mi, vystoupení na besídkách, nácvik divadla – vystoupení.</p> <p>Karneval, návštěva divadelních představení.</p> <p>Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky, dárečky, výtvarná soutěž – Moje maminka. Výroba dárečků k zápisu. Dopravní hřiště. Návštěva hasičské zbrojnice.</p>

7.1.1.3 Člověk a jeho svět – Lidé a čas

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení).</p> <p>Vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry.</p> <p>Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost.</p> <p>Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny, ...</p>	<p>Hodiny</p> <p>Soutěže – měření stopkami, výrobky, (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků).</p> <p>Vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace).</p> <p>Historie a pokrok</p> <p>Besedy a výrobky na různá témata (např.: různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky, ...), hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování).</p> <p>Zvyky a tradice</p> <p>Význam lidových zábav (povídání), tradice – výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, přísloví, koledy (učení nazpaměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).</p>	<p>Lidové tradice – vánoční besídka.</p> <p>Karneval, březen – Měsíc knihy (výroba knížek – obal, příběh).</p> <p>Výroba čarodějnic – zábavné odpoledne.</p> <p>Návštěva výstavy.</p>

7.1.1.4 Člověk a jeho svět – Rozmanitost přírody

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Četba, využití dětské literatury s přírodní tematikou.</p> <p>Vycházky do lesa, pozorování změn podle ročních období.</p> <p>Péče o pokojové rostliny.</p> <p>Ekologická výchova – třídění odpadu. (PET láhve, papír a ostatní), šetření vodou.</p> <p>Poslech pohádek s přírodní tematikou.</p> <p>Celodružinový výlet na závěr školního roku.</p>	<p>Prohlubování znalostí o přírodě</p> <p>Hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry).</p> <p>Práce s encyklopedií, pozorování změn v přírodě a jejích proměn v různých obdobích (nebezpečí bouřky, mlha, náledí, vítr, sníh).</p> <p>Poznávání živočichů a rostlin</p> <p>Besedy – Proč někteří živočichové vymírají; Proč jsme v lese na návštěvě.</p> <p>Estetická výchova</p> <p>Hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky.</p>	<p>Vycházka do chráněného území Sv. Kopeček, Turolď.</p> <p>Sběr papíru a třídění odpadu – plasty, baterie.</p> <p>Den Země.</p> <p>Domácí mazlíčci.</p>

7.1.1.5 Člověk a jeho svět – Člověk a jeho zdraví

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání.</p> <p>Odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy.</p> <p>Tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití sportovního nářadí.</p> <p>Základy společenského chování – zdravení, požádání, poděkování, oslovení.</p> <p>Bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení.</p>	<p>Zdravá výživa Její výhoda, potravinová pyramida.</p> <p>První pomoc Prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa – klíšata, požáry. Besedy o zdravém životním stylu – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby. Oblékání podle ročních období – otužování.</p> <p>Sebevzdělání a komunikace Využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry.</p> <p>Esteticko výchovná činnost Rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce.</p>	<p>Celodenní výlet do přírody – atletická soutěž, návštěva knihovny.</p> <p>Soutěž se zdravotní tematikou.</p> <p>Vycházka za léčivkami do blízkého okolí.</p>

7.1.2 Ekonomické, materiální a personální podmínky

Ekonomické:

Výše poplatku za ŠD je stanovena Rozhodnutím Rady Města Mikulov. Platba je vybírána hotovostně vychovatelkami ŠD. Část těchto finančních prostředků je použita na nákup materiálu (papíry, barvy lepidla a jiné pomůcky) a na zkvalitnění interiéru jednotlivých oddělení ŠD.

Materiální:

Prostory ŠD tvoří samostatné místnosti různých rozměrů.

Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit (společenské hry, hračky, televize, video, PC, ...).

Nábytek je z části nový, ostatní velmi zachovalý, odpovídající věku žáků.

Dětem je zajištěn pitný režim.

Prostory ŠD jsou bezpečné.

ŠD využívá školní hřiště, tělocvičnu i ostatní učebny školy.

Personální:

Ve ŠD pracují vychovatelky, které splňují ÚSO pedagogického směru obor vychovatelství.

Vychovatelky se každoročně podílí na přípravě školních akcí (vánoční besídka, karneval, soutěže, výlety, školní akademie, ...).

Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

V případě onemocnění učitele jsou vychovatelky schopny jej zastoupit ve vyučování.

7.1.3 Hygiena a bezpečnost ve školní družině

Jednotlivá oddělení ŠD mají 25–30 dětí.

Oddělení využívají k relaxační činnosti koberce, pohovky, molitanové žíněny. K pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly, které nemají tradiční uspořádání a jsou přiměřeny věku a výšce dětí.

Každé oddělení má svou samostatnou místnost. Oddělení jsou vybavena umývadlem, osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a PVC myté, místnosti jsou pravidelně větrány okny.

Pitný režim je zajištěn, sociální zařízení je pro ŠD společné se školou. Děti všech oddělení využívají šatny školy.

Žáky si po vyučování vyzvedávají vychovatelky ve školní jídelně.

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna v kabinetě ŠD, je přístupna k ošetření v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Všechny vychovatelky byly proškoleny v základech první pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem dětí (diety, alergie, ...).

Vychovatelky spolupracují s rodiči a třídní učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.

8 Seznam použitých zkratk

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	EGS
Multikulturní výchova	MV
Environmentální výchova.....	EV
Mediální výchova.....	MdV

Vzdělávací oblasti:

Jazyk a jazyková komunikace	JJK
Matematika a její aplikace	MAA
Informatika.....	IKT
Člověk a jeho svět.....	ČjS
Umění a kultura.....	UK
Člověk a zdraví.....	ČZ
Člověk a svět práce	ČSP
Člověk a společnost.....	ČS
Člověk a příroda.....	ČP

Vzdělávací obory

Výchova k občanství.....	VO
Výchova ke zdraví.....	VZ
Další cizí jazyk	DCJ
Dramatická výchova	DV

Vyučovací předměty:**Povinné předměty:**

Český jazyk a literatura	ČJ
Cizí jazyk	CJ
Anglický jazyk	AJ
Další cizí jazyk	DCJ
Další německý jazyk	DNJ
Další ruský jazyk	DRJ
Matematika.....	M
Informatika.....	INF
Prvouka.....	PRV
Přírodověda.....	PŘV
Vlastivěda	VL
Dějepis.....	D
Občanská výchova	OV
Fyzika	F
Chemie	CH
Přírodopis	PŘ
Zeměpis.....	Z
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Rodinná výchova.....	RV
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

Volitelné předměty

Volitelný anglický jazyk	VAJ
Volitelný německý jazyk	VNJ
Volitelný ruský jazyk	VRJ
Volitelná sportovní výchova.....	VSV
Volitelná informatika	VINF
Volitelná rodinná výchova.....	VRV
Volitelné pracovní činnosti	VPČ
Volitelný instrumentální soubor	VIS
Seminář z českého jazyka	SČJ
Seminář z dějepisu	SD
Seminář přírodovědných předmětů	SPP
Seminář z matematiky	SM

Nepovinné předměty

Informatika	NINF
Anglický jazyk	NAJ
Německý jazyk.....	NNJ
Ruský jazyk	NRJ
Zájmová tělesná výchova	ZTV
Instrumentální soubor	NIS
Logická matematika	LM
Řečová výchova	ŘV
Šikovní ruce	ŠR